

Sällskapet Strömstierna – Nyhetsbrev 35

Hej alla,

Nyhetsbrev 35 kommer nu som det tionde brevet år 2022, detta enligt vår månadsplan.

Utöver nyheterna i detta brev om Lysekils historia finns de gamla nyhetsbrev tillgängliga på vår hemsida: Nyhetsbrev 1: 1543 – 1587. N:o 2: fram till år 1610. N:o 3: till 1658-02-26. N:o 4: till 1679-08-22. N:o 5: till år 1700 (Lotsstation på Lotsberget). N:o 6: till freden i Nystad 1721-08-30. N:o 7: till 1747 cirka. N:o 8: till 1778-01-24. N:o 9: till år 1800. N:o 10: till fredsavtalet med Norge 1814. N:o 11: till år 1830. N:o 12: till köpingsbildandet 1836-02-27. N:o 13: till 1843. N:o 14: till 1850. N:o 15: till 1857. N:o 16: fram till 1860, N:o 17: till 1863. N:o 18: 1864-1866. N:o 19: 1867-1870. N:o 20: 1871-1873. N:o 21: 1874-1876. N:o 22: 1877-1879. N:o 23: 1880-1881. N:o 24: 1882-1883. N:o 25: 1884-1886. N:o 26: 1887-1888. N:o 27: 1889. N:o 28: 1890. N:o 29: 1891. N:o 30: 1892. N:o 31: 1893. N:o 32: 1894. N:o 33 1895. N:o 34 1896.

Nyhetsbrev 35 har en stor mängd med information om händelser i Lysekil år **1897**. Brevet innehåller mycket om handel och affärsverksamhet samt om privata händelser, även detta år om badgäster, då med utdrag ur Skärgården och Lysekils Posten samt Bohusläningen. Ni bör observera att tidningen Skärgården startar i Lysekil just under år 1897!

Som vanligt är understrykningar i texten mina egna gjorda kompletteringar detta i syfte att förtydliga informationen. Jag vill återigen ge min stora eloge till Kerstin Junebro och hennes avskrifter ur Skärgården och Lysekils Posten samt Bohusläningen.

Nyhet

När Ni läser denna Lysekils historia har jag källreferenser till de flesta händelser. Tanken med detta är dels att visa var informationen är hämtad, dels att stimulera till mer läsning. Ni kan på vår hemsida även hitta en Källförteckning över litteratur som berör Bohuslän och Lysekil.

Nyhetsbrev 14 innehåller en förteckning över **Förkortningar**. Listan med förkortningar till källor och personer kan vara användbar. Några förkortningar kan vara ersatta med klartext!

Om Ni vill kommentera innehållet i denna **Lysekils historia** är Ni givetvis välkomna!
Nästa Nyhetsbrev numro 36 kommer att sändas ut till Er i slutet av november 2022.

Mvh Per Stenros

perstenros@gmail.com

./

LYSEKIL 1897

1897 cirka

Fridhems varv startas av bröderna Albert och Justinus Tobisson. (SKV, sid 13)
[Anm: Albert är född 1867-06-17 i Lyse, Justinus Maurits är född 1870-07-11 i Lyse. Deras efternamn skrivs även Tobiasson.]

1897

På fotografiet ser vi Gamlestan med Kyrkogatan närmast.

Hustaket nederst till höger hör till Lysekils gamla folkskola.

På samma östra sida av Kyrkogatan, huset bortom folkskolan tillhör dagens Stora Kyrkogatan 5.

På andra sidan Kyrkogatan ses huset på Stora Kyrkogatan 8, som idag är ersatt av ett nytt hus.

Notera att den på (plan)kartan från 1895 markerade utfyllnaden av "Sanden" nu är påbörjad. Kajsträckningen på kartan finns i verkligheten och går från Garvarebryggan in till Gamlestan. (Foto: Malcolm Jacobssons Atelier i Lysekil.

Bohusläns Museum. Digitalt Museum.) (Knuth Hansson, sid 98) [Anm: Jämför med fotografiet över Norra hamnen daterat 1902-1903.]

1897-1916

Ångbåts AB Bohuslänska Kusten trafikerar sträckan Göteborg-Lysekil-Saltkällan med ångaren ROBERT THORBURN. (AL, Posthistoria)

1897

Landstingsskatten i Göteborgs och Bohus län uppgår till 50 öre.

- 1897 Bohusläns sillfabrikers deltagande i lantbruksutställningen i Stockholm uppmärksammas genom sillburkarnas utsmyckning med konservfabrikernas många guldmedaljer. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 28)
- 1897 På Gåsö finns fem salterier, ett vadlag (tidigare tre), men endast en skonert och två jakter. (LP 1999-05-21)
- 1897 I början av året bildas bland arbetarna i Lysekil en diskussionsklubb vid namn "Svea". Föreningen är tillkommen på grund av att man inom fackföreningarna har alldeles nog av praktiska saker. (LAK, sid 5) [Anm: Jämför med 1898-01-06!]
- 1897 I tidningen Skärgården noteras att logen Vårblomman håller sina möten i ordenslokalen Skottegränd samt att lånebibliotek finns. (IS, LP 2001-12-27) [Anm: Adressen är Skottgränd n:o 31, dagens adress är Skottegatan 8.]
- 1897-01-05 **Bohusläningen**
 En sensation vid julhelgen – En julgran med elektriskt ljus torde höra till sällsyntheterna. En sådan kunde man dock under julhelgen taga i betraktande vid elektricitetsverkets lokal i Lysekil. En vanlig gran, klädd på vanligt sätt med konfekt, frukt m.m. hade nämligen försetts med flera glödlampor, med röda, gröna och olivfärgade glas, hvilka gjorde sig förträffligt i den ovanliga omgivningen. (Bohusläningen 1897-01-05/KJ)
- 1897-01-.. Tidningen Skärgården startar i Lysekil. Den förste redaktören är Berndt Lundqvist och denne satsar på lokal förmedling av nyheter. Bara på Skaftö finns fyra olika korrespondenter. (ES, LP 2006-12-01) Tryckeriet för tidningen är inrymt på andra våningen i Magnus Radhes magasin. (LP Jubileumsnummer juni 2005)
- 1897-01-07 **Skärgården 5 öre**
Annons, Lysekils Högre Folkskola börjar sitt sjätte läsår fredagen den 15 jan 1897 kl. 9 f. m. De som önska inträde, böra då infinna sig, medhafvande godkändt afgangsbetyg från folkskolan. G. L. Forslind, Skolans föreståndare.

Annons, Vårterminen vid Lysekils samskola tager sin början onsdagen den 20 jan. 1897 kl. 10 f. m. Anmälan om nya lärljungar bör snarast ske hos G. L. Forslind, Skolans föreståndare.

Annons, Vid Väfskolan i Lysekil börjar ny kurs (15 jan – 15 maj), omfattande såväl vanlig väfnad som konstväfnad. Pris 15 kr. Lärljungar, som tillhöra eller hafva tillhört Lysekils högre folkskola, erhålla afkortning i priset. Tillfälle finnes också till en kurs i bastarbeten och träsnideri. Vidare meddelar G. L. Forslind.

Annons. Lysekils Samskolas styrelseledamöter behagade sammanträda å Bankens kontor torsdagen den 7 Jan 1897 kl. 2 e.m.

Annons. v. Häradshöfd. Nils Hedlund, Ombud för Göteborgs Köpmansförening, Lysekil. Juridisk Byrå o. Inkasso-affär.

Annons. Doktor P. F. Landelius, -Lysekil- mottagningstid söckendagar 10-12 f. m., helgdagar 1-2 e.m.

Annons. Doktor Axel Nilsson, Lysekil, Stora Torget. Mottagningstid kl. 10-12. Rikstelefon.

Annons. Lysekils Sparbank hålles öppen onsdagar och lördag kl. 11-1. Ränta å insatta medel godtgöres med 4 %. Lån utlemnas på billiga villkor.

Annons. Adresslappar finnas alltid till salu å ”Skärgårdens Boktryckeri” Uddevalla.

Annons. Theodor Landeborgs Specerihandel, KAFFE bäst och billigast.

Annons. J. E. Lindbom – Lysekil- tillverkar segel. Flaggor och Markiser fort, väl och billigt. Lager af Segelduk, Flaggduk, Tåfvirke, Manilla. Grästross, Block m. m. till fabrikspris. Beställningar af Vadar och Sillgarn mottagas.

Annons. Hallmans bokhandel –Lysekil- . Härmed underrättas vördsamt, att Hallmans Bokhandel (Albert Wallin) flyttat från Kungsgatan till D:r Axel Nilssons Hus vid torget och rekommenderar sitt lager af: Litteratur, alla slag. Skolböcker och Andaktsböcker m. m. Annotations-, Kopie- och Kontorsböcker, Rit-, Post- och Conceptpapper, Stål-, Blyerts, Radérpennor, Album och Fotografiramar, Amykos, Eau de Cologne, Parfymer och Tvåler, Cigarrer, Cigaretter och Tobak, Pipor, Plånböcker, Broscher, Promenadkäppar, Hår- Klädes- och Tandborstar m. m. Lysekil i December 1896. Hallmans Bokhandel (Albert Wallin)

Annons. Lamport, Glas och Porslin, Största lager på platsen. Bäst och billigast hos Wilh. Fjellstedt.

Annons. Lindbergs Hotell –Lysekil- rekommenderas, Betjening möter vid båtarne.

Annons. Nya Järn & Färghandeln, (Betlehemskapellet) –Lysekil-, rekommenderar sitt rikhaltiga lager af järnvaror, papp, tapeter och bårder, färgstoffer och materialier för målare m. m. OBS! Ovanligt billiga priser nu i den stilla tiden.

Annons. Byggnadsmaterialier, största lager på platsen. Undertecknad försäljer alla sorters hyflade och ohyflade Trävaror samt snickeriarbeten, såsom Dörrar, Karmar, Fönstervirke, Lister, alla slag, Tegel, Kol, Kokes, Antracit & Ved, Båtar, Ekor, begagnade Skeppsinventarier, Möbler m.m. allt till platsens billigaste priser. Lysekil och Slätteskär i Januari 1897. L. A. Carlsson.

Annons. H. Margolinsky. Nyinkomna lager i Maufaktur och korta varor rekommenderas. Norrköpings Bomullsväfveri-Aktiebolags tillverkningar af väfnader säljas till fabrikspris med rabatt, då helt stycke köpes hos H. Margolinsky. Kungsgatan 5. OBS! i fotograf M. Jakobssons hus.

Annons. Skodon! Ett stort lager af starka handgjorda skodon säljes ofantligt billigt OBS! Äkta ryska Gummigaloscher till fabrikspris hos C. J. Kjellsson, Lysekil.

Annons. Kaffe: Perl-Mocka, Ceylon, Blå Java, Porto Rico, Costa Rica, Nicaragua, Guatemala, Liberia, Rio, tvättadt och otvättadt. OBS! Största sortiment på platsen! Bästa kvalitéter och billigaste priser. Wilh. Fjellstedt, (f.d. Gust. Hansson) LYSEKIL

Annons. OTTO BOVIKS Skrädderi & Klädeshandel, rekommenderas, Lysekil, Kungsgatan 45,

Annons, Frans Nilssons Speceriaffär vid Stora torget i Lysekil, rekommenderar ett välsorterat lager af kaffe, socker, mjöl, Gryn, specerier och Delikatesser. Bästa qvaltéer! Billigaste priser! OBS! Allt färska, goda varor! Rikstelefon.

Annons. Ny Speceri & Matvaruaffär i Lysekil. Undertecknad får härmed tillkännagifva, att jag öppnat Speceri & Matvaruaffär och försäljer kaffe, Socker, Mjöl, Gryn, Specerier, Konserver, Delikatesser samt Smör, Ost & Ägg m.m. till platsens billigare priser. Lysekil o Oktober 1896. Sigurd Kjellsson, Kungsgatan 20.

Annons. C. BOTHÉN, Lysekil, midt emot Apoteket. Stort urval af Vagg- & Fickur af goda fabrikat, omsorgsfullt justerade, flerårig garanti. Kedjor, Medaljonger, Glasögon, Pincenez, Kikare m. m. Reparationer utföras noggrant under garanti. Allt till platsens billigaste priser. OBS! Reelt behandlingssätt!

Annons. Jul. Runnquists Järnhandel (afl. P. A. Toréens f. d. lokal) får framhålla ett rikhaltigt lager af: Kokspislar, Kaminer, Kokkärl, gjutna emaljerade och förtenta, kopparkärl, primus- "Beatrice"- Fotogenkök, Förnicklade artiklar för skrifbordet, Toaletten, stort urval. Kaffe & Théserviser af äkta nickel. Kaffekannor & Thekannor, äkta nysilvers. Mat-, Dessert- och

Théskedar, Gafflar, Brödknifvar, Bordsknifvar, Smör & Ost-Knifvar, Fick- & Pennknifvar, samt alla öfriga slags Husgerådsartiklar, Byggnadssmiden, finare Eskilstunasmiden, Lyktor & Lampor, 1:ma Verktyg, alla slags Handtverkare, Stenverktyg, spett-, Borr- & kilstål, Järn & Spik, alla slag, i parti till brukspriser, Spadar, Skyfflar, Grepar samt alla förekommande Landtbruksredskap. Alla till branschen hörande artiklar af 1:ma kvalitet och allra billigaste priser erhållas uti Jul. Runnqists Järnhandel, LYSEKIL.

Tillkännagifvanden. Hvarje Skärgårdsbo skall naturligtvis en eller annan gång låta fotografera sig. Alla önska då erhålla sitt porträtt med det mest fördelaktiga utseende. För att få den önskan uppfylld bör man alltid hänvända sig till Fotografen M. Jacobsson i Lysekil. där erhåller man för moderat pris numera alltid vällyckade och fina porträtt ty där anskaffas nyare apparater och nya förbättringar införas med hvarje år. där kopieras gamla bleknade porträtt till nya, som icke blekna. Där finns särskild atelier till förstoring af mindre porträtt i alla större format, intill naturlig storlek. Enskilda byggnader och landskap m.m. fotograferas efter beställning. Och för öfrigt finnes där stort lager af vyer öfver sjö- och klipparter samt över många fiskägen här i vår skärgård.

Annons. Benj. G. Mollén & Co, skeppsklarerare och befraktningsagenter. Telegrafadress: Mollén, Lysekil.

Annons. Badhuset vid Anjovisfabriken hålles öppet hvarje helgfri tisdag och fredag kl. 9 f.m. – 8 e.m. under årets första 5 månader. Magnus Radhe,

Utbjudes hyra. Två lägenheter att hyra i Lysekil. Lediga till uthyrning bli den 1 nästa april två lägenheter, den ena om 4 rum och kök samt den andra om 2 rum och kök, båda med rymliga uthus, efter anmälan hos A. Ehnberg.

Entreprenadauktion. På grund af att intet af inkomna anbud blifvit antaget, inbjudas härmed hugade spekulanter att ytterligare ingifva skriftliga anbud å arbeten för planering af platsen för den nya kyrkobyggnaden i Lysekil, nämligen plansprängning utgörande omkring 118 kub stänger berg, en mindre nedsprängning enligt ritning för värmeapparat, uppförande af terrassmurar i cyklop med ramsten samt fyllning och afjämning af kyrkoplanen med sten och skärf. Entreprenadanbudena, som skola vara förseglade och adresserade till undertecknad, kyrkobyggnadskomiténs ordförande, öppnas af komitén Fredagen den 8:de instundande Januari kl. 1 på dagen å Lysekils kommunsal. Förutom de skriftliga anbudena kunna då jämväl muntliga sådana afgifvas.

Komitén förbehåller sig rätt att antaga eller förkasta gjorda vare sig högre eller lägre anbud samt 8 dagars betänketid för bestämmande af entreprenör. Arbetsbevis och förslag till entreprenadkontrakt finnes till påseende hos undertecknad. Vid kontraktets underskrifvande skall antagen entreprenör ställa borgen, som af komitén godkännes, för såväl penningeförskotter som för

arbetets kontraktsevenliga utförande. Arbetet får taga sin början genast efter kontraktets underskrifvande och skall så bedrifvas, att plansprängningen blir färdig senast den 31 Maj och terrassmurarne senast den 30 Juni nästkommande år. Lysekil den 29 december 1896. A. H. Malm.

Till salu, Prima S:t Ybes Salt, försäljes från magasin till billigt pris. Gustaf Sjöstam, Lysekil.

Anmälan. Sedan telegrafkommisarien Herr Åbergs förträffliga bok- . tidnings- och accidenstryckeri i Uddevalla nu blifvit inköpt af ett under namnet ”Skärgårdens boktryckeribolag” i dagarne bildadt bolag med säte i Lysekil, kommer det att från och med detta års början från sagda tryckeri utgifva en tidning benämnd ”Skärgården, tidning för mellersta Bohuslän”.

Tidningen som i början skall utkomma minst två gånger i veckan, senare oftare i mån af uppmuntran och af behof i merändels 7-spaltigt format, har sin redaktion i Lysekil, fastän tidningen ännu så länge måste tryckas inne i Uddevalla. Så snart riksdag och regering medgifvit tryckeris förläggande i köping, kommer det i fråga varande tryckeriet att omedelbart förflyttas från Uddevalla ut till Lysekil för att sedan därstädes arbeta omedelbart vid redaktionens sida. Intill dess så kan ske, kommer redaktören att resa in till Uddevalla så tidigt dagen före hvarje utgifningsdag, att han fullständigt öfvervaka korrekturet samt tidningens ombrytning och pressläggning.

Redan tidningens namn anger, att ”Skärgården” vill tavarataga deras intressen, som bygga och bo vid kusten och på öarna i Bohusläns skärgård, synnerligast i dennas mellersta del. Det är därför klart att ”Skärgården”, med en sådan uppgift för sin verksamhet, skall i åtskilligt vara olik andra tidningar, hvilka ju företrädesvis se på deras intressen som bo längre in i landet.

Men finns det då verkligen en sådan olikhet i intressen en sådan olikhet i intressen mellan inlands- och skärgårdsbon? torde någon fråga. För oss blef den saken klar redan de första dagarna efter vår flyttning till Lysekil i slutet af sistlidne november månad. När sillen vid den tiden för några dagar kom närmare land och en morgon 11 jakter kommo till Lysekil lastade med sill, huru lyckades icke då silluppköparne inifrån landet trycka ned sillpriset genom sina telegram till tidningarna och genom sitt myckna tal om att sillen stod tjock ända långt inne i Gullmarsfjorden med den naturliga påföljden att de flesta jakterna måste lämna Lysekil och på långt håll därifrån söka sig en annan och bättre marknad eller och sälja sin vara till underpris.

Förvisso hafva inlands- och skärgårdsbor mycket olika, ja, ofta nog rent af stridiga intressen. Det blir nu, som sagdt, denna tidnings främsta uppgift att i denna kamp mellan stridiga intressen alltid söka främja skärgårdsbons bästa.

Att nu detta icke ens af vår värste vedersakare skall kunna stämpas som tomt snack, hvilket finge tjäna som bete på kroken i prenumerantfiskets tid, därför borgar alldeles tillräckligt den omständigheten, att den af Bohusläns fiskarebefolkning så högt aktade fiskeri-intendenten d:r A. H. Malm står med sitt namn främst bland inbjudarne till teckning af aktier i "Skärgårdens boktryckeribolag".

Huru vi tänkt oss, att detta vårt främjande af skärgårdsbefolkningens intressen skall lämpligen kunna ske därom får läsaren här af en aning, om han genomläser äfven de öfriga spalterna i detta cirkulär.

Då vi önska att "Skärgården" må erhålla den allra vidsträcktaste spridning dels på det att tidningen må kunna rätt varsamt fylla sin här ofvan angifna bestämmelse och dels på det att han äfven måtte blifva Bohuslänska Skärgårdens allmänna annonsorgan, så hafva vi bestämt priset vid prenumeration för år å närmaste postanstalt så lågt som till endast 3 kr. det är då vår förhoppning att af alla dem, som få läsa detta cirkulär, det icke skall finnas en enda som ej har råd att prenumerera på denna tidning, sedan han fått erfara att "Skärgården" skall främja just hans intressen och skall meddela just sådana nyheter samt från lifvet bland skären, hvilka intressera honom allra mest. Lysekil den 24 december 1896. REDAKTIONEN

Kommunala val.

Vid den 30 sistlidne december i Lysekil företagna val fingo nedan nämnde herrar följande röstetal till ledamöter af kommunalnämnden för 4 år:

Sjökapten N. H. Lycke	866
Vice konsul R. Duff	346
Grosshandl. Fr. Carlsson	779

Suppleanter till kommunalnämnden för 2 år

Grosshandl G. Sjöstam	714
Sjökapten N. O. Lycke	660
Skräddarem. O. Bovik	460

Närmast i röstetal kommo:

Sjökapten E. B. Lycke	414
Sjökapten A. O. Lycke	251
D:r Axel Nilsson	221

Ledamöter af kommunalfullmäktige för 4 år:

Vice konsul Aug. Lysell	1.437
Lotsförman Em. Hörman	1.409
Sjökapten L. A. Carlsson	1.299
Kronolänsman V. Hyllengren	1.032
Handlande Th. Landeberg	963

Komminister B. M. Bergfelt	804
Vice häradshöfding N. Hedlund	766
Sjökapten Jul. Backman	732

för 2 år

D:r Axel Nilsson 646

(fyllnadsval i anledning af handlanden G. Hanssons afflyttning från orten).

Närmast i röstetal till kommunalfullmäktige kommo:

Sjökapten Carl Backman	435
Sjökapten N. O. Lycke	390
Kassör E. B. Lycke	374
Sjökapten E. B. Lycke	321
Sjökapten A. O. Lycke	287
Handlande M. J. Magnusson	238
Segelsömmare J. E. Lindbom	211
Bokhållare J. Fr Carlsson	207
Fotograf M. Jakobsson	156
Kapten J. M. T. Bromander	154
Skräddaremästare O. Bovik	143
Sjökapten Joh:s Pijk	119
Fabrikör C. T. Olsson	94
Lots Fritz Hörman	89
Disponent Fr. Lundström	82
Bokhandlare Alb. Wallin	55
Lots Anton Johansson	50
Handlande N. O. Ericson	36
Skomakaremästare Z. H. Thelin	18
Handelsföreståndare C. Törnqvist	3
Sjökapten D. Båström	2

Ingeniör G. Gunnarsen erhöll vid val af ledamöter i kommunalnämnden 487 röster och således blifvit 3:e suppleant, men som han befanns icke vara valbar förrän nästa år, så insatte stämman i stället till suppleant skräddaremästaren Otto Bovik, hvilket erhållit 460 röster.

Sillen gick plötsligt till natten till i måndags i Gamla hamnen härstädes, då trenne vadar sattes, med hvilka togos något mer än 2.000 hektoliter sill. I måndags afton sattes, enligt telefonmeddelande hit, ytterligare 10 vadar i gamla hamnen, då man emellertid där blott erhöll, ej fullt 1000 hektoliter mindre god sill.

Hela sillfångsten, bortåt 3.000 lådor, såldes till exportören från Smögen flr kr. 3 á 3,25.

I Gullmarsfjorden hade i tisdags samlats en mängd drifis som där hindrade sillfisket. För närvarande eger intet nämnvärdt sillfiske rum, hyser dock grundad förhoppning på ytterligare sillfiske omkring Lysekil,

Det nyuppförda granithuset nere vid hamnen härstädes, som Lysekils kommun låtit uppföra åt sig för att däri inrymma i främsta rummet sin prätiga ångspruta samt hamnkonto, har nu, sedan byggnadsentreprenören öfverlemnadt sitt verk åt kommunens förtroendemän, af dessa granskats och befunnits vara i enlighet med byggnadskontraktet. I salen för sprutmaterielen befinner sig sedan dagen före julaftonen, förutom ångsprutan, äfven den under beteckningen ”n:r 4” kända stora sug- och trycksprutan, som drifves för handkraft, jämte åtskillig annan nödig eldsläckningsmateriel, allt i komplett skick för ögonblicklig eldfara. Byggnaden hvars uppförande kostat kommunen cirka 3600 kr. upplyses i sin helhet af elektriskt ljus.

Ett större bröllop egde i tisdags i förra veckan rum härstädes, då folkskolläraren O. M. Strandberg sammanvigdes med fröken Maria Flinck, dotter till kapten Otto Flinck och hans maka Amanda, född Åsberg.

Som tärnor vid ceremonin tienstgjorde fröknarna Annie Norman, Agnes Flinck, Elsa Åsberg, Hedvig Backman, Anna Lycke, Agda Kjellsson och Blenda Wallin. Marskalkar voro hrr Rob. Båström, Daniel Strandberg, Carl Johansson, Frans Nilsson, H. Weiss, Oskar Lysell och Albert Wallin.

Ett hundratal gäster deltog i den särdeles angenäma bröllopfesten, som egde rum i den för ändamålet upplåtna präktiga våningen öfver hr Fjellstedts butik vid Kungsgatan.

Familj-soaréer hafva under de senaste dagarne gifvits å Lindbergs hotell af kapellmästaren Emil Frost med ett gott sällskap af musici. Soaréerna hafva dragit ovanligt mycket folk, antagligen på grund af dels det väl valda programmet, som upptagit nummer af bl. a. Händel, Asch, Meissner m. fl. dels till följd af det förträffliga utförande, som i allmänhet kom de olika numren till del. Särdeles bemärkta hr Grabsdorf och en viss hr Andersson i tillfälle att göra sig, den förre genom sitt solo åtföljt och den senare genom ett utsökt fint violin-solo. Att de talrika åhörarne förstodo att uppskatta artisternas förtjenster, bevisade allmänna och ihållande applåderna efter snart sagdt varje nummer.

Folkmängden i Lysekils församling, som den 31 december 1895 utgjorde 2.775 personer (1.268 mankön och 1.507 qvinnkön), har under det senast förgångna året ökat med 93 födda (41 mankön och 42 qvinnkön) – förutom 5 dödfödda (2 mankön och 3 qvinnkön) – samt 266 inflyttade (118 mankön och 149 qvinnkön) eller inalles med 359 personer (159 mankön och 200 qvinnkön), men däremot minskats med 45 döda (21 mankön och 24 qvinnkön) och 263 utflyttade (110 mankön och 153 qvinnkön) eller inalles med 308 personer (131

mankön och 177 qvinnkön), hvadan folkmängden i Lysekil den 31 december sist förflutna år alltså utgjorde 2.826 personer (1.296 mankön och 1.530 qvinnkön), och har följaktligen folkmängden i församlingen under det förflutna året ökat med 51 personer.

Under sistlidna år äro inom Lysekils församling ingångna 29 äktenskap och hafva upplösts 15, af hvilka 10 genom ”mannens och 5 genom hustruns död. Genom skiljobref är intet äktenskap upplöst. Af de under året födda barnen har 1 *(af qvinnkön) varit oäkta.

Lysekils baptistförsamling höll nyårsdagen sitt årsmöte, som öppnades kl. 11 f. m. af församlingens föreståndare hr Erik Lundell. Af de då upplästa års- och revisionsberättelserna framgick församlingens ställning vid årsskiftet vara sådan som följer.

Sionförsamlingens predikant tjänstgjorde hr Jonas Lundell. Antalet af församlingens medlemmar, som vid förra årets början var 39, hade sedan dess undergått följande förändringar: 1 hade i församlingen upptagits genom dopet, 3 hade inflyttat från andra församlingar, 6 hade däremot afflyttat samt 1 blifvit ur församlingens gemenskap utesluten, hvarför hela antalet medlemmar i församlingen under året minskats med 5 till 34.

För välgörande ändamål hade församlingen under året bragt tillhopa bortåt 600 kr., nämligen till församlingens egna kassa 480 kr., till fattigkassan 13.20 samt för diverse andra ändamål, såsom skärgårdens missionering m. fl. omkring 200 kr.

Församlingens byggnadskassa, som under finanspret, juni 1895 – 15 december 1896 haft i inkomster tillsammans 1.324 kr., hade under året minskats med 67 kr., alldenstund kassans utgifter belöpt sig till 1.391 kr. Detta förhållande förklaras af dels den afbetalning, som under året gjorts å församlingens skuld för kapellet, dels de sprängningar, som gjorts i berggrunden under kapellet för beredande af större utrymme åt den där befintliga handelslokalen.

Församlingens söndagsskola räknar 47 inskrifna lärljungar, men blott ett 20-tal bevisa i reheln undervisningstimmarne i skolan. Till barnen utdelas hvarje söndag gratis de för söndagsskolebarn särskildt afsedda små tidningarna ”Bikupan” och ”Barnens egen tidning”. Annandag jul hade söndagsskolan en fest, som räknade 150 deltagare, äldre och yngre, då – förutom den särskildt för barnen så lockande julgranen – förekommo tal, sång och orgelmusik. Som minne af denna fest komma att till barnen utdelas tidningarna ”Barnens julkärfve” af Karl Alinder och ”Sveriges söndagsskoleförbunds julnummer”. – I sin sparbössa för hednamissionen ha söndagsskolbarnen under året samlat något mer än 10 kr.

Bethlehemskapellet kostar i sitt, nuvarande skick i uppförande 15.000 kr., hvartill kommer tomtens pris med 1.365 kr. För bestridande af dessa kostnader har församlingen tagit ett lån i Hypoteksföreningen för Vestkustens städer på 6.000 kr. samt har en skuld till byggmästaren Nathan Persson i Göteborg på 6.000 kr. Resten af kostnaderna för kapellets uppförande har täckts genom insamlingar inom församlingen. 600 kronor i hyror för året, men hvilken summa räntorna på lånen betalas.

Blåbandsföreningen härstädes hade Nyårsdagen i Bethlehemskapellet anordnat en tämligen talrikt besökt fest, som inleddes med afsjungandet af psalmen "Vår Gud är oss en väldig borg". Härefter hölls bön af den för föreningens bästa alltjämt särdeles nitiskt verkande muraren A. Verner, som slutade med att föreläsa Davids 33 psalm. Efter ett sångnummer höll härpå predikanten Jonas Lundell ett varmt föredrag med ledning af 2Sam. 10:6 och följ. Sedan kaffe druckits af alla närvarande, talade ytterligare hrr Erik Lundell o A. Verner, allt under det att flere sångnummer sjöngos mellan talen.

Då ej synnerligen många utom föreningen stående syntes vara närvarande vid festen, kunde det just icke förundra, att föreningen ej vid detta tillfälle fick någon ny tillökning.

Stenhuggarefackföreningen hade den 30 december sammanträde i godtemplarlogen "Vårblommans" lokal, då enligt hvad oss meddelats, följande förekom.

Vid sammanträdet väckt förslag, att viss dag i månaden skulle bestämmas för mötenas hållande, bordlades till nästa möte.

Stadgar, som utarbetats i syfte att samtliga stenhuggarefackföreningar inom bohusslän skulle sammansluta sig till ett stenhuggareförbund, upplästes och hänskötos till en komité, som fick i uppdrag att närmare granska samma stadgar och däröfver afge utlåtande vid föreningens nästa månadmöte.

Begrafning egde i lördags rum härstädes, då stoftet af stenhuggaren A. Anderssons hustru, hvilken hastigt aflidit till följd af hjärtslag, invigdes till den sista hvilan.

Annons. Ledig plats. Förmansplats vid anjovisfabrik. Vid min anjovisfabrik härstädes är förmansplatsen ledig och kunna kompetente sökande skriftligen hänvända sig till mig. Endast nykter och fullt redbar person antages. Magnus Radhe, Lysekil

Annons. En obetydligt begagnad väl aktad Stickmaskin af "Sveas" fabrikat säljes till billigt pris, om snar anmälan göres hos fröken ALMA GJÖTBERG adr. Lysekil

Annons. Utbjudes hyra. Att hyra! 2 st lägenheter om 1 rum och kök, hvardera uthyres genast hos O. A. Olsson, Strandgatan, Lysekil.

Annons. Lediga platser, Stenhuggare. Dugliga och nyktra såväl finstens- som gatstenshuggare, kunna få varaktigt arbete hos Ingenjör Gunnerson, Lysekil. (Skärgården 1897-01-07/KJ)

1897-01-08 **Lysekils Posten**

Urmakare I.P. Jensens Reparationsaffär Lysekil, Strandgatan n:o 68 (Gamla köpingen) – rekommenderar ett gott arbete till platsens billigaste pris: Fickur rengöres och repareras under ett år garanti; pris kronor 1:50, Ankar- och Cylinderar justeras noga och ansvaras 2 år för urens riktiga gång, pris kronor 2:00, Prima fjädrar insätts: per st kronor 1:50, Glas insätts: kronor 2:00.

OBS. Till inöpspris kan envar köpa finaste Fick- och Väggar direkt från fabriken.

Illustrerad priskurant och närmare upplysningar lämnas gratis.

I.P. Jensens Reparationsaffär Lysekil. (Gamla köpingen) (Lysekils Posten, 1897-01-08/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 7A.]

1897-01-12 **Skärgården**

Tillkännagifvanden. Medlemmar af Hundramannaföreningen F. O. F. i Lysekil, hvilka icke aflemnat sina motböcker, skola ofördröjligen och senast innan den 15 dennes aflemna desamma till kassören C. J. Kjellsson. Lysekil den 7 jan. 1897. Styrelsen

Annons. Lysekils Tekniska Aftonskola börjar sin vårtermin fredagen den 15 jan. Såväl yngre som äldre elever antagas. Afgift kr. 3. Anmälningstid kl. 11-1 f. m. m. å. undertecknads kontor. Johan Lagerström

Annons. Att min käre broder, bokhållaren Harald Carlsson, efter en längre tärande sjukdom afled i Lysekil den 8 januari 1897, uti en ålder af 63 år, 9 mån och 2 dagar, varder härmed släkt och vänner tillkännagifvet. Lysekil den 11 jan. 1897. Fr. Carlsson

Lysekils tullinspektions berättelse rörande ortens handel och näringar, tulluppbörd och bevakning under år 1896, i dagarne insänd till vederbörande myndighet äro af följande lydelse:

1. Om handel och näringar.

Att Lysekils samhälle, som vid senaste årsskiftet räknade 2.826 invånare med en ökning under det gångna året af 51 personer, jemväl under detta år tagit ett stort steg framåt i kommersiellt hänseende framgår af den betydliga stegringen i trafiken med utlandet, såsom synes af nedanstående speciella uppgifter.

Den lifaktighet i det kommunala lifvet och det stadiga framåtsträfvandet i den riktning ofvan nämnts, egenskaper hvilka städse varit utmärkande drag för köpingen, hafva under år 1896 utmynnat i ett definitivt beslut att hos konungen underdånigst söka stadsrättigheter, i hvilket syfte ansökningshandlingar med utredning af ärendet redan äro till vederbörande afsända.

Till Lysekils hamnområde hafva i inrikes sjöfart ankommit 315 st. segelfartyg om tillsammans 8.505 ton dräktighet och afgått 328 st. om 8.785 ton, af hvilka flertalet förmedlat trafiken med Göteborg.

Största delen af inrikes trafiken ombesörjes doch af ångfartyg, hvilka till ett antal af 12 st, underhållit regelbunden förbindelse mellan Lysekil och Göteborg samt Uddevalla och Strömstad med mellanliggande orter. Under sommarmånaderna har hamnen dagligen besökts af 6 á 8 st. passagerarebåtar.

Under det förflutna året utfärdades af härvarande inspektion 138 st. årspass samt 161 st fiskepass.

Hufvudartiklarne vid importen voro: fisk inlagd: anjovis 1.071.600 kg; fisk rökt brissling 3.969 kg; d:o saltad sill 784.960 kg; is, värd 14.825 kr; krukmakarearbeten 35.750, porslin 1.071 kg; potatis 55.160 kg; salt, 63.067 hl., stenkol 177.996 hl; tegel 3.344,844 st; trävaror, oarb. 11.626 kbm; trävaror, arb., 320.977 kg.

Exporten utgjorde: fisk, färsk makrill 376.380 kg; d:o, d:o: sill 18.936,200 kg; d:o saltad: d:o 8.930,700 kg; fiskguano 7.735,345 kg; fiskolja 703.221 kg; hummer 12.560 st; sten, arb., värd 1.243.486 kr.; d:o, oarb. Värd 19.360 kr.; spannmål, omalen: hafre 1.028,599 kg; ägg 158.820 st.

Dels till inrikes orter, dels till utlandet, hufvudsakligen Norge, Ryssland och Amerika, har afsänts omkring 2.600.000 kg anjovis, beredd af dels svensk och dels norsk råvara (skarpsill)

Från utrikes orter ankommo 1.419 st. fartyg med en sammanlagd dräktighet af 95.625,87 ton.

Af dessa kommo ifrån Norge 984, Danmark 239, Preussen 111, England 77, Italien 3, Frankrike 2, Finland 1, Holland 1 och Portugal 1.

Till nationen voro 1 188 svenska, 120 norska, 72 danska, 32 tyska, 5 engelska, 1 finskt och 1 österrikiskt.

Till utrikes orter afgingo 1.322 st fartyg med en sammanlagd dräktighet af 129.593,36 ton.

Af dessa utklarerades 601 till Norge, 367 till Preussen, 253 till Danmark, 56 till England, 24 till Frankrike, 16 till Ryssland, 4 till Holland och 1 till Finland.

Till nationen voro 1.047 svenska, 125 norska, 87 danska, 56 tyska, 5 engelska, 1 franskt och 1 österrikiskt.

I storsjöfisket bortom Skagen deltog 37 st båtar, hvilket fiske gaf öfver medelmåttan och betingade ett pris af 10 till 15 kronor pr våla långa.

Sillfisket, vestkustbons hufvudnäring, har varit jämförelsevis ringa. Sålunda kunde af färsk vara under november och december månader exporteras endast 5.212,200 kg emot 13.239,150 kg och af saltad sill blott 2.965.000 kg mot 11.319.500 kg under samma månader 1895.

Ingen af distriktets guanofabriker har kunnat börja någon afverkning på grund af bristande tillförsel af råvara.

Äfven makrillfisket har varit mindre lönande, då däremot tillgången på torsk, kolja, flundra m. m. varit god. Jordbruket har givit medelmåttig skörd.

Af industriella anläggningar finnas inom distriktet 12 guanofabriker, af hvilka en tillkommit i år i Bovallstrand, samt 11 större och åtskilliga mindre ansjovisfabriker och många sillsalterier.

Stenindustrien – tillverkning af byggnads- och gatsten – distriktets i den mån viktigaste näringsgren, att den året om sysselsätter tusentals arbetare, har under det gångna året fått ett gott uppsving.

Vidare finnes 2 ölbryggerier, 2 garfverier, 2 stensliperier, 6 fabriker för tillverkning af anjoviskärl samt 1 tunnfabrik.

Med hantverkerier och salubodar är köpingen väl försedd.

Af bankinrättningar finnes en afdelning af Bohusläns Enskilda Bank samt Lysekils Sparbank äfvensom postsparbanken.

II.

Om tulluppbörden

Denna förhåller sig till de tvenne närmaste föregående årens sålunda:

	Tullmedel	Båkmedel
Enl. 1894 års ink. Tulljournal	4.653:74	12.754:17
1895	4.304:96	10.499:12
1896	4.167:13	8.640:78

Enl. 1894 års utg. Tulljournal	2.145:48	14.874:05
1895	2.289:84	11.313:82
1896	2.108:93	9.144:18

III.

Om bevakningen.

I likhet med föregående år har inspektionen för att blifva i tillfälle att utgöra en fullt tillfredsställande bevakning, nödgats med Kungl. Generaltullstyrelsens medgifvande inkalla i tjenstgöring två extra ordinarie betjente.

Lysekils Tullinspektion den 7 jan. 1897. Ax. Lyzell.

Kapten Jonssons 60-års-fest.

Kl. 6 i söndags afton samlades ett 30-tal vänner och bekante omkring en bål å Lindbergs hotell för att med kapten Emanuel Jonsson å "Viken" i sin midt som hedersgäst – fira dennes i dagarne inträffade 60-åriga födelsedag.

Sedan hedersgästen och de närvarande helsats välkomna af grossh. Fr. Carlsson framträdde konsul Magnus Radhe och yttrade ungefär följande:

Kapten Emanuel Jonsson!

Mine herrar!

År 1861 den 4 Juni anlände hit till Lysekil en liten pryddlig passagerarebåt, benämnd "Gullmarn". Den landade för första gången vid den dåvarande lilla träbryggan i Rosvik. Ombord å denne ångare anställd som rorman en ung, kraftigt byggd man med ett bottenärligt utseende. Denne man var Emanuel Jonsson.

Ombord å "Gullmarn" som först egdes af ett bolag, men sedermera inköptes af konsul William Thorburn i Uddevalla, tillbragte Jonsson 7 år, trafikerande Uddevalla-Lysekil, eller tills ångbåren 1868 försålde till Göteborg.

Då stod vår unge Jonsson utan anställning, men med hans rastlösa verksamhetslust och hans kärlek till det yrke, han från tidigare år valt, nämligen sjömannens, dröjde det ej länge, förrän si se honom ombord å hans nyinköpta jakt "Victoria". Med denna jakt seglade Jonsson på Uddevalla, Göteborg, Lysekil, Sydvestra Sverige och Danmark, hvarhelst än fraktförtjenst yppade sig.

Så fortgick det i 6 år eller till 1874. Vid denna tid inköpte numera aflidne grosshandlaren Robert Thorburn i Uddevalla ångaren Valborg för traden Uddevalla – Lysekil och antog till styrman den redan då populära "Emanuel",

som han i dagligt tal kallades. Här tjänstgjorde han i 4 år, 1876 inköptes Valborg af ångbåtsbolaget ”Bohuslänska kusten”,

Detta sistnämnda bolag inköpte 2878 bogserångaren ”Axel”, afsedd äfven till passagerarebåt, och till befälhafvare å denna kunde aldrig lämpligare person erhållas än den starke och härdade, med alla våra fjordar och skär fullt förtrogne Emanuel Jonsson, som också erhöll befattningen. Axel fördes af kapten Jonsson i 5 år, hvarefter ångaren försålles till Norge, och ”Bohuslänska kusten” lät bygga en för denna trade mer lämplig ångare. På hösten 1883 mottog också kapten Jonsson vid Mottala mek. verkstad den nya ångaren, som i dopet erhöill namnet ”Viken”, hvilken allt sedan dess och fortfarande föres af kapt. J.

Denna korta skildring af en period ur kapten J:s lif innefattar blott en tid af 35 år. Men hvad innebär ej denna tidrymd af ett mången gång sträfsamt lif. Men för denne redbare man ha alla umbäranden, alla mödor, alla svårigheter varit ett intet, blott han därmed kunnat tjena alla.

Pliktkänsla och redbarhet äro de utmärkande dragen i kapten Jonssons karakter. För en äldre generation, som nu ej finns till, har kapten J. varit och för oss har han under årens lopp allt mer blifvit som en kär vän. Och otaliga äro väl de kommissioner, han för oss uträttat. Hur många af oss har ej anförtrott denne man en mångtalighet af uppdrag och ofta af allra största vikt, alltid litande på honom, ty med största punktlighet och redbarhet blefvo alla kommissioner uträttade.

Af naturen utrustad med ett särdeles godt minne var för honom blyertspenna öfverflödsartiklar. Allt hade kapten J. i hufvudet. Men hvad som rörde hans rederi, det hade han i ”portmonän”. Då kapten J. nyligen ingick i sitt 61:a år, ville hans vänner och bekanta här i Lysekil hugfästa minnet af hans mångåriga och plikttrogna förbindelser med oss, hvarför vi vid denna minnesgåfva, jag nu i allas våras vägnar har glädjen att till kapten Jonsson öfverlämna, binda gifvarens hjärtliga tack för engagerande verksamhet, för vänskap och redbarhet. Jag uttalar äfven den förhoppning, att vi ännu i många år måtte få helsea ”Vikens” omtyckte och fryntlige befälhafvare.

Länge lefve Emanuel Jonsson;

Härmed öfverlämnade talaren till Kapten Jonsson ett hos urmakaren C. L. Malmsjö & Co i Göteborg inköpt guldankarur med denna på boettens graderade inskrift:

Till kapten Emanuel Jonsson vid fyllda 60 år af erkännsamma vänner i Lysekil.

Medan detta skedde, utbrakte doktor P. F. Landelius för jubilaren ett 1-faldigt hurra, hvilken uppmaning ock af de närvarande åtlyddes ”med känsla och eftertryck”.

Då kapten J. här på ville tacka för minnesgåfvan, greps han så af rörelse, att han fick fram knappt mer än det enda ordet ”tack”. I hans ställe sökte då konsul W. Mollén att tolka kapten Jonssons känslor för gifvarne.

Sedan samkvämet härefter fortsatt en stund, frambar d:r A. H. Malm å såväl hedersgästens som alla de närvarandes vägnar ett tack till konsul Radhe för allt det myckna besvär, denne haft med arrangerandet af denna minnesfest.
(Skärgården 1897-01-12/KJ)

1897-01-15

Skärgården

Barnbal hade af en del familjer härstädes i onsdags afton, Knuts-dagen, arrangerats å Lindbergs hotell. Omkring 75 personer deltog i densamma. Balen var utlyst till kl. 5 e.m., men först vid 6-tiden hade man kommit tillräckligt talrikt tillstädes för att börja dansen, i hvilken både gammal och ung deltog med lif och lust.

Vid 10-tiden intogs supé å hotellets veranda, som högtidligheten till ära var dekorerad med kända och okända målade gubbar, upphängda på väggarna. Därefter fortsattes dansen af de äldre intill kl. ½1 på natten.

Danssalen i hotellets öfre våning var smakfullt prydd med flaggor, äfvensom af en stor julgran, behängd med något ovanliga prydnader, nämligen kotiljongsmärken.

Bergska kapellet från Uddevalla utförde musiken.

Olycksfall. En hos åkaren Alfred Börjesson anställd körsven Gustaf Karlsson råkade i torsdags på morgonen, under det han var sysselsatt med iskörning, att å Lassemyren falla ur sin kärra, hvarvid han slog hufvudet så våldsamt i isen, att han förlorade medvetandet. Han forslades sanslös till hr Börjessons hem, och läkare efter sändes. Vid läkareundersökningen befanns han hafva – förutom allvarsamma skador i hufvudet – ena nyckelbenet fått afslaget.

Den skadade är, då detta på torsdagseftermiddagen skrives, fortfarande sanslös och man sväfvär i ovisshet om hans vederfående.

Köpingens folk- och småskolor börja nästa måndag, då upprop samt – på begäran – ompröfning af icke uppflyttade barn komma att försiggå.

Dödsfall. Bäraren Carl Sandblom afled härstädes i måndags efter en längre tids sjukdom i en ålder af 32 år, 7 mån och 17 dagar.

Förmansplatsen på konsul Magnus Radhes ansjovisfabrik, hvilken i denna tidning annonserats ledig, har redan besatts.

(Skärgården 1897-01-15/KJ)

1897-01-19

Skärgården

Hundskatt uppbäres i Lysekil å kommunalrummet Fredagen den 29 dennes mellan kl. 11 förm. och 2 efterm.

Egare af hundkreatur erinras om att på den utsatta tiden erlægga den stadgade afgiften, kronor 5 för hvarje innehafvande djur, vid äfventyr af dubbel hundskatts erläggande samt böter från 5 till 10 kronor. Lysekil den 16 Januari 1897. Magnus Radhe, Kommunalnämndens ordförande.

Den person som i lördags af misstag lemnade ett guldmynt till en af ”Skärgårdens” försäljare torde med det snaraste anmäla sig å ”Skärgårdens” expedition, Lysekil.

Annons. Gott bondsmör och friska ägg finnas dagligen hos Olof Christiansson, Rosvik, Lysekil.

Ingenjören hr J. G. Gunnerson antogs vid kyrkobyggnadskommitténs sammanträde i fredags till entreprenör för planering av platsen för nya kyrkobyggnaden. Priset var 14.100 kr. Komittén uttalade vid fattandet af detta beslut sin önskan att entreprenören måtte för arbetet använda företrädesvis inom köpingen bosatte arbetare. Arbetet skall i sin helhet vara färdigt den 30 juni innevarande år.

En större begrafning egde härstädes rum i söndags, då stoftet af bäraren Carl Sandblom, hvars död vi i förra numret omnämnde, vigdes till den sista vilan.

Kl. 3 e. m. satte sig den till omkring 90 deltagare uppgående processionen i rörelse från sorgehuset. Efter de egentliga begrafningsgästerna, hvilka följde närmast efter den på likvagnen lastade kistan kom först Hundramannaföreningens F. O. F. standar buret af helsovårdspolisen hr A. Ehnberg, och derefter själfva föreningen, representerad av 45 medlemmar.

Tåget gick först till kyrkan, där kistan lyftes af likvagnen och inbars i templet under tonerna af en på orgeln spelad sorgmarsch. Sedan kistan blifvit nedsatt i koret och samtliga deltagarne i begrafningsakten intagit sina platser, sjöngs psalmen 452 v. 1, hvarefter jordfästning enligt ritualen förrättades af pastor Bergfelt, hvarpå akten i kyrkan afslöts med utsjungandet af sista versen af psalmen 489.

Sedan sålunda den aflidnes stoft vigts vid jorden, utbara kistan och sattes å nyo upp på likvagnen samt fördes på denna, åtföljd af hela processionen, ut till nya kyrkogården, där den nedsänktes i den öppnade griften.

Prestafverande för kistan voro hrr tullvaktmästaren Oskar Strandberg och förmannen Oskar Olsson. Liket bars av den dödes förra kamrater bärarne Hilmer Sandblom (den aflidnes broder), M. Eliasson, Carl Ljunggren, Alfred Johansson och Carl Andersson samt af sjömannen Herman Carlsson.

Annons, Undervisning i handarbete och glöddritning åter igen onsdagen den 20 d:s. Kurs omfattande 25 lektioner, 10 kronor. Lysekil i januari. Agnes Andersson.

Till salu. I Lysekils frukthandel: Äpplen, renetter, apelsiner, citroner, russin, vindrufvor, valnötter, hasselnötter, krakmandel, paranötter, choklad, konfekt, karameller, konserver, grönsaker, potatis, Rikstelefon.

Till uthyrning finnes ett stort rum efter ett mindre med del i kök nu genast eller till första april i Kyrkvik n:r 59, Lysekil.
(Skärgården 1897-01-19/KJ)

1897-01-22

Skärgården

Annons, Tillkännagifvanden. Johan Lagerström, arkitekt, Lysekil.

Fartyg till salu. Barkskeppet "Constance" om 296,28 efter sista mätningen 279,90 registertons liggande härstädes, lastar 140 stds trävaror eller omkring 360 tons död vigt på cirka 15 fots djupgående, är i segelbart skick, stor tomt men behöfver 20 tons ballast under trälast, har under senare åren undergått grundlig reparation. Skriftliga anbud torde inom denna månads utgång insändas till undertecknad, hvarest inventarielista finnes tillgänglig. Lysekil den 15 Jan. 1897. Aug. Lysell, hufvudredare.

En hval sågs igår eftermiddag vid 2-tiden lovera utanför ångbåtsbryggan härstädes. Af förestående meddelande från Kalfsund synes, som om denne jätte varit ute på sillfiske.

Annons. Prima norsk bresling. Fridhem & Lysekil. A & I. Tobisson.
(Skärgården 1897-01-22/KJ)

1897-01-26

Skärgården

På kommunalfullmäktiges nästa sammanträde komma att utses tre ledamöter och två suppleanter i årets bevillningsberedning. Förra årets ledamöter i beredningen vara hrr Aug. Lysell, I Ödman och Magnus Radhe med hrr C. J. Kjellsson och Julius Backman som supleanter. Beredningens ordförande är öfverstlöjtnanten hr C. S. Lilliehöök.

Kyrkobyggnaden. Sprängnings-, planerings- och terrassbyggnadsarbeten på platsen för den nya kyrkan hafva nu tagit sin början.

Bröllop härstädes i fredags då fröken Sofia Nikolina Caspersson, dotter till hr Joh. Caspersson och hans maka sammanvigdes med styrmannen hr Anton Olsson från Norge. Vigseln förrättades av pastor Bergfelt.

Auktion. Onsdagen den 3 nästa Februari kl. 11 f. m. låta sterbhusdelägare efter aflidna Fru Teresia Peterson i Lysekil, genom offentlig auktion uti huset N:o 19 Kungsgatan, försälja all boets lösa egendom, bestående af: guld, silfver, koppar, malm, glas och porslin, bättre möbler af flere slag, särskilt nämnes 1 gott nästan nytt Piamino, 1 fin matsalsskänk med stolar, 1 consollspegel och 1 finare järnsäng, sängkläder och linnevaror, den aflidnas gångkläder, däraf nämnes 1 ny pelskappa, diverse husgeråd, deraf 1 god symaskin, samt fartygslotter:

1 aktie i ångfartyget "Hero"

1/40-del i skonertskeppet "Elma"

1/20-del i skonerten "Allida"

1/6-del i kuttern "Albert" samt

Hela jakten "Linda", 2 år gammal, med goda segel och inventarier. Allt med 3 månaders betalningsanstånd för af mig som vederhäftige kände inopare.

Lysekil den 20 januari 1897. Lars Ödman. [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 26.]
(Skärgården 1897-01-26/KJ)

1897-01-29

Skärgården

Sammanträde. Rederiet i Briggen "Edvard" kallas härmed till sammanträde i Lysekil å Hotell Rosvik Lördagen den 6 Febr. kl 11 f. m. för slutredovisning af fartygets affärer. C. J. A. Elfström, hufvudredare.

Tillkännagifvande. Med anledning af nu rådande arbetslöshet och vinterköld få undertecknade härmed vördsamt uppmana så många, som därtill hafva råd och lägenhet att lemna penningebidrag till inköp af bränsle till fördelning mellan sådana hjälpbehöfvande härstädes, som icke uppbära fattigunderstöd. Undertecknade mottaga och redovisa i allmän tidning för medlen samt ombesörja utdelning af bränslet. Äfven de minsta bidrag mottagas med tacksamhet. Lysekil den 27 Januari 1897, A. H. Malm, Magnus Radhe, Aug. Lysell.

Kommunalstämma med Lysekils jordegare hölls å kommunalsalen härstädes i tisdags e. m. kl. 6., hvarvid nedannämnda ärenden förekommo.

Gatu- och tomtregleringsförslaget.

Det genom köpingens styrelser förslag utarbetade förslaget till gat- och tomtreglering å en del av utmarkerna vester om och intill den skiftade marken inom köpingen framlades till stämmans granskning. Stämman beslöt att för sin del lemna förslaget utan anmärkning, dock med det förbehåll, att jordegare bibehålla såvel egande som dispositionsrätt till den i regleringstillägget upptagna jorden, så att kommunen skall vederbörligen utlösa såväl de i förslaget såsom gator och allmänna platser betecknade delarne däraf som det öfriga, som det kommer att behöfva.

Vägrat friköpande af tomtedel.

Hr S. J. Kjellberg hade begärt att få friköpa den tomtedel i Sillgränd, som han nu innehar på arrende, eller, om detta icke beviljades, nämnda tomtedel tillsammans med den öster därom belägna delen af samma tomt, som innehafdes på arrend af konsul Aug. Lysell.

Båda alternativen hade afstyrkts af jordegarnes komiterade och afslogos nu af stämman med sikte på framtida åtgärder enligt förstnämnda regleringsförslag.

Bifallet tomtköp.

Hrr Robert och Axel Christenssons begäran att få köpa en tomtedel i n:r 68 Gamla Strandgatan till ett pris af kr. 1,25 pr qv.-aln bifölls i enlighet med kommitténs tillstyrkan. [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 7A.]

Tomtvärdet hade stigit. Hr Olof Christensson hade begärt att få inköpa tomtdelen 135 lit. C till samma pris, som han betalt för öfriga delen af samma tomt. 75 öre pr qv.-aln. Komiterade afstyrkte försäljningen till detta pris, men tillstyrkte den till ett pris af 1 kr. pr qv.-aln. Det senare blef också stämmans beslut.

Tomtköp

Hr. C. E. Anderssons ansökan att få köpa tomten n:r 264 belägen vid Skottegränden, tillstyrktes af kommitterade till ett pris af 75 öre pr qv.-aln. Stämman beslöt också i enlighet med detta kommitterades förslag.

Förnyadt arrendekontrakt.

Kapten C. H. Andersson hade hos jordegarestämman anhållit att få förnya sitt arrendekontrakt för tomten n:r 18 vid Landsväggsgatan till samma pris som förut, 23 kr pr år eller 1 öre pr qv.-aln. Komitén afstyrkte denna anhållan och föreslog i stället, att kontraktet skulle förnyas på 10 år till ett pris af 5 öre pr qv.-aln och år. stämman beslöt, att kontraktet skulle förnyas på 10 år med bestämmande af ett årligt arrende af 3 öre pr qv.-aln.

Oskiftade markers försäljning till kommunen.

Under förra året väcktes af hrr doktor P. F. Landelius, postmästaren J. A. Jonsson, tullinspektoren Axel Lyzell samt grosshandl. Fr. Carlsson och G.

Sjöstam hos kommunalfullmäktige förslag om att fullmäktige måtte öppna underhandling med Lysekils jordägare om köp för kommunens räkning af hela det jordegarne gemensamt tillhöriga oskiftade området, som ännu finnes osåldt.

Förslaget bifölls då af fullmäktige på sådant sätt, att Lysekils jordegare skulle anmodats gifva fullmäktige besked på huruvida och till hvad pris jordegare äro villiga ingå på försäljning af ifrågavarande jord med utredning af huru mycket som – inbegripet gatorna – tillhör den fastställda stadsplanen samt huru mycket som icke tillhör denna plan.

Denna fullmäktiges anmodan framställdes nu till stämman, som remitterade ärendet till jordägarnas komiterade.

Kassaförvaltarens lön beslöto fullmäktige på förslag af konsul Magnus Radhe, höja från 100 kr. till 200 kr., oberäknadt den provision, han hittills åtnjutit och som skall oförändrad till honom utgå.

Fastighetsköp. Specerihandlaren Theodor Landeberg köpte i onsdags tomten – med derå uppförda byggnader – n:r 77 vid Stora torget, hörntomten midt emot telegrafan, som ej bekantgjorts. Köparen ämnar i närmaste framtiden uppföra ett större hus, inrymmande handelslokaler och våningslägenheter.

Stenhuggeriarbetarefackföreningen hade i lördags e. m. kl. 6 månadssammanträde i logen Vårblommans lokal. Förhandlingarna leddes af v. ordföranden hr. Sven Hallin.

Som nya medlemmar antecknades hrr Carl Fredriksson, Ninus Mattsson, Carl Johansson och Justinus Johansson.

Föregående mötes protokoll upplästes och godkändes, hvarefter vidtog en stunds diskussion om ett i oktober fattadt beslut, att inga ”kilare” skulle få af föreningens medlemmar användas efter 1 jan i år. till slut enades man om att detta beslut skulle stå fast i oförändrat skick.

Rapport från Skandinaviska stenhuggeriarbetarförbundets ordförande upplästes.

Fråga om bestämd dag för sammanträdena bordlades åter.

Genom offentlig auktion, som på stället förrättas Måndagen den 8 Februari kl. 12 på dagen, försäljes aflidna Fröken Olivia Bergströms urarfva konkursbo tillhöriga tomterna N:o 123 o 124 med derå befintliga åbyggnader under N:o 30 Kyrkvik, Lysekil. huset som har ett fördelaktigt läge, är i bästa skick och innehåller 9 större och mindre rum, 2 kök, en stor sal samt källare och uthus, och får tillträdas genast. Egendomen är taxerad för 7.500 kr., ett hypotekslån å

återstående 2.500 kr. underlättar köpet; en in-teckning å 1.500 kr., belånad i bank, kan få stå kvar, om så önskas; 1.000 kr betalas kontant, i öfrigt tillkännagifvas villkoren vid utropet. Försäljningen är nu ovillkorlig. Lysekil den 22 Januari 1897. Lars Ödman. [Anm: Dagens adress är Rösgatan 1.] (Skärgården 1897-01-29/KJ)

1897-02-02

Skärgården

I lördags qväll blef den isolerade kabeln till den elektriska lampan vid ingången till vinhandlaren Johanssons källare på Kungsgatan afskuren. Då ledningen består af c:a 50 virade koppartrådar med isoleringsmassa däromkring, är det påtagligt, att ett skarpt instrument och en stark hand erfordrats för att utföra nidingsverket.

Det är sorgligt att det finnes personer med så liten moralisk ansvarskänsla, att de kunna göra sig skyldiga till dylika handlingar.

Elektricitetsverkets egare har bedt oss upplysa, att den som angifver förövaren af dådet kan fällas till ansvar, erhåller belöning. Det är, som sagdt, antagligt, att han är att söka bland de fullvuxne.

Dödsfall. Enligt till klarerarekontoret i söndags ankommet telegram från Gullholmen hade en förbipasserande jakt anmodat grosshandlaren Hallgren därstädes att underrätta härvarande släktingar om att styrmannen Gustaf Backman härifrån, anställd å ångaren ”Blanch”, natten mellan senaste lördagen och söndag aflidit. Ångaren, som af tjocka hindrades anlöpa Lysekil, utgick till Kristiania där liket af den avlidne be-grofs. Den döde efterlämnar maka och fosterdotter.

(Skärgården 1897-02-02/KJ)

1897-02-05

Skärgården

Extra kyrkostämma. Nästa tisdag den 9 februari kl. 6 e. m. hålles i kommunalsalen extra kyrkostämma med Lysekils församlings röstberättigade medlemmar dels för att afgifva förklaring öfver gjorda anmärkningar från öfverintendentämbetet i Stockholm å ritningarna till Lysekils nya kyrka och fatta beslut om antagande eller förkastande af gjorda ändringar; dels att fatta beslut angående föreslagen ändring af tiden för årsexamen uti härvarande folk- och småskolor samt högre folkskola. Lysekil den 30 jan. 1897. B. M. Bergfelt. Kyrkostämmans ordförande.

Benet afklämt fick vid middagstiden stenhuggaren L. E. Jansson, boende vid Bansviks Bergsgatan intill Konsulliden. Jansson som å berget norr om Gamla Köpingen i närheten af qvarnen var sysselsatt med att hugga sten skulle tillsammans med några kamrater flytta ett större stenblock, hvarvid detta kom i rullning och pressade honom mot en afsats i berget, så att benet klämdes af strax nedanför knät. Att blocket ej var litet framgår däraf att det behöfdes 7 å 8

man för att aflägsna detsamma, så att den olycklige blef fri. Han bars därpå till sitt hem, där eftersänd läkare, d:r Nilsson, anlade gipsförband å benet.

Utom benbrottet hade J. erhållit flera mindre skador. Han vårdas i sitt hem.
[Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 1.]

130 kronor bortstulos i tisdags morse från en vid en boj i södra hamnen nära Grötö förtöjd jakt, tillhörig skepparen Oscar Olsson. Penningarne hade han förvarade i en låda i ”plikten”. Såsom misstänkt anhölls i onsdags middag af polisen en 15-årig yngling, boende å Grötö. Vid förhöret erkände denne, att han vid kl. 6 i tisdags morde gått ombord på jakten, där han funnit pengarne på förutnämnda ställe och stoppat dem på sig. Vid anhållandet hade han kvar kr. 79.50 som tillställdes egaren. För de öfriga hade han köpt ett fickur för kr. 25.50, en revolver för 4 kr, en kompass för kr. 3,25, mungiga m. fl. småsaker, samt lånat och festat bort resten.

Familjenyheter. Under januari månad har följande anmälningar blifvit gjorda till pastorsämbetet i Lysekils församling:

Födde: den 6. En dotter till segelmakaren Carl Efraim Malmberg, Rinckenäs, den 7 en dotter till skomakaren Gustaf Adolf Törnvall, Rinckenäs, den 8 en son till arbetaren Anders Johan Olsson i Qvarngränd, en son till sjömannen Oskar Olofsson i Kyrkevik, den 16 en son till målaren Per Anderberg, Skottegränd, den 22 en son till stenhuggaren Anders Edvin Olausson, Skottegränd, den 26 en dotter till arbetaren Wilhelm Gillberg, färgaregatan.

Döde: den 8 bokhållaren Harald Teodor Carlsson, Rosviksgatan, 63 år 9 mån 2 dag., den 11 bäraren Carl Sandblom, Qvarngränd, 32 år 7 mån 17 dagar, den 14 Ernst Harald, son af kakelugnsmakaren I. Lidman, 1 år, 9 mån, 27 dag; den 15 hemmadottern Henrietta Sofia Andersson, Landsväggsgatan, 21 år, 5 mån, 16 dagar; den 25 Anders Mauritz, son af sjömannen Carl Hilmer Andersson, Kyrkvik 1 mån 4 dagar

Vigde: den 22 styrmannen Anton Christian Olsen och Sofia Nicolina Caspersson, Rosviksberg.

Utbjudes hyra. **BAGERI** (i närheten af torget) att hyra med inventarier jämte brödbod, samt rum och kök. 13 Kungsgatan 13, Lysekil. J. Andersson.
(Skärgården 1897-02-05/KJ)

1897-02-09

Skärgården

Vårt brandväsen togs i söndags i betraktande af Marstrands brandchef, hr Wahlström, under ledning af vår egen brandchef, konsul Magnus Radhe. Marstrands kommun ämnar nämligen inköpa ångspruta och i öfrigt inrätta sitt brandväsen i likhet med Lysekils. Lysekils framgångsmän kunna i sanning ha

skäl att känna det varmt om hjärtat af tillfredsställelse öfver att se sitt verk sålunda bli taget som föresyn för långt äldre samhällen.

Liket efter förut omnämnde styrmannen Gustaf Backman, hvilken afled just då han passerade hemorten på resa till Kristiania ankom i fredags hit från Kristiania för att här gömmas vid sina anförvantes sida.

Anjovisringen eller föreningen af Bohusläns anjovisfabrikanter, hade i söndags ett enskildt sammanträde härstädes för öfverläggning under sin ordförande v. häradsh. Hedlund, ledning om gemensamma angelägenheter. Så mycket hafva vi blifvit satta i tillfälle meddela från det slutna sammanträdet, att anjovisringen kommer fortfarande att ega bestånd. Af ringens medlemmar mötte 8 personligen och 2 skriftligen.

Annons. JAKOBSSON Manufakturaffär är nu flyttadt från Gamla Strandgatan n:o 81, till Kungsgatan n:o 23 (f. d. Fru Amalia Pihls butik) och rekommenderar ett stort och väl sorteradt lager af färdigsydda Manskläder samt alla sorters Manufakturvaror i parti och minut Lysekil i januari 1897. (Skärgården 1897-02-09/KJ) [Anm: Dagens adresser är Kungsgatan 7 respektive Kungsgatan 28.]

1897-02-09

Bohusläningen

Sillperioden tar slut - katastrof för skärgården - Ställningen i skärgården är bedröflig. Sillen har uteblifvit, åtminstone i det närmaste, och spekulationerna i sillfisket har inte varit så lyckliga. För dem som haft arbete "i sillen" med rensning och saltning, packning och lastning råder arbetslöshet. De får svälta, när krediten är slut, och som en sista utväg sända barnen ut - eller själva gå - att tigga. (Bohusläningen 1897-02-09/KJ)

1897 På fotografiet ser vi hus på bland annat Kungsgatan och på Flaggberget. Från vänster på Kungsgatans södra sida ses först en liten del av huset på Kungsgatan 24, därefter 26, 28, 30 och 32. Huset på Kungsgatan 34 är nedbrunnet och är ännu ej återuppbyggt.

Det större, på bilden vita, huset mitt i bild är huset på Kungsgatan 37. Korsgatan går alldeles intill detta hus upp mot Färgaregatan.

Mellan husen på Kungsgatan 28 och 30 ses en del av huset på Kungsgatan 31.

Ovan husen på Kungsgatan 24 och 26 ses en del av huset på Kungsgatan 27.

Huset till höger, nära oss i bild, är huset på dagens Utsiktsgatan 5, med den dåtida adressen Flaggberget n:o 1. (Foto: Malcolm Jacobsson)

1897-02-12 **Skärgården**

Lysekils skolkök börjar för året sin verksamhet måndagen den 1 mars. Kursen räcker en månad. Avgiften är 10 kronor. ansökningar sändes till undertecknad helst före den 25 dennes. Lysekil den 8 febr. 1897. B. M. Bergfelt. Skolrådets föreståndare

Kommunalfullmäktige hade i måndags sammanträde kl. 6 e. m. å kommunalsalen under d:r Malms ordförandeskap hvarvid förekommo följande ärenden.

På kommunalnämndens förslag beslöts att å området mellan filterbassinen och nedre vattenledningsdammen upprätta en materialgård med byggnad till förvaring af kommunens inventarier, för en kostnad af 850 kr. och anmodades nämnden att låta utföra arbetet under sin ledning och med användande af kommunens arbetsförman.

Ett förslag, likaledes af kommunalnämnden, att iståndställa Korsgatan för en beräknad kostnad af 691 kronor, särskildt för att kunna i någon mån afhjälpa arbetslösheten, föranledde en stunds rätt liflig diskussion, men bordlades på öfverstlöjtnanten Lilliehööks förslag till det blir utredt, om gatan är upptagen i den gamla stadsplanen af 1873, och således obestriddt eges af kommunen eller ej.

Göta hofrätt har genom resolution infortrat kommunalfullmäktiges yttrande öfver besvär, anförda af herr A-G Bergfalk öfver Tunge, Stångenäs, Sörbygdens och Sotenäs häraders utslag den 2 nov. 1896 angående ansökan om lagfart för Lysekils kommun å tomten n:o 93 vid Färgaregatan. Fullmäktige gåfvo ordföranden, dr Malm, samt v. häradshöfding N. Hedlund i uppdrag att till fullmäktige inkomma med förslag till nämnda yttrande.

Till ledamöter i årets bevillningsberedning valdes hrr Aug. Lysell med 17 röster, handl. J. O. Vallentin 9 röster och konsul Magnus Radhe med 6 röster, den sistnämnde efter lottning med postmästare Jonsson, som likaledes fått 6 röster. Till suppleanter valdes med acklamation hrr C. J. Kjellsson och A. O. Lycke.

En från husegare vid Qvarngränden och vid närmast söder därom liggande gata inkommen anhållan, att kommunalfullmäktige måtte besluta om nämnda gatas försättande i trafikabelt skick remitterades till kommunalnämnden. På förslag af ordföranden beslöto fullmäktige att till några af länets representanter i riksdagens båda kamrar aflåta en skrifvelse, med anhållan till de i sin mån måtte medverka till att riksdagen beslutar längdbanans byggande genom vårt län samt att de måtte upplysa riksdagens öfriga ledamöter om att det ej var likgiltighet för järnvägens byggande, som förestafvat fullmäktiges förra året fallande beslut att ej bidra till banan med något belopp utöfver det af landstinget beviljade, ty fullmäktige vore fullt eniga i den meningen, att längdbanan är alldeles nödvändig för samhället liksom för länet i dess helhet.

Kommunalsex var i måndags anordnad å Lindbergs hotell omedelbart efter kommunalfullmäktigesammanträdet slut för fullmäktige, köpingens öfriga beställningsmän och samhällsmedlemmar. Festen skulle börja kl. 7 e. m. men då ofvannämnda sammanträde räckte längre än beräknadt var, blef klockan bortåt 8, innan fullmäktige hunno ankomma. De. Malm helsade nu der närvarande välkomna, hvarefter tiden under gemytligt samspråk vid

förriskningar förflöt till kl. half 11, då supé serverades på hotellets veranda som dagen till ära dekorerats med flaggor. Sedan supén vederbörligen expedierats, aftroppade man åter till andra våningen, där kaffe m. m. väntade. Den glada, trefliga tillställningen fortsatte ett godt stycke in på småtimmarna, och vi tro, att samtliga deltagande voro belåtna med sin afton.

Extra kyrkostämma hölls härstädes å kommunalsalen i tisdags kl. 6 e. m. under pastor Bergfelts ordförandeskap. Därvid beslöts, att årsexamen i härvarande folk- och småskolor samt högre folkskolan, skall hållas vid vårterminens slut, i stället vid kalenderårets, och läsandet således börja med höstterminen.

Ritningarna till nya kyrkobyggnaden hade återremmitterats från öfverintendentämbetet i Stockholm med en del af ämbetet framställda anmärkningar och ändringsförslag. Kyrkobyggnadskommittén hade granskat de gjorda förslagen, men ej funnit dem tilltalande, den låtit utarbete ett jämningsförslag, där behöflig hänsyn till anmärkningarna, utan att man helt upptagit de framställda förslagen, hvilka man ansåg skulle göra kyrkans yttre mindre imponerande och mindre stämma öfverens med templets bergiga för vestkusten kännetecknande omgifning.

Samtliga förslagsritningar jämte ett sakrikt och välskrifvet yttrande af kommittén framlades nu för stämman, som enhälligt antog ofvannämnda jämningsförslag, vilket fortast möjligt genom pastorsämbetets försorg, skulle med motivering, insändas till vederbörande med anhållan om stadfästelse.

Doktor Landelius väckte förslag om att stämman måtte besluta, att icke något vidare arbete å den nya kyrkobyggnaden finge företagas, förrän kommittéerade för densamma framkommit med fullständiga entreprenadanbud å icke allenast själfva kyrkan med inredning utan äfven å alla öfriga erforderliga tillbehör såsom orgel, klockor, urverk m. m. och desamma förelagts kyrkostämman till behandling.

Häruti understöddes han af ledamöterna i kyrkobyggnadskommittéen, hrr Konsul Magnus Radhe och Konsul Aug. Lysell.

Efter en stunds diskussion, hvarunder kyrkobyggnadskommitténs ordförande d:r Malm, hrr L. Ödman och F Hörman framhöllo, att ett dylikt förständigande vore omöjligt, när kommitterade nog ändå komme att underställa saken stämmans behandling och afgörande, om de ingifvna entreprenadanbuden skulle komma att öfverstiga de förut bestämda beloppet. Stämman beslöt, i enlighet med doktor Landelius förslag, att bordlägga ärendet till nästa kyrkostämma.

Begrafning egde rum härstädes i onsdags, då stoftet efter styrmannen Gustaf Backman i närvaro af ett mycket stort antal inbjudne invigdes till grafvens ro.

Annons. En något begagnad, men i godt stånd varande Singers skomakare-Symaskin säljes ovanligt billigt hos A. J. Axell, Kungsgatan 46, Lysekil.

Annons. Fill-Sill, KKK af nya fångsten försäljes i fjärdingar af G. J. Sundberg, Lysekil.
(Skärgården 1897-02-12/KJ)

1897-02-16

Skärgården

OBS. På förekommen anledning får härmed underrätta att varor, som hitkomma till härvarande Ångbåtsexpedition och äro belagda med efterkraf, icke utlemnas, förr än såväl efterkravet som andra kostnader för samma här tillfullo betalda. Äfven då det gäller endast frakten, skall också den här betaldas, då varan afhentas, så vida ej särskild öfverenskommelse träffas med Ångbåtsexpeditionen. Lysekil i Febr. 1897. G. J. Sundberg, Lysekil.

Revisionen af Lysekils brännvinsförsäljningsaktiebolags räkenskaper och förvaltning under föregående år är nu afslutad och berättelsen klar att föreläggas bolagsstämman, hvilken sammanträder den 25 dennes.

Logen Fast vänskaps nödhjälpskommitté har genom fester och direkta bidrag af logemedlemmar hopsamlat en summa af 85 kronor, hvaraf 25 kronor skänkts till fattiga skolbarns bispisning och det mesta af återstoden använts till inköp af kol, som fördelats mellan 14 behöfvande familjer, så att dessa erhöilo 2 hektoliter vardera. Den del af summan, som ej åtgick till detta utdelades kontant till 4 familjer. Samhället är skyldigt godtemplare tacksamhet, för hvad de sålunda uträttat till nödens afhjälpande.

Begrafning firades i fredags härstädes, då stoftet efter aflidna fru Anette Andersson, född Olsson, hustru till sjökaptanen C. H. Andersson, fördes till den sista vilan. Jordfästningen försiggick i kyrkan och förrättades af pastor Bergfelt. I processionen deltogo ett stort antal anförvanter och andra inbjudne.

Afsked gaf skomakaremästaren O. A. Olsson sina medarbetare i måndags förra veckan. Arbetarne inlemnade på morgonen till hr Olsson en skrifvelse, hvari de anhöllo, att den öfverenskomna prislistan för det mekaniska arbetet fortfarande skulle oförändrad gälla, att det befintliga arbetet skulle jämt fördelas af dem afskedats – hr Olsson hade nämligen afskedadt tre arbetare, af hvilka två äro familjefäder – samt att förhållandena å fabriken skulle ordnas så, att arbetarne sluppe att ha att göra med den nuvarande förmannen så som sådan. Då hr Olsson ej ansåg sig kunna ingå på dessa villkor, afskedade han samtliga arbetare och stängde fabriken. De afskedade erhålla understöd ur skoarbetarförbundets kassa.

Nöden bland arbetarebefolkningen på Slätten är i allmänhet mycket stor i vinter. Kläder, mat och bränsle – dessa nödvändighetsartiklar – saknas i många hem, och någon nämvärd arbetsförtjänst har af det stora flertalet ej på länge kunnat erhållas. Här finnes ett rikt fält för den enskilda välgörenheten.

På pastor Svennings i Lyse föranstaltande kommer 10 fattiga skolbarn från Slättens mindre folkskola att bespisas med middag under en månads tid, räknadt från den 15:de dennes. Slätten tillhör, som bekant, Lyse socken.

Ett underverk. I lördags kom en landtbo körande nedåt Vadet, hvarvid han ej såg bättre upp, än att han körde omkull och öfver en liten parfvel, som kom traskande där nere. Personer, som åsågo händelsen, trodde, att hästen skulle trampa ihjäl den lille, men sedan hela släden passerat öfver honom – med en mede på hvardera sidan – reste sig pojken, stortjutande förstås, men, som det tycktes fullkomligt oskadd. Emellertid togs den sömnige körsvennes i vederbörlig upptuktelse af ett par tillstädeskommande.

Stenhuggeriarbetarefackföreningen hade i fredags i förra veckan extra sammanträde för att besluta i ett par frågor angående den blifvande förbundskongressen.

Förbundets styrelse hade begärt föreningens uttalande om, hvilkendera af de föreslagna platserna – Stockholm, Karlshamn och Lysekil – som voro lämpligast såsom mötesplats för kongressen. Föreningen beslöt enhälligt att rösta för Lysekil.

Följande förslag beslöt föreningen att genom sitt ombud framställa till kongressen:

- 1) Att alla resekostnader för ombuden jämt fördelas mellan alla förbundets föreningar, äfven bland dem, som möjligen ej låta representera sig.
- 2) Att förbundets styrelse skall bestå af 9 personer, af hvilka hvar och ett af de tre landen Sverige, Norge och Danmark väljer 2 ledamöter och kongressen utser 3. De senare, som skola vara en från hvarje land, blifva ordförande, sekreterare och kassör för förbundet.

Styrelsen skulle äfven vara skiljedomare.

- 3) Att agitatorer väljas af kongressen och aflönas af gemensamma, influtna medel, samt att styrelsen eger utse flere, i fall det af kongressen bestämda antalet anses för litet.

4) Att kongressen vidtager åtgärder och utreder en lärlingslag är nödvändig inom facket.

5) Att hvarje kongress bestämmer på hvilken plats den nästa skall hållas.

Till hrr grosshandlare i Lysekil.

Undertecknade få härmed på detta numera ej ovanliga sätt vördsamt hemställa till våra herrar principaler, huruvida icke arbetstiden å de resp. kontoren kunde avslutas kl. 7 i stället för kl. 8 e. m. Frånsett de förhållanden, som råda i de större städerna, t. ex. Göteborg, hvarest, som bekant, arbetstiden 9-2, 4-7, är maximum, tillåta vi oss påpeka de mindre göromål, som blifvit en följd af nuvarande ogynnsamma konjunkturer. Med all säkerhet torde samtliga biträden till kl. 7 e. m. kunna utföra de arbeten, som nu uttänjas till kl. 8, och vi våga påstå, att intresset för samtliga göromål skulle ökas, därest en sådan arbetstid infördes. Med nuvarande kontorstid är det svårt, snart sagt omöjligt för en hvar att egna sig åt annat nyttigt arbete utom kontoret, och för dem, som önska eller behöfva undervisning eller dylikt, får natten tagas till hjälp, vilket naturligtvis hindrar lusten därtill. Det vore önskligt att våra herrar principaler ville behjerta denna vår begöran, och bedja vi om öfverseende för framställningssättet. *Flere bokhållare.*

(Skärgården 1897-02-16/KJ)

1897-02-19

Skärgården

Slagsmål. I lördags afton vid 11-tiden hade arb. Fritz Andersson och telefonarbetaren Nilsson, båda berusade, af någon anledning börjat bråka med hvarandra i Nationallogen Vårblommans lokal i det s. k. Grafvarehuset vid Stora Kyrkogatan, där nämnda loge hade anordnat danstillställning. Utkörda utr lokalen fortsatte de slagsmålet nere på gatan med slagsmålet med sådan våldsamhet, att stora blodfläckar å väggarne till två hus vid nämnda gata ännu bära vittne därom. Sedan de, enligt egen uppgift, slagit i ¾ timmes, avslöto de striden.

Polisförhör med de bägge kämparne, hvilka bära fula märken bataljen, hölls i onsdags af kronolänsmannen V. Hyllengren.

Revisionsberättelse. Undertecknade, utsedde att granska Lysekils brännvinsförsäljnings-aktiebolags räkenskaper och förvaltning under försäljningsåret 1 nov 1895 – 1 nov 1896, få angående denna rörelse afgifva följande

Berättelse

Bolagets grundfond utgöres af kronor 12.000 fördelade på 60 aktier mellan 27 delegare.

Bolagets styrelse utgöres af 5 ledamöter, nämligen herr öfverstelöjtnanten och riddaren C. S. Lilliehök, ordförande, konsul M. Radhe, vice ordförande, grooshandlaren Fr. Carlsson, sjökaptenerna E. B. Lycke och Julius Backman.

Bolagets verkställande direktör är kaptenen och riddaren J. M. T. Bromander.

Bolagets rörelse har bedrifvits uti en minuthandels- och en utskänkningslokal, dessutom har bolaget utlemnat en utskänkningsrättighet, till källarmästaren H. Lindberg såsom innehafvare af gästgifvaregården i Lysekil mot en årlig afgift af 1 500 kr., samt en utskänkningsrättighet till fru Lotten Gjötberg att utöfvas i huset n:r 5 Rosviksgatan mot en årlig afgift af 1.000 kronor, med rättighet för båda att med undantag af brännvin, köpa den spirituosa och de viner, de för sin rörelse använda, hvar och hos hvem de vilja.

Bolagets böcker utvisa en genom försäljning m. m. åstadkommen inkomst af kronor 229.451:08.

Årets bruttoförtjänst uppgår till kr. 5.081:47 punsch, likör m. m. som lemnat 2.281:62, viner m. m. som lemnat 2.415:71

...

Bolagets ställning den 1 nov 1896

Tillgångar

Diverse spirituosa varor och viner m. m.	
enligt inventering af lagret kr.	20.730:63
räntefordran i Bohusläns bank	291:59
behållning i kassan	2.094:07
innestående på upp- och afskrifning	26.550:-
utbetalt försäljningsskatt för 1896-1897	
års första halfår	9.900:-
inventarier	3.543:01
kronor:	62.209:30

Skulder

Reservfonden kr.,	2.252:01
L. Ödman	400:-
E. B. Lycke	400:-
J. A. Jonsson	1,000:-
Julius Backman	400:-
Anna Radhe	600:-
Kapital konto	3.543:04
Kronor.	8.505:02

Till fördelning disponibla medel 53.614:28

Häriifrån afgår revisionskostnaden	258:91
Återstår fördelning	53.355:37
Häraf erhåller	
Lysekils kommun 5/10	25.677:68
Länets landsting 2/10	10.671:07
Hushållningssällskap 1/10	5.335:54
Samt till insättning i statskontoret 2/10	10.671:07
kr.,	55.355:37

I enlighet med stadgandet i § 18 mom. 6 af Kongl maj:ts nådiga förordning angående villkor för försäljning af brännvin den 24 maj 1895, utsågo revisorerna följande personer att å deras vägnar deltaga i inventering af bolagets tillgångar vid löpande försäljningsårets slut nämligen kronolänsmannen Victor Hyllengren och landtbrukaren A. P. Hylander, Röe.

Revisorerna, som anse att bolagets verksamhet är ordnad i öfverensstämmelse med föreskrifterna i 18 § mom. 1 i kongl. Maj:ts här ofvan åberopade nådiga förordning af den 24 maj 1895, få, då bolagets angelägenheter varit med omsorg skötta, räkenskaperna med utmärkt ordning och med verifikationer försedda samt dess lokaler såväl för minutereringen som utskänkningen äro i ändamålsenligt skick, tillstyrkas full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Lysekil den 12 februari 1897

O. W. Lindbom
Konungens Befallnings-
hafvares ombud

A. v. Proschwitz
Göteborgs och Bohus läns
Hushållningssällskap ombud

A. P. Hylander
Landstingets ombud

Aug. Lysell
Ombud för köpingen Lysekil

Gustaf Sjöstam

Redovisning.

Hundramannaföreningen F. O. S. härstädes har dels på ordinarie sammanträde nu i februari dels efteråt af hufvudsakligen föreningsmedlemmar haft glädjen insamla 52 kr. till hjälp åt behöfvande fattiga.

Medlen hafva fördelats sålunda:
Till 4 behöfvande familjer kontant kr. 15:-

till 4 d:o hvarje 1 hl. kol	10:40
till 2 d:o hvardera bröd för	3:50 7:-
till bespisning af fattiga skolbarn	20:-
summa	52:40

Lysekil den 16 februari 1897

Styrelsen

(Skärgården 1897-02-19/KJ)

1897-02-23

Skärgården

Genom offentlig auktion onsdagen den 10 och torsdagen den 11 nästa mars med början kl. X f. m. låter förvaltningen i urarfva konkursen efter aflidna Marianne Lindblom uti huset N:o 1 Parken härstädes försälja dels **hela det dyrbara och välvårdade lösöreboet**, bestående af guld, silfver, nysilfver, koppar., messing., jern- och blecksaker, stort förråd af duktyg, lakan, handdukar, m.m., möbler, större delen antika, **hvaraf särskildt framhålles en hvit salongsmöbel och flere utmärkt vackra byråar**, porslin, glas, sångkläder (stoppade med tagel och fjäder), diverse prydnadssaker, äfven dessa delvis värdefulla såsom antiqviteter, samt kökssaker m. m. m., dels och tomten N:o 1 i Parken, Lysekil, med åbyggnad, inredd två våningar med sex rum i hvardera, och stor vind med 4gafvelrum; nödiga uthus och källare ingå i fastighetsförsäljningen, som eger rum första dagen kl. 1 e. m.

Fastigheten är taxerad till 19.000 kronor, in-tecknad för 8.024 kronor 42 öre och belånad för närmare 6.000 kr.

Samtliga försäljningsvillkoren tillkännagifvas strax före auktionen.

Uppllysningar kunna inhämtas hos v. häradshöfdingen Nils Hedlund.

Lysekil den 19 februari 1897. Sysslomännen [Anm: Dagens adress är Gullmarsgatan 6.]

Dalskogen. Denna plats är belägen ¼ mil från Lysekil och har omkring 300 invånare. Enär "Skärgården" läses här allmänt, så fordrar man och att få se däri någonting härifrån, säger vår medarbetare, hvartill vi helt enkelt anmärka med känsla och öfvertygelse. Rätt så!

Vi har här fortsätter vår meddelare tvenne större stenhuggerier, nämligen till en början hr S. A. Gunnarssons i Lysekil, som bearbetar af hr H. C. Bergström härstädes inköpt berg. Arbetarne i detta stenhuggeri äro bosatta härstädes.

Vidare ha vi I. & A. Nielsens stenhuggeri. Föreståndaren är hr C. J. Kullberg, hvilken är särdeles omtyckt af arbetarne för sin humanitet.

Dalskogen. Ett original ha vi härstädes som man och man emellan nämnes Manne. Han bor i en jordkula djupt under en klippa. När vintern blir för hård,

går han till barmhärtiga människor, som ge honom en bit bröd eller låta honom värma upp sig.

Lysekils hafsbadanstalt. Docenten i medicinsk gymnastik och ortopedi vid Karolinska institutet A. G. Wide har förordnats att fortfarande vara intendent vid nämnda hafsbadanstalt.

Lysekils kommunalfullmäktige och längdbanan.

Som man torde minnas beslöto fullmäktige på sitt senaste sammanträde att afsända en skrifvelse till några af länets riksdagsmän i båda kamrarne, hvari uttalades samhällets sympatier för längdbanan genom länet. En delvis felaktig notis om detta beslut har sedan cirkulerat i pressen, en notis som vi af omständigheterna anse oss manade att rätta. Det uppgifves nämligen att förslagsvis nämndes hrr Fr. Pettersson i första och Collander i andra kammaren. Denna uppgift har troligen förefallit många egendomlig, då man ej hört den sistnämnde hysa särdeles stort intresse för denna bana, och länet däremot eger en annan representant i andra kammaren, hvilken i många år arbetat så att säga med händer och fötter för att få längdbanan till stånd. Det var naturligtvis då själfskrifvet, att rektor Hans Holmlin skulle i första rummet ihågkommas – när samhället i alla fall ej ansåg sig kunna vända sig till sin egen representant – och detta var också förhållandet, ty vi kunna ej minnas, att hr Collander varit särskildt nämnd å sammanträdet, men däremot föreslogs allmänt rektor Holmlin, med framhållande af hans förtjenster i frågan. Något beslut om till hvilka personer skrifvelsen skulle adresseras fattades ej, då man naturligtvis visste, att ordföranden, som skulle ombesörja skrifvelsens afsändande, valde de lämpligaste. I vårt referat öfver ofvannämnda sammanträde uppgåfvo vi inga namn, enär detta, som sagdt, ytterst berodde på ordf. vi äro således alldeles oskyldiga i ankans tillkomst, men anse oss icke dess mondre böra upplysa om verkliga förhållandet. Vi anhålla, att de tidningar, som meddelat omskrifna notis, ville införa rättelse i enlighet med ofvanstående.

Från anjovisfabrikanterna i Lysekil avgick igår till riksdagsmännen kaptenen och riddaren Fr. Pettersson i Första kammaren och Homlin i Andra Kammaren följande skrifvelse:

Med anledning af Doktor A. W. Ljungmans vid innevarande riksdag väckta motion om fri införsel af kryddad anjovis i tunnor, få undertecknade anjovisfabrikanter i Lysekil vördsamt anhålla det Ni täcktes understödja denna för vår näring så viktiga motion.

Att de Bohuslänske anjovisfabrikanterna äro till allra största delen beroende af det norska skarpsillfisket och att inkryddningen af anjovis måste ega rum i Norge, torde vara allmänt bekant. Olyckligtvis är det svenska skarpsillfisket så

obetydligt, att det ej ens täcker behovet hos de mindre inkryddarne, hvarför äfven desse äro hänvisade till inkryddning i Norge.

Skarpsillen är dessutom af så ömtålig beskaffenhet, att den icke kan transporteras i färskt tillstånd, ej heller kan den, som t. ex. storsillen, borsyras eller saltas, ty den måste genast vid fångstplatsen behandlas med kryddor för att den skall blifva duglig som anjovis; efrarenheten har nämligen lärt oss att skarpsillen icke tager till sig någon kryddsats, om den förut någon tid legat i salt eller borsyra.

Om denna artikel belades med införselskatt, omöjliggjordes all svensk inkryddning i Norge, och anjovisindustrin skulle därigenom försvinna från Bohuslän, men ej nog härmed, den betydande tillverkningen af konservkärl skulle helt och hållet upphöra.

För omsättningen af anjovis inom Sverige skulle en införseltull fördyra varor mer än dubbelt för konsumenter, men från den stora exporten till Ryssland, Danmark och Amerika skulle en prisförhöjning helt och hållet utestänga den svenska varan, då norrmännen fortfarande kunde exportera sin anjovis utan någon förhöjning af priset.

På grund af ofvanstående våga vi hoppas, att Ni med Edert inflytande inom kammaren behagade verka för en lycklig lösning af denna för de Bohusländske anjovisfabrikanterna på dagordningen stående lifsfråga, och att tullfriheten för kryddad anjovis i tunnor måtte träda i kraft 1 inst. Juli.

Lysekil den 22 febr. 1897

Magnus Radhe

Fr. Carlsson

Innehafvare af firman G. J. Sundberg

Gustaf Sjöstam

Gust. Richter

Firma: Benj. G. Mollén & Co.

Aug. Lysell

N. O. Ericson

M. Lindbloms son,

C. Corneliusson

(Skärgården 1897-02-23/KJ)

1897-02-26

Skärgården

Tillkännagifvande.

Vid ordinarie sammanträde med Hundramannaföreningen F.O.F. härstades Måndagen den 1 Mars, å vanlig tid och ställe, kommer extra tillskott för gifta medlemmar att erläggas till fonden vid medlems hustrus död med 50 öre, samt tillskott vid dödsfall 50 öre pr medlem. Rester från Februari skola då inbetalas. Lysekil den 22 Februari 1897. Ordföranden.

Lysekils brännvinsförsäljningsaktiebolag hade igår årsstämma, då den af oss redan meddelade revisionsberättelsen upplästes och föranledde att full och tacksam ansvarsfrihet beviljades den afgående styrelsen, hvars samtliga ledamöter därefter blefvo omvalda nämligen öfverstelöjtnanten C. S. Lilliehöök, konsuln Magnus Radhe, grosshandlaren Fr. Carlsson samt sjökaptenerna E. B. Lycke och Julius Backman. Till dessas suppleanter utsågf sjökaptenerna Carl Backman, N. O. Lycke samt handl. Lars Ödman. Vid stämman anmäldes att lagerbokhållaren öfvertagit 4 aktier, något som af stämman godkändes.

Till lärarinna i skolköket för innevarande halfår har antagits fröken Sigrid Skårberg från Göteborg. Skolkökets första kurs för året börjar den 1 mars.

Under februari månad ha följande anmälningar blifvit gjorda till pastorsämbetet i Lysekils församling:

Födde: den 27 januari en son till poliskonstapeln Claes E. Rosén, den 5 februari en son till bagaren Lars Petter Davidsson, den 6 en son till båtskepparen Elias Alexandersson, den 8 en dotter till drängen Anders Fredriksson, den 9 en dotter till stenhuggaren Anders Gustaf Jansson och den 16 en son till stenhuggaren Kristian Karlsson.

Döde: den 31 januari styrmannen Gustaf Mauritz Backman, 41 år 11 mån och 26 dagar, den 3 februari sömmerskan Justina Charlotta Kristensdotter, 27 år 5 mån och 3 dagar, den 4 sjökaptenen C. H. Anderssons hustru Annette, född Olsson 44 år 2 mån och 1 dag. Kyrkoskrifven i Lyse församling.

”**Runt stan.** I tisdags e. m. sutto vi å byrån och funderade öfver hvarför det ej nu händer något anmärkningsvärt i ett samhälle så lifaktigt som vårt annars är. Följden af dessa våra funderingar blef, att vi beslöto oss taga en tur rundt stan för att se om ända ej något händer, som möjligen obemärkt gått oss förbi.

Beslut och handling påstås ju vara ett hos mannen, och ehuru vi ej våga skryta under att så alltid och för alla år är förhållandet blef det dock så denna gång för oss.

Det första som tilldrog sig vår uppmärksamhet var att man höll på att ”kila” bort en bergknalle mellan bokhållaren Jakob Fredrik Carlssons hus vid Rosviksgatan och tullträdgården samt tillhörig herr C., för att göra den i hans hus befintliga rakstugan ljusare. Flere vackra långa stenblock ämnade till trappsteg hade utkilats och lågo uppstaplade vid gatan.

På ångbåtsbron eller dess närhet märktes ingenting ovanligt utom möjligen att ingen människa syntes till där – utom å ett par i hamnen liggande jakter.

Så fortsattes färden Strandvägen framåt. ofvanför denna mellan kapten H. Lyckes och d:r Wides villor arbetade flere timmermän på en ny byggnad. Det är bekanta Mattis blifvande villa. Man hade nu hunnit upp till midten af fönsterna i första våningen. Meningen är antagligen att villan skall vara fullt färdig den 1 juni i år.

Ett stycke längre fram, på sjösidan af vägen, voro några man sysselsatta med att i vattnet mura en kaj, som skall sträcka sig från professor Curmans villa förbi dambassinen till midt för d:r Wides villa. Stenblocken placeras i vattnet medels en "sax", som hänger i en på en pråm befintlig kran. Anläggningen kommer helt säkert att betydligt försköna denna del av stranden, på samma gång som den hindrar tång och andra illaluktande ämnen från sjön att samla sig här och sprida obehagliga dunster omkring sig.

Dambassinen lär komma att flyttas till Släggö, ehuru troligen icke i år.

Så komma vi till badhuset, där vi träffade maskinisten hr Olsson, jämte en af badbetjäningen, hvilka redan börjat göra förberedelser för kommande säsong.

Bolaget har inköpt en pumpmaskin af nytt system – endast en sådan har förut varit i användning i Sverige som skall uppsättas i stora badhuset, hvars ena pump af gamla modellen (stående) skall flyttas till Bansviks badhus.

Den gamla skorsten å stora badhuset i midten af detsamma har nedrifvits och på badhusets öfre sida, norr om kamrerskontoret, har från berget uppmurats grund till en ny som skall uppsättas, när väderleken det tillåter.

Sedan jag passerat förbi nu så dystra, men om sommaren så trefliga societets- och restaurationsbyggnaden och strandhotellen samt det vintertiden tysta Kyrkovik, mötte oss ljudet från kyrkobyggnadsplatsens planeringsarbetares verktyg. Häruppe på höjden arbetades på olika sätt för att af den besvärliga terrängen göra en jämn plan. Af två större kullar, som skola bortsprängas, hade den ena till stor del sedan försvunnit och, enligt dagen förut af ingenjör Gunnarsson – som denna dag sades vara sjuk – uttalad förmodan, torde den som i morgon qväll vara borta. Den återstående är större än denna och blir därför svårare att rå på; men dynamiten vet ju ej af något hinder för sin verksamhet. Den ofvanför kyrkan befintliga stora grusgropen igenfyllas, och man har därför anlagt en "järnväg" från stenbrottet till denna, där den del af stenen, som ej användes till murningsmaterial, kommer att hamna. Två stenhuggare arbetade på stenar, afsedda till trappsten för den blifvande 28 fot breda hufvudtrappan åt nordvest. En del af muren åt denna sida var redan uppsatt med undantag af det öfversta lagret, som skall läggas af huggen sten. Kyrkan får här ett öfverflödigt vackert läge, och den höga tornspiran, synlig från alla håll, bör kunna bli ett utmärkt sjömärke.

Sedan fortsatte vi vidare nedåt Kyrkogatan samt Konsulliden och Kungsgatan hem igen utan att göra någon vidare intressant iakttagelse, utom den att det var ”uppehållsväder” både för damer och för folk i allmänhet, således både nedifrån och uppifrån. Den anmodade 10 centimeters afkortningen å damernas kjolar skulle under lask och regntiden här i Lysekil icke alls fylla sitt ändamål, af hvad vi kunnat förstå. Skall således reformen genomföras, ta vi oss friheten, föreslå, att nämnda mått åtminstone tredubblas, om det skall vara nytta med reformen.

Dessutom blef världen allt mindre, ju längre vi kommo på vår vandring hemåt. En intensiv tjocka bredde nämligen sin fuktiga slöja öfver hus, gata och torg, så att det blef oundgängligt, hvad som annars väl hade varit oförsvarligt af oss, att vi under sista delen af vår vandring å tjenstens vägnar ”gingo i dimman”. *Kalle Kry.*” [Anm: Arvid Sandell har kommenterat denna promenad runt stan: Är det redaktören som skrivit?]

En något begagnad, men i godt stånd varande mindre järnspis finnes till salu för billigt pris hos C. R. Rosendal, Kyrkogatan 3, Lysekil.

Ett stort snyggt rum med kök, är ledigt till uthyrning nu genast eller den 1 nästa April, Lysekil, Kyrkviks bergsgatan 59.

En treflig lägenhet om tre rum och kök, uthus och källare uthyres från den 1:ste Maj. Vidare meddelar Fru Augusta Backman, Kungsgatan 49, Lysekil.

Två lägenheter, hvardera om tre rum, kök och tambur, belägna åt solsidan i första våningen i kapten M. E. Johanssons hus n:r 31 Bansv. Bergsgatan i Lysekil, med utsikt öfver hafvet, uthyres 1:ste nästkommande April. Rymnliga uthus. Vatten- och slaskledning i gården. Närmare meddelar Aug. Ehnberg.

Telefonledningen Lysekil – Lyse är nu fullbordad. Växelstationen, som skall heta Lyse, är förlagd i Lycke, och föreståndare för den samma är hr Olsson, därstädes. Abonnter å växelstationen äro f. n. herrar J. Magnusson, Häggvall, Oscar Olsson, Heden, Hilmer Olsson, Nöteberg och Johansson i Flat.
(Skärgården 1897-02-26/KJ)

1897-02-27 Robert Lycke startar handelsrörelse samt konservfabrik i Norra hamnen i Lysekil. (Knuth Hansson, sid 148) (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 13) (Vassa knivar, sid 24) [Anm: Dagens adress är ...]

1897-03-02 **Skärgården**
Lysekils Skyttegille, hade ordinarie årssammanträde å Lindbergs hotell i söndags kl. 5 e. m. då års- och revisionsberättelsen föredrogs. Sammanträdet var tämligen talrikt besökt.

Till styrelse för nästa arbetsår utsågos hrr bokhållaren Bror Hultgren, ordf. handl. K. J. Asp, bokhållaren Hjalmar Carlsson, redaktionssekreteraren Carl Linder och kakelugnsmakaren J. Lindman. Styrelsesuppleanter blefo hrr Carl Törnqvist och Sigurd Kjellsson,. Till revisorer valdes Edvin Hyllengren och Robert Båström.

Som nya medlemmar ingingo i gillet hrr Wilh. Fjellstedt och Adam Hammar.

Till instruktör för gillet utsågs serganten C. F. Lidell.

Till gillet ombud vid Förbundsskjutningen i Göteborg valdes hr E. Hyllengren och Carl Törnqvist.

Statens skyttmärke i silfver har under året förvärfvats af hr O. Dorthé och det i brons af hr. E. Hörman.

Göteborgs och Bohusläns skyttmedalj af tredje graden hade förvärfvats af hr. O. Dorthé med 440 points i 10 serier å 300 m.

Samtliga medaljer och skyttmärken utdelades af ordföranden.

Att justera dagens protokoll utsågos hrr Albin Sahlberg och R. Båström.

Års- och revisionsberättelserna kunna vi, till följd af de ofullständiga postförbindelserna mellan Lysekil och Uddevalla, offentliggöra först i nästa nummer,

Lysekils export under februari utgör enligt uppgift från Lysekils tull expedition 239.520 kg. färsk sill, 97,500 salt dito. 23.200 kg hafre samt gatsten till ett värde af 8,650 kr.

Stenhuggeriarbetare – fackföreningen hade i lördags kl 6 e. m. ordinarie sammanträde i logen ”Vårblommans” lokal.

Sedan månadsuppgifterna inkasserats och två protokoll från föregående möte godkänts samt en rapport från förbundsordföranden angående aflöningar o. d. vid de olika stenhuggerierna i Skandinavien – upplästs, togs till behandling ett sedan förra sammanträdet hvilande förslag att inbjuda kringliggande stenhuggeriers arbete hit för gemensamt anordnande af ett 1 maj-demonstration. Förslaget antogs och uppdrogs åt en kommitté att utarbeta förslag till arrangemang för demonstrationen och inkomma därmed till nästa sammanträde .

Till medlemmar i kommittén utsågos hrr C. J. Lidberg, C. G. Tinggren, Axel Johansson, Carl Johansson och Sven Hallin.

På herr Linnés förslag beslöt föreningen enhälligt att upphäffa sitt i oktobersammanträdet fattade beslut att inga ”kilare” finge af medlemmarne användas i avvakten på kongressens beslut i denna fråga.

Till föreningens ombud å förbundskongressen valdes hr. C. G. Tinggren samt till hans suppleant hr C. J. Lidberg, ombudersättning bestämdes till 4 kr. pr dag och fria resor.

Lock-outen hos skofabrikör Olsson, fortfar, och de finnes inga utsikter till förändring då på grund af de dåliga tiderna hr Olsson f. n. ej behöfver några arbetare. En upp-pinnare, som ej lärt skomakeriet utan blott upp-pinningen och således ej är medlem af fackföreningen, arbetar fortfarande, jämte förmannen och en arbetare som förestår den vid Kungsgatan belägna butiken. De utestängde erhålla fortfarande understöd af fackförbundet.

Å **Lysekils postkontor** hade den 26 februari prenumererats på följande antal tidningar.

Bohusläningen 102 ex,
Skärgården 90,
Lysekilsposten 38
Göteborgs Aftonblad 52,
Handelstidningen 49,
Göteborgs-Posten 34,
Morgonposten 17,
Göteborgs-Kuriren,
Göteborgs Marknadsberättelse 3,
Göteborgs Stiftstidning 2,
Göteborgs veckotidning 1,
Gjallarhornet 5,
Folkskolans vän 1,
Industrien 1,
Handelstidningens Veckoblad 16,
National – Kuriren 1,
Ny Tid,
Annonsblad för Industri, Hantverk och Handel 25,
Svenska Maskinistlogens Tidning 1,
Svenska Budbäraren 1,
Sveriges Sjöfarts tidning 2,
Sveriges Hönstidning 1,
Afonbladet, dagl. Uppl. 4,
Aftonbladet, hufvuduppl. 29,
Dagens Nyheter, dagl. Uppl. 2,
Nya Dagligt Allehanda, national uppl. 2,
Stockholms Dagblad, landsortsuppl. 5,

Stockholmstidningen d:o 23,
Svenska Dagbladet d:o 4,
Svenska Morgonbladet d:o 1,
D:o veckouppl. 5,
Vårt land, dagl. Uppl. 1,
D:o veckouppl. 12,
Börstidningen 4,
Folkbladet 4,
Idun 14,
Iduna morgontidning 5,
Samt en del småtidningar 1 á 2 ex. hvardera.

Af öfriga tidningar nämna vi:
Allers Familjejournal 12,
Nordisk mönstertidning 7,
Skånska Dagbladet 6 ex,

Vid stämman för uppbörden af första terminens kommunutskylder i torsdags och fredags i förra veckan inflöto öfver 15,000 kr. Då hela det för året utdebiterade beloppet är 28.250 kr., utgör förstnämnda summa således åtskilligt mer än hälften af det hela, ehuru man nu var skyldig endast betala hälften av samtliga utskylderna denna gång.

Enligt uppgift af uppbördsmanen har aldrig förut kommunalskatten här betalats så allmänt å någon uppbördsstämma som nu. Det tyckes således, som om den ekonomiska ställningen inom samhället vore bättre, än man kunnat vänta.

Ur Helsovårdsnämndens i Lysekil årsberättelse, afgifven af d:r P. F. Landelius, ordförande.

Köpingen har sedan 1894 särskild helsopolis. Hans lön är nu höjd till 1 000 kr pr. År. Enligt instruktionen skall han öfvervaka renhållningen och en gång i veckan till helsovårdsnämndens ordförande inlemna skriftlig rapport därom. Därjämte skall han, på order af helsovårdsnämnden, verkställa smittrening i hus, där epidemiskt sjuka aflidit.

Sjuksköterska finnes fast anställd i köpingen.

Årligen väljas sex tillsyningsmän, hufvudsakligast för att biträda vid de i maj månad förekommande sundhetssynerna.

Antalet kyrkoskrifna invånare utgjorde vid redovisningsårets början 2.826. Antalet födda under året: 93; förhållandet mellan detta antal och kyrkoskrifna befolkningen pr mille 32,90-

Antalet inom kommunen döde bland dess kyrkoskrifna befolkning: 47;
förhållandet mellan detta antal och kyrkoskrifna befolkning pr mille: 16,63;

Tillgång på vatten.

Lysekils vattenledning anlades 1883. Filtret till densamma blef färdigt 1891. Rörnätets längd är 2.526 meter. 23 brandposter och 13 vattenkastare finnas. Såväl den kemiska som den bakteriologiska analysen ha gifvit vid handen, att vårt vattenledningsvatten är ett godt dricksvatten. All vattenförbrukning är avgiftsfri. Vattenledningen är nu införd i 143 hus samt dessutom i 35 gårdar.

Vattenaflopp etc.

60 st afloppsbrunnar finnas för att afleda öfverfallsvattnet. Dessa brunnar äro försedda med "lås", för att hindra stank från ledningarna att uppstiga genom dem.

För att torrlägga vattensjuk mark ha utfyllningar äfven i år verkställt å de långgrunda stränderna såväl vid det s. k. "Vadet" som vid norra hamnen.

Renhållning.

Helsovårdsnämnderna har upprättat kontrakt med en person inom köpingen att för en summa af 1300 kr under tiden från 15 nov. 1895 – 15 nov. 1896 bortföra från köpingen all latrinspillning samt sopor och hushållsaffall. För tiden 15 nov. 1896 – 15 nov. 1897 nedbrakte nämnda summa genom entreprenadauktion till 1.075 kronor. enligt kontrakt med entreprenören skall han från samtliga hus och gårdar i köpingen bortföra all orenlighet från afträdena och fasta afskräden från köken samt sopor från såväl hus som gårdar under tiden 1 maj – 1 oktober minst en gång i veckan samt under den öfriga tiden kontraktet omfattar, hvar 14:e dag under sommarmånaderna får hämtningen ske endast kl. 11 på aftonen till kl. 6 på morgonen, under den öfriga tiden af året får hemtningen börja tidigare på afton samt utsträckas till kl. 9 på morgonen; vid hemtning af all orenlighet skall fullt täta, med lock försedda åkdon begagnas; från de hus och gårdar, där så påfordras, skall under tiden 1 juni – 15 sept. efter tillsägelse af gårdsegaren entreprenören vara skyldig göra hemtning 2 gånger i veckan; latrinspillning och sopor få ej uppläggas på annan än af helsovårdsnämnden godkänd plats. Om entreprenören underlåter att fullfölja eller bryter mot någon af kontraktets föreskrifter, afdrages från 5 till 10 kr. å kontraktssumman, för hvar gång han gör sig skyldig till sådan förseelse.

För bortledning af den flytande orenligheten från köpingen äfvensom för upptagande och afledning af öfverfallsvatten äro dränerings- och slaskledningar till en längd af 4.420 meter nedlagda i gatorna på i allmänhet 1,5 meters djup. Dessa ledningar äro äfven försedda med nödigt antal rensnings- eller nedstigningsbrunnar samt mellan dem planerade

ventilationsbrunnar. För afledande af öfverfallsvatten äro i rännstenarne anlagda gallertäckta och med lås försedda gatubrunnar.

Ledningsrören äro af glaceradt lergods och deras demensioner varierar mellan 18 ” och 6”. Ledningarna utmynna i hafvet under lägsta vattenståndet. – Slaskledning är nu inledd i 101 hus och därjämte å 52 gårdar.

Afträden; Under alla afträden finnes täta, lätt flyttbara kärl, uppställda å ett underlag af beton. I hvarje gård finnes äfven en tunna för att mottaga sopor och fasta afskräden från köken. Dessa tunnor äro likaledes placerade å betonbäddar.

Hälsovårdsnämnden har i år inköpt och gratis utdelat till alla gårdar 22 balar torfmull.

Svinhållning: Endast en ansökan om rättighet att hålla svin har under året inkommit till nämnden. Den beviljades på de villkor, som förut fastställts, nämligen att, under hela huset och den därtill hörande inhägnaden skall läggas cementeradt underlag, samt täta behållare finnas och placeras så, att de kunna mottaga den flytande orenligheten.

I gamla köpingen är all svinhållning förbjuden, enär samtliga gårdar äro ”trångt bebyggda”. – Svinhållarens antal är 7 st.

Fähus och stall: Något fähus eller stall har ej under året byggts inom köpingen. De förut befintliga ha ej gifvit anledning till någon anmärkning.

Begravningsplatser.

Läge och rymlighet m. m. Liken jordas nu allmänt å den nya vid Åkerbräcken belägna begravningsplatsen. Den utgöres af ett 8,462 qv.-meter stort område med vacker belägenhet utmed Gullmarsfjorden. Om utvidgning af området i framtiden skulle behövas, finnes därför lämpligt jordområde i omedelbar närhet. Å den gamla omkring kyrkan belägna begravningsplatsen förekommer numera endast undantagsvis begravingar och äro liken då alltid balsamerade i enlighet med föreskrifna i hälsovårdsstadgans § 12, mom. 4.

Bostäder.

Helsovådliga, öfverbefolkning. Några åtgärder med afsseende härpå ha ej under året behöft vidtagas.

Tillsyn och åtgärder.

angående beskaffenheten af:

Dricksvatten: Tillsynen af vattenledningen och de inhägnade vattenledningsdammen sker närmast af kommunens arbetsförman, som har sin bostad därtill.

För att få den öfre, större vattenledningsdammen djupare och rymligare samt äfven för att få bort där kvarvarande torflager, som stundom gifver en om och ringa bismak och färg åt vattnet, har denna damm under hösten fullständigt upprensats och utgräfts. Genom sprängning i bergsklyftan mellan öfre och nedre dammen har den däremellan så mycket, att den öfre dammen genom nämnda rörledning kall fullständigt tömmas. Härigenom har en ej obetydligt större vattenkvalitet kommit vår vattenledning till godo.

Befintliga fabriker och upplag.

Inom köpingens område finnas 6 ansjovisfabriker, 12 salterier, 2 garfverier, 1 trätöfelfabrik samt en olje- och guanofabrik. – Salterierna ha ej under året varit i någon nämnvärd verksamhet, enär råvara fattats. Likaså har verksamheten vid Grötö guanofabrik af samma anledning varit betydligt inskränkt, i det rörelsen där bedrifvits endast under årets första månader.

De fabriker, som vanligen förorsaka oss sanitära olägenheter, äro först och främst guanofabriken å Grötö, och så äfven stundom salterierna. Då dessa senare ha sin verksamhet hufvudsakligen under november och december månader, men sillfisket här under denna säsong slagit fullständigt fel, har arbetet i dessa legat helt och hållet nere. Vid Grötöfabriken bedrefs rörelsen, ehuru i begränsad omfattning, under årets första månader, men under hela hösten har denna fabrik varit stängd. Någon sanitär olägenhet har alltså ej från Grötös fabriker under året förekommit.

Fabriksarbetarnas ålder och arbetstid.

Öfver 12, men under 14 år. under 1:sta kvartalet af 1896 voro i härvarande fabriker anställda 2 barn från 12 till 14 år; under 2:dra kvartalet 3; under 3:dje kvartalet 10 och under 4:e kvartalet 6 st.

Öfver 14, men under 18 år, 1:sta kvartalet 12, 2:dra kvartalet 16, 3:dje kvartalet 23 och 4:de kvartalet 19 personer.

Arbetstiden är i allmänhet 11-12 timmar.

Det är hufvudsakligast i ansjovisindustrien som barn och minderåriga användas i fabriksarbete. Endast undantagsvis användas minderåriga i annat fabriksarbete.

Anordningar med afseende på farsoter och andra smittosamma sjukdomar.

Sjuklokalen (epidemisjukhus eller tillfälligt sjukrum etc.) Processen angående den af kommunen i och för uppförande den af kommunen i och för uppförande af epidemisjukhus anslagna tomten har nu framskridit så långt att vid häradsrätten kommunen bekommit fasta på den samma. Af motparten har dock klagomål häröfver anförts i Göta Hofrätt, där målet f. n. hvilar. Antalet sjukdomsfall af smittosamma sjukdomar, anmälda hos nämnden

Tarmtyfus, okt 1,
Skarlakansfeber, feb 2, mars 7, apr. 1, juni 1, nov 4, summa 15.
Difteri, jan 5,

Åtgärder: sjukas skiljande från friska, desinfektion: Å de fem fallen af difteri som här förekomma under början af året, gjordes insprutningar af 10 c.c, serum å hvarje. Å tvenne af de difterisjuka gjordes insprutningar andra dagen af sjukdomen, och de tre öfriga under tredje sjukdomsdygnet. Samtliga tillfrisknade särdeles hastigt.

Hvart och ett af de här nämnda sjukdomsfallen isolerades på bästa möjliga sätt i hemmet och sedan patienten tillfrisknat gjordes af helsopolisen grundlig desinfektion med formalin i de resp. hemmen. Sådan desinfektion har även gjorts efter de ofvanföda fallen af skarlakansfeber och tarmtyfus – och därjämte efter trenne fall av tuberculos.

Skolorna har ej behöfts någon tid under året stängas för epidemi.

Dödsstatistik.

Antalet från presterskapet mottagna dödsbevis 47 (attest å 38)

Dödsorsakerna voro:

Död före födseln, 5,
Bildningsfel, 1,
Medfödd svaghet, 2,
Ålderdomssvaghet, 3.
Skarlakansfeber, 2,
Tarmtyfus, 1,
Lungsot, 9,
Tuberculos, 2,
Hjärnslag, 3,
Sockersjuka, 1,
Organiskt hjärtfel, 1,
Hjärtförlamning, 2,
Akut luftrörsinflammation, 1,
Kronisk d:o, 1,
Lunginflammation, 2,
Akut maginflammation, 1,
Kronisk dito, 1,
Blindtarmsinflammation, 1,
Magsår, 1,
Lefverkräfta, 1,
Magkräfta, 4,
Akut alkoholism, 1
Summa, 47,

Barnmorskor.

Finns tre inom köpingen, af dessa är en pensionerad.

Ett stort, snyggt rum med kök är ledigt till uthyrning nu genast eller den 1 nästa april. Lysekil, Kyrkeviks Bergsgata nr 59.

En lägenhet på ett rum och kök finnes till uthyrning 1:sre April. Kungsgatan 54. (nedåt vadet)

(Skärgården 1897-03-02/KJ)

1897-03-04 Borgenärssammanträde efter avlidna änkefru Marianne Lindblom äger rum den 10 mars kl. 6 e.m. å Nils Johan Hedlunds juridiska byrås lokal i Lysekil. (Svenska Dagbladet 1897-03-04 via Rustan Gandvik) [Anm: Nils Johan Hedlund bor på dagens Rosviksgatan 2, den så kallade Villa Qvikkjokk, huset idag rivet.]

1897-03-05 **Skärgården**
Realisation. Till följd af upphörande med min manufakturaffär slutförsäljes under denna månad till betydligt nedsatta priser mitt lager af tyger, färdiggjorda manskläder, oljekläder, garn, hattar, mössor och tapeter.

Alla slags specerier såsom kaffe, socker, mjöl, kryddor m. m. säljas fortfarande till de på platsen billigaste priserna. All försäljning sker endast mot kontant betalning. Lysekil den 1 mars 1897. Aug. Jacobsson.

Aftonunderhållning anordnar Lysekils blåbandsförening söndagen den 7 mars kl. 7 e. m. i Bethlehems kyrkan. Föredrag af hr C. J. Löfgren från Göteborg, sång, musik och deklamation. Entré 10 öre. Alla välkomna.

Ingen strejk. Under tecknads skoaffär rekommenderas. Beställningar utföras genast af skickliga så väl äldre som nyintagne arbetare. Lysekil i mars 1897. O. A. Olsson.

Kommunalfullmäktige hade i tisdags kl. 6 e. m. sammanträde å kommunalsalen, hvarvid följande ärenden behandlades:

Förslag till af Göta hofrätt informeradt yttrande i anledning af besvär, anförda af hr A. G. Bergfalk öfver häradsrättens utslag den 2 nov 1896, angående Lysekils kommun beviljad lagfart framlades för fullmäktige af ordföranden, dr.

Malm, och v. häradshöfding Hedlund, hvilka fått i uppdrag att upprätta detta förslag. Förslaget godkändes enhälligt.

Konungens befallningshafvande i länet hade begärt kommunalfullmäktiges yttrande uppå två besvär, anförda öfver Lysekils jordegares å kommunalstämman den 11 feb. 1896 fattade beslut att till Lysekils kommun med full eganderätt öfverlemna vissa gator, torg och allmänna platser i Lysekil. Att upprätta förslag till dessa yttranden utsågos hrr d:r A. H. Malm, v. häradshöfding Nils Hedlund och konsul Magnus Radhe

Det på föregående sammanträde bordlagda förslaget om iståndsättande af Korsgatan upptogs åter till behandling. Ordföranden upplyste att nämnda gata var upptagen i 1873 års plan. Hr Ödman yrkade förnyad bordläggning af frågan, då ännu ej vore utredt, huruvida kommunen eger de i denna plan upptagna gator och allmänna platser.

Konsul Radhe yrkade bifall till förslaget dels för att bereda arbetsförtjenst åt arbetslösa, dels därför att han ansåg det vara en skam för samhället, att i dess midt en sådan skräphåla som nedre delen af denna gata finge finnas.

Kommunalfullmäktige biföllo förslaget med 15 röster mot 7, som voro för bordläggning. Och uppdrogs åt kommunalnämnden att låta utföra arbetet för 700 kronor.

Herr Ödman hade inlemnat förslag om att ett belopp af högst 800 kr. ställdes till nämndens förfogande för att till beredande af arbete låta slå makadamsten. Sedan det upplysts, att intet förråd af dylik f. n. finnes, att den handslagna stenen vore mycket bättre än den maskinkrossade och att kostnaden blir ungefär densamma, bifölls hr. Ödmans förslag med 14 röster mot 8, och skulle arbetet genast börjas,

Revisionsberättelsen öfver Lysekils Brännvinförsäljningsaktiebolags räkenskaper och försäljning under försäljningsåret 1 nov. 1895 – 1 nov 1896 upplästes och godkändes af fullmäktige för Lysekils köpings del.

Förslag till den förut af oss omtalade skrifvelsen angående Inets järnvägsfråga till ledamöter af riksdagens båda kamrar upplästes af ordföranden och antogs med ett par ändringar. Enligt fullmäktiges beslut skulle den sändas till hrr Fr. Pettersson, Sanne och Rodhe i första kammaren samt hrr Laurell, Holmin och Collander i andra.

Skolbarnen bespisas ännu till samma antal som förut, och hoppas man kunna fortsätta därmed mars månad ut.

Lysekils skyttegilles styrelse hade i onsdags kl. 7,30 sammanträde hvarvid följande ärenden förekommo.

De olika funktionerna inom styrelsen fördelades sålunda: Bror Hultgren, ordförande, J. Lindman, v. ordf.; Carl Linder, sekreterare, K. J. Asp, kassaförvaltare och Hjalmar Carlsson, v. sekreterare och materialförvaltare.

Som passiv medlem i gillet invaldes hr. konsul Magnus Radhe och som aktiv dito hr Joh. Wallin.

Följande förslag beslöt styrelsen att förelägga gillet å nästa sammanträde:

- 1). Att gilletts ordinarie skjutöfningar för året taga sin början den 28 mars.
- 2). Att anmoda en person att verkställa laddning och handhafva vården af statens gevär.
- 3). Att arrangera en soaré med dans å Lindbergs hotell lördagen den 13 dennes.

Styrelsen beslöt att sammankalla gilletts medlemmar fredagen den 5 dennes, d. v. s. i dag, å hotell Lindberg, för behandling af dessa m. fl. ärenden.

Skyttegilletts hrr medlemmar torde därför observera annonsen därom å första sidan.

Skolköket. 4 elever åtnjuta sedan i måndags undervisning i skolköket nämligen Alma Berndtsson, Lisseröd, Grinneröds församling, Hilma Olsson, Landsväggsgatan 6, Lysekil, Johanna Christensson, Landsväggsgatan 16, Lysekil, och Hilda Carlsson, Slätten, Lyse församling. Flere äro anmälda, men ha ännu ej ankommit.

I sammanhang härmed få vi rätta ett tryckfel, som insmugit sig i vår notis om skolkökets lärarinna. Hon fick nämligen heta Skårberg i stället för Skärberg, som är hennes namn, och denna notis klipptes sedan af flere andra tidningar hvilka således äfven, fastän omedvetet uppgifvo felaktigt namn.

När tidningen går i pressen, telefoneras att elevernas antal då hade stigit till 7.

Lysekils skyttegille. Å det förut omnämnda årssammanträdet i söndags upplästes nedanstående års- och revisionsberättelser.

Årsberättelse.

Styrelsen för Lysekils skyttegille får härmed enligt § 13 i gilletts stadgar afgifva följande berättelse för gilletts verksamhet under år 1896.

Gillet's angelägenheter hafva handhafts af en styrelse, bestående af fem ledamöter, nämligen ordförande, vice ordförande, sekreterare, kassaförvaltare och v. sekreterare.

Antalet medlemmar i gillet utgjorde vid årets slut 41 aktiva och 12 passiva samt 13 hedersledamöter. Att antalet aktiva medlemmar något minskats under året, beror därpå att 17 st. afgått ur gillet, dels genom afflyttning från orten, och dels därpå att flere, som under åtskilliga år ej inbetalt sina årsavgifter, strukits ur gillet's rullor.

Af gillet's aktiva medlemmar tillhöra 14 st. rekrytklassen, 18 st 1:sta klassen, 8 st 2:dra klassen och 1 st 3:dje klassen, dessutom äro 2 berättigade att vid 1897 års början uppflyttas till 2:dra klassen.

Af gillet's aktiva medlemmar hafva 26 st under året deltagit i skjutningarna och förbrukat 4.498 st skrapa skott, däraf 263 å 100 meters, 2,641 å 200 meters och 1,594 å 300 meters bana, i de af centralstyrelsen, för Sveriges nuv. skytteföreningars reglemente föreskrifna ställningar.

För att vinna mer anslutning till skjutöfningarna hafva anordnats täflingsskjutningar om gevär af 1867 års modell, och hafva 4 sådana skjutningar egt rum; dessa skjutningar komma äfven att fortgå under innevarande år.

Täflingen om statspris egde rum den 21 sept, och försiggick i tvenne klasser, I och II, hvarvid 5 st skyttar erhöilo pris i 1:sta och 3 i 2:dra klassen. Gillet's segerskyttemärke för året tilldelades hr O. Dorthé, som under i 10 serier å 300 meter uppnått högsta medelpointtalet.

Vid statsprisutdelningarna utdelades för första gången sedan gillet's stiftande dess silfvermedalj, hvilken enligt fattadt beslut, skulle tilldelas den eller de skyttar, som under året i 6 serier å 200 meter uppnått minst 50 point, hr Dorthé för 284 point och E. Hyllengren för 275 point.

Vid årets förbundstäflingsskjutning i Göteborg deltog 6 af gillet's skyttar och hemfördes 4 st pris.

Gillet har under året anordnat en större täflingsskjutning till hvilken inbjödos Göteborgs skytteförening, Marstrands, Munkedals, Håby, Bro, Tossene, Fjellbacka och Grebbestads skyttegillen, och hade inbjudan antagits af de 4 förstnämnda gillena, hvilka tillsammans voro representerade af ett 60-tal medlemmar. Täflingen försiggick i 3:ne afdelningar och priserna utgjordes af inköpta värdeföremål. Cirka 25 pris utdelades. Dessutom hade gillet genom subskription insamlat medel till ett hederspris för täflan mellan de främmande skyttarne. Priset – en silfverbägare – eröfrades af hr T. Duff tillhörande

Göteborgs skytteförening, för i sex skott å meter uppnådde 30 point. Göteborgs skytteförening skänkte till täfling likaledes ett hederspris – en större pokal – som togs af hr Gustaf Johansson, tillhörande Lysekils skyttegille, för likaledes i sex skott å 200 meter uppnådde 30 poinr. I denna täfling deltego ej Göteborgs och Marstrandsskyttarna.

Under namn af ”Damernas pris” utdelades i sammanhang med statens priser 5 pris, af hvilka 1:sta priset, en 20 krona i guld, skänkt af hr W. Welin, togs af hr B. Hultgren, öfriga priser utgjordes af föremål, skänkta af gillet's hedersledamöter och togos af hr G. Jacobsson, O. Dorthé, R. Brun och E. Landeberg.

Under året har statens skyttemärke af silfver eröfrats af hr O. Dorthé med bronsmärket af hr E. Hörman.

För erhållande af bättre utrymme å 300 meters stationen vid paviljongen ha en del arbeten där utförts såsom planering och förläggning av skjutsvallen.

Paviljongen har under året nymålats och ett skotthus uppförts å Stångholmen.

För öfverfarten till nämnda holme har gillet inköpt en eka.

Till förbättrande af gillet's ekonomi har under året hållit en basar och soiré, hvilken i nettobehållning tillförde gillet en summa af kr. 212:18.

Likaledes har genom frivilliga bidrag af för gillet intresserade kommit gillet's kassa tillgodo kr. 83:00

Gillet disponerar öfver fem st. af staten lånade gevär af 1897 års modell. Dessutom ega en del medlemmar egna gevär och kommer, sedan de omnämnda täflingsskjutningarne om gevär afslutats, större delen af gillet's skyttar att disponera eget gevär af förstnämnda modell.

Dispositionsrätten till Stångholmen har gillet fortdarande till fastställt pris. 10 kr, tills bättre villkor för gillet kunna ernås, rörande nämnda holme. Angående gillet's ekonmoi hänvisas till revisionsberättelsen.
Lysekil den 28 febr. 1897.

E. Landeberg
Ordförande.

Bror Hultgren
v. ordf.

O. Dorthé
v. sekr.

Ed. Hyllengren

Aug. Jacobsson

Sekreterare

kassaförvaltare

Lysekils skyttegilles revisionsberättelse och verksamhet för år 1896.

Inkomster:

Behållning vid årets början	50:43
Genom soirén och bazaren	212:18
Inträdes- och årsavgifter	415:-
Frivilligt bidrag	1:-
För ammunition	204:12
För mössmärken	26:50
För försålda program m. m.	2:25
Statens bidrag	61:80
Å fordringar för 1895	36:32
Till prisskjutning om gevär	181:35
Till skyttefesten	191:50
Ränta	1:20
Af kassören utlagda medel	26:14
Kronor	1,115:69

Utgifter:

För förrådshus, eka, målning m.m.	77:99
För förbrukningsartiklar	40:90
” ammunition	216:70
” diverse artiklar m. m.	138:40
” mössmärken	27:55
” skyttefesten	231:20
” prisskjutning om gevär	179:35
Betalda skulder från 1895	203:10
Behållning vid årets slut	0:50
Kronor	1.115:69

Gilletts ställning den 31 dec. 1896:

Debet:

Tillgång i paviljongen, eka, m. m. kr.	284:90
D:o i förbrukningsartiklar	11:35
D:o i ammunition	28:08
Fordringar å giro	0:50
” inträdes och årsavgifter	7:-
” rester insatser å gevär	77:25
” för ammunition	17:13
” guld till mössmärken	1:-
Kronor	426:51

Kredit:

Skulder	98:14
Kaptitalbehållning vid årets slut	328:87
Kronor	426:51

Gillets kapitalbehållning utgjorde den 31 dec. 1895 Kronor 177:79 och har således under år 1896 ökat med kronor 150:58

Lysekil den 20 feb. 1897.

Aug. Jakobsson
Kassaförvaltare

Undertecknade utsedde att granska Lysekils skyttegilles räkenskaper för 1886, hafva under fullgörandet af detta uppdrag funnit desamma i full öfverensstämmelse med förestående tablå öfver gillets ställning och få därför tillstyrka, att ansvarsfrihet beviljas vederbörande för det gångna räkenskapsåret.

Lysekil den 25 sept. 1897.

C. F. Lidell J. F. Carlson.

Revisionsberättelse för Hundramannaföreningen F. O. F. i Lysekil.

Undertecknade, valde att granska och revidera föreningens räkenskaper för år 1896, får härmed afgifva följande berättelse.

Inkomster:

Inskriftningsafgift för 11 medl. kr.	22:-
Månadsinbetalningar	587:-
Uttaxering vid medlems död	141:50
D:o till fonden vid medlems hustrus död	8:-
Afgift till fanan af 11 medl	11:-
Erhållet statsbidrag	65:-
Försålda föreningsmärken	13:-
Kassören betalt	0:14
Kronor	847:64

Utgifter:

Utbetalt sjukhjälp 213 dagar á 1:00 – 1,50 kr per dag	315:50
Utbetalt extra sjukhjälp enl. beslut	30:-
D:o begrafningshjälp, 2 medl.	100:-
D:o assurans för fanan	2:-
D:o aflöningar	87:85
D:o för protokollsbok	3:75

D:o för ljus	0:50
Insatt i sparbanken	225:-
Innestående hos kassören	83:04
Kronor	847:64

Tillgångar:

Inventarier enl. förteckning	Kr. 247:25
18 st föreningsmärken	” 13:50
Kontant innestående hos kassören	” 83:04
D:o i sparbanken, kapital och ränta	” 1,913:43
	Kronor 2,257:22

Skulder:

Till fonden för medlems hustrus död	34:-
Kromor	
Tillgångar utöver skulder	2,223:22
Kronor	2.257:22

Medlemsantalet utgjorde vid årets början 92 st och har under året intagits 11. Alltså tillsammans 103, Härifrån afgå 2 genom döden och 4 genom försummad inbetalning, summa 6. Således kvarstå vid årets slut 97 medlemmar.

Föreningens räkenskaper och öfriga angelägenheter äro ordentligt och med omsorg skötta samt utgifterna behörigen verifierade, hvarför vi hembära till styrelsen föreningens hjärtliga tack och tillstyrka full ansvarsfrihet för det gångna året.

Lysekil den 6 febr. 1897.

B. P. Jonsson

H. Backman.

Badhuset vid Anjovisfabriken hålles öppen hvarje helgfri tisdag och fredag kl. 9 f. m. under årets första 5 månader. Magnus Radhe, Lysekil.

Till salu. Likkistor. Största och bäst sorterade lager på platsen till billigaste priser hos Anton Tobiasson, Lysekil.

Prima norsk bresling. Fridhem & Lysekil. A. & F. Tobisson.

Kaffe á 1,50 kilo, extra godt hos Theodor Landeberg.

En treflig lägenhet om 3 rum och kök, uthus och källare uthyres från den 1:ste Maj. Vidare meddelar Fru Augusta Backman, Kungsgatan 49, Lysekil.
(Skärgården 1897-03-05/KJ)

Entreprenadanbud.

För iordningställandet af Korsgatan här i köpingen kunna anbud å detta arbete skriftligen inlemnas till undertecknad för den 24 dennes.

Till spekulanterns kännedom meddelas, att bergsprängning i gatan skall verkställas och arbetet i sin helhet vara fullbordat senast den 1:ste inst. Juni. Öfriga villkor samt närmare uppgifter lemnas af undertecknad. Lysekil den 6 Mars 1897. Magnus Radhe.

Makadamslagning. De inom köpingen bosatte personer som äro hugade för kommunens räkning slå makadamsten, kunna genast anmäla sig hos undertecknad, som meddelar pris och villkor. Lysekil den 6 Mars 1897. Magnus Radhe, kommunalnämndens ordförande.

Aftonunderhållning hade af härvarande blåbandsförening anordnats i Bethlehemskaapellet i söndags kl. 7 e. m. Festen var besökt af omkring 150 personer. Herr Werner höll först ett helsningstal hvarefter följde sång med ackompanjemang af medlemmar i föreningen. Härpå uppläste hr. E. Lundell en berättelse, hvarefter, sedan ett par sångnummer utförts, en herr Löfgren från Göteborg höll ett föredrag om ”Menniskans bestämmelse”. Då man betänker talarens ungdom – han lär vara endast 17 år gammal – måste man erkänna, att föredraget framfördes med ovanlig ledighet och sammanhållning. Efter föredraget följde sång, deklamation af hr Jonas Lundell, och till sist afslöts den lyckade och angenäma festen med bön.

Lysekils Skyttegille hade i fredags sammanträde å Hotell Lindberg hvarvid beslöts bl. a. att, i enlighet med styrelsens beslut, årets skjutningar skola börja den 28 mars, och att tiden för densamma bestämmes till kl. 9,30 f. m.

att endast en av styrelsens ledamöter inberäknadt hr Sigurd Kjellson, hvilken benäget åtog sig att närvara å styrelsens vägnar hvar sjetten söndag – skulle vara skyldig närvara hvarje ordinarie öfning;

att vidtala lämplig person att mot skälig ersättning verkställa laddning af patroner och rengörning af dem staten tillhöriga gevären;

att styrelsen skulle på bästa villkor anskaffa två markörer för årets skjutöfningar.

att å gilletts mössmärken anbringa klassbeteckning på så sätt, att tansen kring märket blir svart för rekryter, gul för första klassen, blå för andra klassen samt gul och blå tvinnad för tredje klassen;

att de 50 öre för hvarje rekryt, som gillet har i statsbidrag, skola utgå till rekryten på så sätt, att de 5 första seriernas skott lemnas 10 öre billigare pr serie än gällande pris:

att ingå till vederbörande med vördsam anhållan att få använda kommunalsalen för gillet sammanträden; att göra förfrågan hos källarmästare Bergfalk om huruvida han står fast vid sitt förra året gjorda erbjudande att vid eventuellt arrende af Stångholmen för 10 år betala hälften af arrendesumman d. v. s. 50 kronor, och i så fall på hvad villkor.

Lådvirke förde två jakter, som hitkommer i går, i last från Fredrikstad i Norge. Virket skall användas vid inpackningen af ansjovisburkar. Troligen anser man sig böra i tid förse sig med sådant virke, alldenstund hyflat trä från Norge blir belagdt med tull efter mellanrikedagens upphörande.

(Skärgården 1897-03-09/KJ)

1897-03-12

Skärgården

Undertecknad har åter öppnat **Bagerirörelse å Kungsgatan** invid Apoteket och försäljer dagligen kaffe- och tebröd. Anna Kullberg.

Lindbergs Hotell – LYSEKIL – rekommenderas. Betjening möter vid båtarne.

Fastighetsköp. Å auktion efter aflidna fru Marianne Lindblom i onsdags inropades fastigheten n:r 1 Parken, Villa Fridhem, af Konsul Magnus Radhe för Lysekils samskolas räkning. Priset var 15.000 kr.

Fastighetshandel. Sjökaptenen hr Hilmer Backman härstädes haf af sjömannen hr C. Berndtson f. n. bosatt i Amerika, köat huset n:r 7 Rosviksberg för ett pris af 4.400 kronor.

Vårt skyttegille och – korna. Lysekils Skyttegille börjar nu i sitt anletes svett att ordna sina angelägenheter för den stundande säsongen.

De skola försvara krona och rike, säga de, alldeles som salig skarpskyttekåren i tiden. Men går det inte bättre för dem än för Lysekils skarpskyttekår vid dess ”stora manöver” 1860 eller -67, så lär där inte bli mycket bevänt för dem, menar en insändare ”Gasque” och fortsätter därefter sålunda:

En man, som vid det tillfället var med och ”sprang”, berättar därom: ”Skarpskyttarne skull ha öfning på Slätte backar. Där låg nu en söndags morgon vif 5-tiden en lång välordnad skyttelinje och brassade på, allt hvad tugen höllo. Men i en backe i närheten gick en fredlig kossa och intog i allsköns lugn sin frukost. Då hon fick höra skjutandet, blef hon missnöjd öfver att så där bli störd i sitt vällofliga förehafvande. Hon sätter på sitt djuriska vis svansen i vädret och hornen i marken med det fasta beslutet att fördrifva

inkräktaarne från sitt område. Torfvor och mosse började hagla omkring henne, och hennes ben satte sig i häftig oroväckande rörelse i riktning mot de tappre skarpskyttarne. Och nu blef det lif bland dem. Den lugna hållningen tog alldeles slut, och hur värjan blef nu bästa vapnet. Till bens togo fosterlandets tappre söner, och snart stod kossan som segrande part på det oblodiga slagfältet. Skarpskyttekåren i Lysekil företog ej vidare sina krigiska öfningar i den trakten. Det var så lång väg dit opp – så de.”

Bara kossorna i Pinnevik nu inte följa sin modiga släktings på Slätte backar exempel!

(Skärgården 1897-03-12/KJ)

1897-03-16

Skärgården

Auktion Lördagen den 27 dennes kl. 11 f. m. låter egaren genom fri och öppen auktion i huset n:o 20 Bansviksgatan Lysekil med anledning af förestående flyttning försälja diverse lösegendom, såsom bättre möbler, däraf en inventionssoffa, järn- och träängar, divan- och skrifbord, Wiener- och andra stolar, speglar, kommoder m. m. silfver, nysilfver, kopparkärl, malm- och blecksaker, glas och porslin, tagelmadrasser och andra goda sängkläder, linnevaror, samt diverse husgeråd, särskildt nämnes en ganska god symaskin. Lysekil den 13 Mars 1897. Lars Ödman. [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 31A.]

En ny industriell anläggning inom köpingen voro i förra veckan i tillfälle bese. Det var kaptenen L. A. Carlssons å Slätteskär under uppsättning varande ångsåg, som vi under kapten Carlssons son, hr Hjalmar Carlsson, ledning togo i betraktande.

I ett stenhus, som ombyggt för ändamålet, höll man på att mura in den stora ångpannan, köpt å Vilhelmsbergs verkstad. Vattnet till pannan skall tagas medels pumpning dels från en ofvanför Slätteskär vid landsvägen gräfdt brunn, dels från sjön. Själfva ångmaskinen hade ej ännu uppsatts, men stativet till densamma jemte det stora drifhjulet funnos till påsende; det förra var bortåt 3 meter långt och det senare omkring 2 meter i diameter, således inga småsaker just. Maskinen kommer att ha 40-50 hästkrafter.

Utanför maskinhuset står skorstenen fyrkantig, 55 fot hög, och bredvid denna, intill väggen uppmurades en stempelare, hvarpå skall placeras en axel med en remskiva hvarå remmen från drifhjulet i maskinen skall ligga, samt ett stort hjul, från hvilket en wirerolina skall gå in i själfva såghuset, hvilket för ändamålet byggt intill det stora magasinet. Härinne ligger nämnda lina på ett likadant hjul fäst på en axel å hvilken finnes remskifvor för de olika delarne på sågen.

Denna, en s. k. ramsåg, står uppställd ungefär midt i det för sågen afsedda området i byggnaden.

Ena hälften af nybyggnaden är afsedd att inrymma en hyflingsmaskin.

Stocken som skall sågas, införes genom en port från bryggan och placeras på en liten, med klor försedd järnvagn, hvars spår äro lagda precis i jämnhöjd med och midt för sågens centrum; stockens ena ände lägges på en stor refflad järnrulle, mataren, och en tung slät rulle af samma ämne släppes ned på densamma. I ramen kunna sågarne insättas på större eller mindre afstånd från hvarandra samt till det antal, som erfordras för hela stockens sågning; dessutom kan medelst en apparat bestämmas, huru långt sågarne skola skära, för hvarje gång de går ne – längre för smalare stockar och lösare trä, kortare för tjockare eller hårdare dito. Den sågade delen af stocken mottages af en järnvagn, af samma konstruktion som ofvannämnda, och båda vagnarna drifves af maskinen. Medan en stock sågas, införes en annan. Enligt beräkning skall man kunna såga cirka 100 stockar om dagen.

På sidan om ramsågen är kantningsmaskinen placerad. Denna består af en bänk, hvilande på rullar, samt en liten cirkelsåg. Sedan plankorna eller bräderna expedierats af ramsågen, läggas de en och en på denna bänk, och fastsättas meddels en apparat, som är ställbar för olika bredder å det kantade. Därefter skjutes bänken af den som verkställer kantningen förbi sågen, i den mån denna hinner bortskära den ojämna kanten. På så sätt erhålles s. k. fyrskurna bräder och plankor.

Sågspånen från båda sågarna nedfaller i en ränna och bortföres af å en ändlös kedja fästa träbitar, hvilka gå ut genom rännan med spån – som nedfaller i en stor ”binge” – och så tillbaka igen öfver rännan. Äfven denna inrättning drifves af maskinen.

Det hela beräknas vara färdigt i början på april. Stora partier timmer för sågning äro redan af kapten Carlsson inköpta, och dessutom ämnar han mottaga sågning för allmänheten, något som vi tro kommer att fylla ett befintligt behof i dessa trakter.

Sedan vi besett denna inrättning, hvilken vi efter förmåga sökt beskrifva så tydligt som möjligt, gjorde vi, fortfarande med unge hr. Carlsson som ciseron, en rond genom den öfriga, äldre afdelningen af etablissenentet. I magasinets understa våning funnos stora upplag af trävirke i olika former och dimensioner, hvarjämte en del af densamma inrättats till snickeriverkstad. I andra våningen funnos likaledes stora mängder af torr plank af olika träslag, panel- och andra bräder, alla slags lister i olika mönster, karmar och dylikt. I tredje våningen fanns en myckenhet begagnade skeppsinventarier, såsom block, trossar m.m. m.m., 2 norska snipor samt mycket annat, ”som ej så noga kan specificeras”.

Från magasinet gingo vi till vedhuggningshuset, där en sågnings- och

huggningsmaskin fanns, drifven af en liten ångmaskin på 8 hästkrafter. Veden sågas först af en cirkelsåg, hvarefter två man sticka de afsågade bitarne under två yxor, som af maskinen drifvas ned och upp mycket hastigt. Detta arbete går, i förhållande till antalet arbetande, flere gånger fortare än ”för hand”.

Sedan vi härifrån passerat förbi stall- och kontorsbyggnaden, samt äfver den stora gården – eller rättare fältet – nästan helt och hållet upptagen af bräd-, plank-, sparre-, kol-, ved-, m. fl. upplag, kommo vi till ”lilla magasinet”, i två våningar, hvarest möbellagret förvarades. Här funnos alla slags möbler- från tarfligare till finare kyrkstolar, dörmattor m.m. som till en ordnad möbelhandel hörer – som det brukar stå i annonserna om affärer i denna bransch.

Sedan sålunda det viktigaste ”inom portarne” blifvit vederbörliga uppmärksammat, gingo vi ut igenom en af dessa och kommo ned på ångbåtsbryggan, hvilken, inom parentes sagdt uppmurats och utfyllts i sjön, ett arbete, som tagit mycket både tid och pengar i anspråk. Strax intill bryggan sticka ”refbenen” efter en gammal kutter upp ur vattnet. Kuttern lär ha tillhört gamle Konsul Mollén som under en ovädersnatt slitit sig loss och slagit sönder sig mot stranden samt sjunkit här.

Längre ut låg, efter hvad man berättade oss, ett skepp, ”Solide” sjunken sedan några år tillbaka. Besättningen hade visst lemnat skeppet i Nordsjön, hvarefter de på något sätt inkommit hit och strandat.

Ett annat vrak, äfven efter ett skepp, tjenstgör som förlängning af ångbåtsbryggan.

Kapten Carlssons ångare, som låg vid bryggan, har ännu ej börjat gå i år, men kommer troligen snart att ge sig ut på böljan blå.

Och nu ha vi ingenting vidare att tillägga, utom att det vore önskligt, att många här följa kapten Carlssons exempel och på det sättet flere större industriella anläggningar i olika branscher så småningom uppstode i vårt samhälle. Vi blefve då ej så mycket beroende af sillfiskets vara eller icke vara, som nu är fallet. Nå nå, vänta bara till vi få järnväg, så blir nog denna önskan förverkligad!

Med denna önskan i vårt stilla sinne satte vi oss jämte vår ciceron på ett brädlas, som just lämnade Slätteskärs område, och passerade på detta sätt den vid detta tillfälle uppblötta och derföre för fotgängare ej särdeles trefliga vägen in till själfva Lysekil. För åkande däremot var väglaget icke genererande, särdeles då ekipaget bestod af ett brädlas, ty då det är tämligen svårt att hålla sig qvar på ett dylikt, så känner man sig naturligtvis mindre ängslig, om man vet, att man vid en eventuell kullerbytta kommer att falla mjukt och således ej

riskerar att få sin stackars stofthydda allt för illa åtgången af moder n jorden. Huruvida kläderna däremot i sådan fall blefve belåtna med sitt ”medlarekall” torde vara osäkert, men det gör också mindre till saken, ty vi veta ju, att ”kroppen är för mer än kläderna”. Emellertid lyckades vi behålla vår ”upphöjda ställning” hela vägen och kunna således konstatera, att ”belåtenheten var allmän” vid vår framkomst till ”ort och ställe”.

Revisionsberättelse för sjuk- och begravningsföreningen H. S. F. i Lysekil. Undertecknade, valde att revidera föreningens räkenskaper för år 1896 samt att afgifva rapport öfver föreningens ställning vid årets slut, få härmed afgifva följande berättelser:

Medlemsantalet var vid årets början 36 och under året hafva intagits 14, summa 50.

Under året hafva dels försummade inbetalningar och dels till följd af brott mot nykterhetslöftet från föreningen uteslutits 7.

Således qvarstå vid årets slut 43 medlemmar.

Inkomster:

Föreningens sammanlagda kassor vid årets början kr.	554:40
Influtna ordinarie månadsavgifter under året	351:05
Inskriftningsavgifter af 14 ingångna medlemmar	21:-
Uttaxering för ett resterande dödsfall sedan 1895	24:-
Räntor för 1896 23,16 samt behållning å fest 2:71	25:87
Summa kronor	976:32

Utgifter:

Utbetalt sjukhjälp till 10 medlemmar kr.	122:50
D:o begravningshjälp sedan 1895	24:-
D:o innestående hustruns dödsfond	27:-
D:o för tryckning af böcker och stadgar	21:75
D:o för skrifning och skrifmateriel	5:25
D:o till vaktmästare för städning	5:-
Kassabehållning vid årets slut	770:82
Summa kronor	976:32

Föreningens räkenskaper äro noggrant förda, samt erforderliga verifikationer finnas å alla gjorda utbetalningar, hvadan vi föreslå och tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet åt styrelsen för det år, denna berättelse omfattar.

Vid nu företagen inventering visar föreningens ställning den 31 dec. 1896.

Tillgångar:

Kassans:

Innestående medel i Lysekils sparbank enl. motbok Kr.	743:67
Kontant hos kassören	27:15
En dokumentlåda af bleck	2:50
50 st motböcker med stadgar	10:-
Summa tillgångar Kronor	783:32

Lysekil den 6 Mars 1897.

Napoleon Hörman

K. J. Nilsson

Kommunalstämma hölls i går middag å kommunalsalen för yttrandes afgifvande i anledning af vissa anmärkningar, som kommerskollegium framställt, efter det att Lysekils kommun i underdånighet anhållit om stadsprivilegier för köpingen.

Stämman, som var talrikt besökt, öppnades af ordföranden doktor A. H. Malm, hvilken uppläste dels köpingens ansökningshandlingar, dels det yttrande, som kommunalstyrelsen afgifvit å de af kommerskollegium framställda anmärkningarna, dels kronofogdens tillstyrkan af de sökta rättigheterna, hvarefter ordföranden anhöll, att stämman behagade yttra sig i ärendet.

På förslag af öfverstelöjtnanten C. S. Lilliehöök beslöt stämman enhälligt och till alla delar instämna i kommunalfullmäktiges godkännande af styrelsens förklaring hvilken senare tillförne varit i sin helhet i Skärgården återgifven.

Badhusbolaget hade hos k. kammarrätten anfört besvär öfver pröfningsnämndens fastställande af taxeringmyndigheternas årgärd att beskatta bolaget för 4,000 liters utskänkning. Bolaget hade begärt att få literalet nedsatt till 3,200, hvilket tals riktighet var styrkt af ett par personer. Stämman, hvars beräkning i förevarande fall, i likhet med taxerinhsmyndighetens alltid måste blifva approximativ, fann det svårt att i detta ärende afgifva någon som helst förklaring utan efterlemnade ärendet i befintligt skick åt kammarrättens pröfning.

(Skärgården 1897-03-16/KJ)

1897-03-19

Skärgården

Badhuset vid Anjovisfabriken hålles öppen hvarje helgfri tisdag och fredag kl. 9 f. m. – 8 e. m. under årets första 5 månader. Magnus Radhe, Lysekil.

Slut på tvisterna. Sedan öfverenskommelse träffats mellan arbetsgifvaren och arbetarne ha sex af de förut omskrifne skomakeriarbetarne återtagits i arbete af fabrikören hr O. A. Olsson i Lysekil.

Nidingsdåd. I måndags qväll rullade fem ynglingar, naturligtvis i onyktert tillstånd från kajen härstädes en handlanden A. Tobissons å Fridhem tillhörig

anjovistunna ned i sjön. Skadan som åstadkoms, var dubbel, ty tunnan slog först mot en midt under liggande jakt och åstadkom någon skada å denna, innan hon föll i sjön.

De fem ynglingarne äro kända, men vi anse ej lämpligt här utsätta deras namn, förr än polisundersökningen bragt den hufvudsakligen skyldige i dagen.

Kommunalstämma med Lysekils jordegare hölls i kommunalsalen i tisdags, därvid följande ärenden behandlades:

1) Revisionsberättelsen öfver jordägarnes räkenskaper och förvaltning för år 1896 föredrogs, och beviljade stämman kassaförvaltaren full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattade.

2) Föredrogs inkomna ansökningar om köp och arrenden jämte kommitterades yttrande däröfver och beslöt stämman i enlighet med kommitterandens förslag att göra följande försäljningar: Till handlanden Theodor Landeberg en jordremsa om 100 qv.-alnar belägen mellan hans tom vid stora torget och gatulinien.

Till handlanden P. N. Nilsson, en tomt i Skottegränd.

Till Anna Stina Svensson en tomt vid Färgaregatan.

En ansökan från snickaren Leonard Andersson att få arrendera en tomtplats vid vattenfiltret afslogs.

En ansökan från kapten L. A. Carlsson m. fl. att jordegarne måtte till kommunen med full eganderätt öfverlemna dels gata från landsvägen till sjön vid Slätteskär, dels gata från s. k. Vadet till Slätteskär, eller i annat fall om jordegarne ville betala halfva anläggningskostnaden för förenämnda gators iordningställande. Kommitterade, som ansågo, att anläggning af gator icke är jordegarnes sak, hade föreslagit, att den gata, som å regleringskartan är utlaggd från landsvägen till sjön vid Slätteskär, såsom varande den nödvändigaste, skulle med full eganderätt till kommunen öfverlemnas med villkor att gatan ställes i trafikabelt skick före inst. Höst. Detta blef och af stämman beslutat.

Kommitterade hade likaledes föreslagit, att, sedan jordegarne 1895 försålt 12,500 qv.-alnar i Flaggberget till en blifvande kyrkobyggnad, men det nu visat sig att ytterligare 642 $\frac{3}{4}$ qv.-alnar erfordrades, köpebref å det hela eller 13.142 $\frac{3}{4}$ qv.-alnar måtte till Lysekils församling utfärdas för en köpeskilling af tillhopa kr. 3.160:67.

Detta bifölls af stämman.

3) Afgifna yttrande till k. bfhade rörande båtskjutningssskyldigheter. Kommitterade hade ingifvit förslag till förklaring, gående ut på att jordegarnen måtte befrias från båtskjutsskyldigheten, emedan denna instruktion numera är föråldrad och obehöflig, då Lysekil har daglig ångbåtsförbindelse både norr och söderut året om.

Förklaringen godkändes af stämman.

4) Att likaledes afgifva yttrande öfver de besvät hr A. G. Bergfalk samt hrr Carl Olsson och Gustaf Richter anført öfver jordegarnes å kommunalstämman den 11 febr. 1896 fattade beslut att till Lysekils kommun med full eganderätt öfverlämna vissa gator, torg och öppna platser. Kommitterade ingaf förslag till sådant yttrande, hvori påvisades dels att kommunalstämman med jordegarnen eger besluta i jordegarnes gemensamma angelägenheter dels att kommunen eger för all framtid dispositionsrätten öfver de å regleringskartan upptagna och dels af kommunen i besittning tagna samt utlagda gator, hvilket styrktes genom k. m:ts utslag i trenne föregående besvärsmål af samma natur.

Förslaget godkändes af stämman.

5) Att likaledes afgifna yttrande öfver hr A. G. Bergfalks besvär öfver jordegarnes kommunalstämmebeslut af den 10 juni 1896, i hvad det rörde val af kommitterade samt försäljning af s. k. Gamla sanden till kommunen.

Kommitterades förslag till yttrande afsåg att påvisa det orimliga uti att anföra besvär öfver val till kommitterade enär dessa endast hafva att förbereda de ärenden, som å kommunalstämma skola förekomma, hvilket förfarande visat sig vara välbetänkt, samt att särskildt reglemente för desse kommitterade blifvit 1892 antaget. Hvad besväret angående försäljningen af Gamla sanden beträffande, så tarfvade detta icke något vidare yttrande, då saken förefallit, enär kommunen icke ansåg, att det erbjudna försäljningspriset stode i öfverensstämmelse med platsens oländiga beskaffenhet.

Stämman var talrikt besökt och något ovanligt för en sådan varr ett tjugotal qvinnliga jordegare voro närvarande.

Från tinget i Qvistrum. Eugenia Desideria (Jenny) Carlsson i Lysekil dömdes för olaga försäljning af maltdrycker under gudstjensttid att böta 15 kronor, samt för servering af öl utan mat att böta 15 kronor.

Anne Marie Hyttlings död. Målet mot farmacie studeranden A. E. Erikson i Lysekil för vållande till fröken Hyttlings död förevar åter till behandling. Som svarandens ombud fungerade v. häradsh. Sixten Neiglick. Från medicinalstyrelsen hade handlingarna i målet åtföljda af styrelsens yttrande, nu återkommit till häradsrätten. I sin skrifvelse yttrar medicinalstyrelsen, att den

anser svaranden genom grof vårdslöshet vara orsaken till fröken Hyytlings död. Dessutom anser styrelsen, att äfven examinerade apotekaren C. A. Pfeiff gjort sig skyldig till värdelöshet i det fall, att han skrivit sitt namn å receptet, ehuru Erikson expedierat medicinen, hvarigenom Pfeiff brutit mot Kungl. förordningen om recept.

På åklagarens yrkande uppskjöts målet till den 11 maj då det skall handläggas med målet mot apotekare, som då skall instämmas på grund af medicinalstyrelsens yttrande.

Twist om anjovisleverans. Fiman R. Haage & Søn, Brandersund, Norge, hade yrkat, att af firman M. Lindblom & Son i Lysekil – innehafvare Ernst Lindblom – utfå öfverenskommen betalning för ett parti anjovis i tunnor, som käranden levererat. Parterna hade inställt sig genom ombud; v. häradshöfding Nils Hedlund för käranden och v. häradshöfding Sixten Neiglick för svaranden.

Svaranden begärde krafvetts ogillande på den grund, att anjovisen, som vid mottagandet tycktes vara felfri, efter 14 dagars förlopp, då tunnan åter öppnades, befanns vara skämd och sålunda oduglig. Då svaranden ansåg detta bero på felaktig kryddning hos afsändaren, vägrade han betala, en vägran som han fortfarande vidhöll.

Käranden framlemnade ett till honom stäldt bref, hvori svaranden godkände leveransen. Trodde att svaranden möjligen själf varit orsaken till att varan blifvit skämd genom sockerlake eller dylikt.

Svaranden bestred detta. Att han vid anjovisens mottagande skrivit godkännande berodde naturligtvis däarpå, att han ej då kunde märka något fel hos densamma. Begärde uppskof till den 11 maj för förebringande af bevisning.

Rätten biföll denna begäran.

Utbjudes hyra, I anseende till att min skoaffär fr. o. m. 1:ste nästa April i sin helhet kommer att förflyttas till Kungsgatan 19, uthyres nu genast och till ytterst billigt pris dels en större handelsbutik, hvori i cirka 20 års tid drifvits affär och dels 2:ne större och 2:ne mindre bostadslägenheter, belägna i mitt egande hus n:o 58 vid Gamla Strandgatan härstädes.

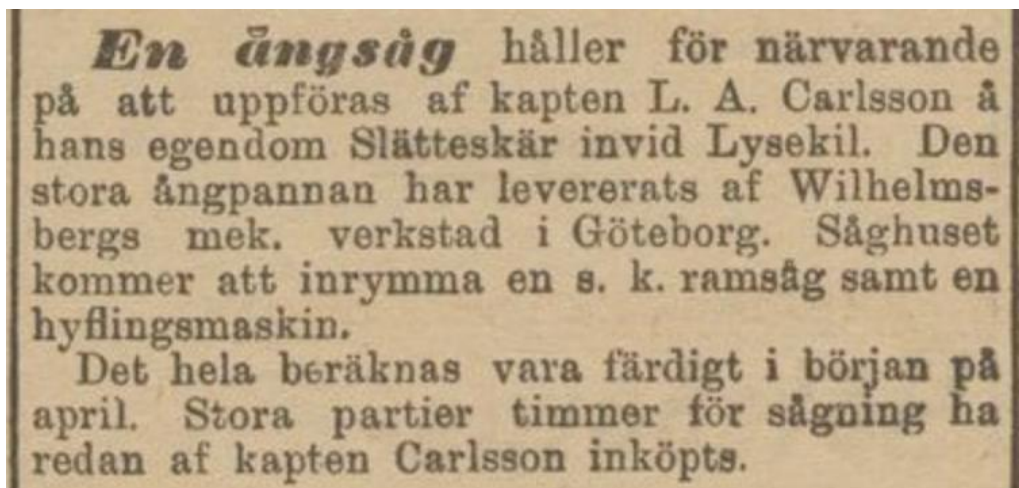
Handelsbutiken, såväl som öfriga lägenheter kunna efter önskan uthyras såväl var för sig som 2 eller flera gemensamt. Vidare upplysningar lemnas på begäran.

Lysekil den 17 Mars 1897. O. A. Olsson.

Till salu. Likkistor. Största och bäst sörterade lager på platsen till billigaste priser hos Anton Tobiasson, Lysekil.

Ett möbleradt rum för 2 ungherrar är till uthyrning från 1 April. Hyran billig. Adress: Olof N. Carlsson, Gamla Strandgatan n:o 7, Lysekil.

Ett kontorsrum samt två rum och kök med uthus och källare uthyres från den 1 maj. Vidare meddelar fru Augusta Backman, Kungsgatan n:r 49, Lysekil. (Skärgården 1897-03-19/KJ)

En ångsåg håller för närvarande på att uppföras af kapten L. A. Carlsson å hans egendom Slätteskär invid Lysekil. Den stora ångpannan har levererats af Wilhelmsbergs mek. verkstad i Göteborg. Såghuset kommer att inrymma en s. k. ramsåg samt en hyflingsmaskin. Det hela beräknas vara färdigt i början på april. Stora partier timmer för sågning ha redan af kapten Carlsson inköpts.

1897-03-19 **En ångsåg** håller för närvarande på att uppföras av kapten L.A. Carlsson å hans egendom Slätteskär invid Lysekil. Den stora ångpannan har levererats av Wilhelmsbergs mekaniska verkstad i Göteborg. Såghuset kommer att inrymma en så kallad ramsåg samt en hyflingsmaskin.

Det hela beräknas vara färdigt i början på april. Stora partier timmer har redan av kapten Carlsson inköpts. (Göteborgs Aftonblad 1897-03-19 via Rustan Gandvik)

1897-03-23 **Skärgården**
Att vår kära syster Fröken **Anne Mollén**, född i Darthmouth den 25 mars 1818, fridfullt afled i Lysekil den 16 mars 1897, djupt sörjd och saknad af oss, syskonbarn, öfriga anförvanter och många vänner, varder härmed tillkännagifvet. Syskonen.

Ny Rak- & Frisérsalong är öppnad i f. d. De Blanchés raksalong på Kungsgatan. Klippning 30 öre, rakning 12 öre.

Till mästerlots utnämndes den 11 dennes kronolotsen J. A. Johansson Carlström. Hr Carlström har i 17 år varit i lotsverkets tjänst.

Till griftero fördes i lördags stoftet efter aflidna fräken Anne Mollén, född i Darthmouth i England den 25 mars 1818, död härstädes den 16 sistlidne mars, således nära 79 år gammal.

Jordfästningen förrättades i kyrkan af pastor Bergfelt, som där vid utgående från orden: Förkasta mig icke i min ålderdom och öfvergif mig icke då jag svag varder: - Davids 71 psalm, 9 vers – höll ett anslående, innehållsrikt liktal. När den gripande jordfästningsakten var tillända utbars kistan och nedsänktes i Mollénska familjegraven å Gamla kyrkogården.

Prestafverande voro kyrkoherden V. E. Friedlander och grosshandlaren Fr. Carlson. Kistan bars af sjökaptenerna Adolf Källare, Bergnhard Lycke, A. Öhnberg, N. H. Lycke och Joh:s Pijk. Processionen räknade omkring 60 deltagare.

(Skärgården 1897-03-23/KJ)

1897-03-26

Skärgården

Auktioner. I anseende till lokalbyte låter skofabrikören herr O. A. Olsson i Lysekil genom offentlig auktion i sin nuvarande bostad vid Gamla Strandgatan onsdagen den 31 dennes med början kl. 10 f. m. försälja bättre och tarfligare möbler såsom, 3 st resårsoffor, 2 st järnsängar, nya stycken något begagnade, goda symaskiner, en stickmaskin, äfvensom ett större sorteradt parti skodon.

Villkoren tillkännagifves före auktionens början.

Före auktionen uppbäres liqvid för sedan förra året förfallna auktionsinrop, som då restfritt böra inbetalas. Heden i mars 1897. Oscar M. Olsson.

Genom offentlig auktion, som förrättas i huset nr 1 Parken i Lysekil onsdagen den 31 dennes med början kl. 10 f. m. försäljes diverse lösegendom, tillhörande aflidna enkefru Marianne Lindbloms konkursbo, nämligen möbler, husgeråd, linne, sängkläder och kökssaker. Villkoren tillkännagifves vid auktionen.

Lysekil den 20 mars 1897. Viktor Hyllengren.

Lorensbergs solistkapell, konserterade, som bekant, under ledning af direktör Hesske å Lindbergs Hotell under förra veckan.

Det utmärkta kapellet liksom källarmästare Lindberg rönt dock under denna tid – med undantag af ett par qvällar, då konserterna voro tämligen talrikt besökta – alldeles för liten uppmuntran från allmänhetens sida. det är ovanligt att få någon konstnjutning här i Lysekil vintertiden, och detta är ej att undra på, då den, som bereder oss sådan, riskerar ej blott att ej ha någon förtjenst på saken, utan äfven att göra större eller mindre förluster. Allmänheten måste i detta fall gifva vederbörande all den uppmuntran den förmår, om man ej vill riskera att allt hvad konst heter vintertiden blir främmande för Lysekil. Och så behöfva så innerligt väl ryckas upp ur hvardagslivets evinnerliga prosa.

Emellertid tro vi, att alla inom vårt samhälle, som älska en gedigen musik – tyvärr tyckas de ej vara särdeles många – önskade kapellet ett hjärtligt ”Välkommen åter!” när det i måndags afreste härifrån till Göteborg.

Badhuset. Murstenen till badhusets nya stora skorsten har nu ankommit från Skånska cementfabriken Lomma bruk, som åtagit sig att uppsätta skorstenen.

På den välkända ”trampen” skall i år läggas helt och hållet nytt golf. Dessutom är det meningen, att ”Trampen” skall utläggas bortåt dambassängen ehuru detta kanhända ej medhinner i år.

Utbjudes hyra - I anseende till att min skoaffär, from 1:ste nästa April, i sin helhet kommer att förflyttas till Kungsgatan [n:o] 19, uthyres nu genast och till ytterst billigt pris dels en större handelsbutik, vari i cirka 20 års tid drivits affär, och dels

2:ne större och 2:ne mindre bostadslägenheter, belägna i mitt ägandes hus n:o 58 vid Gamla Strandgatan härstädes. Handelsbutiken såväl som övriga lägenheter kunna, efter önskan, uthyras såväl var för sig, som 2 eller flera gemensamt. Vidare upplysningar lämnas på begäran, Lysekil den 17 mars 1897, Olof Alfred Olsson. (Skärgården 1897-03-26/KJ) [Anm: Dagens adresser är Gamla Strandgatan 13 respektive Kungsgatan 26.]

1897-03-30

Skärgården

Stenhuggeriarbetare-fackföreningen hade i lördags ordinarie månadssammanträde. Som medlem i föreningen ingick hr Carl Qvillberg.

I enlighet med den för ändamålet tillsatta kommitténs förslag beslöts att anordna en större demonstration härstädes den 2 maj, såvida talare och musik den 2 maj, såvida talare och musik kunde erhållas. Kringliggande stenhuggeriers föreningar skola inbjudas deltaga. Deltagarna skola samlas på Rosvikstorg eller annan af platsens myndigheter härför anvisad plats, hvarifrån man tågar till Dalskogen, som är afsedd att bli den egentliga demonstrationsplatsen. Att arrangera det hela uppdrogs åt en kommitté af fem personer, hrr Axel Johansson, C. Tinggren, A. Lejman, O. Holmberg och C. Qvillberg.

En bordlagd fråga om att föreningen skulle i förening med logen ”Vårblomman” bygga möteslokal upptogs till behandling. Då logen hade beslutit att ensam försöka bygga dylikt, förföll detta, men i stället väcktes förslag om att föreningen skulle bygga en för sammanträden o. d. lämplig lokal. Frågan hänsköts till en kommitté, som skulle upprätta förslag om ungefärlig kostnad, lämpligaste byggnadssätt m.m. och därmed inkomma till nästa möte. Till ledamöter i kommittén utsågos hrr Lidberg, Holmberg, Alfr. Carlson, Linné, Qvillberg, Axel Johansson och S. Hallin.

Ett inlemnad skriftligt förslag att hålla sammanträdena på söndag bordlades till nästa möte, halfårsmötet.

Den af oss förutnämnda omröstningen mellan skandinaviens stenhuggareföreningar har utfallit så, att Skandinaviska stenhuggeriarbetareförbundets kongress skall hållas i Karlskrona.

En af Lysekils äldre medlemmar har skattat åt förgängelsen genom fröken Anne Elisabeth Molléns frånfalle.

Ehuru icke någon större yttre verksamhet blef genom hennes bortgång afbruten, har dock tomrummet efter henne blifvit stort. Sent skall hennes vänsällhet, hjärtegodhet och uppfriskande humor glömmas af i synnerhet äldre samhällsmedlemmar. Ett särskilt drag hos den aflidna gamla framlyste på et skönt sätt uti hennes långt gående pietet för minnet af hennes bortgångna föräldrar. Däruti framstod hon särskilt såsom en äde förebild för det yngre släktet. Må därför hennes minne i vördnad bevaras och hennes stoft hvila i frid.

Annons. En gosse, kan genast få plats hos G. Flodin, Kungsgatan 44, Lysekil. (Skärgården 1897-03-30/KJ)

1897-04-02

Skärgården

Nu inkommet! Stort lager af in- och utländska tyger. Särskilt framhållet ”Drags” välkända tillverkning. E. Lundell, Skrädderiaffär, Lysekil,

Tillökning i vår fiskeflotta. Skepparen E. Alexandersson härstädes har i dagarne från Norge inköpt en mindre kutter af engelsk typ, afsedd för idkande af torsk- och makrillfiske i Nordsjön. Kutterns namn är ”Toffe”.

Kommunalt val. På kommunalstämma i tisdags valdes till elektorer vid stundande landstingsmannaval landstingsmannen Lars Ödman och d:r A. H. Malm samt till dess suppleanter konsul Aug. Lysell och konsul Magnus Radhe. (Skärgården 1897-04-02/KJ)

1897-04-06

Skärgården

Lysekils Skyttegilles hrr medlemmar kallas härmed till allmänt sammanträde å Lindbergs Hotell torsdagen den 8 dennes kl. 9 e. m. STYRELSEN.

Fredrika Beims Dansinstitut, Lysekil,

Lektionerna taga sin början i Villa Fridhem i Parken Torsdagen den 8 april. Lektionstid för barn kl. 6 - 1/28 e.m. för äldre kl. 1/29 - 1/211. Alla moderna sällskapsdanser få läras och noga tillsyn egnas åt elevernas helsning, hållning och gång.

Anmälningar mottages i min bostad. Kapten E. B. Lycke, Rosvik.

Kungörelse. Skulder till förre Handlanden Gustaf Hansson i Lysekil torde snarast möjligt och senast inom April månads utgång inbetalas till undertecknad.

Laga åtgärder för restbeloppens indrivande komma därefter att vidtagas.
Lysekil den 30 mars 1897. Viktor Hyllengren.

Fiskebäckskil. Vår brandberedskap. När för 5½ år sedan – nämligen natten 16-17 juli 1891 – elden var lös här på platsen, visade det sig, att vi visserligen ega någonting, som vederbörande kalla för brandredskap, men som ej dugde det minsta för sitt ändamål. Församlingen står ännu i tacksamhetsskuld till Lysekils brandkår för den raska hjälp, som vi då erhöilo, ty utan den hade vi troligen den gången blifvit af med både kyrka och skola, utom all den stora förlust, som hade drabbat enskilda personer. Tror någon emellertid, att vi fått bättre brandredskap sedan dess, så tar han fel. Det gamla skräpet blef instufvat i ett skjul, som skyltar med ordet Spruthus på dörren, och sedan dess har det ej varit ute i dagsljuset en enda gång. Långt mindre har naturligtvis då någon mönstring företagits.

Damtrion Nora kunde glädja sig åt talrik publik vid sina konserter å Lindbergs Hotell på lördags- och söndagsaftnarna. Vi afse oss ej behöfva ingå på något slags kritik, då det endast skulle bli ett upprepande af vår reception af trions första konsert i Uddevalla. Vi vilja blott tillägga att deras sång, särskildt vissa nummer, mottogos med ett bifall, som vid föredragandet af Bellmans tokroliga "Skratta mina barn och vänner" öfvergick till formligt jubel. Denna sång måste också båda qvällarne sjungas da capo.

Från Lysekils tullstation. Under mars månad ha 219 fartyg utklarerats till utrikes orter, och 164 d:o inklarerats.

Export under samma tid: arbetadt trä, värde 9.050 kr.; arbetad sten, värde 135,070 kr.; oarbetad d:o, värde 1.350 kr.; ägg 14,000 st.; hafre 7,000 kilogram.

Import: oarbetat trä, värde 4.041 kr.; arbetat dito: 96,200 kg.; tegel 619,591 st.; salt sill 325,465 kg.; kryddsill 59,550 kg.; anjovis 8,105 kg.; musslor 5,850 kg.

Lysekils skyttegille hade i söndags sin första öfningskjutning för året. Förra söndagen var visserligen bestämd för öfningsens början, men det ogynnsamma vädret hindrade då skjutningen. Största delen af gilletts medlemmar deltogo nu i densamma och en mängd skott lossades. Vädret var också det vackraste och lämpligaste, man kunde önska sig. Tre rekryter deltogo i skjutningen.

I enskildt anordnad insatsskjutning togs första priset af hr O. Dorthé och andra af hr Frits Mattson.

Vi fästa ledamöternas uppmärksamhet på annonsen om sammanträde å annat ställe i tidningen.

Tekniska aftonskolan härstädes, hvilken, som bekant, förestås af arkitekten hr Joh. Lagerström, afslutade i fredags sin kurs för detta läsår, 10 elever ha deltagit i kursen. Elevernas arbeten voro i lördags och i söndags utställa i kommunalsalen till allmänhetens påseende. Af dessa att döma och i betraktande af den korta undervisningstiden, 4 timmar i veckan i tio veckor, hvartill kommer att eleverna genom sjukdom eller andra orsaker varit hindrande att närvara vid flera lektioner, kan arkitekt Lagerström framvisa ett mycket godt resultat af sin undervisning.

Vi uppmana därför alla yrkesmän och äfven andra att, när nästa kurs fram på hösten börjar, allmänt deltaga i densamma, då hvar och en får välja det ämne för undervisningen som han särskildt intresserar sig för eller behöfver inhemta kunskap uti. Så t. ex. få snickare och timmermän handledning i husritningars uppgörande, maskinister och maskinarbetare i geometriska ritningar o. s. v. Äfven få de, som det önska, undervisning i frihandsteckning, ett ämne som ju bör vara både nöjsamt och nyttigt.

Ifall tillslutningen framdeles kommer att motsvara förväntningarna, komma troligen gipsmodeller att för skolans räkning inköpas. Behofvet af sådan gör sig alltmera gällande, då det naturligtvis ej är detsamma att rita en blomma eller dylikt efter en plansch, som att afteckna blomman själf eller en efter densamma formad gipsmodell.

Konstnärsfamiljen Knut Ekvall konserterade å hotell Lindberg härstädes; torsdags och fredags aftnar förra veckan. Glädjande att omtala hade publiken allmänt passat på det tillfälle att få njuta af en verklig, gedigen konst, som här då erbjöd sig, så att konserterna voro talrikt besökta – första qvällen utsåldt hus. Och ingen här heller ångra, att han eller hon bevistade dessa konserter, ty sällan får Lysekilspubliken, synnerligast, göra bekantskap med så framträdande artister, som medlemmarne i denna konstnärsfamilj. Det lifliga bifall, hvarmed alla medverkande – synnerligast solisterna hrr Harald och Olof Ekvall, den förre på violoncell och den senare, som är blott 17 år gammal på violin – belönades, var också fullt förtjent.

Efter hvad vi hört, torde vi få förnya bekantskapen under badsäsongen i sommar.

En beklaglig olyckshändelse inträffade i Gjötbergs hotell härstädes natten till i går. Litografen Gideon Flodin föll nämligen då utför en trappa i hotellet och skadade sig därvid så svårt, att han afled.

Han hade under aftonens lopp varit tillsammans med en resande, som bodde å hotellet, inne i dennes rum och hade därunder druckit wiskey, ehuru ej mycket, utan Flodin var fullkomligt redig, då han kl. ¼ öfver 12 tog god natt af sitt sällskap. En uppasserska ledsagade honom då ut gårdsvägen enär stoa ingången hålles stängd efter kl. 11. Uppasserskan stod qvar vid den ned till gården ledande trappan, tills han hörde att han kommit ned för den samma, hvarefter hon gick och lade sig.

Kl. omkring 3 på morgonen, då 3 herrar skulle gå in på hotellet, kunde de ej få upp dörren till stora ingången, hvarför 2 af dem gingo in gårdsvägen för att undersöka, hvad det var som hindrade dörrens öppnande. Strax nedanför den trappa, som från stora ingången leder upp till första våningen, stötte desse på ett mjukt föremål, som vid närmare undersökning befanns vara en människokropp. Man kallade på betjeningen, som kom tillstädes med ljus, och man upptäckte, att den påträffade var Flodin och att han var död och redan kall.

Han låg med fötterna och ena handen på nedersta trappsteget och kroppen på stengolvet samt hufvudet alldeles inpå dörren. Af armarnas ställning syntes, att han ej tagit för sig i fallet, utan att han handlost fallit hufvudstupa utföre.

Det är svårt att förstå, hvarför Flodin, som ju redan förut hade lemnat hotellet, sedan hade återkommit dit.

Den döde var en fridsäll, sympatisk man, efterlämnar maka och 4 fullvuxna barn.

Polisförhör hölls i går förmiddag af Kronolänsman V. Hyllengren.

Prejudikat. Öfverstelöjtnant C. S. Lilliehöök, som i egenskap af ordförande i 1896 års bevillningsberedning för Lyse socken och Lysekils Köping bevisat sammanträdena med taxeringsnämnden för Bro pastorat den 15 juni samma år å Skådene gästgifvaregård och den 15 påföljande juli i Lysekil, hade hos Länsstyrelsen gjort framställning om utbekommande af ersättning därför med 27 kronor, däraf 21 kronor utgjorde rese- och traktamentsersättning förde med anledning af sammanträdet i Skådene företagna resor samt 6 kr. i traktamentsersättning för sammanträdet i Lysekil. enär hr Lilliehöök hade sitt hemvist i Lysekil, förklarade länsstyrelsen sig icke kunna förordna om utbetalning af det debiterade dagtraktamentet för närvaro vid taxeringsnämndens sammanträde å sistnämnda stället.

I detta beslut har k. m:t icke funnit skäl att göra ändring.

Aftonunderhållning hade Blåbandsföreningen anordnat härstädes i söndags. Festen som var besökt af omkring 175 personer, inleddes med ett helsningstal af ordföranden hr Verner. Vestra Sveriges blåbandsförbunds resetalare herr P. O. Svensson höll ett innehållsrikt nykterhetsföredrag, och dessutom bjöds på sång och musik af föreningens medlemmar. Resultatet af den angenäma festen blef att 6 personer ingingo i föreningen.
(Skärgården 1897-04-06/KJ)

1897-04-09 **Lysekils Posten**

Bomulls-, Linne- och Yllevävnader samt Ylle-, Bomulls- och Victoriagarner – största lager och billigaste priser hos A. Johansson, Lysekil, Kungsgatan n:o 1 (Konsulliden). (Lysekils Posten, 1897-04-09/KJ)

1897-04-09 **Skärgården**

Annons, Att min älskade make Litografen **GIDEON NIKOLAUS FLODIN** född den 29 Februari 1840, idag aflidit, djupt sörjd af mig, barn, släktingar och vänner, är det min sorgliga plikt tillkännagifva. Lysekil den 5 April 1897.

Maria Flodin.

De, som tecknat aktier i Skärgårdens Tryckeri Aktie-Bolag, kallas till konstituerande bolagsstämma i Redaktionslokalen härstädes Lördagen den 1 nästk. Maj kl. 12 midd. Lysekil den 2 April 1897. Stiftarne.

Beloppet för tecknade aktier i Skärgårdens Tryckeri Aktie-Bolag torde inbetalas å Redaktionsbyrån i Lysekil Lördagen 1 Maj 1897 mellan kl. 1 och 2 efterm. då interimsbevis erhålles. **STYRELSEN.**

Kungörelse. Genom offentlig auktion, som förrättas hos Herr Ernfrid Landeberg, Kyrkvik N:o 33 i Lysekil, Onsdagen den 21 dennes med början kl. 10 f. m. försäljes för konkursmassans räkning diverse bättre och väl vårdad lösegendom, såsom möbler och husgeråd, sängkläder, linne, glas, porslin, nysilfver, lampor, koppar-, järn- och blecksaker m. m.; allt mot villkor som vid auktionen tillkännagifvas. Lysekil den 2 April 1897. Vikt. Hyllengren.

Lysekilsbo Konsul i Centralamerika. Till svensk-norsk vice Konsul i Bluefield i Nicaragua, Centralamerika, har utnämts handlanden J. A. Petersen där på platsen. Hr. P. är bördig härifrån Lysekil och är broder till enkefru Christine Bundsen härstädes.

Lysekils telegrafstation.

Under mars månad ha afsändts 266 inländska och 185 utländska telegram. Under samma tid ha ankommit 388 in- och utländska dito.

Afgångna interurbana samtal utgjorde 1.766 och ankomna 1,400.

Auktion. Onsdagen och Torsdagen den 14 och 15 April kl. 10 f. m. låter Fröken Olovia Ljunggren med anledning af försäljning af sitt hus i Kyrkvik, Lysekil, försälja alla i samma hus begagnade väl vårdade lösegendom, bestående af: goda möbler af alla slag, tillräckligt många för full möblering af 9 rum, däraf endast nämnes 8 st järnsängar, en större antik spegel och 2 dito ljuskronor, många goda sängkläder, deraf 8 st. tagelmadrasser, kopparkärl och andra goda kökssaker, glas och porslin, däraf en del antikt, linnevaror samt diverse husgeråd. Andra dagen säljes jämväl aflidne Mekaniker Ljunggrens qvarlåtenskap, däraf en mängd verktyg af flere slag, den aflidnes gångkläder med mycket mera. [Anm: Dagens adress är Strandvägen 4.]

Auktionen förrättas vid Mollénska huset å Badhusgården, och villkoren bestämmes före utropet. Lysekil den 30 Mars 1897. Lars Ödman.

Annons. Ångaren ”Elna” uthyres till lustfärder, fisketurer och bogseringar m. m. Om anmälan göres å G. J. Sundbergs kontor eller hos kapten Aug. Kihlberg, Lysekil.

Thekla Lundqvists Möbel och Trävaruaffär, Kungsgatan 46½ Lysekil, rekommenderar ett sorteradt lager af Möbler, såväl bättre som enklare, samt Cornischer, speglar och korgar. Flere sorters Bosättningsartiklar och Barnleksaker. [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 55.]

Obs! Beställning af finfina möbler samt likkistor emottages med tacksamhet.

Reel behandling. Billiga priser. OBS.! Filial vid Rosvikstorg.

Kakelugnar med uppsättning erhållas alltid bäst och billigast af **Olof N. Carlsson**, Lysekil.

Till salu: **Anjovisolja** som vid Landtbruksmötet i Malmö erhöill hedersdiplom, utmärkt till målning magasin, ladugårdar m. m., försäljes billigt af **G. J. Sundberg**, Lysekil.

(Skärgården 1897-04-09/KJ)

1897-04-13

Skärgården

Genom offentlig auktion som förrättas hos sjökaptener C. H. Andersson, Carlslund å Slätten n:o 10 vid Lysekil, Onsdagen och Torsdagen den 28 och 29 dennes med början hvarje dag kl. 10 f. m. låter sterbhusdelegarne efter aflodna fru Anette Andersson försälja all dödsboets lösegendom, bestående af guld, silfver, koppar, messing, malm, järn och träsaker, glas och porslin, möbler och husgerådssaker, den aflidnas sänglinne och gångkläder m. m.; äfvensom huset n:o 18 Landsväggsgatan i Lysekil, indeladt i 3 rum och kök samt vind och erforderliga uthus. Huset, som är vackert beläget med fri utsikt åt sjön, omgifvet af en liten pryddlig trädgård, säljes första dagen kl. 12 middagen.

Betalnings- och öfriga villkoren frånsägas före auktionens början. Skal och Lysekil den 9 april 1897. E. a. Gust. Andersson.

En gripande sorgeakt försiggick här i söndags, då stoftet efter den så sorgligt omkomne litografen Gideon Flodin vigdes till grafvens ro. Jordfästningen förrättades i kyrkan af pastor B. M. Bergfelt. Vid aktens början sjöngs psalmen 489 v. 1 och vid dess slut versen 6 af samma psalm. Utom begrafningsgästerna hade mycket folk samlats i templet.

Sedan den kyrkliga akten försiggått fördes kistan till Nya kyrkogården, där den nedsänktes i det tysta.

Prestaverande voro hrr C. J. Kjellson och David Bårström. Kistan bars af hrr Otto Bovik, O. Dorthé, A. Carlström, P. Nilsson, Lundén och Utberg.

Kommunalfullmäktige hade i lördags kl. 6 e. m. sammanträde å kommunalsalen under d:r A. H. Malms ordförandeskap, hvarvid följande förekom:

Revisionsberättelser:

öfver kommunalnämndens, hamnstyrelsens och helsovårdsnämndens samt fattigvårdsstyrelsens räkenskaper och förvaltning under år 1896 upplästes och godkändes, och beviljades resp. redogörare ansvarsfrihet för nämnda tid.

Afkortningslängden

å 1896 års kronoutsylder godkändes, och hrr Konsul Magnus Radhe och postmästare J. A. Jonsson utsågos att å fullmäktiges vägnar underskrifva densamma.

Afskrifning af kommunalutskylder.

Att verkställa afskrifning af oguldna kommunalutskylder för 1896 valdes hrr kapten Lars Ödman, Konsul Aug. Lysell och kapten N. H. Lycke.

Mantalslängden för 1897.

godkändes, och hrr grosshandl. Fr. Carlsson och Gust. Sjöstam fingo i uppdrag att underskrifva längden å fullmäktiges vägnar.

Anslag åt barnmorskan Pauline Larsson.

Nästa punkt å föredragningslistan upptog en ”Framställning från helsovårdsnämnden om årligt anslag af 150 kronor åt barnmorskan Pauline Larsson.

Helsovårdsnämndens ordförande d:r Landelius, redogjorde för de skäl, som föranledt nämnden att inkomma med förslaget. Han påpekade, att endast en af

de sju barnmorskor, som finnas i hans distrikt, hade under 1896 biträdt vid flera förlossningar än fröken Larsson, oaktadt hon är den enda, som ej är fast aflönad. Dessutom behöfver Lysekil mer ämn en barnmorska, då i regeln omkring hundra förlossningar inträffa pr år och barnmorskan är skyldig att egna hvar och en af vederbörande tillsyn i minst 10 dagar. Under 1896 hade det tre gånger händt, att dylik hjälp behöfts på två ställen på en gång. Tal. ansåge det därför nödvändigt att anställa två barnmorskor i samhället och framhöll såsom ännu ett skäl för anslagets beviljande, att fröken Larsson är skicklig och omtyckt, så att både läkare och allmänhet vore belåtna med henne.

Sedan flere talare instämt i förslaget, bifölls det enhälligt, och uppdrogs åt helsovårdsnämnden att med fröken Larsson upprätta lämpligt kontrakt.

Samskolan har fått eget hus.

Från Lysekils samskolas styrelse hade inkommit anmälan, att densamma den 30 sistlidne mars inköpt huset n:r 1 Parken till lokal åt skolan och därför tagit i anspråk det anslag af 3,000 kr. som kommunalfullmäktige den 27 mars 1896 beviljade för åstadkommande af eget skolhus. Anmälan lades till handlingarna.

Vattenledning till badhuset.

Professor Curman, d:r Wide, kassör Hallgren m. fl. hade anhållit om utsträckning af köpingens vattenledning genom Rosviksgatan in på Lysekils Badhusaktiebolags område. På kommunalnämndens föranstaltande hade af ingenjör J. Hjelmgren uppgjorts kostnadsförslag, upptagande vatten- och slaskledning och slutande på en summa i rundt tal 1,200 kronor. efter en stunds diskussion hvarunder å ena sidan framhålles, till köpingens ekonomi ej tillåter så stora extra utgifter, och å den andra det berättigade i att alla, som skatta till vattenledningen, äfven, så vidt möjligt, få gagn af densamma, samt den stora tacksamhetsskuld, hvari Lysekil står till professor Curman, remitterades ärendet på ordförandens förslag till helsovårdsnämnden.

Nya vin- och maldryckesrättigheter.

En framställning från hrr John A. Andersson och J. Lindell om erhållande af rättigheter att till förtäring på stället utskänka vin- och maldrycker hade tillstyrkts af kommunalnämnden och beviljades i enlighet därmed.

Alla arbeta för jubileumsfonden.

Beträffande 10:e punkten, ”Åtgärd i anledning af Konungens jubileum”, beslöts, att fullmäktige hvar i sin stad skulle arbeta för ett godt resultat af insamlingen till jubileumsfonden.

Justeringsmän.

Att justera dagens protokoll utsågos hrr konsul R. Duff och konsul Aug. Lysell.

Till vice ordförande i hamnstyrelsen är utsedd grosshandlaren hr Fr. Carlsson.

Bondkomikern Lars Bondesson med sällskap uppträder å Lindbergs hotell härstädes idag. I morgon och om torsdag. Angående sällskapets uppträdande i Uddevalla se under denna stads namn!

Lars Bondesson är ju väl känd öfver hela landet.

Bröllop firades härstädes i söndags, då bleckslagaren hr Carl Ludvig Kjellberg sammanvigdes med fröken Alma Alfrida Hagström i närvaro af ett antal inbjudne gäster, släktingar och vänner.

MALMÖN. Ny kyrka med kyrkogård är ifrågasatt härstädes. I morgon (den 14 april) skall förslag derom, säger vår meddelare. Men som fiskaren fruktar för en blifvande förhöjning i sina skatter äfvensom för sin egen framtid, så kommer han nog ej att rösta för kyrkobyggnaden. Vår meddelare förutser följden af detta förslag blifva antingen en lång process eller att fiskarne nödgas afflytta från sin ö så godt först som sist.
(Skärgården 1897-04-13/KJ)

1897-04-17

Skärgården

Byggnadsärenden. Af Lysekils byggnadsnämnd har beviljats ansökningar rörande byggnadsärenden.

Kapt. *Amandus Backman*, att uppföra en gårdsbyggnad å tomt n:r 12 Stora Kyrkogatan.

Fabriksföreståndare *Amandus Hansson*, att uppföra eldstad i hans bleckslageriverkstad, n:r 8 Sillgränd.

Snickaren *Aug. Andersson*, att uppföra ett boningshus inne å gården till tomt n:r 9 Färgaregatan.

Husegaren *Nils Forsberg*, att uppföra boningshus å gården till n:r 31 Lilla Kyrkogatan.

Fru *Mattis Lundström*, diverse ändringar å hennes under byggnad varande villa vid Rosviksgatan.

Handl. *A. Björklund*, ändring af källarvåningen till hans under byggnad varande hus vid Kungsgatan.

Lysekils Kommun, att uppföra ny materialbod.

Snickaren *A. Hansson* i Kyrkvik och *Marianne Källare*, Gamla Strandgatan n:o 53, diverse yttre ändringar å deras byggnader.

Lotsen *Napoleon Hörman*, ombyggnad af uthus, Gamla Strandgatan n:o 9,

Konsul *M. Radhe*, mindre byggnad på tomt n:o 40 Kungsgatan.

Åkare *Alfred Börjesson*, tillbyggnad till sitt hus n:o 4 Blekebacken.

Konsul *M. Radhe*, att uppföra byggnad å hans tomt vid elektricitetsverket.

Handl. *Carl Backman*, att uppföra en 2:dra våning å hans hus n:o 15 Kungsgatan.

Bagare *J. Lidell*, ändringar i skorstenars anordning vid hans bageri, n:o 34 Kungsgatan.

Fabrikör *Z. H. Thelén*, tillbyggnad å arbetarbostaden vid hans bageri, n:o 41, Kungsgatan.

Augusta Snäll, att uppföra ny byggnad å hennes tomt n:o 52 Kungsgatan.

Lysekils Badhusaktiebolag, att uppföra ny skorsten å badhuset samt diverse ändringar och reparationer.

Lars Bondesson samt duettisterna Svante Sjö och pianisten Granstrand hade i tisdags i onsdags och i torsdags på aftonen ”familjesoaréer” härstädes å Lindbergs hotell. Soaréerna voro talrikt besökta och de uppträdande – synnerligast hr Bondesson – rönte mycket bifall för sina prestationer.

Rättelse. I vårt referat i förra numret öfver kommunalfullmäktiges sammanträde omtalade vi under rubriken ”Nya vin- och maltdryckesrättigheter”, att hrr John A. Andersson och J. Lindell erhållit sådana rättigheter. Så var emellertid icke förhållandet, utan nämnda herrar hade endast gjort framställning om att 3 dylika rättigheter – oberoende af hr Johan Johanssons rättighet vid Kungsgatan – måtte bifallas för nästa försäljningsår. I likhet med hvad nu är förhållandet.

Det var denna framställning, som tillstyrkts af kommunalnämnden och nu äfven tillstyrktes af fullmäktige. Det är, som bekant, landshöfdingeämbetet, som skall bevilja dylika rättigheter.

För kommande badsäsong har en del uthyrningar redan gjorts dels i enskilda villor i Kyrkevik, dels i strandhotellen.

(Skärgården 1897-04-17/KJ)

1897-04-23

Skärgården

I Lysekils skolkök, börjar ny kurs den 6 maj. Kursen pågår under en månad. Afgiften är 10 kr. för hvilken äfven erhålles middag hvarje undervisningsdag. Ansökningar torde snarast möjligt ställas till undertecknad. Lysekil den 22 april 1897. **Sigrid Skärberg**, föreståndarinna.

Lysekils Stenhuggarefackförening inbjuder härmed kringliggande orters fackföreningar att delta i en maj-demonstration härstädes söndagen den 2 maj. Samlingen sker kl. 1 e. m. Lysekil den 22 april 1897. **Kommitterade**.

Anjovisfirman Gustaf Richter har vid pågående fiskeriutställning i Moskva för sina inläggningar af anjovis och sill i gaffelbitar tillerkänts guldmedalj. Detta är den 19:de guldmedaljen af 37 tillerkända pris, som nämnda firma erhållit under sin 9-åriga tillvaro.

Badhusets nya skorsten fullbordades påskaftonen. Den är 22 meter – 75 fot – hög. För stenen och uppsättningen, oberäknadt murbruk och handlangning, har till fabriken betalats 950 kr. Hela skorstenen beräknas kosta badhusbolaget omkring 1.200 kr. – Den gamla skorstenen är 64 fot hög.

Påskfest var på annandagen arrangerad i Missionshuset. Den angenäma festen, å hvilken förekom sång och musik, föredrag af hr C. J. Löfgren samt kaffeservering, bevistades af mycket folk.

Ny skolsal med afklädningsrum skall byggas till å Slättens skolhus. Vid hallen entreprenadauktion å detta arbete stannade hr Ant. Tobiasson för högsta anbudet.

Blodförgiftning. Då målaren Aug. Anderssons hustru i Åkerbracka häromdagen låg på golfvet och skurade, råkade hon att sticka sig af en nål. Hon brydde sig ej vidare härom, men några dagar därefter började fingret att värka och blef för hvarje dag värre. I elfte timmen söktes d:r Nilsson, hvilken med knapp nöd kunde rädda hustruns lif.

(Skärgården 1897-04-23/KJ)

1897-04-27

Skärgården

Alfred Petersons Fotografiatelier, Kungsgatan N:o 8, Lysekil. (samma hus som Lysekils Godtsköpshandel. K. J. Asp är åter öppnad och rekommeneras i allmänhetens hågkomst. Pris 5 kr. per dussin. OBS! Filial vid Stora badhuset under sommarmånaderna. Vördsamt Alfred Peterson.

Kommunalstämma med köpingens väghållningsskyldige höll å kommunalsalen härstädes i fredags kl. 6 e. m. under öfverstelöjtnant Lilliehööks ordförandeskap. Stämman var fåtaligt besökt.

Till ombud att närvara vid blifvande vägdelning för att tillmötesgå förättningsmännen med upplysningar, valdes handlanden hr. Lars Ödman, och till hans suppleant sjökaptenen hr Johannes Pijk.

Stämman hade dessutom att yttra sig om besvär böra anföras öfver konungens befallningshafvandes utslag af den 20 mars detta år, hvarigenom Tunge och Stångenäs härads väghållningsskyldige ålades att omlägga bygdevägen från Ferlevsbron till allmänna landsvägen i Tunge härad. Efter ett yttrande af hr Lars Ödman, som ansåg det vara alldeles oegentligt och stridande mot nya väglagens föreskrifter, att Stångenäs skall bygga väg i Tunge, beslöt stämman att öfverklaga nämnda utslag gemensamt med öfriga möjligen klagande kommuner inom häradet.

Att å kommunens väghållningsskyldiges vägnar verkställa stämmans beslut utsågs hr Lars Ödman, som har att före besvärsskriftens uppsättande sätta sig i förbindelse med öfriga klagande kommuners ombud.

Att justera protokollet utsågs hrr apotekaren J. L. Lundberg och sjökaptenen N. H. Lycke.

Sällskapet Bohusläns skärgårdsmission höll i söndags halfårsmöte i Betlehemskapellet härstädes under stor tillslutning. Kl. 6 e. m. var arrangerad en fest hvilken besöktes af omkring 150 personer och hvarvid sällskapets predikanter redogjorde för sitt arbete för sista halfåret. Dessutom förekommo sång och musik samt kaffedrickning.

Till grafvens ro fördes i Lördags stoftet efter sjömannen Edvard Anderssons i Blekebacken aflidna dotter Bertha Johanna Emilia. Jordfästningen förrättades i Kyrkan af pastor Bergfelt, som därvid höll en anslående dödsbetraktelse. Därefter fördes liket till Nya Kyrkogården där det nedsänktes i jordens sköte.

Den aflidna, som dog på påskdagen var förr den 11 sept. 1879 och således omkring 17½ år gammal. Dödsorsaken var s. k. galopperande lungrot.

Hastigt dödsfall. Efter blott några timmars sjukdom – perforations-peritonit – afled härstädes å onsdags maskinisten B. H. M. Hammars hustru Hilda Olivia Christina, född Medelius. Den aflidna som var 41 år gammal, efterlemnar tre minderåriga barn.

Efter en längre tids sjukdom afled den 16:de dennes ett stenhuggeriförmannen Håkanssons barn i en ålder af 11 m. 2 d. Som något särdeles anmärkningsvärdt kan nämnas att i samma hus har på 8 år aflidit 6 personer.

(Skärgården 1897-04-27/KJ)

1897-04-29 **Skärgården**

Lysekils Skyttegilles styrelse har beslutit, att gillet icke skall delta i årets täflan om Göteborgs Skyttegilles vandlingslokal.

Öfningarna fortgå nu under lifligt deltagande hvarje söndags förmiddag. Nästa söndag skall insatsskjutning anordnas till hvilken de som önska delta, få under veckan anmäla sig hos gillet kassör, till hvilken insatsen, 1 kr., erlägges.

Hedrad Lysekilsbo, ingenjören J. Hjelmgren härstädes har i dagarne varit i Motala, dit han kallats att såsom sakkunnig granska ett uppgjort förslag till vatten- och kloakledning i nämnda stad. Förslaget gillades af såväl honom som af den andre sakkunnige ingenjören Stenmark från Linköping.

(Skärgården 1897-04-29/KJ)

1897-04-30 **Lysekils Posten**

En Lysekils märkvärdighet som försvunnit. Den så kallade Deijenbergs grotta i Bansvik har totalt försvunnit, ej genom någon naturrevolution utan därigenom att en del i berget ovanför grottan stationerade stenhuggare medels vraksten och skärv totalt fyllt ingången till grottan. Om den någonsin mer kommer att bli tillgänglig är ej gott att säga. Huru komma våra förut ej synnerligen tilltalande nakna berg att te sig några mansåldrar härefter, sedan stenhuggarne farit fram över allt, efterlämnande ett kaos av söndersplittrade berg. (Lysekils Posten, 1897-04-30/KJ) [Anm: Grottan är sannolikt det så kallade Trollhålet i Bansvik.]

1897-04-30 **Lysekils Posten**

Vårtecken. Källarmästare Lindberg håller nu på med att städa i parken. Denna förtjusande tillflyktsort under sommarens solgass och damm är också värd att hållas mönstergill. Som förut omnämnts kommer det omtyckta Bobergska kapellet att även i sommar utföra musik där. (Lysekils Posten, 1897-04-30/PS)

1897-04-30 **Skärgården**

Ärade allmänhet! - Härmed tillkännagives, att vi den 1 maj kommer att å Gamla Strandgatan n:o 68 öppna Speceri- och Diversehandel och rekommenderar ett nytt och väl sorterat lager av allt, som till branschen hör, och hoppas vi att i förening med reella varor och billiga priser vinna ärade kunders förtroende. Lysekil den 28 april 1897, **Carlsson & Löfving**. (Skärgården 1897-04-30/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 7A.]

1897-04-30 **Skärgården**

Firman G. J. Sundberg, innehafvare Konsul Magnus Radhe, har vid nu pågående hotellutställning i Nizza, Frankrike, tilldelats "Diplome d'honneur" (hederskors) med Guldmedalj för kollektivutställning af anjovis, gaffelbitar m. m.

I Logen Fast Vänskap – I. O. G. T. – äro för nästa qvartal, maj-juli följande personer valda till tjenstemän. L. T. hr P. A. Malmrot, v. L. T. jr Alfr. Johansson, L. S. hr Bror Hultgren, L. U. hr C. J. Larson, L. Sk. hr C. Lindqvist, L. K. hr Carl A. Rosén, L. M. hr A. Boklund, F. L. T. är hr G. A. Törnvall.

Till logens ombud vid Norra Elfsborgs Distriktsloges årsmöte i Åmål pingstdagen har utsetts hrr G. A. Törnvall och Alfr. Johansson.

Kommunalfullmäktige sammanträda i dag kl. 6 e. m. i anledning af väckt förslag att gatubelysningen måtte fortfara 14 dagar längre än hittills varit brukligt.

Belysningen nattetid af våra gator skulle i annat fall ha upphört för säsongen redan idag.

Tjenstledighet. Extra provinsialläkaren d:r P. F. Landelius har hos Lysekils styrelse anhållit om erhållande af tjenstledighet och med den 10 instundande maj till och med den 10 nästpåföljande juni. Styrelsen har beslutit bevilja detta och ingå med anhållan att k. befhade måtte hos medicinalstyrelsen utverka förordnande för d:r Axel Nilsson att under tiden sköta extra provinsialläkaretjensten.

Husköp. Vid i onsdags hållen auktion härstädes inköptes huset n:r 18 Landsväggatan af hr Högström från Uddevalla för 3.000 kr. Tillträde sker sker tre månader härefter.

Redogörelse för bespisningen af fattiga skolbarn i Lysekils folk- och småskolor under februari – mars och april månader 1897.

Inkomster.

1) Penninggåfvor:

Onämnd, Lysekil	35 kr.
Apotekare J. L. Lundberg	25 ”
Kapten Lars Ödman	5 ”
Bokh. J. F. Carlsson	5 ”
Kapten N. O. Lycke	5 ”
Kapten J. A. Backman	5 ”
Skom. Z. H. Thelén	5 ”
Folkskolläraren O. C. Lycke	20 ”
Folkskolläraren J. Hjelmgren	5 ”
Konsul Magnus Radhe	10 ”
Husegare Fr. Hansson	3 ”
Fröken Emelie Christenson	2 ”
Doktorinnan M. Landelius	15 ”

Öfverstelöjtnant C. S. Lilliehöök	10''
Gru Christine Johansson	3 ''
Fru O. Nordström	2 ''
Genom mästerlotsen Napol. Hörman	25 ''
Genom skom. Mäst. C. J. Kjellsson	20 ''
Källarmäst. A. G. Bergfalk	8 ''
Folk- & småskolornas lärarinnor	6 ''
Doktor P. F. Landelius	20 ''
Fru Pauline Eriksson	5 ''
Postmäst. J. A. Jonsson	10 ''
Onämnd utom Lysekil genom dr P. F. Landelius	25 ''
Fröken Ida Sanne	5 ''
Källarmäst H. Lindberg	10 ''
Handelsförest. N. O. Eriksson	5 ''
Bokhållare K. Törnqvist	5 ''
v. häradshöfd. N. Hedlund	5 ''
tullinspektör A. Lyzell	5 ''
grosshandl. Fr. Carlsson	5 ''
fröken Maja Landelius	10 ''
konsul Aug. Lysell	10 ''
ingeniör J. G. Gunnerson	5 ''
handlanden T. Landeberg	3 ''
fotograf M. Jacobsson	3 ''
kandidat L. Forslind	5 ''
professor Murray, Stockholm	50 ''
kandidat V. Lindblom, d:o	10 ''
fröken Alma Johansson, dito	15 ''
och fröken Hilda Peterson, dito	10 ''
Summa	435 kr

2) Gåfvor in natura:

Länsträdgårdsmästaren C. Lindebäck sopprötter till en dag,

Fröken Ida Sanne 25 liter mjölk och 3 kg gryn.

Slaktaren C. Andersson 5 kg fläsk.

Slaktaren O. Christiansson korf till en dags spisning.

Fru Maria Andersson 33 liter mjölk.

Länsträdgårdsmästaren C. Lindebäck 100 liter potatis.

Bokhållaren Oscar Lycke bröd för en dag.

Bagaremästaren J. Lidell har lemnat vid brödleverans 20 proc. rabatt, hvilken uppgått till kr. 18,90.

Af skolrådet har ur skolans förrådet lemnats ved till ett värde af 40 kr. in naturagåfvorna hafva tillsammans ett värde af omkring 60 kr.

Utgifter:

Inköp af 22 emaljerade och 24 porslinstallrikar 14,20

Inköp af matvaror:

1 veckan 1-5 febr.	33:26
2 dito 8-12 febr.	35:24
3 dito 15-19 febr.	32:25
4 dito 22-26 febr.	27:73
5 dito 1-5 mars	35:29
6 dito 8-12 mars	33:76
7 dito 15-19 mars	36:25
8 dito 22-26 mars	26:42
9 dito 29 mars – 2 april	29:12
10 dito 5-9 april	35:63
11 dito 12-14 april	19:55
12 dito 22-23 april	10,00
13 dito 26 april	10,00
Aflöning till husmodern A. Andersson	53,30
Förtäning af en kittel	3,00
Summa kr.	435 kr.

Under 54 utspisningsdagar hafva i medeltal 84 barn dagligen blifvit bespisade med 4,536 middagsmåltider, hvartill kommer middagsspisning åt husmodern Amanda Andersson och hennes biträdande jungfru med 108 måltider eller tillsammans 4,644 måltider. Med smärre variation har om måndagarne serverats fisk med potatis samt ölsupa; om tisdagarne köttsoffa med färskt kött och rötter; om onsdagarne hafvre- eller risvälling med smörgåsar; om torsdagarne ärter och fläsk; om fredagarne kokt eller stekt korv med potatis samt ölsupa. Två dagar hafva dessutom serverats fastlagssemlor. Hvarje barn har fått så mycken mat det önskat. Då de skänkta produkterna representera ett värde af 60 kr. och erhåller rabatt å 3,160 st. bröd 18 kr. 96 öre, utgör det skänkta ett belopp af 513 kr. 96 öre – hvarifrån dock kan frånräknas värdet af servisen, som finns i behåll, med 14 kr. 20 öre. Hvarje middagsmåltid har sålunda betingat ett pris af ej fullt 10,1 öre.

Då maten varit välsmakande, närande och af mycket god beskaffenhet, samt af riklig mängd, måste detta pris anses särdeles billigt. Härför samt de goda anordningarna har företaget att i främsta rummet tacka husmodern Amanda Andersson, som med uthållande intresse och berömligt nit förestått det hela. Ordningen har varit den bästa. Häruti har lärarekåren på ett förtjenstfullt sätt bidragit. Måltiderna hafva börjats och slutats med gemensam bordsbön. Förnöjdhet och tacksamhet hafva lyst ur de ätande och mättade barnens anleten. Skolgången har varit god, och ökad liflighet har märkts ibland dessa barn. Hvilken betydelse denna bespisning haft för de fattiga familjerna under denna vinter, då köld och arbetsbrist gjort det bekymmersamt i hemmen,

behöfver jag ej påpeka. Också har förmånen af fri middagsspising för barnen med tacksamhet mottagits. Jag vågar och till de varmhjärtade gifvarne å dessa föräldrars och barns samt skolans vägnar fram en ödmjuk och vördsam tacksägelse. Lysekil den 29 april 1897. B. M. Bergfelt, ordf. i skolrådet.

Vid kommunalnämndens sammanträde den 27 dennes beslöts bland annat, att de husegare som hädanefter önska inleda vatten från kommunens ledningar i sina lägenheter, skola i sina till kommunalnämnden ställda ansökningar, hvilken person som skall verkställa arbetet. Nämnden meddelar därefter sitt beslut, och om ansökan beviljas, skall köpingens ingenjör eller dess arbetsförman hafva uppsikt öfver arbetet och detsamma godkänna innan ledningsrören få öfvertäckas.

Nämnden har vidtagit denna försiktighetsåtgärd för att skydda köpingens vattenledningsnät för eventuell skada genom mindre kunnige arbetares användande vid borrning i hufvudrören, ty såsom det hitintills varit, har den som önskat inleda vatten i sitt hus endast behöft anmäla detta hos nämnden och efter erhållet tillstånd kunnat använda hvem som helst att utföra arbetet.

Bland svenske resande i Berlin fingo vi igår i Skånska Dagbladet se namnet G. Lysell, Lysekil.

Hus till salu. Huset n:r 58 Gamla Strandgatan, innehållande 1 handelsbutik, 8 rum, 4 kök, källare och vedbod samt en större verkstad med rymliga lagerrum, säljes till billigt pris, om snar uppgörelse sker med undertecknad. Lysekil den 21 april 1897. Olof Alfred Olsson. (Skärgården 1897-04-30/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 7A.]

1897-05-04

Skärgården

Lysekils Stenhuggares Hundramannaförening Framåt håller ordinarie sammanträde tisdagen den 11 maj kl. 8 e. m. å logen "Vårblommans lokal".

Föreningen som för närvarande består af 26 medlemmar, eger en kassabehållning af 600 kronor. inträdesafgiften är 2 kr 50 öre, månadsafgiften är 1 kr. från 1 mars till 1 oktober och från 1 oktober till 1 mars 50 öre pr månad.

Begravningshjälp utbetalas med 50 kronor.

Och uppmanas stenhuggare inom Lysekils och Dalskogens område att så mycket tänka på sitt eget bästa, att de genom att ingå som medlemmar af föreningen i någon mån försäkra sig i ekonomiskt afseende vid tillfälle af sjukdom.

Lysekil den 1 maj 1897. Styrelsen.

Stenhuggarnes majdemonstration. Demonstration för 8 timmars arbetsdag och allmän rösträtt hade såsom ofvan nämnts, Lysekils stenhuggarefackförening arrangerat härstädes i lördags, första maj. Kringliggande orters fackföreningar hade inbjudits att delta, och flere af dessa hade hörsammat inbjudningen.

Klockan 1 samlades demonstranterna, prydda med röda band i knapphål, demonstrationsmärken. Sedan demonstrationskommitténs ordförande, hr C. Tinggren, uppmanat deltagarna att iakttaga ett värdigt uppträdande under marschen, satte tåget sig i rörelse med Malmöns musikkår och Malmöns stenhuggarefackförenings fana – inom parentes sagdt särdeles vacker – i spetsen. Efter musikens toner marscherade demonstranterna ”rundt stan” genom Kyrkevik, förbi kyrkan, genom Kyrko- och Kungsgatan, förbi Vadet och Slätten samt sedan Landsvägen uppåt Dalskogen, som var bestämd till Demonstrationsplats.

Det här på orten ovanliga skådespelet hade samlat mycket folk på de gator, som passerades, att ej tala om husens fönster, balkonger o. d. Särskildt den ”grönaste” ungdomen var mycket talrikt representerad och tycktes ha särdeles roligt.

Tåget räknade vid afgang från Rosvikstorg omkring 300 personer, och under vägen genom köpingen sällade sig till ett stort antal till detsamma; hvarför det vid framkomsten till ort och ställe troligen räknade bortåt 400 deltagare, ”utom kvinnor och barn.” Ordningen var mönstergill, och ingen berusad person kunde iakttagas i de täta leden. Hvarje led hade fyra man.

Sedan alla hade hunnit samlas på den bestämda platsen, uppsattes en provisorisk talarstol, hvarefter, sedan marseljäsen spelats, hr Tinggren helsade de närvarande välkomna och tackade dem, för att de hörsammat inbjudningen samt redogjorde i korthet för demonstrationens ändamål. därefter uppsteg den egentlige festtalaren, hr Larsson från Göteborg på tribunen.

Vi kunna naturligtvis ej referera hela det långa föredraget synnerligast som af regnet voro hindrade att göra några anteckningar. Men några satser, som särskildt fastnade i minnet, skola vi här relatera.

”Medborgare! Medborgarinnor!”, började han, hvarefter han först talade om normalarbetsdagens nödvändighet för arbetarens fysiska och intellektuella v’lbefinnande. Den långa arbetstiden hindrar arbetaren att tillägna sig någon som helst bildning eller upplysning, den hindrar honom att leda barnens uppfostran förstör hans familjelif och gör honom till en levande maskin. Dessutom bli andra arbetare arbetslösa, därigenom att han arbetar för mycket, och detta är en stöld från dessa.

Därigenom att arbetstiden är obegränsad kan arbetsgifvaren trycka ned arbetslönen i högsta möjliga grad, ty arbetaren kan ta igen detta genom att arbeta så mycket längre. Sedan han slutbehandlat denna fråga, öfvergick tal. till den allmänna rösträtten. För närvarande, sade han, finnes ingen i hela vårt land, som hade rösträtt såsom individ betraktad. Det är djuret som har rösträtt. Om en person eger hundra oxar, då har han rösträtt, men dö oxarne, så förlorar han rösträtten. Han påpekade flere missförhållanden, som enligt hans åsikt äro en följd av det nuvarande rösträttssystemet, bland annat stormakternas handlingsätt i orientaliska frågan. Därefter redogjorde han för socialdemokratiens teorier om eganderätten m. m. och slutade med att uppmana arbetarne att fasthålla vid den fackliga organisationen såsom det medel, som till slut skall föra till dessa teories realiserande.

Det långa föredraget verkade betydligt tröttande, dels genom sin torrhet och det mindre lediga sätt, på hvilket det framfördes, dels genom talarens osympatiska organ. Dessutom förstörde en del olämpliga utfall och öfverdrifter verkan af de sanningar, som verkligen framställdes. På slutet var det ej särdeles många, som lyssnade på talaren, utan ett lifligt samspråk man och man emellan fördes, hvilket ibland nästan öfverröstade honom.

Efter föredragets slut spelades ett musikstycke, hvarefter herr Bovin och Stärner från Malmön samt hr Tinggren, Lysekil, höllo kortare tal. Enligt vår oförgrifliga mening voro samtliga dessa mycket bättre talare än den beyalte yrkeсталaren, d. v. s. i proportion till de fordringar man har rätt att ställa på honom i jämförelse med dem.

Till sist uppträdde ordf. i Norra Grundsunds fackförening och omtalade, att en notis i "Skärgården" angående strejken i N. Grundsund var felaktig. Arbetarne hade nämligen ej återgått till arbetet på samma vilkor som förut utan de och arbetsgifvaren hade "gått halfva vägen hvar"; de hade begärt 1 kronas förhöjning i priset pr meter, men fått 50 öre. (Då vi från flere håll hört det uppgifvas, är det troligt, att nämnda notis var byggd på felaktiga uppgifter.

Det utfall som hr Larsson ansåg lämpligt att på grund af denna upplysning rikta mot oss, anse vi vara minst sagdt, - obetänksamt. Hr Larsson borde nämligen förstå, att vår meddelare, med bästa vilja i världen, kan hafva blifvit själf förd bakom ljuset, af oriktiga eller ofullständiga uppgifter. Åhörarne tycktes också i detta fall vara klokare än tal., ty man låtsade i allmänhet, som om man ej hört hans tillvitelser.

Återmarschen till köpingen skedde nu i samma ordning som förut, och tåget upplöstes på Rosvikstorg strax före kl. 4.

Ång. Albrektsund afgick kl. 5,30 till Grundsund och Malmön med deltagarne derifrån. De kvarvarande voro då samlade på ångbåtsbron, där de med hurrarop och viftningar togo afsked af kamraterna.

Utminuterings- och utskänkingslokalerna inom samhället voro stängda på eftermiddagen från kl. 2.

Första maj ingick just inte med strålände solsken, men vädret vat ändå utmärkt på morgonen och för öfrigt hela förmiddagen. Kl. 6 på morgonen väcktes köpingen af musik från Flaggberget. En musiksextett, bestående af hrr Edv. Henriksson, J. A. Johansson, T. E. Kullander, C. Rosén, Ernst Larsson och Harry Larsson, föredrogo nämligen från utsiktspaviljongen: ”Sköna maj”, ”Lilla tjäll”, ”Vårhymn” samt tvenne marscher. Senare på dagen började det bli ovanligt lifligt på gatorna. Som det var lördag, besöktes köpingen af mycket folk från landet och skärgården i affärsärenden och dessutom samlades här ett stort antal stenhuggare från olika stenhuggerier inom länet, hitkomna för att delta i den af Lysekils Stenhuggarefackförening anordnade majdemonstrationen. Ångaren ”Albrektsund” gjorde af denna orsak extratur från Malmön och Norra Grundsund från hvilka platser han medförde bortåt 200 demonstranter. Män af alla åldrar, bärande det röda demonstrationsmärket, möttes öfverallt på gatorna. Till demonstranternas heder kan sägas, att de samtliga uppförde sig särdeles väl. inga oordningar förekommo under dagens lopp. Oaktadt utminuterings- och utskänkingslokalerna höllo öppna till bortåt två-tiden.

Vid middagstiden började det regna, och detta fortfor sedan så godt som hela dagen. Ehuru det ju icke var särdeles behagligt, synnerligast för demonstrationens deltagare, att detta skulle inträffa just den dagen, så var dock regn särdeles behöfligt just nu, ty växtligheten och grönskan befordrades betydligt, och vi ha ju i alla fall tämligen sen vår i år.

Då för öfrigt den dagen intet anmärkningsvärt inträffade, ha vi ej annat att göra än upprepa skaldens ord ”Sköna maj, välkommen till vår bygd igen” – en helsning, i hvilken troligen alla våra läsare af hjärtat instämma.

Lysning afkunnades i söndags i Göteborg första gången emellan tandläkaren hr Carl Lindblom, Lysekil och fröken Valborg Lindberg, Göteborg, dotter till sockerbagaren hr G. B. Lindberg, därstädes.

Skärgårdens tryckeriaktiebolag, hade i lördags konstituerande bolagsstämma i tidningens byrå härstädes. Stämman, som var talrikt besökt, beslöt bildandet af ett aktiebolag, enär den därför fastställda minimisumman var fulltecknad, samt antog bolagsordning.

Till styrelsen för bolaget valdes hrr Konsul Magnus Radhe, ordf. doktor P. F. Landelius och grosshandl. G. Sjöstam. Styrelsesuppleant blev tullinspektoren Axel Lyzell. Till verkställande direktör utsågs konsul Radhe.

Revisorer blefvo kassör E. A. Blom och v. häradshöfding N. Hedlund med disponent F. Lundström som suppleant.

Barnbispisningen. Om någon af gifvarne till bispisningen af fattiga skolbarn önskar taga del af räkenskaperna öfver medlens användande, hvarom redogörelse finnes intagen i föregående nummer af "Skärgården", så finnes dessa räkenskaper under denna vecka till påseende påseende hos pastorsämbetet.

Lysekils Skyttegilles insatsskjutning i söndags medförde följande resultat: 1:sta pris, hr Edv. Hyllengren 52 point; 2:dra pris, hr Bror Hultgren, 39 point; 3:dje pris, hr F. Mattson, 33 point. Skjutningen försiggick på 200 meters bana. Den starka blåsten försvårade skjutningen betydligt.

Stenhuggarefackföreningen hade i torsdags halfårssammanträde i "Vårblommans" lokal. Tio nya medlemmar invaldes i föreningen.

Ett förslag att hålla föreningsmöten på söndagarne afslogs.

För anskaffande af större lokal för mötena tillsattes en kommitté bestående af hrr Axel Johansson, Carl Tinggren, Alfr. Larsson, G. Mellqvist och J. A. Pålsson.

Sedan förrättades val af styrelse, hvarvid följande personer valdes: ordförande hr K. J. Nilsson, v. ordf. hr. Oscar Holmberg, sekreterare hr J. A. Pålsson, v. sekreterare hr C. A. Qvillberg, kassör hr Axel Johansson.

Revisorer blefvo hrr C. Tinggren och C. Vester, med hrr C. J. Lådberg och C. M. Gustafsson som suppleanter.

Familjenyheter. Under april månad hafva följande anmälningar blifvit gjorda till pastorsämbetet i Lysekil:

Vigde: Den 2 april handlanden Gustaf Cornélius Cornér och Hilda Davida Hallenberg, den 9 hemmasonen August Severin Hansson från Lid, Brastad, och pigan Maria Carlsdotter i Lysekil, den 11 bleckslagaren Carl Ludvig Kjellberg och Alma Alfrida Hagström; den 26 sjömannen Carl Andersson och Johanna Lovisa Rundberg.

Födde: Den 27 mars en son till agenten Gustaf Videbom, Korsgatan, den 2 april en dotter till månadskarlen Julius Mattsson, Qvarngränd, den 3 en son till

stenhuggaren Sven Edvard Pettersson, Bergsgatan, den 10 en son till skomakaren Carl Gustaf Johansson, Kyrkogatan.

Döde: Den 5 april lithografen Gideon Nikolaus Flodin, Kungsgatan, 54 år 1 mån 26 dagar, den 18 Bertha Johanna Amalia Andersson, Blekebacken, 17 år 7 mån 7 dagar, den 21 fru Ida Olivia Christina Hammar, f. Medelius, Strandgatan, 41 år 3 månader 13 dagar, den 28 Carl Emil Lundberg, Skottegränd, 15 år 11 mån 18 dagar.

Kommunalfullmäktige hade i fredags sammanträde å kommunalsalen, hvarvid följande ärenden förekommo.

Gatubelysningen.

Ett inlemnadt förslag, att alla å köpingens gator och allmänna platser varande elektriska lampor, inberäknadt bågglamporna å ångbåtsbron, måtte hållas lysande till och med den 14 maj bifölls.

Telegrafverkets lokal.

Kommunalnämnden hade i skrifvelse anhållit om bemyndigande att förnya kontraktet med fröken Anette Andersson om denna lokals hyrande för ytterligare 3 år. det nuvarande kontraktet utgår den 30 juni.

Hr Jonsson ansåg, att telegrafverket borde själjft betala hyran för lokalen, då Lysekils telegrafstation, "bär sig" synnerligen bra, hvarför han föreslog, att kommunen underrättar telegrafverket om att den ej vidare betalar denna hyra.

Sedan flere talare framhållit rättvisan och önskvärdheten af denna ändring, men ingen hade säkert reda på under hvad vilkor och för huru lång tid kommunen hade förbundit sig att hyra lokal för stationen, enades man om att af häradsh. Hedlund m. fl. framställt förslag, att hyra lokalen på ett år från 30 juni, med rättighet att senast tre månader för kontraktets utgång förnya detsamma för ytterligare två år. kommunalnämnden fick i uppdrag att verkställa detta samt att vidtaga åtgärder för att kommunen måtte bli befriad från skyldigheten att hyra lokal åt telegrafverket.

Till riksskyttefesten, beviljades, på grund af framställning från Lysekils Skyttegille, ett bidrag af 25 kr.

Brandchefens arvode höjdes från 200 till 400 kr pr år.

Ändringar i brandväsendet.

Från brandchefen hade inkommit förslag om att en af de små sprutorna indrages och dess manskap öfverflyttas på de andra; att spruthuset vid Rosvikstorg flyttas, exempelvis till "Sanden", samt att spruthuset vid

Lindbergs hotell indrages. Efter en stunds diskussion remitterades ärendet till kommunalfullmäktige för utredning och yttrandes medgifvande.

Nattväktarnes aflöning höjdes från 15 till 20 kronor i månaden för hvardera, äfven under sommarmånaderna.

Till justeringsmän, att granska protokollet utsågos hrr L. Ödman och N. H. Lycke.

Utbjudes hyra – En stor, ljus, trevlig butik – jämte kontor i huset n:o 81 vid [Gamla] Strandgatan i Lysekil uthyres nu genast. I lägenheten har idkats manufakturhandel i flera år. Huset innehållande för övrigt 4 rum och kök på nedre botten och 2 rum på vinden, jämte uthus, kan få köpas på förmånliga villkor. Förfrågningarna i brev torde bifogas porto. Vidare meddelar Karolina Wennergren, Lysekil. (Skärgården, 1897-05-04/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 7.]

1897-05-07

Skärgården

Tandläkare Carl Lindblom, Lysekil. Mottagningstid kl. 10 f. m. – 12 m. Bostad: Mollénska villan vid Societetsvillan. OBS. Ändrad bostad.

Byggnadsmaterialier, största lager på platsen.

Undertecknad försäljer alla sorters hyflade och ohyflade Trävaror samt snickeriarbeten, såsom Dörrar, Karmar, Fönstervirke, Lister, alla slag, Tegel, kol, kokes, Antracit & Ved, Båtar, Ekor, begagnade Skeppsinventarier, Möbler m. m. allt till platsens billigaste priser.

Lysekil & Slätteskär i Januari 1897. L. A. Carlsson.

I förbifarten. Lockade av den härliga vårsolen och den klara luften beslöto vi oss en dag i början på veckan för en promenad ”rundt stan” som det heter på Lysekilsspråket. Vi vilja naturligtvis icke därmed säga, att det var så ovanligt, att vi gjorde en dylik spatsertur, men det är ju tämligen ovanligt, att vi öfverlämna våra under densamma erhållna intryck åt offentligheten. Det har viss händt endast en gång förut, om vi minas rätt.

Vi stego alltså utför de trappor som leda ned från vår upphöjda plats i köpingens förnämsta hus, och styrde kosan och apolstahästarna upp åt Kungsgatan. Det som därvid hade förmånen att först draga till sig vårt intresse, var vår trefliga park, som man just höll på att iordningställa för sommaren. Vi skola om någon tid egna denna Lysekils stolthet och qvällspromenads ett särskilt kapitel, hvarför vi denna gång läto vår blick lemna dess trefliga gröna gräsmatta och paviljongen och i stället skickade den – blicken nämligen – bort till handlanden Björklunds nybyggnad i hörnet af Kungs- och Korsgatorna.

Det tycks bli ett vackert och solidt hus, detta, och blir troligen hvad utrymmet angår, det största i köpingen. Butikerna, synnerligen de åt Kungsgatan, bli utan jämförelse de ”stiligaste” i Lysekil. det hus, som har den förmånen att hysa oss inom sina murar, torde dock, hvad gedigenhet och arkitektonisk skönhet beträffar, icke behöfva frukta att bli stäldt i skuggan af vare sig ofvannämnda hus eller af andra, som komma att uppföras här, under den närmaste framtiden åtminstone.

För att återkomma till det Björklundska huset, så skall det bli tre våningar högt; den första af sten, de två andra af trä – s. k. ”landshöfdingehus”. Första och andra våningens väggar äro uppförda, och troligen, när detta läses, äfven den tredje. Timmermän, murare och handtlångare m. fl. arbeta öfverallt i och rundt om nybygget.

Det var sant, vi glömde omtala att emellan kapten G. Lyckes och handlare G. Hanssons hus spränger man bort det nedskjutande berget för att göra en jämn plan, där landtborna kunna ställa sina hästar, en anordning, som nog kommer att göra handl. Vilh. Fjellstedts många kunder uppifrån landet särdeles belåtna och afhjälpa en brist, som gjort sig tämligen mycket gälland, sedan Björklundska tomten började bebyggas.

På Korsgatans igångsättande arbetas äfven f. n. Nedre delen är delvis jämnad, och bergknallarne uppåt höjden försvinna så småningom. Handl. G. Hanssons hus tycks komma att lida af denna istandsättning, enär man ej vid dettas byggande haft reda på gatans blifvande höjd, hvarför hufvudingången till huset kommer att ligga betydligt lägre än denna, liksom ett skyltfönster i butiken delvis.

Kapten Pijks hus håller man på att kläda i sommardräkt. Den mörka färgen får nämligen vika för en ljusare, trefligare dito.

Komma vi längre uppåt gatan, fingo vi se, att handlare Carl Backman ämnar bygga på huset en ny våning, samt göra diverse ändring och förbättringar i öfrigt.

För öfrigt företedde Kungsgatan ingenting särskildt anmärkningsvärdt.

Det gamla Mollénska huset i Konsulliden skall visst undergå grundlig reparation, efter hvad vid kunde förstå. Stora trappan var nedrifven och en hel del gammalt virke låg uppstapladt på gården.

I länsträdgårdsmästare Lindbäcks trädgård funnos redan flere slags blommor utspruckna trots den tidiga årstiden och nätternas köld. I ”dagarne” arbetades öfverallt på de små tegarne; man ”gjorde våren” eller ”vårade”, hvilket som nu är det viktigaste uttrycket. Skolbarnen i Kyrkogatans olika skolor hade just rast

och roade sig af hærtans lust. Det syntes, att vårens förmåga att höja lifsglädjen och munterheten hos dem gjort sig gällande.

Så komma vi till kyrkobyggnadsplanen. Här arbetas med lif och lust, med spett och slägga m. fl. verktyg. En af de stora kullarne hade nu försvunnit, och på dess forna plats höll man på att spränga sig ned i berget för att bereda plats för kyrkans värmeledningsapparat, hvilken som bekant skall ha sin plats under kyrkan. Urhålkningen skall vara 14 fot, sades det. (Äfven ha vi hört uppgifvas 10 fot). Muren rundt planen är nu helt färdig rundt om, d. v. s. själfva cykelmuren, ty öfversta skiftet, som skall vara af slätstruken granit, har ännu ej pålagts någonstades.

Stenen föres på ”järnväg” ned till den stora, ofvan om gamla kyrkan befintliga grusgropen, där den nedskjälpes. Södra delen af gropen är nu fylld, och man höll på att lägga spår ned till den norra delen för att fylla äfven den. En del af stenen skall användas för hammens räkning.

Apropå Kyrkobyggnaden, så har en brefskrifvare i Bohusläningen meddelat en förvånad samtid, att vår kyrka skall byggas på ett – rullstenslager! Ehuru det ej torde vara behöfligt, då litet hvar nog inser att man ej tänker placera en sådan stenmassa, som kyrkan här, på ett rullstenslager, så har man dock bedt oss för säkerhets skull påpeka oriktigheten. Kyrkan har förlagts så långt åt öster, just därför att den skall få hvila på berget, hvilket den också kommer att göra helt och hållet. Det är skillnad på kyrkans grund och planen omkring kyrkan, hvilken senare sträcker sig ut öfver rullstenslagret i fråga.

I Kyrkvik höll man på att putsa och snygga upp sina villor, med tillhörande små trädgårdstäppor, för att kunna värdigt mottaga sommarens väntade gäster. En del af villorna äro redan uthyrda, och uthyrningar föras dagligen.

Äfven badhusbolaget börjar nu på allvar rusta sig för säsongen.

Luckorna hafva aflägsnats från Strandhotellens fönster och balkonger, och den instängda luften i rummen har fått lemna rum för rum för frisk vårluft – åtminstone delvis. På platsen mellan de båda hotellen skall man anordna en lawn tennis plan, enär parken i detta afseende visat sig kunna fylla behovet. En alnshög mur har upplagts till skydd mot sjön, och innanför denna skall fyllas med jord, planteras buskar och sås gräs. Det är visserligen ej stora förutsättningar för att några växter skola komma att trivas här, utsatta för saltvattnets anfall, som de äro, både under och ofvan jorden, men det torde möjligen lyckas. Det talades för något år sedan om att bygga ännu ett strandhotell mellan de båda andra, men denna plan tycks nu ha öfvergifvits.

Vid badhuset höll man på med att spika ihop delarne af ”trampens” nya golf, samt att göra de förändringar utom och inomhus, som den nya skorstenen gjort nödvändiga.

Vi funderade ett ögonblick på att göra en luftfärd upp igenom skorstenen, för att njuta af utsikten från toppen af densamma. Men lyckligtvis kommo vi att erinra om det gamla tänkespråket ”Högfärd går före fall”, och vi afstodo från vår föresats. Ty ehuru det nog för ”utomstående” kunde varit ett intressant fall, ifall vi ramlat ned genom skorstenen, så tro vi ej att det varit vidare fördelaktigt för vårt lekamliga välbefinnande. Och helsan framför allt, heter det ju.

På öfre verandan har äfven lagts nytt golf, en ny pumpmaskin har insatts i badhuset, o. s. v. m.m.

Kajen vid dambassängen är delvis färdig, men ännu återstår en gos del arbete innan den blir alldeles fullnordad.

Detsamma kan sägas om ”Mattis” nya villa, som artar sig till att bli en värdig medtäflare till sina grannar. Den torde dock ej bli färdig före badtidens början.

Omkring samskolans nyförvärfvade hus, Villa Fridhem, planeras och planteras f. n. under rektor Forslinds ledning. En del är redan fullbordad, och när det hela blir färdigt, enligt den uppgjorda planen, kommer det nya bildningstemplets utseende att betydligt förhöjas af en förtjusande ram. Gångarne göres bredare, stora vanprydande stenar gräfvast ned i jorden, träd, buskar och andra växter planteras, nya rabatter anläggas etc.

Och här tro vi oss lämpligen kunna afsluta våra iakttagelser ”i förbifarten”, i det vi framföra vårt förbindligaste tack till de läsare – och läsarinor – som haft tålmodspåsen så välförsedd, att de kunnat följa oss ända hit.

På samma gång underrätta vi dem af våra ärade gynnare och vänner, som råka bo i någon del af staden, hvilken vi ej passerat under denna upptäcksfärd, att vi ämna lyckliggöra alla delar af vårt älskade samhälle med vårt högstegna besök. Nästa gång, vi återkomma under denna rubrik, blir det således någon af dessa nu styfmoderligt behandlade landsändar – eller rättare köpingsändar – som blir föremål för vår behandling – förbifarten.

Kalle Kry.

Från Lysekils tullinspektion.

Under april månad ha 251 fartyg utklarats till utrikes orter och 226 inklarats.

Import under samma tid: oarbetade trävaror 1.666 qv.-mtr; tegel 650,242 st; snickeriarbeten 78.400 kg; tegelrör 800 st; stenkol 8.412 hl; sågspån för kr.

163:50; 5 st båtar värda tillsammans kr 360; musslor 200 kr; is, värde kr 195; samt dessutom diverse mindre artiklar.

Export: arbetad sten, värde 242.280 kr; salt sill 90.000 kg; ägg 34.000 st. samt dessutom diverse mindre artiklar.

I Lysekils postsparbankskontor med underlydande stationer ha under april månad insatts kr. 6.615 – och uttagits kr. 12.300:71. Uttagningen öfverstiger alltså insättningarna med kr. 5.685:71. Ett nytt bidrag till sillens syndaregister!

Konfirmation med årets nattvardsungdom eger rum i dag kl. 5 e. m.

En fräck stöld har någon dag under senare tiden begåtts härstädes, då en öfverrock, tillhörig hr pastor Bergfelt, bortstulits ur hans tambur, där den hängde. Hvem tjuften är, har ej kunnat utrönas, enär pastor Bergfelt ej velat anmäla stölden för polisen.

Skolköket afslutade i onsdags sin andra kurs för året. Liksom förra gången voro vi äfven nu närvarande och deltog i en utmärkt middag.

Eleverna ha varit 4. Augusta Andersson, Klåfverne, Svarteberg, Jenny Johansson, Örtorp, Dragsmark; Agnes Andersson, Lökberg, Foss och Anna Olsson, Landsväggsgatan, Lysekil. i öfrigt hänvisa vi till referatet öfver föregående afslutning.

(Skärgården, 1897-05-07/KJ)

1897-05-11

Skärgården

Alfred Peterssons Fotografiatelier Kungsgatan n:o 8, Lysekil. (samma hus som Lysekils Godtköpshandel K. J. Asp.) är åter öppnad och rekommenderas i allmänhetens hågkomst. Pris 5 kr per dussin. OBS! Filial vid Stora badhuset under sommarmånaderna. Vördsamt Alfred Petersson.

Lysekils Skyttegille hade i söndags e. m. allmänt sammanträde, hvarvid hr Osvald Rose invaldes som aktiv medlem.

Från Göteborgs och Bohus läns skytteförbund hade inkommit skrifvelse, hvari tillkännagafs att Förbundet antagit det förut omnämnda mössmärket såsom gemensamt märke för hela förbundet.

Märket består af en pompon af blått kläde med snodd i samma färg. Å pomponen äro anbrakta tvänne förgyllda korslagda gevär samt däröfver en sköld med länets vapen. Klassbeteckningen sker med femuddiga stjärnor, en för första, två för andra och tre för tredje klassen. Märket är icke obligatoriskt.

Gillet beslöt, att torsdagen den 27 maj – Kristi himmelfärdsdag – anordna en lustresa till Saltkällan.

Äfven beslöts att söndagen den 30 maj anordna insatsskjutning om gevär i förening med en större prisskjutning.

Konfirmation med årets nattvardsungdom, 13 gossar och 26 flickor, eller tillsammans 39 barn, egde i fredags rum härstädes och förrättades af pastor Bergfelt. På söndags f. m. försiggick deras första nattvardsgång, och på e. m. samma dag, efter aftonsångens slut, utdelades biblar till dem. Genom kollekt, upptagen vid senaste husförhöret, samt på nyårsdagen, hade erhållits en så stor summa, att stora biblar i starka läderband kunde utdelas till samtliga barnen.

Vid Lysekils badanstalt kommer att tjenstgöra i sommar med. kand. G. Falk och A. de Maré.

(Skärgården, 1897-05-11/KJ)

1897-05-14 **Skärgården**

Gellrichska kapellet konserterade härstädes måndags, tisdags och onsdag aftnar. Konserterna voro tyvärr tämligen fåtaligt besökta något som de visserligen icke förtjenade, ty detta kapells prestationer äro utan jämförelse det bästa i musikkväg, som bjudits oss under denna vinter. Vi måste upprepa hvad vi förut yttrat, att den verkliga konsten tycks ha mycket få vänner i vårt samhälle.

Från tinget i Qvistrum. Utslag afkunnades i måndags i målet mot Anders Edvard Augustsson från Lysekil å hvilken yrkats ansvar för öfverdådig framfart å allmän gata samt för vållande till soldaten Kollins död. Rätten resoverade, att då det förra icke mot svarandens bestridande blifvit styrkt och då soldaten Kollin genom sitt öfverlastade tillstånd själf varit skuld till olyckan Augustsson icke kunde till ansvar fällas, utan frikändes han helt och hållet, hvarför äfven de anspråk på uppfostrarbjudrag för Kollins minderåriga barn, som af deras målsman framstälts, lemnades utan afsseende. Statsverket skall betala rättegångskostnaderna.

Conrad Johanssons Läderhandel, Kungsgatan 53 (nedåt Vadet) rekommenderas.

På lager finnas alla till branschen hörande artiklar af hvilka särskildt må framhållas norskt och amerikanskt sulläder, bindsulläder, smorläder, plattläder samt nåtlade arbeten, allt af bästa beskaffenhet och till allra billigaste priser.

Stenhuggare. 2:ne skicklig stenhuggare erhålla anställning vid Stångehufvuds stenhuggeri, efter muntlig eller skriftlig anmälan.

(Skärgården, 1897-05-14/KJ)

1897-05-18

Skärgården

Undertecknads Conditori i Lysekil, lokal kapten E. B. Lyckes hus, öppnas Onsdagen den 26 Maj och rekommenderas värdsamt. Uddevalla den 12 maj 1897. Carl Nyholm.

Dalskogen. Ett större tegelbruk, inrättadt i enlighet med tidens kraf, lär med det snaraste komma att anläggas här i Dalsvik. Ett konsortium med Konsul Aug. Lysell i Lysekil i spetsen lär ha trätt i underhandling med joregarne om inköp af de storartade lerbankarne här i Dalsvik, hvilka väl en gång komma att bland annat göras till väggar i husen ute i den nya grannstaden Lysekil.

Inbrottsstöld Lyse.

Natten till i Lördags hade en tjuf, genom att uttaga ett fönster, förskaffat sig tillträde till Anna Åkermarks handelsbod vid Landsvägsgatan samt där tillgripit den till 10 á 14 kr. uppgående växelkassan. Man tror sig vara tjufven på spåren.

Slutbal var i söndags anordnad å Lindbergs hotell af danslärarinnan fru Fredrika Beims. Ett stort antal personer af alla åldrar bevistade balen.

Kl. ½8 började elevuppvisningen, hvarvid af eleverna utfördes följande danser, nämligen promenadpolonäs, vala, fransäs, scottich, lanciere, polka, pas de quatre och kreutzerpolka. Samtliga danser gingo utmärkt. Sist dansades fransk matrosdans av 8 gossar i kostym. Ehuru dessa gossar öfvats endast några få dagar, utfördes den rätt svåra dansen mycket bra. De – eller rättare lärarinnan – belönades också med applåder. Fru Beims hade, i få ord sagdt, heder af sin undervisning.

Efter uppvisningens slut mellan kl. 9 och 10 vidtog den allmänna balen. Stora och små svängde då om med lif och lust i dansens hvirflar. Särskildt de små hade öfvermåttan roligt. Det var ju också deras första bal, och litet hvar minnes nog från sin egen barndom och ungdom hvad det vill säga.

Omkring kl. 12 gjordes uppehåll för intagande af supé och därefter fortsatte dansen till kl. 2 då balen aflöstes.

Bröllop. I dag sammanviges i brudens hem i Göteborg tandläkaren hr Carl Lindblom härifrån Lysekil och fröken Valborg Lindberg, dotter till fabrikören hr G. B. Lindberg i Göteborg och hans maka. Vigseln eger rum kl. 7 e. m.

Utmärkelse. Vid internationella utställningen i Nizza har firman Benj. G. Mollén & Co (Gustaf Sjöstam) erhållit högsta priset. Diplom de Grand Prix med guldmedalj, för sina inläggningar af anjovis och kryddsill.

Husköp. För kort tid sedan ha följande husköp under hand försiggått härstädes:

Målaren A. Johansson har sålt sitt hus i Qvarngränd till mr Eriksson från Nordamerika för 10.000 kr. hr Olsson sin fastighet nr 46 Kungsgatan till hr O. Wassén för 7.000 kr, fröken Sanne sin villa i Rosviksberg till målaren A. Johansson för ett icke bekantgjordt pris.

På nya kyrkogården nedlägges f. n. rör för beredande af vattenaflopp, hvilket arbete var högst nödigt.

Årets bevillningsberedning härstädes började i går sitt arbete. Öfverstelöjtnanten hr C. S. Lilliehöök är beredningens ordförande.

Lysekils Velocipedklubb, är namnet på en förening, som nyligen bildats härstädes af platsens cyklister och andra intresserade. Handlanden hr Vilh. Fjellstedt är klubbens ordförande. föreningen har ingått i Svenska hjulförbundet.
(Skärgården, 1897-05-18/KJ)

1897-05-21

Skärgården

Fotograf M. Jacobsson atelier, Lysekil, är en tidsenlig första klass atelier. Nyare apparater och andra förbättringar inom facket införes med hvarje år. ett synnerligen fördelaktigt belysningssystem är nu infördt, som alla tider på dagen gifver ett mildt och angenämt ljus hvarigenom alltid vällyckade fotografier erhållas, hvilka ytterligare genom en artistisk retouch förskönas.

Porträtt utföras äfven i naturliga färger (kolorerad) med emaljglans (aristotypi) eller med matt yta och grå ton (platinotypi). Mindre porträtt förstoras till de största brukliga format. Gamla portätt kopieras till nya.

Taflor, ritningar, kartor o. d. kopieras. Landskap, byggnader, fabriker, interiörer fotograferas.

På lager finnas vackra vyer af Lysekil jämte många andra platser på vestkusten, sillfiske, sjö- och klippartier m. m.

Auktion! Genom offentlig auktion onsdagen den 20 dennes med början kl. 10 f. m. låter handlanden Aug. Jacobsson i sin lokal vid torget härstädes försälja diverse handelsvaror såsom tyger, hattar, lerkärl, tapeter, målarfärger, vin och specerier m. m. samt handelsinventarier såsom vågar, vikter och målkärl, 1 oljecistern, 1 sirapskran, 1 ställ för rullpapper, patenterade påshållare, 1 kopiepress, 1 handkärra, 1 långkärra m.m. äfven som diverse möbler och husgeråd.

I fall så finnes nödigt, fortsättes auktionen fredagen och lördagen den 28 och 29 dennes.

Villkoren tillkännagifves före auktionen.
Lysekil den 15 maj 1897. Nils Hedlund.

Ett känt behof härstädes kan nu sägas vara fylldt, därigenom att ett nykterhetscafé i dagarne öppnats i d:r Nilssons hus vid stora torget.

Dödsfall. Fröken Barbara Elisabeth Lycke afled härstädes i lördags i en ålder af 28 år, 8 mån och 21 dagar. Dödsorsaken var lungdot. Begrafningen försiggår i dag.
(Skärgården, 1897-05-21/KJ)

1897-05-25

Skärgården

Begrafnings firades härstädes i fredags, då aflidna Barbara Elisabeth Lyckes stoft vigdes till griftern. Jordfästningen förrättades i kyrkan af pastor Bergfelt.
(Skärgården, 1897-05-25/KJ)

1897-05-28

Skärgården

Till taxeringsnämnd valde kommunalstämman härstädes den 20 dennes hrr konsuln Magnus Radhe, skomakaremästaren C. J. Kjellsson och konsuln Aug. Lysell samt till dessas suppleanter hrr kapt. Lars Ödman och kronolänsmannen Victor Hyllengren.

Brandsyn förrättades härstädes sistlidne måndag, tisdag och onsdag af brandchefen konsul Magnus Radhe – på tisdag af v. brandchefen hr N. O. Eriksson – som ”adjutant” jr Ehr. Landeberg, samt af kakelugnsmakaren J. Lindman, snickaren Edv. Henriksson och skorstensfejaren Kullander.

Trampens nya golf är nu utlagdt, men är ej tillgängligt för allmänheten, enär det ej hunnit torka efter den ”påsktrykning” det fått.

Badhusbolagets arbeten drifves nu forseradt med förstärkta krafter, enär det visat sig omöjligt att med den vanliga arbetsstyrkan hinna få allting färdigt till bestämd tid. Detta har blifvit nödigt, till följd däraf ayt i många och vidlyftiga arbeten skolat utföras, i jämförelse med andra år, såsom kajanläggningen vid dambassängen, ny skorsten, badhustakets tjärning, nya golf å verandan, ny lqwntennisplan m. m.

I länsträdgårdsmästaren C. M. Lindebäcks trädgårdsskola har undervisningen nu tagit sin början. Elevernas antal äro 8, däraf 1 qvinlig, en dotter till pastor Nilsson i Grebbestad, samt 7 manliga.
(Skärgården, 1897-05-28/KJ)

1897-05-29 Patrik Börjesson arbetade som stenhuggare och var en av dom 17 som var med och bildade svenska stenindustriarbetareförbundet i Karlshamn 1897 som representant för Lahälla, Slävik, Sjöbol och Vrångebäck.

Det hela finns upptaget i boken STENARBETARE skriven av Harald Hjern om förbundets 40-åriga fackliga arbete 1897-1937. På sidan 53 står följande:

Det svenska förbundet bildas.

På morgonen lördagen den 29 maj 1897 öppnades kongressen i Karlshamn. Vid densamma representerade 25 ombud tillsammans 29 fackföreningar inom stenhuggeribranschen. Ombuden voro följande:

1. Reinholdt Jensen, Köpenhamn,
2. S. J. Stilling, Stilleryd, Vekerum,
3. S. J. Pantzar, Guldbrandstorp,
4. P. Larsson, Halmstad,
5. Leander Svensson, Thuntorp,
6. P. C. Henriksson, Guö och Jernavik,
7. P. Börjesson, Lahälla, Slävik, Sjöbol och Vrångebäck,
8. C. P. Lindéen, Rønne, Bornholm,
9. J. P. Hallgren, Wang, Bornholm,
10. S. Broddersen, Allinge och Sandvik,
11. P. Carsen, dito,
12. A. F. Dahllöf, Grundsund,
13. Mauritz Hagström, Hunnebostrand,
14. A. Víctorin, Hjalmedal,
15. Carl Tinggren, Lysekil,
16. John Sterner, Malmön,
17. Nils Persson, Norge,
18. Emil Wallström, Norge,
19. Georg Malmberg, Malmö,
20. Joh. Nilsson, Åryd,
21. Ang. Jönsson, Stärnö,
22. Hans Pedersen, Köpenhamn,
23. Olof Carlsson, Stockholm,
24. Arvid Nilsson, Vätö och
- 25 H. Olsson, Dynekilen.

Ombuden äro numrerade i kongressprotokollet enligt ovanstående.

Vi ha kursiverat de 17 svenska ombudens namn, då det var dessa som bildade Svenska stenhuggareförbundet. Vid kongressen närvaro dessutom förbundsordföranden E. Wahl, Köpenhamn och förbundets svenske agitator Wilh. Olsson.

Till kongressens ordförande valdes E. Wahl, Köpenhamn och J.P. Hallgren, Bornholm. Sekreterare blevo John Sterner, Malmön, och Hans Pedersen,

Köpenhamn. Fullmaktsgranskningskommitté blev Carl Tinggren, Lysekil, Georg Malmberg, Malmö och C. P. Lindéen, Rönne.

(Carl-Axel Olofsson, Facebook – Vi som har rötter på Stångenäset. 2021-11-09)

1897-06-01

Skärgården

På lustfärd voro i torsdags (Kristi Himmelfärdsdag) en stor del af Lysekils skyttegilles medlemmar med damer och barn samt bekanta och vänner inalles omkring 80 personer.

Vi gingo vid 8-tiden på morgonen ombord på ångaren ”Slätteskär” som af kapten L. A. Carlsson benäget ställts till Gillets disposition, och styrde under musikens (en messingssextett) toner kosan mot norden – eller hvilket väderstreck Saltkällan ligger i härifrån. Ett strålande vackert väder gynnade färden.

Sedan vi passerat Grötö låg den vackra Gullmarsfjorden framför våra blickar, den glittrande vattenytan krusades lätt af en svag bris. Det ena täcka landstället efter det andra – Fiskebäck, Alsbäck, Finsbo m. fl. på denna sidan, Skår, Kålvik m. fl. på Bokenässidan – passerades. Snart hade vi hunnit i sikte af professor Petterssons egendom Holma med sin smakfulla villa, sina i vårens ljusa grönska klädda löfdungar och parker och sina gröna åkerfält.

Därutånför ligger den barrskogsklädda Holma tillhörande Stora Bornö och något längre upp Lilla Bornö, tillhörande Gullmarsberg och likaledes klädd i barrskog. Dessa öar bruka af ortsbefolkningen benämnas ”Storöa och Lillöa”, Skredsviks vackert belägna kyrka med sitt fula torn syntes på afstrånd, och så hade vi hunnit till Smörkullen, traktens mest kända berg.

Enligt en i orten gängse sägen är Smörkullen ihålig, och inuti denna urhålkning växte en gång en stor ”drake”, som en vacker dag, när han kände sig tillräckligt försigkommen, kom ut ur berget och lade sig tvärs över viken mellan Stångenäs och Skredsvik. Jag tror med hufvudet åt skredsviksstranden. Här låg nu odjuret och stängde segelleden samt spridde skräck och förtviflan omkring sig. Hans andedräft var så stark, att han vid inandningen drog till sig folk och kreatur på långa afstånd, hvilka han sedan slukade.

Länge sökte man förgäves fundera ut något medel att befria sig från den farliga besten, men slutligen beslöt man göra ett försök. Flere mindre fartyg bemannades med lifstidsfångar hvilka lofvats friheten, om företaget lyckades, samt försågos med stora, vertikalt sittande knifvar i fören.

Fartygen seglade eller roddes därpå på lämpliga afstånd rakt på draken, som skars af på flera ställen. strandbornas lif och egendom liksom fångarnas frihet voro räddade.

Vattnet i Gullmarn, som då hette ”Dyngevik” var dock lång tid efteråt starkt mörkfärgadt af det myckna ”drakblodet”. Ett reffben af nämnda drake fanns i Skredsviks kyrka, där vi en gång för flere år sedan voro i tillfälle att se detsamma. troligen härstammar det från en större hval.

Komna mitt för ättestupan lät kaptenen ångvisslan ljuda flere gånger, och ett långt fulltonigt eko besvarade hvarje gång signalen – ingen på ångbåten kunde ge upplysning om, af hvad orsak ett litet hvitt kors, som var måladt å bergväggen strax ofvanför vattenytan anbragts därstädes. – Utomordentligt vacker säeschildt efter Bohuslänska förhållanden, tedde sig bergsträckan norr om ättestupan, helt och hållet klädd med omväxlande löf- och barrskog som den var.

Nu fingo vi vår bestämmelseort i sikte, och snart låg ”Slätteskär” förtöjd vid Saltkällans brygga.

Från Saltkällan marscherade vi samt- och synnerligen uppåt landet förbi Saltkällans herregård med Qvistrum som mål. Landsvägen mellan Saltkällan och Qvistrum går genom en trakt begåfvad med en särdeles vacker natur. Nya praktfulla taflor möta ögat nästan för hvarje steg. Gamla posthuset, nuvarande domarebostaden, har i en bokstavlig mening afundsvärd belägenhet. Likaså Åtorp på andra sidan Qvistrumselfven, hvilken drager sin breda krokiga fåra längs dalen.

Och så komma vi till Qvistrum rikt på minnen sedan de gamla svensk-danska gränsfejdena. Här möttes vi af Munkedals skyttegilles musikkår, här spisade vi middag, dansade på en loge, rullade oss i gröngräset och begåfvo oss vid 6-tiden glada och mätta åter i väg till vår lustångare.

Hemfärden gick lyckligt, alla voro trefliga och belåtna, glaset klingade, musiken spelade, ungdomen dansade, barnen fröjdades och i sinom tid kommo vi till Slätteskärs brygga, där vi landstego, sedan vi utbringat ett fyrfaldigt kraftigt hurra för vår värderade hedersgäst och wohltäterkapten L. A. Carlsson.

Kyrkostämman hölls i fredags härstädes, under pastor Bergfelts ordförandeskap, hvarvid följande förekom.

Revisionsberättelsen öfver kommunens kyrko- och skolräkenskaper upplästes och godkändes.

Upprättat förslag till reglemente för folk- och småskolor i Lysekils skoldistrikt upplästes och beslöt stämman att i likhet med skolrådet för sin del godkänna förslaget å hvilket skall sökas domkapitlets stadfästelse. Under de senare åren har på grund af stort barnantal en af folkskolans klasser varit delad i två afdelningar med hvar sin lärare. Då det vore nödvändigt att anställa och

anskaffa ännu flere lärare och anskaffa flere skolsalar, ifall detta system skulle konsekvent genomföras, samt då barnantalet för närvarande ej företer tendens till ytterligare ökning under de närmsta åren, och det nuvarande barnantalet, med lämplig fördelning, bör, kunna undervisas af de ordinarie lärarne och lärarinnorna, så hade skolrådet föreslagit,

att ingen extra ordinarie lärarinna af kommunen anställes för nästa år
stämman beslöt i enlighet med detta förslag.

Kyrkobyggnaden.

Vid sista kyrkostämman väcktes af d:r P. F. Landelius ett förslag, att stämman måtte besluta, att kyrkobyggnadskommittén icke må gå i författning med kyrkobyggnadsarbetets början förr än visshet vunnits, att kostnaden för kyrkan i komplett skick icke måtte öfverstiga det därför anvisade beloppet 205.000 kr.

Kyrkorådet hade afstyrkt detta förslag, enär rådet hade fullt förtroende för den tillsatta kommittén, hvilken icke komme att öfverskrida sin befogenhet. Dr. A. H. Malm, kyrkobyggnadskommitténs ordförande, uppläste utdrag ur kyrkoråds- och kyrkostämmoprotokoll, hvilka visade, att kommittén befullmäktigats att låta utföra ritningar till kyrkan och ombesörja deras stadfästelse af k. m:t, att upptaga ett lån af 150.000 kronor att amorteras på 40 år – k. m:t har gifvit kommunen tillstånd att upptaga ett dylikt lån, och öfverenskommelse är träffad med postsparbanken om erhållande af detsamma mot billig ränta – samt att bygga kyrkan för en kostnad af högst 200.000 kronor, hvilken summa beviljats för arbetets utförande med tillägg af 5.000 kr. för möjliga ändringar och oförutsedda utgifter. Ritningar och kostnadsförslag hafva uppgjorts af arkitekten Adrian Peterson i Göteborg, det senare slutade på 200.000 kr. Å dessa ritningar och förslag hade nu sökts k. m:ts stadfästelse, som väntades i dagarne. Kommittén eger sålunda befogenhet att när som helst påbörja arbetet inom ramen af det anvisade beloppet.

Talaren ansåg, att förslaget icke nu var så formuleradt, som när det af dr. Landelius förra gången framställdes. I sådan form som det nu hade, bestrides det icke af någon, ty kommittén, kan icke påbörja något arbete, förr än betryggande entreprenadanbud till fastställt pris inkommit.

Konsul Magnus Radhe påpekade, att enligt kommunens beslut kostnaden för kyrkan ej får öfverskrida 200.000 kronor, men i det af arkitekt Peterson uppgjorda kostnadsförslaget var icke upptaget klockor, orgel, vägar m. fl. nödvändiga saker, hvartill således behöfdes ett extra anslag, som troligen icke blefve så litet. Ansåg därför, att fullständig utredning af kostnaden för kyrkan i sin helhet borde föreläggas en blifvande stämma; så att församlingen finge fullt klart för sig, hvad kyrkan i själfva verket kommer att kosta, och, om den anser sig kunna bära en sådan utgift, då besluta om arbetets påbörjande.

”Alla önska vi ny kyrka, yttrade han, men vi får se till, att kostnaden ej blir större, än att vi förmå bära den.”

I följd däraf föreslog han följande resolution:

”Att kyrkstämman beslutar, att intet må vid kyrkobyggandet åtgöras, förr än kommitterade infordrat entreprenadanbud å själfva kyrkans uppförande, dess fullständiga inredning, kostnad för nytt orgelverk eller förflyttning, tillökning och uppsättning af det gamla, kostnaderna för belysnings anordnande, urverk, värmeledning samt vägar till kyrkan; sedan sammanläggas samtliga dessa kostnader med redan gjorda utlägg för tomt- och planering, hvarefter allt framlägges för en blifvande kyrkostämma för att underställas dess afgörande, huruvida arbetet skall utföras, i händelse sammanlagda kostnaderna skulle öfverskrida redan förut anslagna 200.000 kronor.

Dr. Malm ansåg, att de i resolutionen omnämnda sakerna voro så obetydliga att de icke borde få inverka på hufvudfrågan. Hade af den anledning icke vidrört dem i sin redogörelse. Kyrkan är ett verk, som vi utföra för eftervärlden, och vi böra därföre söka göra detta verk så gedigen och godt som möjligt, utan att låta oss påverkas af sådana obetydligheter i jämförelse med det hela, och hvilket dessutom icke äro nödvändiga, utan kunna anskaffas så småningom i mån af tillgång.

Arkitekt Peterson, som var närvarande, upplyste med anledning af en talares förmodan, att man ej kunde obetingadt lita på det uppgjorda kostnadsförslaget, att ingen af de många kyrkor, till hvilka han uppgjort dylika förslag, kostat mera än kostnadsförslaget i hvarje fall angifvit.

Hr. Lars Ödman uppfattade det nu framställda förslaget som innebärande ett stort misstroende mot kommittén. Ansåg att en del af de i resolutionsförslaget upptagna saker voro obehöfliga, såsom tornur, vägar o. d. Värmeledningen var upptagen i kostnadsförslaget.

Sedan ytterligare ett par talare yttrat sig, antogs Konsul Radhes förslag med mycket stor majoritet.

Att justera protokollet och underskrifva de reviderade räkenskaperna å stämmans vägnar utsågos hrr dr A. H. Malm och konsul Magnus Radhe.

Redogörelse för Lysekils samskola, läsåret 1896-97, har nu utkommit. Af berättelsen framgår, att lärjungarnes antal varit 42, hvaraf 21 gossar och 21 flickor. Med nästa läsår kommer en 5:e klass att inrättas af allmänt läroverk. Nästa termin tager sin början den 31 aug. kl. 10 f. m. Anmälan om inträde bör snarast ske.

I privata slöjdskolan undervisades 14 elever i väfnad (såväl enkel- som konstvänad). I bastslöj 27 och i träskärning 7.

Examen vid Lysekils samskola anställdes lördagen den 29 maj kl. 9-½12 f. m. i närvaro af talrika åhörare. Därefter skedde avslutning å kommunalsalen, där lärjungarnes skriföfningar och ritningar äfvensom slöjdsaker voro utställda till påseende. Sedan skolans föreståndare i korthet redogjort för det gångna läsåret och särskildt utvecklat en lägre samskolas ändamål, höll skolans inspektor d:r A. H. Malm avslutningsföredrag, hvarefter ungdomen hemförlofvades.

Ferieläsningen börjar den 5 juli och pågår till den 14 augusti.

Mönstring och öfning hade Lysekils Brandkår i lördags eftermiddag under konsul Magnus Radhes befäl.

Brandkårens olika afdelningar samlades kl. 5.30 på sina i kungörelsen bestämda platser, hvarefter sprutorna 1, 2, 3 och 4 jämte sgelservisen beordrades till Vadet där Bethlehemskaapellet bestämdes till brinnande hus och det midt emot belägna huset kläddes med segel till skydd mot elden. Sprutorna ”matades” medels ”kedja”, som langade vatten från sjön.

Ångsprutan placerades å Rosvikskajen, hvarefter slang utlades från sprutan upp öfver Rosviks torg, längs Rosviks- och Kungsgatorna upp till Lindbergs hotell. Ångsprutan fick därpå pumpa vattnet ur sjön och drifva den genom den långa slangledningen; och den gjorde detta på ett sätt, som öfversteg de flestas förväntningar. Till öfver två våningars höjd drefs den grofva vattenstrålen, trots det långa afståndet.

Sedan detta var gjordt, fingo samtliga sprutorna, utom ångsprutan, order att samlas å Stora torget, där ytterligare öfningar företogos, hufvudsakligast för att pröfva sprutans duglighet. Sprutan n:r 4 visade sig därvid kunna drifva vattnet öfver kupolen å d:r Nilssons nya hus. Äfven sprutan n:r 1, ehuru äldst och oansenligast, gjorde sin sak mycket bra. Ångsprutan, fortfarande på kajen och med slangledning till torget, sände sin vattenstråle ett godt stycke öfver taket på konsul Radhes stenhus.

Vid half 8-tiden avslutades mönstringen, sprutan och annan attiralj placerades på sina resp. platser och hvar och en gick hem till sitt”.

Ett egendomligt förhållande upplyste ordföranden om på senaste kyrkostämman, nämligen att antalet skolpliktiga barn inom kommunen i ålderna 7-14 år den 31 dec. 1895 och samma dag 1896 var precis lika stort, eller 473 stycken.

En vacker utställning var i lördags anordnad å kommunalsalen, där lärjungarnes från Samskolan slöjdarbeten då voro utställda till allmänhetens påseende. Särskildt voro träsnideriera och bastslöjdarbetena smakfullt och väl utförda. Hufvudintrycket af utställningen var, att den gjorde heder åt dem, som skött slöjdundervisningen.

Utfärd till Henån företogo i söndags medlemmarne af härvarande nationalgodtemplarloge med ångaren "Elna", och deltog därstädes i bildandet af en ny systerloge, såsom ses under Henån.

Stenhuggarefackföreningen hade ordinarie sammanträde den 22 maj, då i föreningen ingingo 3 nya medlemmar. En del rapporter om stenpriser m. m. upplästes. Lokalkommittén rapporterade, att den för föreningens räkning förhyrt logen "Fast Vänskaps" lokal i Skottgränd från den 1 juni. Fackföreningen håller därstädes sina ordinarie möten den andra torsdagen i hvarje månad kl. 7 e. m. Se minneslistan!

Nykterhetsdemonstration hade Kristi himmelfärdsdag anordnats härstädes af platsens nykterhetsföreningar. Äfven nykterhetsvänner från närliggande platser såsom Malmön, Smögen och Kungshamn hade hitkommit.

Vid 2-tiden på eftermiddagen samlades demonstranterna på Rosvikstorg samt tågade därefter med musikkår i spetsen genom Kyrkvik och Gamla Strandgatan till Bansvik där en talarestol var upprest.

Sedan föreningarnas ordförande hr J. I. Öberg helsat de närvarande välkomna och uppläst ett telegram från Grebbestads nykterhetsförening, sjöngs och spelades psalmen "Vår Gud är oss en väldig borg".

Därefter besteg hr S. J. Löfgren talarestolen och uppläste som ämne för sitt tal Apostlagärningarna 17 kap 10 vers. Det härpå följande talet, som bar en allvarlig religiös prägel var enat såväl att väcka den i slentrianen och småintressena ännu slumrande som förtröstningsfullt uppmuntra alla dem, hvilka äro villiga att offra tid och krafter för främjande af varje ädelt sträfvande – särskildt nu nykterhetsverksamheten.

De som ej voro i tillfälle åhöra detta föredrag, gjorde i sanning en stor förlust, ty så godt var det både till form, innehåll och ledig framsägning, fastän det var blott en 18-årig yngling som talade. Efter några avslutningsord af hr Öberg ordnade sig demonstrationståget ånyo och tågade genom Bergs- och Kungsgatan till Stora torget, där det upplöstes med ett "Lefve nykterheten!" Tåget räknade 6 standar.
(Skärgården 1897-06-01/KJ)

1897-06-04 **Skärgården**

Varning! På förekommen anledning åtvarnas härmed allmänheten att icke på något sätt skada skog, åker och äng eller nedtrampa gräs å toroet Vallbodalen. Öfverträdelse häremot kommer att lagligen beifvras. Lysekil den 29 maj 1897.
V. E. Mollén

Varning. Sopor, afskräden, orenlighet och dylikt må icke utslås på gator eller andra offentliga platser, ej heller i sjön. Allt sådant skall i stället af den kommunen anslagne renhållningsentreprenören bortföras från gårdarne. Förseelser häremot kommer att af allmänna åklagaren åtalas. Lysekil den 1 Juni 1897.

A. M. Malm, ordningsman.

Från Lysekils tullinspektion. Under maj månad ha inklarerats 217 fartyg och utklarerats 195.

Import: tegel 636.777 st., oarbetadt trä 1.701,44 kub.mte., snickeriarbete 31.793 kg.; stenkol 2.712 hl.; krukmakeriarbeten 17.200 kg.; saltad sill 2.880 kg.; is värde 395 kronor; potatis 1.200 kj.; samt dessutom diverse artiklar i mindre poster.

Export: arbetad sten, värde 169.029 kr.; ägg 28.300 st.; salt sill 37.500 kg.; färsk makrill 7.440 kg.; samt diverse artiklar i mindre poster.

Lysekils telegraf- och telefonstation. Under maj månad ha afsänts 330 inländska och 187 utländska telegram; ankommit 405 in- och utländska dito. Under samma tid ha afgått 1.904 och ankommit 1.416 interurbana telefonsamtal.

Parkens café öppnades i tisdags, den 1 juni. Högtidlighete till ära gästades caféet af temligen mycket folk. Stämningen var dock ej särdeles hög, hvartill troligen bristen på musik mest bidrog. Källarmästaren Lindberg hade försökt engagera någon musikkår i och för öppnandet, men ej lyckats erhålla lämplig sådan, enär vederbörande musikkårer äro upptagna på annat håll.

I Lysekils sparbank har under maj månad insatts kr. 3.258 och uttagits kr. 1.751.

I Lysekils postsparbanks kontor med underlydande stationer ha under maj månad insatts kr. 4.886 och uttagits kr. 7.934.

Skolköket afslutade i går sin tredje kurs för året. Eleverna ha varit 4, nämligen fröknarna Fanny Lidström från Uddevalla, Erika Olsson från Gåsö, Alma Josefina Olsson i Fjälla och Alma Josefina Carlsson från Hamre, de bägge senare från Lyse socken.

(Skärgården 1897-06-04/KJ)

1897-06-09 **Skärgården**

Genom **offentlig auktion** onsdagen den 16 dennes med början kl. 10 f. m. låter handlanden Aug. Jacobsson härstädes vid sitt magasin bakom handelslokalen försälja återstoden af sitt varulager, såsom oljekläder, papp- och målarfärger, vin och specerier m. m., äfvensom alla handelsinventarier samt diverse möbler och annan lösegendom. Villkoren tillkännagifvas vid auktionens början. Om så finnes nödigt, fortsättes auktionen påföljande dag. Lysekil den 5 juni 1897. **Nils Hedlund.**

Genom **offentlig auktion** i Lysekil, Qvarngränd N:o 11, Lördagen den 12 juni med början kl. 11 f. m., försäljes aflidne Carl Sandbloms och Carl Johanssons i Lysekil många och goda gångkläder m. m. med tre månaders betalningsanstånd för kände, vederhäftige inropare. Skal & Lysekil den 29 maj 1897. E. a. **Gust. Andersson.**

Badhuset öppnades igår tisdag. Nedanstående gäster hade till igår kl. 1 e. m. inskrifvit sig i matrikeln.

Anmälda badgäster den 8 juni:

Kapten E. H. Fagerström med fru, Göteborg,
Köpman E. Nygren, Göteborg,
Lagermästaren C. M. Zetterström, Nyköping,
Herr Adolf Lundell, Eskilstuna,
Handelsbiträdet J. H. Jansson, Kristinehamn,
Biträdande läkaren d:r Alfr. De Maré, Stockholm,
Major A. F. H. Pyhlson,
Fru Hulda Pyhlson och
Studeranden Per Pyhlson, Venersborg,

Godtemplarlogen "Vårblomman" företog pingstdagen en utflykt till Göteborg med ångaren "Vestkusten", hvilken afgick från Lysekil kl. 4.45 på morgonen med Malmöns musikkår ombord. Närmare 200 personer deltog i färden. Under bortresan var vädret klart, solljust och lugnt. Vi kommo fram till Göteborg kl. ½10, där vi på det hjärtligaste mottogos af vänner och bekanta i hundratal, hvarefter vi skildes åt hvar och en till sist. Goodtemplarne gingo till sitt distriktsmöte.

Annandag pingst samlades vi åter nere vid båten, som då afgick från Göteborg kl. 3,5 e. m. Under tårar och viftningar, ombord såväl som från vänner på stranden lade Vestkusten ut från kajen och sprang utför elfven snart ifatt ångaren "Strömstad", som hade gått från staden en half timme före oss med öfver 100 lustresande från Strömstad, bland den äfven Frälsningsarmén hvars soldater åt oss, som skyndade förbi dem, ifrigt vinkande sitt "Halleluja". Äfven från alla skär, som vi passerade, vinkade man åt oss med helt vänligt och glatt.

Vi besvarade den vackra helsningen så godt vi kunde. En var till och med så artig att han släppte sin mössa i sjön. Musiken hade äfven fioler med sig, som spelade på till omväxling med messingsinstrumenten. Ungdomen trodde på akterdäck dansen med lif och lust. Kl. 7,45 voro vi åter i Lysekil, säkerligen alla synnerligen belåtna med sin resa.

(Skärgården 1897-06-09/KJ)

1897-06-11

Skärgården

Att min innerligt älskade make bokhållaren **Nicolaus August Pettersson**, född den 16 april 1839, stilla och fridfullt afsomnade efter ett längre lidande den 9 juni 1897 kl. 5 e. m. djupt begråten af mig, barn, syster och många vänner, är det min smrtsamma plikt tillkännagifva. Lysekil den 10 juni 1897. **Sofie Pettersson**.

Krügers raksalong återfinnes nu ej längre på sitt förra ställe, utan har, såsom annons ger vid handen, flyttats till grossh. G. Sjöstams f. d. kontor vid ångbåtsbron. Utan tvifvel ett godt läge.

Dödsfall. I onsdags eftermiddag afled bokhållaren Nicolaus August Pettersson i Konsulliden härstädes i en ålder af 58 år, 1 mån och 23 dagar. Dödsorsaken var lungshot, hvaraf P. lidit i flere år.

Den aflidne sörjes närmast af maka och 5 barn.

Plats finnes nu genast för två stadiga och ordentliga jungfrur att hjälpa till i nytt småbröds- och husbrödsbageri. Vid lön fästes mindre afssende. Bagare J. Lidell, Lysekil.

Genom exekutiv auktion, som af kronofogden förrättas på Lysekils gästgifvaregård Tisdagen den 29 dennes kl. 1 e. m. försäljes Olivia Bergströms konkursmassas tillhöriga tomter och därpå uppförda hus, N:o 30 Kyrkvik, innehållande 9 rum, 2:ne kök, källare och en stor tillbyggd sal, alla i godt stånd, cirka 4.000 kr. äro intecknade i egendomen. Lysekil den 8 juni 1897.

Syslomännen.

(Skärgården 1897-06-11/KJ)

1897

Sjökapten Carl Julius Ödman sätter in RAN i sommartrafik mellan Lysekil och Fiskebäckskil. (IW, sid 62) (SB1890)

- 1897 På fotografiet ser vi närmast den lummiga Stadsparken samt Södra hamnen med Slätteskär och Grötö i fonden. Axel Nilssons nybyggda hus på Kungsgatan 42 ses ovanför Stadsparken till vänster. (Foto: Malcolm Jacobsson)
- 1897 Hushållningssällskapet i Bohuslän har under flera årtionden delat ut fruktträd till allmänheten mot en mycket låg kostnad. Från detta år till 1913 utdelas inte mindre än 82 669 fruktträd i länet eller cirka 5.000 per år. Första årtiondet på 1900-talet kostar det 50 öre att skaffa ett fruktträd från Hushållningssällskapet. Länsträdgårdsmästare Carl Magnus Lindebäck är drivande i detta arbete.
- 1897-06-15 **Skärgården**
Anmälda badgäster 8-13 juni.
 Fagerström F. H., kaptan med fru, Göteborg, Färgaregatan,
 Nygren, E., köpman, Göteborg, Kjellströms villa,
 Zetterström, C. M., lagermästare, Nyköping,
 Lundell, Adolf, Eskilstuna, Bergsgatan n:o 26,
 Jansson, J. H., handelsbiträde, Kristinehamn, Kungsgatan n:o 11,
 De Maré, Alfr., dr. biträdande läkare, Stockholm, dr Wides villa,
 Pihlson, A. F. H., major, Venersborg, Pihlson Hulda, fru, d:o, Pihlson Per,
 studerandem d:o, Otto Christensson, Färgaregatan,
 Ingelman, L., fru med familj, Göteborg, Strandgatan n:o 42,
 Lilliehöök, C. S., öfverstelöjtnant med fru, Lysekil,
 Malm, A. H., dr., fiskeriintendent med fru, Lysekil,

Forslind, G. L., skolföreståndare, Lysekil,
 Linder, Carl, redaktör, Lysekil,
 Almqvist, An., landssekreterare, Umeå, Fr. Hansson, Kyrkevik,
 Svensson, Sixtus, Eskilstuna, Mollénska huset,
 Varenius, A., fru född Lagercrantz med döttrar, Karlstad, fru Betty Olsson,
 Kyrkevik,
 Nycander, Carl, professor med familj, Göteborg, Parken,
 Hedlund Nils, v. häradshöfding, Lysekil,
 Appelfoft, Hugo, kassör, Oscarsström, Badhusgatan n:o 8,
 Nygren, And., tandläkare, Karlstad, Kjellströms villa,
 Palm, Knut, O., löjtnant, Stockholm,
 Kjellström, Rob., källarmästare med fru, Lysekil,
 Carlsson, L. M., godsegare, Stockholm,
 Pettersson, C. F., handlande, Linköping, handl. Holst, Färgaregatan,
 Lindén Arthur, grosshandlare, Stockholm, Berndtsson, Rosviksgatan,
 Englund, Vilh., provinsialläkare, Ragunda,
 Lövgren, Alfr., postmästare, Vingåker,
 Moberg, G., kapten, Gefle, Strandhotell I,
 Rosenberg, Carl, köpman, Göteborg, Strandhotell I,
 Carlsson, Alb. Landtbrukare, Östergötland,
 Köster, H., doktorinna med familj, Göteborg,
 Antalet anmälda badgäster från säsongens början 51,

Ny utmärkelse åt Lysekilsfirma. Firman Benj. G. Mollén (Gust. Sjöstam) har ånyo eröfrat ett pris för sina inläggningar af anjovis och kryddsill. På internationella utställningen i Bordeaux har firman nämligen tillerkänts Diplome d'honneur med guldmedalj för sina inläggningar.

Velocipedklubben hade i söndags utfärd uppåt landet, Häggvall, Skådene, Mellby, m. fl. ställen besöktes. Enligt hvad deltagare i utflykten för oss berättat, var densamma särdeles angenäm, hvartill kanske mest bidrog det för sådan sport synnerligen lämpliga vädret.

Ett järnräck skall nu på lotsverkets bekostnad uppsättas å bergskanten vester om Stånghufvuds fyr. Denna skyddsåtgärd var verkliga af behovet högligen påkallad, enär i synnerhet vid storm lätt en olycka där kunde inträffa, då berget här stupar rätt ned i sjön.

(Skärgården 1897-06-15/KJ)

1897-06-18

Skärgården

Lysekils badinrättning. Denna tidnings hufvudredaktör hade icke besökt Lysekil sedan någon dag i midten af maj, när han i fredags kom i tillfälle att genomvandra de olika afdelningarna af Lysekils badinrättning. Emedan vi därför icke – såsom vår tidnings platsredaktör – varit i tillfälle se de gradvis skeende förändringarna inom badinrättningens område sedan i vintras, måste vi

nu rent af häpna öfver den utveckling, som sagda inrättning undergått, och det i så hög grad inbjudande utseende, som den nu för gäster öppna badinrättningen erbjuder, i jämförelse med när hos under vintermånaderna hölls stängd.

Då voro luckor satta för fönstren, dörrarna hölls noggrant låsta, snö låg på gångarne och isbark på de aflöfvade träden och buskarne, och en isande kall vind tycktes vilja tränga igenom öfverallt där nere kring badhusen.

Nu var badinrättningen som förvandlad. Våren hade åt henne medfört föryngring och försköning liksom åt hela den lefvande naturen. Fönster och dörrar stodo vidöppna. Solstrålar och vårliga vestanfläktar jagade nu varandra där inne i badhusen, i societetslokalen, i restauranten och i strandhotellen, fyllande alla dessa lokaler med skönhet, helsa och lif.

Då vi ingen kännedom egde, om huru badinrättningen tog sig ut i fjol, kunde vi ej i hastigheten rätt fatta betydelsen af de detaljförändringar, som vår ciceron för oss utpekade, ej heller minnas dem alla, så många som de för oss angåfvos vara. Vi vilja dock här i korthet antyda för den, som känner till Lysekils badinrättning sedan föregående år, de nybyggnader, reparationer och förändringar, som vid vår vandring särskildt fäste sig i vårt minne.

Vi började visst vår vandring vid dambadhuset. Här har, såsom vi redan framhållit under vintern, anlagts en kaj, som i bredd går ut till badhuset och i längd sträcker sig från början af badinrättningens område strax norr om badhuset bort till prof. Curmans villa, för att – hoppas vi – sedermera få fortsättas förbi nämnda villa och komma i förbindelse med den s. k. ”trampen” utanför stora badhuset.

Så komma vi då till ”Trampen” hvilken nu ter sig ny, fin och slät som det bonade golfvet i en badsal, sedan dess af tidens tand något gnagda gamla bräder nu blifvit helt ersatta af nya. Har, såsom vår ciceron för oss diskret antydde, denna ”Tramp” i sitt förra ofullkomliga skick fått vara med knytandet af många band för lifvet mellan olika hjärtan, hur mycket bättre lämpar han sig ej nu för denna delikata uppgift, då golfvet är slätt och halt, så att de unga kontrahenterna närma sig hvarandra till följd af hjärtans magnetiska kraft, utan att röra minsta motstånd af materian, utan att de misstänka det minsta, där de i den ännu ej ens anade kärlekens hypnos sväfva öfver ”Trampens” tiljor hvarandra till mötes.

I förbigående togo vi den resliga nya maskinskorstenen af eldfast tegel i betraktande. Då emellertid lokalredaktören redan utförligt skildrat dennas tillkomst och utseende, vilja vi ej längre uppehålla oss dervid.

I badhusen – och äfven utanför dessa – gåfvo vi med tillfredsställelse akt på att tången helt bortskaffats från hafsbotten och att dennas sand skimrade snöhvitt upp genom det så utomordentligt klara hafsvattnet.

I fråga om det vatten, som sköljer stränderna vid Lysekil, må det tillåtas oss säga, att vi verkligen ej sett dess make i klarhet och sätta vid någon enda af vestkustens badorter, hvarken norr om Lysekil eller söder därom. Det är dock en möjlighet, att Käringsöns nyöppnade anstalt kan förete ett vatten, som uthärdar jämförelse med Lysekils. Ty vi hafva ännu ej haft tillfälle besöka Käringsö.

Från badhusen fördes vi till societetshuset. När vi först inträdde under dess höga hvalf, var det som om vi plötsligt kommit in i ett tempel. Denna känsla af andakt började emellertid vika, när vi något hunnit taga dekorationerna därinne i betraktande, ty dessa tydde ju mer på en konsert- och teatersalong än på en kyrka. särskildt beundrade vi den konstnärliga verkan af väggarnas och takens dekorerings i träsets naturliga färger. Hvilken njutning skulle ej en åhörare här kunna hafva af en god konsert!

I samma eller liknande ton voro restauranten och strandhotellens inre dekorerade. Öfverallt förhärsjade det förnissade träet i sin naturliga färg.

Det är ju tydligt att denna väggarnas dekorerings utan tapeter ej tillkommit af en ren slump, utan hade till ändamål, att man genom tvättning af väggarna skulle kunna i högsta möjliga grad förse sig från de oroväckande bakterierna, om nu sådana där odjur öfver hufvud kunna finnas i Lysekils friska hafsluft. – När sålunda alla försiktighetsmått vidtagits mot bakterier i en luft och i ett klimat, som af helt naturliga skäl borde vara alldeles utan dessa lifsförstörare, då tycka vi oss med englantent samvete kunna tillråda bakteriefobben (den för bakterier fruktade) att slå sig ned just i Lysekil och skriva in sig vid dess badinrättning – nu för sommaren åtminstone.

Ock ingen må tro, att han ej har råd betala de pris, som här fordras för rum och mt. Samhället och dess invånare önska att badgästerna skola komma och slå sig ned härstädes. Konkurrensen mellan dem, som utbjuda rum, är och särdeles stor. Denna omständighet går att en hvar söker pynta ut sina rum så lockande som möjligt och förse dem med alla tänkbara bekvämligheter på samma gång som priset tyckes ned till det lägsta möjliga. Därjämte finnes det en regulator på priset för rum just i badbolagets strandhotell, i hvilka, första klassens rum tillhandahållas badgäster från kr 1.75 och uppåt.

Ännu finnes det gott om rum lediga i Lysekil. bäst emellertid passa på att hyra sig rum, innan den ökade efterfrågan möjligen höjer priset.

Till den sista hvilan, fördes i onsdags aflidne bokhållaren August Pettersson. Den aflidnes anhöriga jämte ett stort antal inbjudna följde kistan, när hon fördes från sorgehuset till kyrkan, där hon inbars under tonerna af en begrafningsmarsch. Sedan psalmen 452 afsjungits förrättades jordfästningen af dr Åkermark, hvarefter sedan psalmen 253 v. 3 och följande afsjungits, kistan utbars och fördes till Nya begrafningsplatsen, där den nedsänktes i det tysta.

Kaptenerna Bernh. Och Nils O. Lycke prestaverade. Kistan var rikt smyckad med kransar från vänner och gynnare.

Fastighetsaffär. Handlanden A. Björklund har försålt sitt under byggnad varande hus vid Kungsgatan till handlanden J. O. Wallentin till pris som ej bekantgjorts.

Ankommande badgäster.

Åkerman, E., Stockholm, J. Johansson, Kyrkevik,
 Åkerman, fröken, Stockholm, J. Johansson, Kyrkevik,
 Larsson. A., handlande, Göteborg,
 Carlsson F. M. handl. Göteborg,
 Salomon, Henriette, fru, Göteborg, kapt. B. Lycke, Rosviksgatan,
 Sköldebrand, Elise, gru, Göteborg, kapt. B. Lycke, Rosviksgatan,
 Leffler, Rosa, fru m. familj, Göteborg, rorgångare Andersson, Kyrkevik,
 Palm, Ernst Em., hofrättsn. Karlstad, fru B. Olsson, Kyrkevik,
 Nerman, Tyra, fröken, Karlstad, fru B. Olsson, Kyrkevik,
 Carlsson Emma, fru, Tidaholm,
 Andersson, Ester, fröken, d:o,
 Lindén Oskar, förvaltare, Ångermanland,
 Ahlgren, Joh., jägmästare, Falun, Bergsgatan 28,
 Ericson, Adolf, godsegare Ransta, Badhusgatan 8,
 Klein, Rebecka, fru, Karlstad, Corneliusson, Kyrkevik,
 Halfvorsson, Sigrid, fröken, Särna,
 Gram, Axel, bankkassör, Wexiö,
 Antalet anmälda badgäster från säsongens början 69.
 (Skärgården 1897-06-18/KJ)

1897-06-22

Skärgården

Tillkännagifves att v. konsuln H. C. Bergström stilla och fridfullt afsomnade i Lysekil den 20 juni 1897 i en ålder af 69 år 20 dagar, djupt sörjd af maka, barn och barnbarn samt släktingar och vänner.

Utfärd hade i torsdags omkring 300 skolbarn härifrån platsen under resp. lärares och lärarinnors befäl. Ång. ”Slätteskär” hade mot en afgift af 25 öre pr barn – föräldrar gratis – ställts till deras förfogande. I Sämstad, dit färden ställdes, intogs i gröngräset middag ur medförda korgar, hvarjämte fru Christensson på stället bestod så mycket nysilad mjölk, som barnen förmådde

dricka. Därefter vidtogo lekar i det gröna, hvarvid särskildt ”enkeleken” tycktes vara populär bland de små.

På hemresan som företogs mot qvällen, blef luften temligen kylig, men detta tycktes inte inverka på de lustresandes goda lysse.

Konsul H. C. Bergström. Natten till i söndags afled i sitt hem å Charlottenberg efter en längre tid sjuklighet v. konsul m. m. H. C. Bergström i en ålder af 69 år och några dagar.

Det var ett verknings och växlingsrikt lif, som härmed afklippes af liemannen. Bergström började sin bana såsom sjöman, och efter nödig utbildning seglade han i flere år såsom befälhavare å olika fartyg och i olika rederiers tjenst, tills han år 1863 tog afsked från hafvet och sin tjenst samt slog sig ned på landbacken. Han etablerade nu Lysekils första järnhandel och utöfvade derjämte anjovisinläggning samt dref i öfver tjugu års tid en omfattande affärsrörelse. Dessutom erhöll han flere kommunala uppdrag. Vi hörde igår en gammal Lysekilsbo yttra att sedan B. gått bort, finnes endast en qvar af samhällets styrande från början af 70-talet. På grund af tilltagande sjuklighet och ogynnsamma konjunkturen drog sig B. för omkring 12 år sedan tillbaka från affärerna och flyttade till Charlottenberg ofvanför Lysekil, där han tillbringade sista åren i lugn och ro.

Den aflidne sörjes närmast af maka, född Bürger, samt 4 döttrar, alla gifta, däraf en med sjökaptan Aug. Kihlberg härstädes.

Lysekils badsällskap företog sin första gemensamma utfärd i söndags afton med ång. ”Viken”. Kursen ställdes först på Dragsmark genom Strömmarne. Göteborgs och Bohus läns fornminnesförening har nu för året afslutit de påbörjade utgräfningarne af Dragsmarks klosterkyrka. Sedan badsällskapet samlats inom kyrkoruinen och rektor Forslind föredrog öfver det gamla Dragsmark och redogjorde äfven i korthet för Axel och Valborgs kärlekssaga. Därefter besågos de uppgräfdade föremålen som välvilligt beskrefvos af skollärare Lidell i Dragsmark.

Återfärden togs genom Malöströmmarne rundt Skaftön. Hela turen gynnades af idel solsken och vacker väder, hvarför ock belåtenheten var allmän.

Anmälda badgäster 17-20 juni.

Ekelund, Aug., landtbrukare, Södermanland,

Nielsen, J. M., ingenjör med fam., Göteborg, Badhusgatan n:o 16,

Lundevall, G, veterinär, Köping,

Amnéus, H., landskamrer, Mariestad, Gamla Strandgatan,

Grönvall, Sigrid, fru, Södermanland, badmästare Hansson, Kyrkevik,

Andersson Hilma, fröken, Neder-Kalix,

Nordén, Ivan, brukspatron med fru, Vermland, Hellman, Kyrkevik,
 Nilsson Mathilda, fru, Göteborg, Qvarngränd n:o 2,
 Franke, A., fru, Göteborg, Strandgatan n:o 47,
 Ridderstedt, Elisa, fröken, Göteborg,
 Pijk, Louise, Stockholm,
 Näyman, Birger, köpman, Göteborg, Mollénska villan,
 Palmgren, C. O., Östergötland,
 Bergström, M., fru med dotter, Särna,
 Elfverson, Berta, fru, Kalmar, Strandhotell I,
 Elfverson, Alida, fru, Kalmar, Strandhotell I,
 Elfverson, Karin, fröken, Kalmar, Strandhotell I,
 Elfverson, Stina, fröken, Kalmar, Strandhotell I,
 Olsson Bertha, fröken, Karlstad, Aug. Olsson, Strandgatan n:o 10½,
 Fineman, M., född Säwe, doktorinna, Stockholm, vaktmästare Lang,
 Hedlund, Emil, doktor, Mariestad,
 Svensson, Johanna, lärarinna, Hede,
 Åkermark, J. N., kyrkoherde med fru, Göteborg,
 Åzelius, Erik, fil. d:r Wexiö,
 Eiserman, G. J., v. häradshöfding, Malmö,
 Vallentin, Henny, fru, Lysekil,
 Grundman, Max, grosshandlare, Lysekil,
 Grundman, Anna, fru, Lysekil,
 Engellau, Hilma, fru, Stockholm,
 Engellau, Lilly, Stockholm,
 Engellau, Ivar, studerande, Stockholm,
 Hjelt, Alma, fröken, Finland, Julius Johansson, Kyrkevik,
 Löfgren, Elisabeth, fru, Finland, d:o,
 Vetterberg, B., ingenjör med fru, Malmö, Anton Olsson, Kyrkevik,
 Arfvidson, Samuel, häradshöfding, Kalmar, Strandhotell II,
 Arfvidson, S., fru, Kalmar, d:o,
 Antalet anmälda badgäster från säsongens början 117,
 (Skärgården 1897-06-22/KJ)

1897-06-29

Skärgården

Lysekils missionsförening firade söndagen den 20 juni 10-årsminnet af missionshusets invigning med ett nöte, som öppnades af föreningens ordförande hr. Sv. Andersson kl. 10 f. m. med bön och välkomsthelsning, samt uppläsande af Davids 100:e psalm, varefter predikanten O. E. Svensson predikade öfver Lukas 12 kap. 13-21 w.

Härefter följde samtal öfver frågan ”Hvad hafwa predikanter och troende i allmänhet att iakttaga för att få sammankomsterna så talrikt besökta som möjligt? Frågan inleddes af predikanten J. Johansson.

I diskussionen deltog hrr O. E. Svensson, Johan Samuelsson, Sv. Andersson och E. Lundell. Förmiddagsmötet avslöts med predikan af Johan Samuelsson öfver Davids 19:e psalm.

Eftermiddagsmötet började kl. 4 e. m. med predikan af J. Johansson öfver Matei 13:e kap. 33:e v. Därefter samtalades öfver frågan ”Hvilka förmåner hafva d, som tro på Kristus, och hvilka förluster göra de, som icke tro på honom?”

Frågan inleddes af O. E. Svensson, hvarefter flere talare yttrade sig. Därefter aflades korta vittnesbörd af E. Lundell med uppläsande af 1 Korint 15:e kap 47-49 w. Hr C. J. Löfgren talade öfver 2 Mose bok 3:e kap. 3:e v., hvarefter mötet avslöts af Jonas Lundell med uppläsande af 1 Mose bok 8 kap. 22 v.

Mycket folk var samladt både på för- och eftermiddagen och afhörde såväl predikningarna som samtalen med spänd uppmärksamhet.

*

Måndagen den 21 var anordnad en missionsförsäljning med början kl. 7 e. m. jämte en kort predikan af J. Johansson. Härpå följde försäljning av diverse saker, dels skänkta, hvilka inbringade en summa af 149 kr 85 öre. Försäljningen gick raskt undan, och alla kändes belåtna med aftonen, när hvar och en skiljdes åt.

Mycket folk från landet och skärgården hade i affärs- eller andra ärenden infunnit sig här i Lysekil midsommaraftonen. Det oaktadt var ordningen den bästa möjliga, finkan fick ej mottaga någon logerare den dagen något som borde vara särskildt anmärkningsvärdt på en högtidsafton.

Badsällskapet hade midsommaraftonen kl. 4 e. m. kransbindning vid societetshuset. Kransarne voro afsedda för societetshusets facad, som också, sedan arbetet afslutats, ståtade med en stor mängd på lämpligt sätt anbragta vackra kransar och guirlander. Äfven badhusets öfre veranda hade fått en del extra prydnader af samma slag. Kl. 5 voro kafferep anordnade, dels i societetshuset för badsällskapet och dels på öfre badhusverandan för badbetjeningen. Kl. 6 började i salongen den traditionella bambalen, hvori ett stort antal barn och ungdom deltog och tycktes ha ofantligt roligt. Äfven äldre deltog i dansen. Balen avslöts kl. 8 e. m.

Lysekils stenhuggarefackförening hade upprest en majstång i Wallbodalen där ungdomen på midsommaraftonen fick roa sig mot en afgift af 25 öre per person. Enighet och nykterhet voro rådande därstädes, enligt vad vi försport.

Den lusttur, som ångaren Grebbestad skulle ha gjort härifrån på midsommardagen blef inställd af brist på passagerare.

Till den sista hvilan fördes i fredags stoftet efter aflidne konsul Hjalmar Charmil Bergström. Den aflidnes anförvanter jemte ett stort antal inbjudne samlades i sorgehuset å Charlottenberg, hvarifrån liktåget, som räknade nio vagnar begaf sig till Lysekils kyrka, där, sedan psalmen 452 v. 1 afsjungits, jordfästningen förrättades af kyrkoherde Åkermark. Därefter afsjöngs psalmen 453 v. 3 och 4, hvarefter den med kransar rikt smyckade kistan under tonerna af en sorgmarsch utbars och nedsänktes i familjegravven på Gamla kyrkogården.

Herrar länsträdgårdsmästare C. M. Lindebäck och lagerföreståndare N. O. Ericson prestaverade. Kistan bars af den dödes mågar hrr C. G. von Holten, Göteborg, grosshandlande W. Dahl, Köpenhamn, och kapt. Aug. Kihlberg samt herrar Aug. Svensson, kapt. G. H. Andersson och grosshandl. Albert Tobisson.

Anmälda badgäster 21-27 juni,
 Andersson, Alma, fröken, Adelöf,
 Andersson, Augusta, fru, Göteborg, Strandgatan,
 Andersson, E., med fru, Kristinehamn,
 Andersson, Karl W., Stockholm, Strandhotell II,
 Andersson, o., Lyse,
 Andersson, Joel, godsegare, Östergötland,
 Baur, Alnia, fröken, Malmö, rektor Forslind,
 Berglundh, A., skollärare, Trollhättan, Färgaregatan n:o 6,
 Blomgren, L. V., fil. d:r, Göteborg, Strandhotell I,
 Bjuggren, A., med. fm. Orsa, kapt. E. B. Lycke,
 Bjurstedt, J., landskamrerare, Falun, Strandhotell II,
 Brändström, öfverstelöjtnant med familj, Linköping, kamrer Nordström,
 Bystedt, Aug., läroverksadjunkt, Sundsvall, badmästare Håkansson,
 Carlson, Fr. grosshandl. med familj, Lysekil,
 Carlson, L. A., kapt. med fam., Lysekil,
 Dahlgren, Karl, docent, med dr., Upsala, Strandhotell II,
 Deijenberg, J. O., Göteborg,
 Dimberg, Oscar, byggmästare, Linköping,
 Dybeck, Ebba, fru, Falun, kapt. Lycke,
 Dybeck, Sigrid, d:o, d:o,
 Dybeck, Erik, d:o, d:o,
 Engellau, Ludvig, grosshandl, Stockholm, Stugan,
 Ewerlöf, Signe, fröken, Göteborg,
 Ericson, Gust., mejerist, Örebro, Lindbergs hotell,
 Falhem, S., fru, Falun, kapt. E. B. Lycke,
 Forsberg, Hjalmar, kontorist, Sösdala, Aug. Andersson, Kyrkevik,
 Geijer, J. O., kontraktsprost med familj, Frändefors, kamrer Husberg,
 Gunnarsson, J. G. ingenjör med fam., Lysekil,
 Gustafson, Astrid, Hidinge, Bergsgatan n:o 25,

Gustafson, Svea, d:o, d:o,
 Hermelin, Victor, friherre, Uttran,
 Isander, Stina, fru, Gbg, Gamla Strandgatan, fru Pihl,
 Johnsson, Gust, skolföreståndare med fam., Göteborg, Gamla Strandgatan n:o
 36,
 Kantzow, Charles, major, Stockholm, Kyrkevik,
 Karlson, Gerda, fröken, Vesterlanda, fru Olsson, Kyrkevik,
 Larsson, Amy, fröken, Hidinge, Bergsgatan n:o 25,
 Landeberg, E., Lysekil,
 Lekander, Mina, fru, Göteborg,
 Linderborg, Stina, fru, Dalarne, Anton Olsson,
 Lundqvist, O., fru med dotter, Jönköping, Kyrkevik,
 Lundström, Mattis, fru, Lysekil,
 Lysell, Aug., med fru, Lysekil,
 Medin, V., kapt., Östersund,
 Meyer, Ernst, docent, fil. dr.,
 Melin, Emanuel, handlande, Trollhättan, Färgaregatan n:o 6,
 Molin, Nils, grosshandl., Stockholm,
 Mollén, Hilma, fru, Göteborg,
 Mollberg, Hedvig, fröken, Göteborg, Gamla Strandgatan n:o 16,
 Murray, Georg, Göteborg,
 Nelson, Levin, fabrikör, Fritsla,
 Nordström, Olga, fru, Lysekil,
 Odelberg, Hugo, bruksförvaltare, Gimo, Badhusgatan n:o 9,
 Otterström, Franziska, fru, Göteborg,
 Otterström, Annie, fröken, d:o,
 Otterström, Lilly, fröken, d:o,
 Otterström, Gilbert, studerande, d:o,
 Palm, A. M., stationsskrifvare, Borås,
 Pettersson, J. A., inspektor, Ragunda, societetshuset,
 Pettersson, O., landtbrukare, Östergötland,
 Pfeiff, C. A., apotekare, Lysekil,
 Rade, Magnus med fru, Lysekil,
 Richter, Gustaf, fabriksidkare, Lysekil,
 Sommar, Pauline, fru, Karlstad, Landsväggsgatan,
 Sommar Signe, fröken, Karlstad, d:o,
 Svanquist, med fru och son, Lidköping,
 Svensson, Augusta, fröken, Grenna, Qvarngränd n:o 2,
 Svensson, O. W., landtbrukare, Östergötland, d:o,
 Thörnqvist, Joh., prokurist, Borås, Strandhotell I,
 Wahlstedt, Gösta, Stockholm,
 Wallentin, J. O., handlande, Lysekil,
 Weinberg, Hilda, fru, Göteborg, Färgaregatan n:o 4,
 Weinberg, Carin, fröken, d:o, d:o,

Westrell, Th., köpman, Stockholm, Wide, Anna, fru, född Ruuth, med familj, Stockholm,
Winström, R., byggmästare, Östersund, societetshuset,
Åkesson, Edith, Hököpinge, rektor Forslind,
Östberg, J. O., källarmästare, Gefle,
Antalet anmälda badgäster från säsongens början 232.
(Skärgården 1897-06-29/KJ)

1897-06-29 Vid fullmäktiges sammanträde föreligger ett förslag från doktor Per Fredrik Landelius att kommunen borde uppvakta myndighet i Stockholm eller annorstädes med hemställan att bibana till Lysekil måtte medtagas i den Kungliga propositionen rörande järnvägsanläggningar i Bohuslän, vilket kommer att framläggas för nästa riksdag. Förslaget bifölls och utsågs förslagsställaren jämte Lilliehöök, Magnus Radhe och August Hugo Malm att föra frågan vidare. (Per Carlsson, 1897)

1897-07-02 **Skärgården**
Kommunalfullmäktige hade i tisdags kl 5 3. M. sammanträde å kommunalsalen under A. H. Malms ordförandeskap, hvarvid följande ärenden behandlades.

Kommunalnämndens kassaförvaltare

En anmälan från Kommunalnämnden, att denna enligt lag af 9 jan. 1897 angående kommunalstyrelse på landet inom sig utsett en kassaförvaltare, upplästes. Nämnden hade valt sin ordförande konsul Magnus Radhe, till denna befattning.

Extra anslag åt hamnlotsen.

Denne hade hos hamnstyrelsen anhållit om ett extra anslag ur hamnkassan af 100 kronor på grund af minskade inkomster under sistlidne vinter. Hamnstyrelsen hade tillstyrkt denna anhållan, som också bifölls af fullmäktige.

Bibana till Lysekil.

Doktor P. F. Landelius hade i inlemnad skrifvelse föreslagit att fullmäktige måtte utse en kommitté, hvilken med reseanslag ur kommunalkassan, skulle i Stockholm uppvakta höga vederbörande och af dem söka utverka, att bibana till Lysekil intages i den kongl. Propositionen rörande järnvägsanläggningar i länet, hvilken kommer att föreläggas nästa riksdag.

Vid ärendets behandling begärdes först ordet af dr Landelius, som upplyste, att hans motion tillkommit hufvudsakligast på grund af de uttalanden rörande bibanor, som enligt tidningarna af civilministern och generaldirektören för rikets järnvägar gjorts under deras nyligen avslutade resa genom länet. – Grefve Cronstedt hade, som bekant i Grebbestad sagt, att staten måste bygga äfven bibanor till de vigtigaste sjöplatserna, såvida de ha någorlunda ordnade

hamnförhållanden, emedan banan icke för sin förbindelse med hafvet bör vara beroende af enskilda. – Då det gällde så viftiga intressen för vårt samhälle, trodde talaren det vara stora skäl i att göra den lilla uppoffring, hvarom här vore fråga, kommittén, som han föreslog skulle utgöras af Lysekils styrelse, borde då redogöras för våra hamnförhållanden, resultatet af föregående järnvägsundersökningar, platsens utveckling och i öfrigt hvad som kan anses lämpligt i frågan.

Konsul Duff trodde ej, att regeringen komme att under några förhållanden belasta i frågavarande järnvägsförslag, som redan går upp till 16 millioner, med ytterligare några millioner för bibanor. Ansåg det bäst att först uppvakta länets hövding, som snart kommer hit, för att inhemta råd och upplysningar. Sedan kunde man ifall så ansågs lämpligt, sända uppvaktning till Stockholm.

Ordföranden hade alltid trott, att staten måste bygga bibanorna, när den bygger längdbanan, enär det naturligtvis är genom de förra, som den senare skall bli lönande.

Herr Duff hade ingenting emot förslaget, om det blott blefve till någon nytta, fruktade, att det skulle vara påfluget att påminna ministern och generaldirektören om deras yttranden i Grebbestad, hvilka möjligen icke kunde få anses officiella.

Konsul Radhe ansåg förslaget välbetänkt. Trodde ej, att det vore påfluget, då han ur säker källa visste, att det redan förra året hos vederbörande var tal om att på statens bekostnad bygga denna bibana antingen till Lysekil eller till Grebbestad.

Ordföranden gjorde till det framställda förslaget det tillägg, att den tillsatta kommittén äfven skulle verka för stadsfrågans lyckliga lösning.

Kapten Ödman var för det framställda förslaget i sinom tid, men trodde det ännu vara för tidigt. Landstinget hade ännu icke eviljat fri jord till bibanor. När detta var gjordt, vore det tid. Föreslog, att uppskjuta med saken till efter landstingets sammanträde.

Öfverstelöjtnant Lilliehök: ”Skall en dylik uppvaktning göras, måste den göras snart, man vill ha frågan behandlad nästa riksdag. Att fri jord ej beviljats, vore intet hinder, ty anslag till banan kunde ju beviljas, med vilkor att fri jord upplåtes.

Sedan ännu ett par talare haft ordet, antogs till kontraposition i voteringen ett af konsul Duff under diskussionen framställt förslag: ”att tillsätta kommittén, men att någon afresa ej skulla företagas, förr än man gjort sig

underrättad om att full anledning därtill finnes, hvarefter dr Landelius förslag af fullmäktige bifölls.

Till kommittérade valdes hrr dr A. H. Malm, öfverstelöjtnant C. S. Lilliehöök, konsul Magnus Radhe och dr P. F. Landelius.

Anslaget skall utgå ur kommunalkassan enligt reseräkning.

Utvidgning af salutorget.

På grund af att salutorget mer och mer visar sig otillräckligt hade Konsul Radhe föreslagit tillsättande af en kommitté för utredning af huru en utvidgning af salutorget lämpligen skulle kunna utföras. Fullmäktige uppdrogo åt kommunalnämnden att verkställa denna utredning.

En gåfva från jordegarna till kommunen.

Lysekils jordegare hade beslutit öfverlemna till kommunen gatan från Landsvägsbron mellan garfvare A. Carlsson och kapten L. A. Carlsons tomter, med villkor att kommunen före instundande höst gör densamma i ordning, så att den blir tjenlig för trafik. Kaptenerna L. A. Carlson och C. A. Andersson samt grosshandl. C. Warholm hade i skrifvelse anhållit, att gatan måtte iordningställas. Samma anhållan hade äfven ingifvits af Grötö-bolagets disponent. Enligt af ingenjör Hjelmgren utarbetadt förslag skulle gatans iordningställande – utom trottoarerna – kosta 885 kr.

Fullmäktige beslöto att mottaga gåfvan med detta villkor.

Qvarngrändens försättande i bättre skick.

En skrifvelse från hr. J. A. Johansson m. fl. huseggare i Qvarngränd hade inkommit, med klagomål öfver bemälda gatas bedröfliga tillstånd synnerligast vid regnväder – varom fullmäktige uppmanades att själfva öfvertyga sig genom besök på platsen vid ett dylikt tillfälle – samt med anhållan om grändens förbättrande. Remitterades till kommunalnämnden.

Enskild egare af samfälld jord mot hela kommunen.

Göta hofrätts utslag på de besvär, hr A. G. Bergfalk anført öfver att Lysekils kommun erhållit lagfart å tomten n:r 93 vid Färgaregatan upplästes. Hofrätten hade i enlighet med klagandens yrkande upphäft häradsrättens beslut om lagfart, när samfälld jord icke får delegerades bestridande afyttras.

På kommissarie Viktor Hyllengrens förslag beslöts att öfverklaga hofrättens utslag samt att uppdraga åt en skicklig och i dylika saker förfaren jurist att sköta saken hos k. m:t. styrelsen fick i uppdrag att ombesörja målets fullföljande enligt detta beslut. Dessutom beslöts på kapten Ödmans förslag anhålla hos jordegarna, att de måtte delta i kostnaderna för målets fullföljande, då det är så att säga en lifsfråga för dem som här skall afgöras.

Vattenledning till Rosviksberg.

Ännu en skrivelse hade inkommit, nämligen från å Rosviksberg boende, med hemställan om kommunen ville anlägga vattenledning till Rosviksberg, enär de genom kyrkobyggnadarbetet afstängts från den af hr Weiss anlagda källan. Remitterades till kommunalnämnden.

Att justera protokollet utsågos konsul M. Radhe och kapten L. Ödman, hvarefter sammanträdet afslutades.

I Bansviks badhus, som öppnades igår, serveras dagligen första, andra och tredje klassens bad. Å första klassens abonnerade bad erhålles 15 % rabatt. Kamrer är äfven i år fröken Anna Olsson.

Lysekils jordegare befriade från båtskjutsningsskyldighet. Med anledning af dels af kronolänsman Hyllengren gjord framställning om föreläggande för Lysekils jordegare att inom viss tid anordna ordentlig båtskjuts från köpingen, dels på jordegarnes hemställan om befrielse från båtskjutsskyldigheten, har Kong. Befallningshafvande i länet i den 2 juni afkunnadt utslag befriadt jordegarne från den skyldighet från den 1 juli, enär af handlingarne i ärendet framgår, att båtskjuts enligt reglemente numera ytterst sällan om en någonsin, användes eller begäres på grund af att Lysekil eger synnerligen lifliga ångbåtskommunikationer med alla de platser, till hvilka båtskjuts därifrån skulle utgå samt med anledning däraf ingen, äfven med oskäligt hög betalning vill åtaga sig skjutsskyldigheten, då den naturligtvis ej ger några inkomster.

Lysekils sparbanks herrar hufvudmän hade i tisdags afton årssammanträde å kommunalsalen under konsul M. Radhes ordförandeskap. Tolf hufvudmän voro närvarande.

Års- och revisionsberättelserna från föregående verksamhetsår upplästes hvarefter styrelsen beviljades full ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattade.

Tre styrelseledamöter, hrr konsul M. Radhe, kapt. L. Ödman och kapt. N. O. Lycke, voro i tur att afgå och återvaldes nu för en tid af 2 år.

Afgående styrelsesuppleanten tullinspektör Axel Lyzell återvaldes likaledes.

Till revisorer, för hvilka arfvodet bestämdes till 25 kronor för vardera, utsågos hrr kassör F. A. Blom och grosshandl. G. Sjöstam, samt till deras suppleanter hrr bokhållaren J. F. Carlsson och O. Weiss.

De hufvudmän som voro i tur att afgå, hrr konsul M. Radhe samt kaptenerna Jul. Backman, A. O. Lycke och N. O. Lycke, återvaldes.

Att justera dagens protokoll utsågos hrr L. Ödman och grosshandl. Fr. Carlson.

Anmälda badgäster. 28-30 juni.

Hammar, A. F., handlande med fru, Vermland,
Ekström, Mathilda, fröken, Vestergötland,
Ekström, Agnes, fröken, d:o,
Hallgren, N., bankkassör, med familj, Lysekil,
Liljeroth, Frida, fröken, Göteborg, Strandgatan n:o 46,
Henriques, Henry, ryttmästare, Stockholm,
Soundy, Samuel, M., England, Lindbergs hotell,
Gullström, Ragnar, bokhållare, Vermland, gymnastikhuset,
Sandberg, G., borgmästare, Venersborg, Badhusgaran n:o 10,
Andersson, Adolf, handlande, Borås, Hotell Gjötberg,
Ströberg, Alfr., handlande, Vexjö,
Jansson, P. G. grosshandl., med fru, Kristinehamn, Kyrkviks Strandgata n:o 41,
Ericson, N. O. bokhållare, Lysekil,
Ericson, P., fru, d:o,
Hallberg, Bertha, fröken, Venersborg,
Vingqvist, B., fabrikör med fru, Fritsla, Ö. G. Mattsson, Kyrkevik,
Pettersson, Rosa, Vara,
Säve, Bertha, fru, Gefle, kapt. B. Lycke,
Engström, C., Fröken, Gefle, d:o,
Ericsson, Emil, grosshandlare, Gefle, kassör Hallgren,
Behm, Axel, köpman, Göteborg, Badhusgatan n:o 12,
Lindberg, S., gru, Göteborg, Färgaregatan n:o 4,
Sundberg, Mathilda, fröken, Göteborg, d:o,
Ericsson, O. E., handlande, Stockholm, kassör, Hallgren,
Lundstedt, Emma, fröken, Stockholm, Rosvikstorg n:o 7,
Hedborg, Axel, v. häradshöfd., Skellefteå, Kyrkeviken n:o 33,
Johansson, Carl, landtbrukare, Lillkyrka, Strandgatan n:o 34,
Vesterlund, Oscar, fil. stud., Falun, Mollénska huset,
Hellberg, John, handelsresande, Borås,
Vestrin, Theodor, hofrättsråd, Stockholm, Strandhotell I.,
Friedlander. V. E. kyrkoherde med fru och barn, Slättåkra, Gamla Mollénska
huset,
Boström, Amalia, fröken, d:o, d:o,
Antalet anmälda badgäster från säsongens början: 276.

Velocipeder repareras och förnicklas omsorgsfullt och billigt. Alla lösa velocipeddelar kunna äfven erhållas hos Axell & Bergman, Lysekil.

Ett väl bibehållet **Taffelpiano**, försäljes till billigt pris. Vidare meddelar fru Anna Sjöstam, Lysekil.

Likkistor finnas på lager till platsens billigaste priser i Färgaregatan n:r 1 strax vid Stora torget i Lysekil.

Order upptagas äfven pr telefon af Oscar Wallén.

Maskinist och montör.

Kompetent person att sköta elektriska verket härstädes samt utföra inledning af elektrisk belysning i byggnader erhåller plats den 15 juli. Endast absolut nykter person antages. Ansökningar jämte rekommendationer insändas till undertecknad. Lysekil den 22 Juni 1897. Magnus Radhe.

(Skärgården 1897-07-02/KJ)

1897-07-06

Skärgården

Midsommaren varar här i tre veckor, skrifver en af våra meddelare på platsen, enär den midsommarstång, som restes i Vallbodalen på midsommaraftonen, skall stå i tre veckor. Och dit går ungdomen nu om lördags- och söndagskvällarne och får sig en svängom kring stängen.

Eljes har inte ungdomen någon annan plats på nära håll att roa sig på om sommaren, emedan de unga bruka så mycket oväsen dit de komma tillsammans, att de bli bortmotade af polisen.

Det Lysekil som kommer. Å handlanden Th. Landebergs nyinköpta tomt vid torget arbetas för närvarande med afrödning och bortförande af sten, grus och dylikt för att sedan där lägga grund till ett större hus.

Anmälda badgäster 1-4 juli.

Carlsson, Ludvig, kassör, Stockholm,
Kristenson, Emil, Gefle, kapten Lycke,
Maritz, Edv., med familj, Stora Hof, bankkassör Hallgren,
Hammarström, A. Th., köpman med fru, Kristinehamn, Christenssons
restaurant,
Lindstedt, G., ingenjör med fru, Ström,
Göransson, L., fru, Gefle,
Sandström, M., fru, Gefle,
Sandström, K. d:o,
Haij, E., friherre, Onsjö, kapt. Lycke,
Lagerberg, K. E. landsfiskal, Vestergötland, Bergfalcks hotell,
Rydblom, Carl, Göteboeg,
Widmark, H., fröken, Stockholm, egen villa,
Ekelund, Aug., folkskoleinspektör, Ellenö,
Bothen, F., kapten med fru, Karlskrona,
Boberg, August, apotekare, stockholm, Strandhotell II,
Boberg, Anna, fröken, d:o, d:o,
Grill Andreas, kandidat, Örebro,

Groth, C. M., professor, Stockholm, Strandhotell I,
 Hjort Lennart, direktör, Vänersborg, Bergsgatan n:o 8,
 Karlström, Hjalmar, med. kand., Stockholm, gymnastiken,
 Bengtsson, J. Fritsla,
 Gerle, N., d:to,
 Falck, Anna, Nyland, Strandhotell II,
 Falk, Alida, d:o, d:o,
 Kjellerstedt, Ellen, d:o, d:o,
 Andersén, H., fru,
 Andersén, Anna, fröken,
 Wahlgren, J. A., godsegare, Stockholm, Kyrkevik,
 Welander, S., professorska med dotter, Stockholm, Strandhotell I,
 Malling, J., underlöjtnant, Göteborg, Skolhuset,
 Malling, Charl., fru, Göteborg, d.o,
 Essén, Erik, köpman, Gbg, d:o,
 Flack, Maria, fröken, Vestergötland, d;o,
 Humbla, Ph., v. häradshöfd., Kristianstad, kapt. John Andersson,
 Humbla, Linnéa, fru, d:o, d:o,
 Humbla, K., Ph., d:o,
 Österlund, D., handlande, Stockholm, kapt. E. B. Lycke,
 Nordeman, fru med dotter, Örnköldsvik, Qvarngränd n:o 3,
 Mollén V. E., Lysekil,
 Wahlström, Alfrida, fröken, Östergötland,
 Månsson, S., intendent med fru, Tänger Enviken, Strandhotell II,
 Bergenhem, B., doktor, Nyköping, häradshöfding, Hedlund,
 Bergenhem, Elna, fru, d:o, d:o,
 Christeirson, byråchef, Stockholm,
 Alströmer, Therese, friherrinna, Stockholm,
 Rose, Georg, adjunkt, Karlstad, kamrer Husberg,
 Falk, Gustaf, biträdande läkare, Stockholm,
 Gihl, G., bankdirektör, Stockholm, Strandhotell I,
 Sipelius, fru, Helsingfors, d:o,
 Behm, Julie, enkefru, född von Seth, Upsala, Strandgatan n:o 41,
 Bohm, G. F., agronom, d:o, d:o,
 Odencrants. Th., häradshöfding med fru och dotter, Borås, Kjellströms villa,
 Reisz, C., professor med fru och dotter, Köpenhamn, Strandhotell II,
 Smerling, Julia., fru med döttrar, Stockholm, Strandhotell I,
 Ryberg, J. F., Grästorps, Gjöteborgs hotell,
 Lundborg, Pontus, Göteborg, Strandhotell I,
 Ekström, fru, Floda, Badhusgatan n:o 10,
 Ekström, fröken, d:o, d:o,
 Elfverson, Carl, fabrikör, Strandhotell I,
 Pontén, Ferd., v. häradshöfding med fru, Göteborg, Badhusgatan n:o 10,
 Fraenkel, R., fröken, Stockholm,
 (Skärgården 1897-07-06/KJ)

1897-07-09

Skärgården

Våning i Lysekil. Öfra våningen i G. J. Sundbergs arfvingars hus n:r 40 vid Kungsgatan här i köpingen, innehållande 8 rum, tambur samt kök med vatten och slaskledning är till uthyrning ledig den 15 nästl. Oktober.

Med lägenheten följer trädgård med paviljong, fruktträd och bärbuskar.

Källare, del i bryggghus och torkvind samt rymliga uthus.

Vidare meddelar

Lysekil den 6 Juli 1897. Magnus Radhe

Handelslägenhet i Lysekil, uti G. J. Sundbergs arfvingars nus N:o 40 vid Kungsgatan, här i köpingen hvarest speceri- och diversehandel i många år bedrivits och hvilken handelslokal de senast 22 åren innehafts af Herr J. O. Wallentin, är till uthyrning ledig 15 nästk. Oktober.

Kontor, jämte ett mindre rum, rymliga packbodas, magasin, stallrum och uthus åtfölja handelslägenheten.

I samma våning som handelslokalen finnas 5 rum, kök med vatten- och slaskledning samt nödiga uthus att hyra.

Vidare meddelar.

Lysekil den 6 juli 1897. Magnus Radhe.

Anmälda badgäster 5-7 juli.

Lycke, Walter, studerande, Lysekil,

Nordvall-Olsson, Julia, fru, d:o,

Nordvall, Mia, fröken, d:o,

Göthberg, A. Th., kyrkoherde, Moholm, Bergfalks hotell,

Troili, Augusta, majorska, Karlstad, Stora Kyrkogatan n:o 12,

Troili, Hilda, fröken, d:o, d:o,

Ericsson, Carolina, enkefru, Falun, Kyrkogatan n:o 18,

Abrahamsson, Aug., grosshandlare, Nääs, Floda,

Abranson,, Elin, fröken, Göteborg,

Brogren, J. L., disponent, Linköping, Aug. Olsson, Kyrkevik,

Brogren, Hulda, fru, d:o, d:o,

Brogren, L. F., studerande, d:o, d:o,

Elliot, Anna, fröken, Stockholm,

Elliot, Stina, fröken, d:o,

Svanberg, Hildegard, fröken, Lysekil,

Peterson, Hedvig, fröken, Lysekil,

Rappe, Thorborg, friherrinna, Stockholm, Kyrkevik,

Hökerberg, Ebba, fru, d:o, d:o,

Lybeck, Mikael, skriftställare, fil. mag., Helsingfors, Lindbergs hotell,

Nydqvist, A., ingenjör med fru, Trollhättan,

Tham, Eva, fröken, Klotten, Strandhotell II,

Peterson, Emma, fru, Trollhättan,
 Trozelli, Mimmi, fru, Malmögård, kapt. Lycke,
 Abelin, Ellen, fru, Norrviken, d:o,
 Laurentius, David, Nerike, Rosviksberg,
 Nordquist, Arvid, köpman, Stockholm, Strandhotell II,
 Sundin, Ruth, fröken, Stockholm, kapt. Pihl, Bergsgatan,
 Lennander, B., C., kassör, Elfverstorp,
 Hultengren, Roberta, fru, Grästorp, Strandhotell I,
 Ullman, C. L., professor, med. dr., Göteborg, Strandhotell I,
 Pettersson, Oscar, v. häradshöfding, Lund, fru Ringqvist, Kyekrvik,
 Hammar, Carl, Rådman med fru, Malmö, skeppare Strandberg, Rosviksgatan,
 Kull, Maria, fröken, Stockholm, Strandgatan n:o 49,
 Dahlgren, Augusta, fröken, Falköping, Kyrkevik n:o 41½,
 Hertzberg, Hilda, fru, Fröstorp, Dalsland, Kyrkivik,
 Nelson, Victor, E., disponent, California, d:o,
 Sjöstam, Gust., skeppsklarerare, Lysekil,
 Sjöstam, Anna, fru, d:o,
 Moberg, Elin, fröken, Kristinehamn, Färgaregatan n:o 13,
 Ångman, Vera, d:o, d:o,
 Ångman, Nils, d:o, d:o,
 Von Seth, G., Skåne, Bergfalks hotell,
 Gustafsson, Edit, fröken, Åsby, Badhusgatan n:o 9,
 Odelberg, Lydia, fru, Gimo, d:o,
 Caspar, Frans, ingenjör, Stockholm, Badhusgatan,
 Malmberg, A., jägmästare, med familj, Östersund, Badhusgatan n:o 11,
 Nordlander, H. brukspatron, med familj, Hagge,
 Nettelbladt, A. E., agent, Göteborg, Lindbergs hotell,
 Styffe, Knut, öfverdirektör med fru, Stockholm, Strandhotell I,
 Larsson, Axel, bankkamrer med fru, Stockholm, Lilla Kyrkogatan n:o 37,
 Lundberg, F. H. maskindirektör med fru, Stockholm, Lilla Kyrkogatan n:o 33,
 Lundberg, Elisabeth, fröken, d:o, d:o,
 Lundberg, Ellen, fröken, d:o, d:o,
 Hedberg, J. A., läroverksskollega, Eksjö, fru Åsberg,
 Bohlin, A., Venersborg,
 Andersson, O., doktor, Oskarshamn,
 Andersson, A., hotellegare, Karlstad,
 Setterlund, Selma, fröken, Kopparberg, Färgaregatan n:o 11,
 Sandsten, Maria, fru med dotter, Falun, Färgaregatan n:o 11,
 Eriksson, Otto, grosshandl. Borås, Kungsgatan n:o 49,
 Gahn, Henrica, fröken, Falun, kapt. E. B. Lycke,
 Schmidt, Anna, fröken, d:o, d:o,
 Leksell, Eric, kandidat, Upsala,
 Alphen, Th., Göteborg, Kyrkevik n:o 33
 Löfvengren, N., stationsskrifvare, Malmö, Kyrkevik n:o 46,
 Löfvengren, L., fru, d:o, d:o,

Casperson, Maria, fru, Degerfors,
Casperson, Sigrid, d:o,
Larsson, Yngve, Stockholm, Lilla Kyrkogatan n:o 33,
Antalet anmälda badgäster från säsongens början 410.
(Skärgården 1897-07-09/KJ)

1897-07-13

Skärgården

Kungörelse. Torsdagen den 29 dennes kl. 12 på dagen låter Bleckslagerifabrikören herr S. L. Kjellberg, genom offentlig auktion på stället försälja sin vid Stora torget i Lysekil belägna egendom, huset n:o 35, innehållande 2:ne handelslokaler och därjämte 4 rum och kök, äfvensom bleckslageriverkstad på undra botten, samt 2:ne rum och rymlig vind ofvanpå, med rymliga uthus, såsom smedja, hvilken under samma tak innehåller 2:ne rum, som använts för plåtslageri, samt magasin och rymliga vedbodrar äfvensom egarens dispositionsrätt till tomten, hvarå husen äro belägna,

För möjligen okände spekulanter kännedom meddelas, att egendomen är den mest centralt och välbelägna inom köpingen i flere afseenden, samt inbringat i hyror kronor 1,300 årligen.

Villkoren tillkännagifvas före utropet. Närmare upplysningar genom egaren herr S. L. Kjellberg eller undertecknad.

Heden i juli 1897. E. A. Oscar N. Olsson.

Tvenne prydliga samt nyrestaureerade och i gått skick varande Våningar hvardera innehållande 6 rum samt jungfrukammare och kök, i gamla Mollénska huset i Lysekil, äro till uthyrning lediga från och med den 1:ste nästkommande oktober. Närmare upplysningar lemnas å stället.

Femtio år har förflutit sedan Lysekils hafsbadanstalt började sin verksamhet. [1846]. Med anledning däraf hade badbolagets styrelse beslutit att i lördags fira badanstaltens 50-års-jubileum.

Lysekil hade också den dagen klädt sig i högtidsdrägt, d. v. s. i rik flaggskrud. På qvällen hade arrangerats stor fest i societetssalongen, till hvilken inbjudits badbetjeningen samt Lysekils styrelse och kommunalfullmäktige jämte badintendenter vid andra svenska kurorter, gamla kurgäster m. fl.

Vid den bestämda tiden kl. 7.30 e. m., hade infunnit sig så mycket folk, som den stora lokalen junde rymma af både sittande och stående. Salongen var prydd med flaggor, hvarjämte professor Curmans välkända, sympariska anlete från salens fond blickade oss till mötes. Visserligen var det endast em kopia af den afhållne professorn, som midt i en smakfull dekoration af levande växter höjde sitt hufvud där framme, men då han sjelf beklagligen var förhindrad

närvara å festen, gjorde möjligen anblicken af bysten, att den saknad, som hvar och en ovedersägligen kände, blef mindre intensiv.

Festen inleddes med en festmarsch af Forini, utförd af Bohusläns regementes musikkår, hvarefter badintendenten i Lysekil, d:r A. Wide, lemnade en utförlig historik öfver kuranstaltens utveckling, allt ifrån dess början till nuvarande tid.

Konsul J. G. Mollén är anstaltens förste grundläggare. Han omändrade år 1847 en större fartygsruff till varmbadhus. Mollén hade tjänstgjort som skeppsläkare och var ända till midten af 50-talet den ende läkaren i Lysekil, ehuru han aldrig studerat medicin. De badbesökandes antal växte raskt, så att Mollén snart uppförde ett nytt varmbadhus, den nuvarande "Gröna villan", som ända till år 1864 utgjorde allt, både badhus, societetslokal, mottagningsrum m. m. Konsul Mollén understöddes i sina sträfvanden af ett par bland den tidens stormän inom medicinen, Magnus Huss och Anders Retzius.

Från år 1859 blef d:r Carl Curman anställd som badläkare i Lysekil; nytt badbolag bildades år 1863 och det nuvarande varmbadhuset började uppföras, likaså nya kallbassänger samt i rask följd societetshus, restauration med flere byggnader, hvilka upprepade gånger under den följande tiden tillbyggs och förbättrats. Professor Curman kan därför med allt skäl kallas den andre grundläggaren af Lysekils hafsbad, och talaren framhöll hurusom Curman nedlagt hela sin skapande förmåga och sin fulla energi på kuranstaltens höjande, både i egenskap af badintendent och verkställande direktör.

Professor Curman vann det största erkännandet för sina sträfvanden, då allmänna svenska läkaremötet afhölls i Lysekil för två år sedan. Den svenska läkarekåren gaf därvid sitt fulla erkännande åt anordningarna vid själfva kurorten och inom Lysekils samhälle.

Talaren framhöll vidare, att professor Curman utöfvade den mest välgörande inflytande på Lysekils omdaning från ett vanligt fiskläge till en af de bästa platser i hygieniskt hänseende.

Af stor betydelse vore de redan tidigt grundade understödsfonderna för Pauvres Honteux och för pensionerad badbetjening. Dessa båda fonder uppgå f. n. till omkring 14.000 kronor hvardera.

Föreningen "Lysekils vänner" hade understödt badbolaget i dess sträfvan att göra vistelsen i Lysekil så angenäm som möjligt för besökande främlingar.

Det största erkännandet egnades i värtaliga och varma ordalag åt professor Curman, och talaren slöt sitt föredrag med uttalande af den förhoppningen, att Lysekils hafsbadanstalt allt framgent måtte komma att bibehålla den karakter, han gifvit densamma.

Därefter söngs "Ave Maria" af fru Louise Pyk, ypperligt som alltid, hvarefter talarestolen bestogs af badbolagets verkställande direktör dr Hugo Köster, som höll ett tal af ungefär följande innehåll.

Talaren instämde af hjärtat i det erkännande, som af den föregående talaren eignats professor Curman, hvilkens frånvaro han lifligt beklagade. Men "fältherren ensam vinner icke slaget." Han behöfde trupper, och det var till dessa medhjälpare, talaren nu å bolagets vägnar riktade ett varmt och hjärtligt tack. Bolaget hade haft lyckan få sådana medhjälpare, som genom den karga natur, i hvilken de uppvuxit, fostrats till idoghet och uthållighet. Det är icke lätt att från arla morgonstund till sena qvällen utföra det ansträngande arbete, de ha att uträtta; det fordras ihärdighet och ifver. Och hittills ha de på ett utmärkt sätt skött sina respektive åligganden; och talaren hoppades och trodde, att det goda samarbetet skulle fortfara.

Främst bland dessa värderade medarbetare ville talaren tillåta signämna badanstaltens nitiske förvaltare hr N. Hallgren. Genom sin samvetsgrannhet och sina omfattande insikter har han till väsentlig del bidragit till att anstalten nått sin nuvarande utveckling, och hans namn kommer att intaga ett framstående rum i den historia, som en gång skrifves öfver Lysekils hafsbadanstalter. Patriotiska sällskapet hade också på grund däraf beslutit tilldela hr Hallgren sin mindre medalj i guld.

Men äfven våra öfriga medhjälpare ha hvar i sin mån arbetat för det helas framgång. Icke mindre än 8 af dem ha varit i bolagets tjänst i öfver 20 år och dörföre belönats med Patriotiska sällskapets silfvermedaljer, nämligen baderskorna Kristina Johansson, Charlotta Olsson, Matilda Nilsson, Marianne Källare, Jakobina Sandberg och Carolina Kaspersson samt eldaren Hans Jakob Mattsson och badmästaren Johan Johansson.

Talaren framhöll, att det vore ett lika vackert som ovanligt förhållande detta, att ungefär en femtedel af hela betjeningen gjort sig förtjent af en dylik utmärkelse. "Jag riktar ännu en gång mitt tack till Eder alla och gör detta så mycket hellre, som jag kan räkna Eder för gamla vänner. I som icke nu fått medaljer, ären dock icke förbigångna; Eder tur kommer äfven en gång. Tack för god vakt!"

Med dessa ord afslöt de Köster sitt af hjärtlighet och värme präglade tal, hvarefter de ofvan uppräknade kallades upp på estraden i tur och ordning för att mottagamedaljerna, som af dr Köster fästes på deras bröst.

Sedan medaljörerna pryts med sina respektive hederstecken och ordnats i en halfcirkel på estraden, hvarifrån de med förklarlig stolthet och öfverlägsenhet blickade ned på oss andre odekorerade, framträdde Lysekils kommuns

ordförande, d:r A. H. Malm, och öfverlemnade med ett värtaligt, anslående anförande badbolaget ofvannämnda, af numera aflidne bildhuggaren Frithiof Kjellberg modellerade byst, som åstadkommits genom insamling i Lysekils samhälle, jämte en penningssumma – öfverskottet på nämnda insamling – för bildande af en fond vid badinrättningen.

Lifligt beklagande, att professor Curman var förhindrad närvara å festen, framhöll talaren den stora tacksamhetsskuld, hvori Lysekils samhälle står och alltid kommer att stå till professorn. Han anförde en del detaljer ur dennes och Lysekils gemensamma historia och den förres förtjenster om det senare. Hvarje Lysekilsbo älskar och vördar honom också som en fader och vän, och alltid visat honom samhället genom flaggning eller på annat sätt sin glädje öfver att ”Professorn” kommer till platsen. Mången familj har han gagnat genom riktiga råd i skilda frågor. Hans minne skall snt förblekna inom vårt samhälle.

Därpå omtalade han, att Curman på sin tid vid valet af lefnadsbana tvekat mellan vetenskapen och konsten, mellan medicinen och bildhuggeriet. Han var på samma gång elev vid Karolinska institutet och Akademien för de fria konsterna. Det gamla Rom lekte i hans håg, och han sökte till och med konstnärstipendium för resa dit. Men detta erhöles i stället af Frithiof Kjellberg, skaparen af bland annat den staty af Linné, som nu pryder Humlegården i hufvudstaden. Tärningen var kastad, Curman valde medicinen, på hvilken bana han hastigt avancerade. Kärleken till konsten har han dock alltid behållit, och han fick också tillfälle att på nära håll umgås med denna, då han utnämndes till professor i anatomi vid konstakademierna, där han fortfarande verkar.

Professor Curmans rival vis-à-vis stipendiet är just den, som modellerat den byst af honom, hvilken talaren härmed å Lysekils vägnar öfverlemnade till badbolaget, och under dess vård för kommande släkten hugfästa minnet af den egentlige skaparen af det nutida Lysekil, ja, i stort sedt, af hela vårt moderna svenska kurväsen.

Dessutom öfverlämnade han äfvendels till badbolaget en summa penningar, utgörande öfverskottet å insamlingen för bysten, hvilken summa skulle bilda en fond vid badanstalten, med förbehåll att professor Curman måtte få bestämma öfver denna fonds användning.

Talaren slöt med uttalande af den önskan, att vi snart åter måtte få se professorn ibland oss, och att han ännu många år måtte förunnas att verka för den lidande mensklighetens väl.

(Enligt vad vi inhemtat skedde den insamling, hvilkens resultat nu öfverlemnades till bolaget, för omkring tolf år sedan, med anledning af att professor Curman då firade 25-årsdagen af sin verksamhet vid Lysekils

badanstlt och då sagt sig skola afgå. Att utföra bysten uppdrogs åt Frithiof Kjellberg, men han dog, innan arbetet var fullt färdigt, och på den grund kunde ej bysten uppsättas då, såsom ämnadt var. Emellertid har en annan konstnär utfördt det ofullbordade, så att bysten nu kunnat uppsättas på den bestämda platsen. Den är således Kjellbergs sista arbete.)

Sedan bysten betalts, återstod en rätt vacker summa penningar, hvilken, som ofvan synes, bestämts att användas till en fond vid badanstalten för ändamål, som af professor Curman bestämmes.

Sedan dr Malm slutat, föredrog fru Louise Pyk tvenne sånger, komponerade af professorskan Calla Curman, hvarefter de F. Falk uppläste ett stort antal från olika ankomna telegram, af hvilka vi återgifva följande:

Medevi: Till jubeldagen sänder äldsta syster hjärtlig lyckönskan. För Molléns minne, för Curmans stolta lifsgärning, höjes ett trefaldigt lefve. Vivas floreas semperque gandens! Levertin.

Söderköping: Vördsamma lyckönskningar till ärofullt femtio års jubileum. Vallgren.

Hjo: Pseudo-konkurrenten Hjo sänder lyckönskningar till jubileet genom Afzelius.

Ramlösa: Förhindrad personligen närvara vid jubileumshögtidligheten, ber jag Eder härmedelst mottaga min varma lyckönskan till fortsättning af Lysekils ärorika verksamhet jämte vördsamt tack för allt hvad denna för mig inneburit. Claus.

Porla: Den af naturen mest gynnade, den af människohänder bäst ordnade hafskuranstalt tillönskas all möjlig framgång i sin välsignelserika verksamhet. Lidén.

Bie: för femti år se´n, ner i Lysekil,
ej kunde någon ana, hur man
den badort skulle få i prima stil,
som sen han visat det, Carl Curman.
Minns, hur han botat folk från öster,
från norr och söder, Hugo Köster!
Och fortgång på den vägen bide
nu alla tryggt af Anders Wide.
Så lycka framgång än i femti år.
jag Lysekil som ”Vestkustperlan” spår.
Astleg Levin.

Professor Ullman uttalade å närvarande läkares vägnar en välgångsönskan till Lysekils hafsbadanstalter.

Fröken Henrika Widmark uppläste nedanstående, af henne för jubileumsfesten författade skaldestycke:

Vid Lysekils 50-årsjubileum den 10 juli 1897.

I dag till fest vi samlats här
Att minnets kransar vira.
När forntids tanke hyllad är.
Vi nutids gärning fira.
Vårt tack vi egna tid, som flytt,
Och se med hopp mot dag, som grytt

En återblick man nyss oss gett.
Af 50 år, som svunnit,
Hur Lysekil en gång sig tett
Ock hvartill nu det hunnit,
Vi lyssna till dess historik
Och följt dess bana framgångsril.

Vi sagan om den viking hört.
Som när han hemåt vände
På stranden upp kajutan fört
Och bud till fränder sände:
”Det är så friskt vid haf och skär,
Kom hit en tid och hvila här!”

Och fränder kommo. Bleknad kind
Fick rosorna tillbaka.
Och sjukling, stärkt af hafvets vind,
Fick helsans gåfva smaka.
”Kajutan blef till slut för trång. Den måste vidgas ut en gång.

En eskalup, som konstnärsblick
Med hjärta parad hde.
Kom hit – och form det hela fick
Sin själ däri, som vår viking gjort,
Af honom mejslades i stort;

Han timrade på klippig kust.
Så mångt helsans tempel;
Med otack fick han mången dust,
Men genom sitt exempel

Han fram till drömda målet hann:
Sitt Lysekil han lagrar vann!

Nu sjuder det af lif och flit,
Som folkets välstånd öka.
Och främlingsskaror skynda hit
Att kraft och helsa söka.
Och Lysekil är vida sport.
Som en beryktad helsoort.

Och hafvet städs detsamma är
Och rika håfvor skänker,
Kring samma klippor, samma skär.
Dess friska bölja stänker.
Som fordom susar västanvind.
Och rosor strör på bleknad kind.

Och släkten komma, släkten gå.
Som vågorna förrinna.
När brutna de mot stranden stå,
Så våra lif försvinna,
Det skum, som följt dess stolta fart,
Det sjunker ner och glömmas snart.

Men hvad du ädelt gjort och tänkt.
Det lefver och det varar,
Hvad godt de menskligheten skänkt
En eftervärld bevarar,
Om ej din sträfvan jag´et gällt,
Men om du högt ditt mål har ställt.

Och tankekornet, som du sått,
Till ymnig skörd kan blifva
Den gärning, som du börjat blott,
Välsignade kan blifva.
Och draga nya strömdrag med,
Tills floden växer, stolt och bred.

Festen avslutades med en marsch ur ”Midsommarnattsdrömmen”, spelad af orkestern.

Sedan programmets officiella del sålunda var genomgången, mottogo medaljörerna lyckönskningar af en stor del af de närvarande hvarefter man så småningom aftroppade.

Därvid bjödo professor Murray, dr Köster och Konsul Radhe armen åt en af de medaljerade baderskorna hvardera och dr Wide åt två hvar, då sällskapet tog en promenad på ”trampen”, under det orkestern spelade från musikpaviljongen.

Därefter tågade de jemte badbetjeningen, Lysekils styrelse m. fl. särskildt inbjudna till badhusrestauranten, där badbolaget bjöd på supé. Vid denna, som försiggick i två rum, föreslogs på en gång i båda rummen välgångsskål för Lysekils hafsbadanstalter.

Efter supéns slut återvände samtliga till societetssalongen, där diverse dryckesvaror serverades och där en myckenhet skålar föreslogs och druckos. Stämningen var hela tiden den angenämaste, och när samqvämet vid 12-tiden avslutades, voro samtliga nöjda och belåtna.

Badbetjeningen har också bedt oss att till badbolaget framföra deras hjärtliga tack, för att de så hedrats och för den rikliga välfägnad som kom dem till del.

**

En prydlig krans med inskrift ”Konsul J. G. Molléns minne – Från Lysekils Hafsbadanstalt, nedlades jubileumsdagen å gamle konsul Molléns graf.

**

Samtliga fripatienter vid badanstalterna erhöilo genom enskild persons välvilja en riklig måltid i Lysekils skolkök.

**

För att deltaga i festen hade hitrest badintendenterna vid Gustafsbergs, Fiskebäckskils, Ljungskile, Styrso och Särö badanstalter samt flere andra läkare från olika orter.

Ett obehagligt uppträde blefvo några gäster i Parkens café härstädes vittne till en qväll i förra veckan. En person, som genom börd och uppfostran borde kunna räknas till den bildade klassen, men som genom sitt uppförande städse gjort sig känd för brutalitet och brist på hyfsning, hade sagda qväll jämte ett par andra herrar af, som det tyckes, samma kaliber, slagit sig ned vid ett bord i Parken och reqvirerat förtäring, hvilken och serverats, vid half-12 tiden gick parkvakten på erhållen order till de tre och tillsade dem i höfliga ord att aflägsna sig, enär Parken skulle stängas. Men i stället för att rätta sig efter denna tillsägelse hotades vakten af ofvannämnda ”bildade” herre med stryk, om han ej teg och gick sin väg. När källarmästare Lindberg sedan själf tillsade dem att gå anfölls han af vår man med sådan häftighet, att han måste retirera försvarande sig med sin käpp. Emellertid hade man telefonerat till hotellet efter vaktmästare m. fl., hvarjämte köpingens nattvakt tillkallades, som han själf, påstod sig vara, lät icke så lätt öfvermanna sig. Han slogs med en vildes ursinne och utdelade slag åt höger och venster, utan att bekymra sig om, hvem som träffades, hvarför äfven en och annan af de passiva åskådarne fick en del af välfägnaden. Bord och stolar m.m. löst, som fanns i närheten, slogs ned, flaskor och glas krossades under det vilda tumeltet. Emellertid blef

öfvermakten slutligen för stor, trots att kamraterna sekunderade med berömvärd nit, hvarföre bärsärken ändtligen gaf sig på flykten. Han lär sedermera ha instämts till häradsrätten att stå till svars för sin bedrift.

Vi ha hört åskådarne säga att de aldrig sett, ens den värste hamnbuse uppföra sig så rått och brutalt som denne ”herre”, om han nu förtjenar den benämningen. Och kamraternas uppförande lär icke ha varit stort bättre.

Lysekils skyttegille valde på sammanträde i förra veckan till ordförande handelsföreståndaren herr Karl Törnqvist. Gillets förre ordförande, hr Bror Hultgren, har, såsom meddelats, med döden utgått. Hr. Törnqvist har förut nästan under gillets hela lifstid varit dess ordförande, men afsade sig förra hösten, enär han, som han själf sade, ville åvila sig åtminstone ett år. enligt vår åsikt är gillet att lyckönska till valets i allo tillfredsställande utgång.

Landshöfdingen grefve Carl G. Snoilsky är sedan i lördags kurgäst härstädes. Grefve Snoilsky bor i Strandhotell II.

Järnvägsdeputationen afreste i går till Stockholm för att uppvakta vederbörande angående bibana till Lysekil samt stadsfrågan. Deputationen ämnar senare uppvakta Konungen i Marstrand. D:r Landelius är förhindrad deltaga i resan.

Anmälda badgäster 8-11 juli.

Davidsson, David, professor, Upsala, Strandhotell II,
Johnsson, John, direktör med familj, Kopparberg, Kyrkogatan n:o 43,
Ryoth, E. B., miss, England, Kyrkogatan n:o 43,
Larsson, Hilma, fru, Kristinehamn, Färgaregatan n:o 13,
Larsson, Signe, fröken, d:o, d:o,
Larsson, Ingeborg, fröken, d:o, d:o,
Larsson, Elisabeth, fröken, d:o, d:o,
Larsson, Joseph, d:o, d:o,
Hagberg, Ernst, Degerfors,
Göthlin, Augusta, fru, Nora,
Göthlin, d:o,
Perselli, Elvira, fröken, d:o,
Hansson, Maria, d:o,
Lagerlöf, A., lärare, Lidköping, Strandhotell I,
Smith, Rosa, fru, Ferlef,
Nilsson, Axel, köpman, Norrköping, Strandhotell II,
Larsson, O., järnvägsbokhållare, Arboga,
Ehn, J. W., direktör, Stora Tun,
Sjögren, Alfr., köpman, Karlshamn, Gjötbergs hotell,
Hasselgren, R., kronolänsman, Stockholm, Kungsgatan n:o 21,
Aaris, Bertha, fröken, Helsingborg, d:r Köster,

Paulsson, Anna, fru med familj, Norrköping, kapten Brissman,
 Heyman, D., disponent, Solberga, Badhusgatan n:o 9,
 Wagenius, fru, Jämtland,
 Amneus, fröken, Mariestad, Gamla Strandgatan n:o 21,
 Swedenberg, fru, Malmö, professor Curmans villa,
 Andersson, Clas, assessor, Stockholm, Lilla Kyrkogatan n:o 33,
 Wahlén, C. J. M., rektor, Sala, Stora Kyrkogatan ,
 Lilliestierna, Maggie, fröken, Ek, Vestergötland, Strandgatan n:o 42,
 Berghult, G. V., kassör, Ånge, Norrland, Gjötberg,
 Sandelin, Thure, kapten med fru, Karlsborg, Kyrkevik n:o 13,
 Montin, R. W., hofrättsråd med fru, Wasa,
 Svanström, G. H., kapten, Stockholm, Lilla Kyrkogatan n:o 36,
 Lindbom, Ida, fröken, Munkedal, Rosviksberg n:o 2,
 Linfbom, Rosa, d:o,
 Lindbom, Enok, d:o,
 Lindbom, Dagmar, d:o,
 De Geer, Anna, friherrinna, Ervalla, Strandhotell I,
 Lundqvist, Oscar, köpman med söner, Jönköping, Kyrkevik,
 Knaust, A. F., källarmästare, Sundsvall, d:o,
 Lindwall, Hedvig, fru med familj, Norrköping, Kyrkevik,
 Von Bahr, Joh., akademisekreterare, Upsala, Badhusgatan n:o 12,
 Bokelund, Axel, landskamrerare, Kalmar, Bergsgatan n:o 55,
 Linden, D. O., häradsskrifvare, d:o. d:o,
 Sjöberg, Erik, Köping, gymnastikhuset,
 Afzelius, Gunnar, Stockholm,
 Carlsson, Berthold, doktor, Göteborg, Strandhotell II,
 Lidbeck, G. H., kapten, Karlskrona,
 Lidbeck, Ebba, fru, d:o,
 Berg, Alfhild, doktorinna med barn, Gefle, Bergsgatan, Aug. Andersson,
 Ugglå, Sophie, fröken, Borås,
 Magnusson, E., Norrköping,
 Wallin, Rosa, fru, Göteborg, Kyrkeviks Strandgata n:o 39,
 (Skärgården, 1897-07-13/KJ)

1897-07-16

Skärgården

Handelslägenhet till salu. Genom öppen och frivillig auktion, som förrättas i Lysekil, Landsvägsgatan N:o 23, Lördagen den 24 juli kl. 10. F. m. låter handl. Herr O. Bäckman, i anseende till afflyttning från stället, till den högst bjudande försälja återstående delen af sitt varulager, såsom kaffe, socker, mjöl och gryn, m.m. m.m.; många och fina möbler af hvarjehanda slag, en kammarorgel, en maskinmangel, koppar, malm- och trä saker, en del sängkläder samt det på stället stpende hus, indelt i 4 rum, handelsbod, kök och källare samt nödiga uthus, kände, vederhäftige inropare erhålla 3 månaders betalningsanstånd å lösendomen. Huset säljes kl. 12 på dagen mot särskildt billiga villkor. Träleberg & Lysekil den 13 Juli 1897. O. Hilmer Olsson.

Anmälda badgäster 12-14 juli.

Bochlendorff, H., med. d:r med fru, Riga, Ryssland, Bergfak,
 Snoilsky, G. grefve, landshöfding, Göteborg, Strandhotell II,
 Snoilsky, Jeanne, fröken, d:o. d:o,
 Hedenstierina, Harry, studerande, Vestergötland, kapten Lycke,
 Gradtman, Hj., kapten, Upsala,
 Af Sandeberg, Adolf, löjtnant, Enköping,
 Norén, A., fabrikör, Karlstad,
 Vogel, fru, Marbäck,
 Lundström, konsul, Borås, Lindberg,
 Vadsten, Sv., doktor med familj, Dalarne,
 Ståhlberg, L. F., fabrikör med familj, Eskilstuna, kapt. Bromander,
 Mogren, Anna, fröken, Nora,
 Scherdin, Alma, fröken, Kristinehamn, Färgaregatan n:o 13,
 Bonvin, Maria, fröken, d:o. d:o,
 Andersson, A. F. agent, Linköping,
 Bergström, G. fabrikör, d:o
 Thermaenius, herr, Stockholm, Bergsgatan n:o 30 Kyrkevik,
 Hultman, Knut, doktor, Göteborg,
 Hällström, Anna, fröken, d:o, kapt. H. Backman, Rosviksgatan,
 Hällström, Göta, fröken, d:o, d:o,
 Blidberg, Brita, fru, Göteborg,
 Colliander, Nils, Löjtnant, Kyrkevik, Bergsgatan n:o 28, Ringqvist,
 Kindal, Carl, handlare, Göteborg,
 Francke, Olena, fru, Stockholm,
 Johansson, Gust., handlande med familj, Grästorp,
 Larsson, Jacobina, fröken, Fredrikstad,
 Bäckström, Verner, trafikchef, Eskilstuna, Strandhotell I,
 Bäckström, Fanny, fru, d:o, d:o,
 Nordström, Alma, fru med son, Stockholm, Lilla Kyrkogatan n:o 3,
 Åkerlund, G. W., kommunalråd, Tammerfors,
 Wallerstedt, Ingrid, fröken, Karlstad, Stora Kyrkogatan n:o 12,
 Wallerstedt, Britta, fröken, d:o, d:o,
 Helenius, Arthur, trafikchef, Viborg, (Finland),
 Svensson, A., landtbrukare, Malma, Kyrkevik,
 Leijonhufvud, baron och friherrinna, Malmö, Bergfalk,
 Karén, Josephine, fru, Wara, Färgaregatan 1,
 Jungmarker, A. länsman, Falköping, Bergfalk,
 Qvist, N. D., disponent med son, Hernösand, Badhusgatan n:o 13,
 Schultz, Frida, fru, Göteborg, Villa Fridhem,
 Hedlund, Y. L., f. d. regementsläkare, Mariestad, Rodviksgatan n:o 3,
 Olson, Augusta, fröken, Vestergötland,
 Andersson, Hildegard, fröken, Göteborg,
 Andersson, Maria, fröken, Grästorp,

Andersson, C., Vestergötland,
 Eriksson, Hilda, fröken, Berfendal,
 Mattsson, C., fröken, d:o,
 Andersson, P., landtbrukare, Vermland,
 Palm, Clara, fru, Finnerödja,
 Bengtsson, Hanna, fröken, Göteborg,
 Josephson, Alida, fru, d:o,
 Olson, Hilmer, Malmön,
 Jansson, Elin, fröken, Vermland,
 Johansson, Kristine, fru med fam., Grästorp,
 Larson, J., fröken, Fredrikstad,
 Johansson, Anna, fru, Askum,
 Jonsson, Hanna, fröken, Essängen,
 Möller, Hilma, fru, Gillberga,
 Möller, Harald, Gillberga,
 Larsson, Axel, Dal,
 Nordström, Emma, fru, Lidköping,
 Kjellén, Kristina, fru, Tremmestad,
 Kjellén, Elin, fru, d:o,
 Jansson, Maria, fröken, d:o,
 Andersson, maria, fröken, Trollhättan,
 Larsson, Hilma, fru, Berfendal,
 Björkgren, med son, Falun,
 Malmström, C. O., med fru, Sundsvall,
 Andersson Aug., fastighetsegare, Svanhals,
 Hedenstierna, Carl, v. häradshöfding med familj, Stockholm,
 Lindstedt, Ida, fröken, Säffle,
 De Bische, Annie, fröken, Stockholm, Rundberg, Kyrkevik,
 Lindberg, S. P. landtbrukare, Ragunda, Societetshuset,
 Ljungqvist, Ferd., köpman, Göteborg,
 Petré, Elenor, fru, Philadelphia, Torsons villa,
 De Maré, Baltzar, ingenjör, Philadelphia,
 Petrow, Mari, fröken, Tiflis,
 Butchieff, Tamara, fröken d:o,
 Karlsson, N. A., landtbrukare, Klämesbol, Borensberg,
 Tamma, Hugo, med fru, Eneby, Stockholm,
 Antalet anmälda badgäster sedan säsongens början 631.
 (Skärgården, 1897-07-16/KJ)

1897-07-20

Skärgården

Våld mot polisman. I lördags em. vid 6-tiden egde ett mycket allvarligt uppträde rum å handlanden Gustaf Johanssons tomt vid Kungsgatan invid den där befintliga smedjan. Ynglingen Hj. Persson från Slätten, som var starkt berusad, öfverföll nämligen utan orsak först en stenhuggare och sedan en obekant herre, hvilka bägge erhöilo hvar sin örfil. Ingendera af dem slog igen

utan aflägsnade sig och polis tillkallades föt att taga vara på P., som tycktes vara alldeles vild.

Då poliskonstapeln Rosén härvid ankom till stället hade Persson ur smedjan hemtat sig två putstackor, med hvilka han gick mot konstapeln, hotade att krossa skallen på honom, om han vågade närma sig .

Emellertid lyckades smeden Forsberg att bakifrån fatta den vildsinte om lifvet, hvarefter poliskonstapeln tog ifrån honom tillhyggena. Då Rosén därpå uppmanade P. att hålla sig lugn, sökte denne slå honom i ansiktet, hvarvid brottning uppstod. Rosén lyckades därunder slå omkull våldsverkaren på marken och att ta med en civil persons hjälp lägga handbojor på den ena handen, men hann ej få sådana äfven på den andra handen, fastän en broder till Persson, Theodor, gaf Rosén en spark för munnen, så att ena läppen sprack på ett par ställen. nu kom en tredje, J. Johansson Mellqvist, till de bägge andres hjälp och, sedan Rosén tillfogats ännu några slag och sparkar i olika delar af ansiktet, måste denne släppa den anhållne, hvilka jämte sina bägge stallbröder sprang sin väg, medtagande handbojorna.

Sedan öfverkonstapeln Winberg anländt till platsen, lyckades man få tag i Mellqvist, som sattes i fängsligt förvar, hvarefter man gaf sig på jakt efter de bägge andra utigenom bergen, men utan att lyckas då hinna dem.

De häktades emellertid i söndags förmiddag och införpassades till läns cellfängelset i Uddevalla. Mellqvist försattes på fri fot, enär han icke direkt våldfört sig på någon.

De bägge bröderna åtnjöto den tvetydiga äran att vara traktens farligaste slagskämpar och ha förut för misshandel och dylikt straffats flere gånger. Theodor Persson har en gång bland annat varit dömd till 6 månaders fängelse för misshandel.

Val. Till revisorer af Lysekils badkassor har valts bankkamrer Axel Larsson och v. häradshöfding Nils Hedlund.

Till förtroendemän i sällskapet "Lysekils Vänner", äro utsedde doktorerna H. Köster och A. Wide.

En karusell har uppsatts å handl. G. Johanssons tomt, så att man nu kan få åka, segla eller rida på hästar eller gäss (svanor?), för mycket billigt pris.

"Ryska smällare" roade sig en del förhoppningsgifvande ungdomar i lördags med att kasta på förbipasserande personer. Sex å sju af deltagarne i den farliga leken anhölls, och deras namn upptecknades, för att de senare skola kunna erhålla sin välförtjänta näpst.

(Skärgården, 1897-07-20/KJ)

1897-07-23 **Skärgården**

Kommunalstämma med Lysekils jordegare hölls i tisdags kl. 6 e.m. å kommunalsalen under d.r A. H. Malms ordförandeskap, hvarvid följande ärenden handlades.

Köp och arrenden.

Hrr Robert och Axel Kristensson hade anhållit, att få köpa tomten n:r 68 Gamla Strandgatan, utgörande 708 qv.-alnar. Kommitterade hade tillstyrkt försäljningen till ett pris af kronor 1,25 pr qv.aln, och stämman beslöt i enlighet därmed. [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 7A.]

En af Oscar Weiss framställd begäran att få friköpa en jordrensa, belägen intill hans tomt n:r 2 Rosviksberg och innehållande 97½ qv.-alnar, bifölls likaledes i enlighet med kommitterades förslag, till pris kronor 1,25 pr qv.-aln.

Målare J. A. Johansson beviljades köp å tomten n:r 1 Rosviksberg, 1.116 qv.-alnar, till af kommitterade föreslaget pris kronor 1.50 pr qv.-aln.

Slaktare Olof Christiansson hade inlemnad en skrifvelse, hvare han påpekade, att han på grund af tvistigheter mellan jordegarna vore hindrad bygga å tomten n:r 136, belägen mellan Stora och Lilla Qvarngränd, hvilken tomt han köpt af jordegarna, men ej erhållit lagfart å. Stommen till det hus, han ämnade bygga, komme hit i dagarna, och han anhöll därför, att han måtte få arrendera tomten tills vidare i afvaktan på att köpets stadfärstes, enär han i annat fall tillskyndades stor förlust.

Då skrifvelsen var för sent inkommen, för att den skulle kunat upptagas på föredragningslistan, öfverlemnades den till kommitterade för regementsenlig behandling till nästa stämma.

Handlanden Theodor Landeberg hade i början af året köpt dels tomten n:r 87 vid stora torget af konsul Aug. Lysell och dels 100 qv.-alnar jord, belägen mellan nämnda tomt och gatan. Men gatulinjen gick närmare tomten, än man beräknat, hvarefter han anhöll att få taga i besittning ett af grannen, sjömannen Carlsson, inhägnat område som icke tillhörde den af Carlsson arrenderade tomten. Carlsson hade dessutom inkräktat en del af den af konsul Lysell köpta tomten, hvilken del hr. Landeberg yrkade att återfå genom jordegarna.

Hr. Carlsson anhöll i inlemnad skrifvelse, att jordegarna icke måtte fatta något beslut i frågan, enär den af honom arrenderade tomten skulle vara 80 fot åt gatan, och det inhägnade området icke har denna längd, hvarför det är för litet i stället för att vara för stort. Förre innehafvaren af hans tomt hade låtit Konsul Lysell bygga in på tomten från cirka 4 fot. Kontraktet ville han icke framvisa

och jordegarnes kontrakt var bortkommet, hvarför man icke kunde kontrollera riktigheten af dessa uppgifter.

Stämman beslöt, att hr Landeberg, i hvad det rör den af konsul Lysell inköpta tomten, har att hålla sig till säljaren, samt att jordegarne skola återbetala köpeskillingen för den del af de 100 qv.-alnarne, som L. icke kan erhålla på grund af gatulinien. Något nederlag ofvanom tomten för det åt gatan förlorade kunde man nämligen icke lemna, dels emedan man icke sålt någon jod ofvanför och dels emedan man icke visste, om man disponerade området i fråga. Skulle det vid undersökning visa sig, att så vore förhållandet, voro jordegarne villiga lemna detta nederlag, men de ansågo det icke finnas skäl för att de själva skulle låta verkställa sådan undersökning.

Förklaring,

Hade infodrats i anledning af besvär af handlanden Gustaf Johansson, såsom förmyndare för Gunhild Johansson, äfvensom af hr Lorens Källare öfver Lysekils jordegares å stämma 26 sistlidne februari under §§ 4, 7 och 9 fattade beslut rörande den gemensamma jorden. Till kommitterade att uppsätta förslag till förklaringskrift utsågos hrr M. Radhe, L. L. Lundberg, N. H. Lycke, O. N. Nordström och M. J. Magnusson.

Jordegarnes kommitterade fingo i uppdrag att revidera den förra året upprättade förteckningen öfver jordegare och deras lotter samt å stämmans vägnar verkställa öfriga af henne fattade beslut.

Anmälda badgäster 15 – 21 juli.

Damgren, Sigfrid, extralärare, Alingsås,
 Smedberg, Hedvig, fröken, Ryda, Färgaregatan n:o 9,
 Andersson, Julia, fröken, Karlstad, Kungsgatan,
 Champs, A. e., löjtnant, Karlskrona,
 Sjunnesson, N. E., förvaltare med fru, Boxholm, Bergfalk,
 Ekedal, Carl, verkmästare, d:o, d:o,
 Nygren, Algot, grosshandlare, Gefle, professorskan Malm,
 Nygren Oscar, löjtnant, d:o, d:o,
 Ljungqvist, O., kommandör, Stockholm, Strandhotell I,
 Weinberg, W., doktorinna, Göteborg, Färgaregatan n:o 4,
 Peterson, Alfred, fotograf, Göteborg, egen villa,
 Johansson, F. G., förvaltare med son, Sollefteå, Badhusgatan n:o 13,
 Andersson, Tyra, fröken, Örebro, Strandgatan n:o 83,
 Almqvist, J., handlande med fru och dotter, Linköping, Mollén villa,
 Tham, Volrath, Klotten, Strandhotell II,
 Sandin, Christian, Dalarne, Badhusgatan II,
 Mobeck, S. C., konsul, Norrköping, Strandhotell II,
 Björkqvist, Fr., handlande, d:o, Ringqvist,
 Boman, Ebba, fröken, Stockholm, Badhusgatan n:o 16,

Nyström, J. P., fabrikör med familj, Karlstad, Bergfalk,
 Hagstedt, A. L., handlande, Linköping,
 Wannberg, A., grosshandlare, Stockholm, Badhusgatan n:o 9,
 Mörck, Sören, disponent, Frånö,
 Malmström, Otto, Sköfde,
 Åkerlund, A., Stockholm, Badhusgatan n:o 9,
 Engström, Rob., urmakare, d:o, d:o,
 Hoflund, V., bankkassör, Eksjö, kapten Carlson,
 Lindholm, L. R., sekreterare i kongl. Arméförvaltningen, Stockholm,
 Lindbohm, Therese, fru, d:o,
 Lindbohm, Frida, fröken, d:o,
 Bökelund, Siri, fru, Kalmar, Bergsgatan n:o 55,
 Moberg, Elvira, fru, Gefle, Kyrkevik n:o 45,
 Bruselius, L., fru, Stockholm,
 Kjelderup, Louise, fröken, Kristiania,
 Wrangel, Fr. grefve, Stockholm, kapten B. Lycke,
 Grönvall, E., öfverstelöjtnant, Södermanland,
 Zwthelius, W., v. häradshöfding, Stockholm, Bergshyddan,
 Von Dardel, N., v. häradshöfding, d:o, d:o,
 Odenrantz, G., ingenjör,
 Petré, Helene, fröken, Stockholm,
 Brisman, Frithiof, kapten, Lysekil, Stora Kyrkogatan n:o 20,
 Brisman, Helene, fru, d:o, d:o,
 Köhler, C. F., fabrikör, Linköping, Molléns villa,
 Stål, Jenny, professorska, Stockholm, fröken Sannes villa,
 Stål, Ingeborg, fröken, d:o, d:o,
 Bergström, Joh., notarie, Linköping, Molléns villa,
 Mörstedt, A. F., disponent, Vermland, Rosviksberg n:o 6,
 Santesson, Axel, inspektor, Johanneshus,
 Kjellander, L., v. häradshöfding, Stockholm,
 Malmström, Anna, fru, Trollhättan,
 Zethelius, H., protokollsekreterare, Stockholm, badmästare Hansson,
 Lundqvist, Emil, köpman, Ränneshyttan,
 Hasselroth, Berndt, assessor med fru, Stockholm, Strandhotell I,
 Af Wetterstedt, D., baron, Stockholm,
 Jonsson, C., Köpman, Linköping, kaptn Joh. Andersson,
 Bergström, gustaf, direktör, Stockholm,
 Magnusson, J. F., köpman,
 Petré, Bertha, fru, Vexjö,
 Buhre, Augusta, fru, Stockholm,
 Haij, Anna, fröken, Onsjö,
 Haij, Adelaide, fröken, d:o,
 Ohlsson, Frans, handl., Kristinehamn,
 Fineus, Theresem, fru, Göteborg,
 Fineus, Elisabeth, fröken, d:o,

Peyson, Anna, fröken, Stockholm,
Hammar, O., handsekreterare, Hernösand,
Bergstedt, Hugo, faktor, Stockholm,
Sandahl, Hugo, kamrer, Eskilstuna,
Andersson, Lovisa, fru, Arboga,
Sjöberg, Erica, fröken, d:o,
Svensson, G. A., stationsinspektör, Vara,
Hellqvist, Aug., handlande, Ulfstorp,
Wibom, O. H., landskamrer, Venersborg,
Wibom, Hulda, fru, d:o,
Ericson, A. H., herr, Dalarne,
Andersson, O. J., herr, Östergötland,
Jensen, Maria, fru, Fredrikstad,
Andersson, Thyra, fröken, Örebro,
Andersson, Anna, fröken, d:o,
Lewander, L., handl. Göteborg,
Johansson, Carl, handlande, Trollhättan,
Jeurling, Maria, fru, Karlstad,
Jeurling, Knut, d:o,
Gadd, Anna, fru, Halmstad,
Gadd, Johan, stud., d:o.
Carlson, Carl, landtbr., Tanum,
Lindé, Josefina, fröken, Motala,
Frieberg, Hilma, fru, Östergötland,
Berlin, Hilmer, handl. Göteborg,
Svinhufvud, Wilh., major, Gefle,
Abenius, Gustaf, v. häradshöfding, Stockholm,
Pagels, E. H. Victor, ingenjör, Chicago, Ill. USA,
Wanberg, Gunnar, grosshandlare, Stockholm,
Wanberg, Gunhild, fru, d:o,
Andersson, Hjalmar, handl., Vretstorp,
Myrin, löjtnant,
Lindbom, J. G., handlande, Munkedal,
Hammar, H., sergant, Vestmanland,
Sacklund, O., direktör för opservatoriet i Pulkova,
Broberg, Frans, postdirektör, Göteborg,
Broberg, Aug., e. o. hofrättsnotarie, d:o,
Hellman, C. H., grosshandlare, Stockholm,
Hedborg, Greta, fru, Skellefteå,
Cramér, justitierådinna, Stockholm,
Till 21 dennes anmälda 766 badgäster.
(Skärgården, 1897-07-23/KJ)

1897-07-27 **Skärgården**

Badsällskapets basar å badhusområdet i Lördags gynnades af ett väder, som kunde tillstålla äfven långt gående anspråk. Solsken och ”hög himmel”, men icke så särdeles hög temperatur, med ett ord, vi hade att fröjda oss åt det lämpligaste väder, man kunde önska sig för en dylik tillställning.

En viss högtidsstämning, så att säga, ”låg i luften”, hela dagen. På förmiddagen, då vi som hastigast gjorde ett besök å platsen, mötte oss en särdeles liflig anblick. Unga damer i ljusa toaletter och ungherrar i lätta kostymer arbetade i sitt anlets svett med att upprätta och dekorera stånd och dylikt. Å öfra verandan hade man dukat stora bord med hvarjehanda lockande njutbarheter. En majstång höll man på att uppsätta å planen mellan restauranten och badhuset. Öfverallt var lif och rörelse. Nere vid en af bryggorna bokstafligen slogos de unga damerna – i all vänskaplighet förstås – om en del löf, som en jakt ditfört. En herre hade placerat sig grensle öfver ”takåsen” till ett större tält, beväpnad med en hammare och en del spikar, hvilka han med större eller mindre framgång sökte bringa in i trästängerna. Han tycktes vara amatör i snickeriyrket. Musikpaviljongen hade af vackra händer gjorts nästan oigenkännlig, så smyckad var den af grönt och blommor o. s. v.

Vid 4-tiden eller kanske något senare passerade vi åter den nu bevakade gränsen till festplatsen. Mot stadgad entré fingo vi i utbyte en mindre bleckplåt, att i rött band å bröstet bäras. Mycket folk hade redan infunnit sig, en del kostymerade och en del i vanliga dräkter.

”Skall det vara en kärleksdryck?” – hojtade en svartmuskig zigenare i blå dräkt i örat på oss, och innan vi visste ordet af hade vi förpassats in i ett tält, å hvars ingång ordet ”kärleksdryck” mlats i stora bokstäfver. Väl inkomna, upplystes vi i välvilliga ordalag, att entrén var obetald, gottgjorde vår försummelse och ombådos smaka på den erotiska drycken, som skulle den märkvärdiga verkan åstadkomma, att man blefve här i den man älskade. Sedan vi betalt det bestämda priset för gudadrycken, ”25 öre minst”, samt försedt oss med en vigar för 15 och en tändsticka för 5 öre, tillägnade vi oss, stegrande kosan genom stora skaror med affärsgenier af båda könen, hvilka ideligen ropade: ”köp en visa!” ”köp en cigarr!” ”Ska det vara en skinka?” o. s. v. bort åt badhusverandan. Å ett större plakat tillkännagavs, att man vägde både tomma hufvuden och tjocka magar, men som vi icke funno nämnda adjektiv i särdeles hög grad tillämpliga på våra respektive kroppsdelar, så afstodo vi från vågstycket och fortsatte vidare. Snart hejdades vi af en guldsmidd zigenerska, som kort och bestämt yttrade: ”Ja ska spå er”. ”Hvad qvinnan vill, vill allmakten,” påstår ett gammalt ordspråk, och ehuru detta påståendes riktighet numera är tämligen omtvistad, ansågo vi oss icke böra riskera faran af att trotsa på samma gång allmakten och den svartögda skönheten från öster, utan fogade oss efter hennes vilja. Vi underrättades alltså, att det fanns en flicka, som skulle dela ljuft och lett med oss, men hon fanns på långt afstånd från oss för

närvarande. Spåqvinnan tröstade oss emellertid med att vi nog komme närmare hvarandra med tiden.

Ett dragspels toner kallade oss nu bortåt restauranthållet och här dansade ungdomen omkring majstången med lif och gamman. Det är märkvärdigt hvad dansmusik har för en förmåga att sätta fart i unga ben, till och med när musiken exeqveras ur en ”pigelocka”. Senare dansades å samma ställe efter fiolmusik, men ”lockan” var synbarligen mera elektriserande än ”felan”.

”Lefvande rebusar och jättebarn” – skrålade en asiat, i det han förtviflat pinglade med en liten klocka: och i väg bar det upp i salongen, där förevisningen, skulle ega rum. De lefvande rebusarna voro mycket lyckade och jättebarnen sågo rätt respektabla ut för sina år, resp 4 och 5 år enligt förevisarens uppgift. Troligen hade de någon gång varit i den åldern.

Sedan sågo vi en sabelslukning af en mörklagd gentleman. Konstverket var håpnadsväckande, ty det var naturligtvis en tillfällighet och icke konstnärens fel att sabeln råkade gå ned utanför kroppen i stället för inuti densamma.

”Till förmån för basaren sjunger Napolitanska lutspeleskan signora Mariana i afton i badanstaltens gymnastiksal sina berömda romanser. – tillkännagafs å en lapp, som en liten blifvande skönhet stack i handen på oss. Fyra gånger skulle signoran, en medlem af badsällskapet uppträda. Vi tro oss utan risk kunna säga, att detta nummer å basarprogrammet var det utan jämförelse bästa, ty sången var öfverådlig och sångerskan bedårande. Lokalen var dekorerad med kulörta lyktor m. m., och hvarje föreställning bevistades af så stor publik som salen kunde rymma.

Dessutom förekommo auktioner, servering å verandan och planen utanför blomsterförsäljning i musikpaviljongen m. m. Det är mycket troligt att vi glömt ett och annat eller också icke sett det, ty vi kunde naturligtvis icke vara öfverallt. Vi anhålla i sådant fall om vederbörandes öfverinseende.

Klockan 9 afslutades utelifvet och de närvarande drogo sig så småningom in i salongen, där dansen började. I denna deltog så godt som alla åldrar och de strålande anletena vittnade tillräckligt om att man hade roligt. Balen afblåstes vid 12-tiden.

Basaren som gafs till förmån för ett blifvande sjukhem, badbetjeningens pensionsfond, behöfvande badgäster och ”Lysekils Vänners fond, torde lemna ett mycket godt ekonomiskt resultat.

Lång segeltur. Handlandena hrr J. E. Lindbom och Alb. Wallin härstädes samt G. A. Engberg, Örn, återkommo i söndags afton hit från en resa till Stockholm, företagen med hr Lindboms jakt ”Rover”. Till Stockholm seglades kanalvägen

och återresan gjordes genom Östersjön och Öresund. Resan som af deltagarne skildras såsom ytterst angenäm, tog en tid af omkring 3 veckor, inräknadt en veckas uppehåll i Stockholm.

(Skärgården, 1897-07-27/KJ)

Ännu en anjovisfabrik till de många, som förut finnas i Lysekil, kommer att nästa höst träda i verksamhet. En norsk firma har för ändamålet förhyrt ett magasin vid Slätteskär och redan satt i verket arbeten med lokalens inredning. Nödiga maskiner äro äfven beställda. Föreståndare blir herr Hjalmar Holst.

1897-07-30 Ännu en anjovisfabrik till de många, som förut finnas i Lysekil, kommer nästa höst att träda i verksamhet. En norsk firma har för ändamålet förhyrt ett magasin vid Slätteskär och redan satt i verket arbeten med lokalens inredning. Nödiga maskiner äro även beställda. Föreståndare blir herr Hjalmar Holst.
(Göteborgs Aftonblad 1897-07-30 via Rustan Gandvik)

1897-07-30 **Skärgården**

Ett hotande eldsvådettillbud uppstod i litograf Flodins tryckeri vid Kungsgatan härstädes i tisdags afton vid 11-tiden. Herr Flodin, som vid denna tid händelsevis gick ut på gården, blef först varse elden och alarmerade brandkåren, hvilken med berömvärd raskhet infann sig. Endast 8 minuter efter signalens afgifvande genom brandtelefonen fanns hela fasta brandkåren på platsen. Sedan slangar från vattenposterna letts upp till olycksstället började man bekämpa elden, som nu utbredd sig under golvet i byggnadens ena ända samt uppåt väggen i nedra våningen. Den brinnande väggens brädfordring aflägsnades delvis, och golvet uppbröts, hvarefter elden så småningom släcktes genom de störtfloder af vatten, som de grofva slangarne ledde upp till platsen. Vid 2-tiden var arbetet fullbordadt, men det fasta brandmanskapet måste hålla vakt hela tiden.

Olyckan inskränkte sålunda till nästan det minsta möjliga därigenom att elden så hastigt upptäcktes samt genom brandkarlarnes raskhet. Hade det farliga elementet fått ostörtdt härja i några minuter till, är det mer än troligt, att hvarken det angripna eller de i närheten stående husen kunnat räddas. En lycklig omständighet var äfven, att det vid tillfället var nästan fullkomlig stiltje.

Det skadade huset, som egs af Aug. Lysell och hyrdes af hr Flodin, var försäkradt i Skandia för 2.500 kronor. inventarierna, som äfven tillhöra konsul Lysell, voro däremot oförsäkrade.

Polisförhör hölls i onsdags förmiddag af kronolänsman V. Hyllengren, hvarvid framgick att elden uppkommit genom antändning från en torkugn, som var placerad ofvanpå golfvet, och brukade brinna nattetid. Troligen har glöd genom någon spricka i muren kommit ned på golfvet och antändt.

Kommunalfullmäktige hade i lördags sammanträde å kommunalsalen under öfverstelöjtnant C. S. Lilliehööks ordförandeskap, hvarmed beviljades ett

anslag åt Lysekils Samskola af 1.200 kronor årligen under tre år.

Förhöjd lön åt fjerdingmannen.

En ansökan från denne om förhöjning af hans nu till 400 kronor bestämda lön remitterades till kommunalnämnden.

Till gode män i nedannämnda konkurser äro utsedde i aflidne G. Flodins urarfvakonskurs v. häradshöfding N. Hedlund och i aflidne H. Hultgrens urarfvakonskurs handlanden K. J. Asp.

Auktionen i går å bleckslagaren S. L. Kjellbergs hus ledde icke till något resultat, enär det högsta anbud som afgafs kronor 4.000, bjudet af konsul Aug. Lysell icke kunde af egaren antagas.

Basarens nettobehållning uppgick till kr. 1.192 som fördelades sålunda till ett blifvande sjukhem 460 kr., till fonden för fattiga badgäster 230 kr., till badbetjeningens pensionsfond 230 kr. och till "Lysekils vänner 230 kr. Reserverade medel utgöra kr. 42. Dessutom inflöt särskildt för sjukhemmets fond 72 kr.

Anmälda badgäster 22-28 juli.

Wallberg, Gunnar, grosshandlare, Stockholm, kapten Mattsson,

Wallberg, Gunhild, fru, d:o, d:o,

Backlund, O., direktör för observatoriet i Pulkova, Bergfalk,

Pinéus, Therese, fru, Göteborg, Badhusgatan 14,

Pinéus, Elisabeth, fröken, d:o, d:o,

Amneus, Maria, fröken, Norrtelje,

Blaag, Erik, köpman, Hamburg, Bergfalk,

Blidberg, Eric, köpman, Göteborg, Lindberg,

Svedborg, Herrman, v. häradshöfding, Stockholm, Badhusgatan 12,

Seth, Jaquette, fru, Stockholm, fru Christensson,

Seth Jakob, jur. Och äl. Kand, d:o, d:o,

Lindham, T. apotekare, Stockholm,

Lundgren, Augusta, fröken, Karlstad, Badhusgatan 21,

Karlsson, Amalia, fröken, Stockholm, Kaspersson,

Westling Amalia, fru Stockholm,

Westling, Hugo, Stockholm,

Brag, Herman, d:o,
 Sundström, Edla, fru, Munkfors, Berndtson,
 Dahl, William, godsegare, Thorsjö, Badhusgatan 9,
 Af Sandeberg, J., fru, Vänersborg, Kapten G. Lycke,
 De Verdier, Emma, fru, Lysekil,
 De Verdier, fröken, d:o,
 Jansson, A. A., Gistad, Bergsgatan 29,
 Dagberg, E. W., handlande, Norrköping,
 Kjelldahl, Aug. handlande, Rabbalshede,
 Göthlin, Gust., med. stud, Nora, Färgaregatan 14,
 Geijer, Ernst, häradshöfding, Örebro, Bergfalk,
 Cederqvist, Otto Th. Linköping, Färgaregatan 10,
 Landgren, William, handlande, Malmö,
 Stangenberg, Emil, med. doktor med fru, Stockholm, Badhusgatan 17,
 Elieson, Beata, fru, Agnhammar,
 Mattsson, Marie Louise, fru, Karlstad,
 Personne, Nils, premiäraktör, Stockholm, Badhusgatan 12,
 Tenow, Julia, fru, Stockholm, Vestmannagatan 33,
 Arfvidsson, Carl, köpman, Gjötbergs,
 Åkerhielm, Ellen, friherrinna, f. Bennich, Linköping,
 Björkman, Signe, fru f. Åkerhjelm, Östergötland,
 Cassel, H., fru med söner, Stockholm,
 Törnstrand, Augusta, fru, Linde,
 Törnstrand, fröken, d:o,
 Törnstrand, Eleonor, d:o, d:o,
 Törnstrand, Anna, d:o, d:o,
 Wallander, F., köpman, Stockholm,
 Andersson, Anna, fröken, Umeå,
 Liljesköld, Aug., v. häradshöfding, Stockholm, Fridhem,
 Andersson, Axel, Kalmar,
 Sandstedt, K., assessor, Jönköping, Bergsgatan 46,
 Turdfjell, W., inspektor, med fru, Karlshamn,
 Sjöden, J. G., landsfiskal, Sollefteå, Bergfalk,
 Falck, C., grosshandlare, Nyland,
 Holm, O., med fru, Karlshamn,
 Lagberg, Ludv., ingenjör, Stockholm, Kjellströms villa,
 Raab, Louise, friherrinna, f. Raab, Linköping,
 Wising, Sophie, professorska, f. Benedicks, Stockholm,
 Adlöf, Agnes, fröken, Upsala,
 Falk, Aug., fil. Doktor, Stockholm, Bergsgatan 27,
 Douglas, Rob., grefve, Gerstorp, d:o,
 Naess, Emmy, fru, Stockholm, Strandhotell I,
 Kjelldahl, Olga, fröken, Rabbalshede, Vidbom,
 Segerdahl, O., förste stadsläkare, Linköping, Strandhotell II,
 Söderman, Eva, fröken, Örebro, Färgaregatan 13,

Lundgren, Elsa, fröken, Stockholm, Kyrkevik 45,
 Bruno, Sigrid, fröken, Stockholm, d:o,
 Myrin, K. W., kronofogde, Seffle, Wermland,
 Schultz, H., löjtnant, Uddevalla, Badhusgatan 18,
 Nissen, C. M., Stockholm, Kjellström,
 Zachrisson, Hilda, fru, d:o, d:o,
 Granholm, A., f. d. fabrikör, Stockholm,
 Lundblad, Aurora, fru, Piteå,
 Virén C., lärare, Karlstad,
 Af Sandeberg, Louise, fröken, Stockholm, Strandhotell I,
 Öhman, Albertina, fröken, Kopparberg, Badhusgatan 18,
 Drake, J., apotekare med fru, Nora, Färgaregatan 9,
 Wahlström, Julius, kronolänsman, Borensberg, Kyrkogatan 19,
 Ljunggren, Frederique, fru, Dalkarlsberg, Rosviksberg,
 Ljunggren, Lotta, fröken, d:o, d:o,
 Åkerlund, W. F., disponent, Göteborg, fru Johansson, Kyrkevik,
 Åkerlund, Elin, fru, d:o, d:o,
 Åkerlund, Ingegärd, fröken, d:o, d:o,
 Åkerlund, Kerstin, d:o, d:o, d:o,
 Åkerblom, G., borgmästare, Örnsköldsvik,
 Nordvall, Ivan, kamrer, Stockholm,
 Abelin, R., generallöjtnant, Stockholm, Badhusgatan 13,
 Holm, G. B. A., v. häradshöfding, med fru, Stockholm, Radhe,
 Holm, Birger, G:son, volontär, d:o, d:o,
 Cederschiöld, J., generalkonsul, kammarherre, Köpenhamn, d:o,
 Sundsten, Alfr., ingenjör, Falun, Färgaregatan 11,
 Sylvén, Olof, prost, Spånga, Strandhotellet,
 Sylvén, Thyra, fröken, d:o, d:o,
 Bachlin, Hj., grosshandlare, Stockholm, Bergsgatan 23,
 Clase, C., Göteborg, Societetshuset,
 Lemke, John, v. häradshöfding, Stockholm,
 Rosén, Victor, med. Kand., Habo, Qvarngränd 6,
 Jonsson, J., Boreberg,
 Brammer, Fr. Linköping,
 Dagberg, E. V., handlande, Norrköping,
 Johansson, F., nämndeman,
 Hammer, Halfdan, sergant, Vesterås,
 Svensson, J., klockare, Sanne,
 Andersson, Mathilde, fru, Vestra Tuna,
 Gartz, O., godsegare, Stockholm, Lilla Kyrkogatan 31,
 Gartz, Hilda, fröken, d:o, d:o,
 Gartz, Ebba, fröken, d:o, d:o,
 Svanberg, Gustaf, borgmästare med fru, Göteborg, Kjellströms villa,
 Hammarberg, Ida, fröken, Stockholm,
 Hallin, G., komminister med familj, S. Kidrun,

Haij, Bernard, lektor, Vexjö, Radhe,
Göransson, Oskar, disponent, Norrköping, Pihl, Bergsgatan,
Levander, C. A., grosshandlare, Stockholm, Strandhotell II,
Lundström, Pontus, grosshandlare, Stockholm, bokhållare Carlsson,
Rosviksgatan,
Antalet anmälda badgäster från säsongens början 889.
(Skärgården, 1897-07-30/KJ)

1897-08-03

Skärgården

Anmälda badgäster 29 juli – 1 augusti.
Bergman, J. W., protokollsekreterare, Stockholm, Färgaregatan 3,
Malling, H., volontär, Stockholm, Skolhuset,
Holmdahl, Otto, rådman, Karlskrona, Kyrkogatan 13,
Jonsson, A., handlande, Högerud,
Eriksson, A., handlande, Stafnäs,
Flamén, Erik, Borås,
Olsson, O. A., handelsbiträde, Trossnäs,
Sjöstrand, Osk., handelsbiträde, Nor,
Gadelius, J. E., med dotter, Göteborg,
Löfroth, J., fabrikör, Falköping,
Göransson, Th., apotekare, med son,
Petterson, Aug., E., grosshandlare, Stockholm,
Sifvert, Ebba, fröken, Stockholm, Bernson, Rosvik,
Sifvert, A., handlande, d:o, d:o,
Bergholm, Otto, handlande, d:o,
Ståhle, A. G. trafikchef, Vestervik, Lindberg,
Nordenberg, Arvid, kassör, Ottebol,
Blomstedt, J., öfverstelöjtnanska, Stockholm, Strandberg, Stockholm,
Blomstedt, fröken, d:o, d:o,
Blomstedt, H., fröken, d:o, d:o,
Gadelius, C. E., Sumatra,
Wikström, Axel, Göteborg, Gymnastiken,
Lindgren, Haqvin, handlande, Östersund,
Lindgren, Anna, Östersund,
Mollén, Hilda, enkefru, Helsingborg,
Jonsson, C. J. guldsmed, Linköping, Mollénska huset,
Björkman, häradshöfding, Vimmerby, Bergfalk,
Brolin, Nils Erik, yngling, Mariestad, Bergfalk,
Bäckström, Jenny, fru, Örebro, Badhusgatan 8,
Bäckström, Maria, fröken, d:o, d:o,
Olander, Daniel, Borås, Bergfalk,
Ahlströmer, Aug., kansliråd, Stockholm,
Kjellberg, Gust., ingeniör, Långshyttan,
Andersson, C., provinsialläkare, Trollhättan,
Andersson, Elin, fru, d:o,

Andersson, Elin, fru, d:o,
 Carlsson, Axel, riksdagsman, Hede,
 Nachmansson, H., grosshandlare, Stockholm, Strandhotell I,
 Nachmansson, Rosa, fru, d:o,
 Wikholm, Valfrid, handlande, Baku,
 Wikholm, Mathilda, fru, Baku,
 Borgöö, Carolina, fröken, Lindeberg, Bergsgatan 25,
 Borgöö, Cecilia, fröken, d:o, d:o,
 Flach, Sigrid, fröken, Prinshaga, Badhusgatan,
 Nilson, Elise, fru, Sköfde, kaåten B. Lycke,
 Nilsson, Anna, fröken, d:o, d:o,
 Malling, W., kontorist, Göteborg, Skolhuset,
 Laigton, C., London, Strandhotell II,
 Whincop, F., fru, d:o, Kyrkogatan 43,
 Mathiesen, M. A. L., t. f. kontrollör, Stockholm, Kyrkevik, 45,
 Caspar, Julius, grosshandlare, Stockholm,
 S:t Cyr, E., löjtnant, Halmstad, Kyrkevik 34,
 Lundberg, Jakob, teknolog, Trollhättan,
 L'Orange, generalska, Kristiania, Bundsen, Parken,
 L'Orange, Rebekke, fröken, d:o, d:o,
 Österlund, Alma, fru, Stockholm, kapten Lycke,
 Kugelberg, U., jägmästare, Södermanland,
 Nilsson, J. A., kamrerare, Stockholm, Kyrkagatan 36,
 Rydin, Erik, disponent, Fristad,
 Blackstadius, Karl, kamrerare, Göteborg, Strandhotell II,
 Tillander, H., apotekare, Stockholm, Öfra Bergsgatan 55,
 Tillander, S., d:o, d:o.
 (Skärgården, 1897-08-03/KJ)

1897-08-06

Skärgården

I Lysekils postsparbankskontor med underlydande stationer ha under juli månad insatts kronor 10.526 och uttagits kronor 11.530:14. Uttagningarna öfverstege alltså insättningarna med kronor 1004:14.

Lysekils sparbank. Under juli månad ha insatts kronor 1,204:21 och uttagits 1.317:92; uttagningarna alltså öfverstigande insättningarna med kronor 113:71.

”Kärrparti” till Alsbäck företogs i fredags af medlemmar i härvarande badsällskap. Samlingen skedde omkring kl. half 5 å torget, hvarifrån ”ekipagera”, åtta till antalet, startade. Vid notiden återkom sällskapet.

Lysekils kyrkas predikstol. Nedanstående berättelse meddela vi efter en fotografisk reproduktion af en tidningsnotis. När eller i hvilken tidning notisen stått att läsa, veta vi icke, då fotografiet endast återgifver den del af spalten, som upptagits af densamma. Notisen är af följande lydelse:

”Om predikstolen i Lysekils kyrka, erhöill köpingen sistlidne höst följande berättelse som nu förvaras i kyrkans arkiv och af hvilken vi benäget erhållit afskrift.

Då jag första gången betraktade detta antika, utmärkt vackra konstverk, hvilket med årtalet 1672 icke kunde ha varit afsedt för Lysekils år 1797 uppförda träkyrka, intresserade det mig efterforska, hvarifrån detta mästerstycke härledde sig. Men hvarken på Lysekils eller i pastoratets arkiv kunde därom faktiska upplysningar erhållas, endast lösa ryktet, att bemålde predikstol lärer tillhört Tyska kyrkan i Göteborg. Med denna blotta ledning vände jag mig fördenskull till den välvillige och aktade arkivarien vid Tyska kyrkans väl anordnade arkiv (månända ett af de mest fullständiga hr J. E. Andersson, som efter mycken tidsödande granskning slutligen lyckades att godhetsfullt förskaffa mig nedanstående upplysningar om sagda helt visst konstrikaste predikstol i stiftet.

År 1670 lät borgmästaren Heinrich Johann (gift med Anna Spalding) på egen bekostnad hos Mäster Jääger i Stralsund beställa en predikstol – fullbordad 1672 – för att föräras Christinae Tyska kyrka i Göteborg, hvartill han i början bestämde 500 Rthaler in Caroliner, men slutligen kom den att kosta honom 800 Rthaler samma mynt. Man kan föreställa sig storleken af denna summa, då på 1670-talet ett dagsverke, bland annat betaltes med 3 öre.

Vid 1746 års brand skadades Tyska kyrkan äfven till sitt inre, i synnerhet det af Magnus Jakob de la Gardie till kyrkan skänkta altaret, däraf numera endast återstår ett krucifix utan armar, hvilket enligt Mandelgrens utsago eger konstvärde; predikstolen däremot vardt lyckligtvis ej värre skadad, än att den med lätthet kunde återställas.

Enligt testamente af 1 oktober 1792 donerade J. P. Holterman 2.000 Rdr Specie till ny altartavla och predikstol i Christinae kyrka. med anledning däraf och i enlighet med den tidens sed att förkasta det antika, om än det utgjorde värderik enskild gåfva till kyrkan, beslutade Tyska församlingens kyrkoråd, att altare och predikstol skola göras nya. Så skedde, och till bekräftelse på att det numera i Lysekils kyrka är samma predikstol som Heinrich Braun Johann skänkte Tyska kyrkan i Göteborg och hvilken är af Mäster Jääger i Stralsund år 1672 förfärdigad upplyser nedanstående intyg:

”Enligt i Christinae kyrkas arkiv i Göteborg förvarade handlingar och böcker finnes i kassaboken infördt:

År 1797 den 25 september såldes den gamla predikstolen till Lysekils nya kyrka och därför bekommit Specie Riksdaler 50. Hvilket härmed på begäran

intygas 1882. Göteborg den 12 Oktober 1882. J. E. Andersson, Arkivarie,
klockare vid Christinae församling.

Med afseende på möjlig eldfara beklagar jag att Lysekils kyrka icke är af sten,
då den bland sina prydnader har en så värdefull konstrikt predikstol. Uddevalla
den 18 oktober 1882. Fred. Signeul.

Å telegrafstationen har under juli månad afsänts 875 inländska och 225
utländska telegram samt ankommit 966 in- och utländska dito. Under samma
tid har afgått 202 ilsamtal och ankommit 1.824, däraf 56 ilsamtal.

Badsällskapets kommiterade utgöres nu sedan fyllnadsval efter afreste
kommitterade företagits af följande: nämligen fru Ebba Lidbeck, f. Sparre,
doktorinnan Hanna Köster, f. Pk, fru Ebba Dybeck, f. Falhem, fröknarna Anna
Lilliehöök och Elsa Ridderstedt, brukspatron Chr. Sundin, häradsh. Nils
Hedlund, kapten Hj. Gardtman, dr Gustaf Falk och löjtnant Nils Colliander.

Anmälda badgäster 2-6 augusti

Dahlgren, Fr., järnvägstjänsteman, Stockholm, societetshuset,
Pettersson, Tekla, fru, Vänersborg, Strandgatan n:o 61,
Bergfelt, B. M., v. pastor med fru, Lysekil,
Åbom, T. H., direktör, Linköping, Strandgatan 1,
Almblad, Aug., registrator, Stockholm,
Gustafsson, G., handlande, Stockholm,
Lindvall, Vilh., doktor, Norrköping,
S:t Cyr, Ragnar, e. o. hofrättsnotarie, Åmål, Kyrkevik n:o 34,
Von der Lancken, Ernst, generalmajor, Stockholm, Strandhotell II,
Bäckström, Ivar, kassör, Stockholm, Bergfalk,
Von Sydow, Hugo, assessor, Stockholm, Badhusgatan 1,
Unger, A. G., apotekare, Vänersborg,
Brodin, A., postmästare, Ulricehamn, Rundberg,
Lindberg, Hildegard, fru, Göteborg, tandläkare, Lindblom,
Lindberg, Anna, fröken, d:o, d:o,
Svanfeldt, Philip, rådman, Linköping,
Langelius, T. G., bankkassör, Stockholm, Strandhotell II,
Bergvall, Axel, bruksegare, Stockholm, Strandhotell I,
Johansson, Gust., rådman, Nyköping, kapt. Lycke,
Af Sandeberg, Stina, fröken, Stockholm, Strandhotell I,
Hansson, Sofia, fru med dotter, Falköping,
Hansson, Josefina, fröken, Bro,
Carlson, Hilda, Bro,
Pettersson, C., Malmö,
Andersson, Alida, Vestergötland,
Olson, O., Näset,
Jonsson, Sofia, fru, Bäreberg,

Wettergren, Laura, lärarinna, Lyse,
 Andersson, Sofia, fru, Brastad,
 Lindgren, J., landtbrukare, med familj, Trollhättan,
 Cedervall, J., fru, Ulricehamn,
 Fagerquist, Matilda, fru, Falköping,
 Floding, I., fröken, Gullmarsberg,
 Berggren, köpman, Karlsborg,
 Abrahamsson, M., med fru, Vänersborg,
 Bruhn, S., rpdman, Alingsås, Parken I,
 Widebeck, Karl Samuel, fil. doktor, Stockholm,
 Hellström, Victor, grosshandlare, Stockholm, kapten B. Lycke,
 Holback-Bohler, Juliet, Baden-Baden, Hallgren,
 Von Suchow, Sophie, excellentia, Baden-Baden, d:o,
 Hermelin, Eugenie, friherrinna, Gripenberg, d:o, "
 Hammarberg, K., redaktör, Stockholm, societetshuset,
 Flensburg, E., borgmästare, Ronneby,
 Flensburg, Anna, fru, d:o,
 Ewerth, Karl, läroverksadjunkt, Vänersborg,
 Ewerth, Mathilda, fröken, d:o
 Berggren, Elisabeth, fröken, d:o,
 Gustafsson, Rob., Norrköping,
 Lindblom, Valborg, fru, Lysekil,
 Lindblom, Carl, tandläkare, d:o,
 Johansson, Britta, fröken, Krokam,
 Sifverswärd, Karin, fru, Strandhotell I,
 Modén, Brita, fröken, Krokham,
 Andersson, Joh., skohandlare, Kumla,
 De Maré, Hugo, brukspatron, Tolfverum, Vimmerby, Strandhotell II,
 Lundberg, C. F., handlande med fru, Trollhättan,
 Antalet anmälda badgäster från säsongens början 1.030.
 (Skärgården, 1897-08-06/KJ)

1897-08-07 Efter en rekommendation av en skandinavisk arbetarkongress i Stockholm bildas därstädes Landsorganisationen i Sverige (LO). 268 ombud företräder vid konstituerandet 50.000 arbetare i 24 fackförbund. (SAR, sid 10)

1897-08-10 **Skärgården**
 Lysekils skyttegille hade i söndags insatsskjutning, hvarvid följande priser erhöles:

I 2:a klassen erhöles 1:a priset af hr Edvin Hyllengren, 2:d priset hr O. Dorté, 3:e priset hr E. Jacobsson,

I 1:sta klassen togs 1;a priset af hr Frits Mattsson, 2:a af hr Lindman, 3:e af hr Sigurd Kjellsson och 4:e af hr Carl Linder.

I rekrytskjutningen togs 1:a priset af hr O. Rose, 2:a af hr O. Ahlström och 3:e af hr Fjellstedt.

Anmälda badgäster 5-8 Augusti

Bünsow, fru,
Bünsow, Maria, fru,
Egnell, Hilma, fröken,
Nyström, Karl Wilhelm, ingenjör, Karlstad,
Cassel, Th., major, Öfwerby,
Bjerre, A., studerande, Göteborg,
Leufgren, R., Smedjebacken, Badhusgatan n:o 31,
Falkenberg, E., fröken, Schedevig, rorgångare Andersson, Kyrkevik,
Björkander, C., Göteborg, Färgaregatan,
Mannheimer, fru, Göteborg, Badhusgatan n:o 10,
Abrahamsson, fröken, Köpenhamn,
Von Heidehen, G., häradshöfding med fru, Karlstad, fru Kristensson,
Kyrkevik,
Vibelius, G., häradsskrifvare med fru, Karlstad,
Wbelius, Olof, studerande, d:o,
Wålstedt, O., Vesterdalarna,
Bergman, Anna, fru, Stockholm, Badhusgatan n:o 22,
Billing, Carl Chr., bokhållare, Norrköping, d:o,
Lundberg, K. W., hofrättsnotarie och dotter,
Dybeck, H., kapten, Falun, kapten F. Lycke,
Tornstrand, Greta, fröken, Sköfde, styrman Båström,
Wiman, Rudolf, auditor, Visby, Kyrkev. n:o 14,
Klintberg, T. H., jour kontraamiral, Stockholm, Strandhotell i,
Sjöstam, Anna, fröken, Norrköping,
Brun Fåhreus, M., med. doktor, Stockholm, fru Börjesson, Kyrkevik,
Lundberg, Anna, fröken, Hernösand, Strandgatan n:o 41½,
Winroth, Hugo, postdirektör, Malmö, Badhusgatan n:o 11,
Almqvist, G., fröken, Eskilstuna,
Carlberg, P. M. brukspatron med fru, Ställhagen, Berntssons villa,
Fagerholm, R., kronofogde, Ljungby,
Ekendahl, C., ingenjör, Stockholm,
Leufgren, C. ingenjör, Stockholm,
Leufgren, Nils, studerande, Smedjebacken, Badhusgatan n:o 12,
Börjesson, J. N. Göteborg,
Åkerhielm, O., friherre, Stockholm,
Åkerhielm, friherrinna, d:o,
Åkerhielm, C., jur. fil. kandidat, Upsala,
Håkansson, Emma, fru, född Tottie med familj, Vargön, Forsberg, Lilla
Kyrkogatan,
Klein, L., grosshandlare, Karlstad,

Björk, C., Upsala, Gjötberg,
 Björkman, Nils, Godsegare, Ekströmmen,
 Buckholz, Yngve, fil. kandidat, Kristiania,
 Sandberg, Malla, fröken, London,
 Sandberg, Hedda, fröken, d:o,
 Abelin, Lotten, fru, Stockholm, Badhusgatan n:o 18,
 Von Hartmandorff, Aug., kanslisekreterare, Stockholm, Strandhotell I,
 Ugglå, Emma, fröken, d:o, d:o,
 Rothlieb, H., revisionssekreterare, Stockholm, kapten, B. Lycke,
 Rothlieb, M., fru, d:o, d:o,
 Rothlieb, Curt, d:o,
 Rothlieb, Alice, d:o,
 Antalet anmälda badgäster sedan säsongsens början 1.090.
 (Skärgården, 1897-08-10/KJ)

1897-08-13

Skärgården

Anmälda badgäster 9-11 augusti

Hansen, H., Kristiania, Bergfalk,
 Bergström, Fredrik, Norrköping, Kyrkogatan n:o 3,
 Falhem, H. E., f. regementsintendent, Dalarne, B. Lycke,
 Phalén, Aug., stadsfogde, Västervik,
 Kinberg, E., kronolänsman, Vadensjö,
 Danielsson, Adolf, organist, Arboga, Badhusgatan n:o 21,
 Norbin, Fritz, grosshandlare, Stockholm, Strandhotellet,
 Klingberg, K., underlötnant, Stockholm, d:o,
 Bergman, Signe, fröken, London, Färgaregatan n:o 3,
 Berger, Per, köpman, Hallsberg, Kyrkovik n:o 45,
 Asplund, O., studerande, Stockholm,
 Rogberg, C. G., direktör, Ferna bruk, kapten Carlson,
 Westman, Th., v. häradshöfding, Stockholm,
 Åberg, F. O., med. Doktor, med familj, Göteborg, Strandhotell I,
 Broman, Allan, direktör, med familj, London, Rundberg,
 Danielsson, kapten, Stockholm, Strandhotell I,
 Pettersson, Eduard, bokhandlare med familj, Trollhättan,
 Lundberg, Marie, fru, Torsbacka, Strandberg,
 Lundberg, Julia, fröken, d:o, d:o,
 Anderberg, Alex, kronolänsman, Malmö,
 Bodin, Oscar, kammarrättsråd, Stockholm, Strandhotell II,
 Cederström, Anton, v. häradshöfding, d:o, d:o,
 Davidson Emma, fröken, Göteborg, Strandhotell I,
 Forselius, C. A., med familj, Kumla,
 Johansson, A., Malmö,
 Andersson, Charlotta, fru, Bokenäs,
 Svensson, A., Ulfstorp,
 Andersson, Sofia, fru, Göteborg,

Bengtsson, J., handlande, d:o,
Hansson, O., landbrukare, Askum,
Erikson, Ida, fröken, Vestergötland,
Mattson, Anna, fru, Askum,
Kristensson, A., Smögen,
Antalet anmälda badgäster sedan säsongens början 1.131.
(Skärgården, 1897-08-13/KJ)

1897-08-17

Skärgården

Tillstyrkt har k. beffhde i Göteborg **Lysekils ansökan om stadsrättigheter**. Få se, om ej denna fråga nu kommer att gå fortare framåt, sedan hon hunnit komma ur – portgången, där ju alltid föret är värst!

Jordaffärer för 50 år sedan

Vi har benäget blifvit satta i tillfälle att ta del af några handlingar om jordköp för cirka 50 år sedan och redogöra här nedan för hvad vi i dessa handlingar inhemtat hifvudsakliga för att visa den enorma prisstegring å Lysekils jord, som egt rum under denna jemförelsevis korta tid.

”År Ett Tusen Åtta Hundra Fyrtiotre, den 4:de dagaen uti October månad” vid lagtima hösteting med Stångenäs härad å tingsstället Qvistrum beviljade häradsrätten en hr David Schiller lagfart å ”En Sextiondedel i köpingen Lysekihl”, som han köpt efter Lars Rasmusson i Röd för 116 Riksdaler 32 skillingar Riksgäldssedlar.

Den 30 September 1845 erhöill handelsbetjenten Didrik Olsson i Lysekil fasta på samma sextiondedel i köpingen, hvilken har förvärvat af kaptten Christian Andersson, hvilken i sin ordning köpt den af David Schiller. Priset var nu 120 Riksdaler Riksgäldssedlar.

Samma Didrik Olsson, köpte å auktionen från Bernt Tillroths arfvingar den 17 mars 1846 ”En Etthundra Tjugonedelsfastighet i Stranden Lysekil, med lika andel i den så kallade frälserättigheten Åkerbräcka” för 68 Rdr 6 Skillingar Riksgälds sedlar. Å denna del erjöll Didrik Olsson fasta å vintertinget ”År Ett Tusende Åtta Hundra Fyrtioåtta den Sextone dagen i Februari månad.

På dessa femtio år har således priset å jord i Lysekil nästan 20-dubblats, ty efter hvad gjorts oss underrättade om komme priset å ofvan omtalta delar att nu icke särdeles understiga resp. 2.400 och 1.360 kronor. detta torde mer än annat bevisa vårt samhälles sällsynt raska framåtskridande.

Slutligen införa vi här ett kontrakt som torde ha intresse för såväl platsbor som badgäster.

”Contract”

Undertecknade delegare uti köpingen Lysekihl och Frälsehemmanet Åkerbräckan, hvilka denna Dag enligt wederbörlig kallelse sammanställdt för afgörande af åtskilliga, köpingen rörande angelägenheter däribland bortarrendering af undantagslägenheten Lilla Kyrkovik, hafva efter mpett öfvervägande å Egna och samtliga frånwarandes wägnar derom med Herr v. Consul J. G. Mollén träffat följande:

Öfwerenskommelse

1:mo. Vi öfverlåta härigenom till bemälte Herr vice Consul, Hans Hustru, Barn och Arfwingar eller Dem hvars rätt innehafva besagde Lägenhet, innefattande Terrängen mellan Östra sidan af Sjöstranden vid Stora Kyrkovik och Gärdesgårdsskillnaden emellan Lilla Kyrkovik och Rosvik, att af Honom eller Dem fritt och obehindradt, begagnas och Bebyggas efter eget godtfinnande, och det 99, säger Nittio Nio Års tid räknadt från och med denna dag, emot en nu betingad och öfverenskommen Hyrs Summa af Fem säg 85) Riksdaler Årligen för hvilken Hyressumman ordentligt erläggande. C:a 25 mars hvarje år åbyggnaderna stå i säkerhet.

2:do. Och som Contrahenten Herr v. Consul Mollén härmed förklarar sig nöjd samt förbinder sig att dessa Wellkor, i allo iakttaga, så blir till ömsesidig säkerhet och orubblig efterrättelse. Tvenne lika lydande exemplar af detta Contract blifvit upprättade och utvexlade, försedda med våra namnteckningar, hvilket skedde på Lysekihl den 17:de Mars 1847.

Strandegarne förbehålla sig obehindrat bruk af Repslageri på Kyrkobacken samt att jag Mollén gottgjorde genom körning å Kyrkovägen blifvande bristfälligheter. J. G. Mollén.

Det område, som här af konsul Mollén, arrenderades, var detsamma som nu eges af badhusbolaget och hvarå badanstaltens byggnader, äro uppförda. Som bekant var det just år 1847, som konsul Mollén här anlade det första varmbadhuset bestående af en för ändamålet omändrad större ruff. Detta kontrakt kan således sägas vara inledningen till Lysekils hafsbadanstalters historia.

En egendomlighet i kontraktet är jordegarnes förbehåll af repslageri på kyrkobacken. För det yngre Lysekil torde det vara en fullkomlig nyhet, att här i gångna ider funnits repslagarbana invid kyrkan.

Anmälda badgäster 12-15 Augusti

Cronstedt, H. V., grefve, kapten, Fullerö, Strandhotell I,

Cronstedt, Carl, Fullerö, d:o,

Cronstedt, Axel, d:o, d:o,

Cranstedt, Erik, d:o, d:o,

Sandberg, Nils, löjtnant, Halmstad,
Sandberg, Hilma, fröken, Carinsdal,
Lyzell, Axel, tullinspektör med fru, Lysekil,
Lyzell, Anna, fröken, Lysekil,
Spånberg, Berta, fröken, Norrahammar,
Spånberg, Dagmar, d:o, d:o,
Ander, J., bankkassör, Falköping,
Andersson, P. J., riksdagsman, Torsbo,
Dahlin, C. G. A., skollärare, Hammar, Nerike, Bergsgatan 27,
Öberg, Albert, fabriksidkare, Eskilstuna, Strandhotell I,
Nordström, Ernst, ingenjör, Falun, Badhusgatan 11,
Brock, L., bergmästare, Mariestad, d:r Nilsson,
Hjulström, Anna, fru, Örebro, B. Lycke,
Höglund, O., kamrer med fru, Vadstena,
Aspelin, disponent, Eskilstuna, Strandhotell II,
Almgren, R., bruksegare, Forssa bruk, Södermanland,
Sjöberg, C., grosshandlare, Jönköping, Bergsgatan, Lans,
Tigerstedt, Karl, justitierådman, med fru, Finland, Strandberg,
Hierta Retzius, Anna, professorska, Stockholm, Strandhotell II,
Berggren, M., ingenjör, Stockholm, fru Börjesson, Bergsgatan,
Antalet anmälda badgäster från säsongens början 1.158.
(Skärgården, 1897-08-17/KJ)

1897-08-18

Lysekils Posten

Elektricitetsverket – vägrade i lördags afton att tjänstgöra, vadan badhusområdet och ångbåtsbron under kvällens lopp fingo vara utan den bländande elektriska belysningen. Orsaken var, att det rör, genom vilket vattnet ledes in till ångpannan, brustit och maskinen sålunda vägrade tjänstgöra meddelar [konsul] Magnus Radhe. Felet avhjälpes emellertid fortast möjligt, varför man redan i söndags afton hade att glädja sig åt full belysning. (Lysekils Posten, 1897-08-18/KJ)

1897-08-19

Bohusläningen

Fiskebäckskil – Direktör Albert Wallin, som vistats här under badsäsongen och därunder gjort sig känd som arrangör och ledare av åtskilliga glada tillställningar, avreste de 20 härifrån. Kvällen innan avbrände han det förut bebådade fyrverket, vilket tog sig briljant ut, i synnerhet som månen av pur artighet höll sig dold bakom molnen, tills den sista raketerna var avbränd. (Bohusläningen 1897-08-24/KJ) (SH#73, sid 61)

1897-08-20

Skärgården

Anmälda badgäster, 9-11 augusti.
Johansson, Alma, fröken, Stockholm, Lillhem,
Karlsson, Maria, fröken, Göteborg,
Aspelin, Gustaf, disponent, med fru, Kristiania, Strandhotell II,

Ödmansson, E., professor, Stockholm, Bergfalk,
Saller, Anders, fil. med. doktor, Lund,
Bergström, J. A., trafikchef, Wexjö, Strandberg,
Asplund, G., landtbrukare, Vestmanland, Strandhotell I,
Asplund, Folke, d:o, d:o,
Ericson, Aug. fru, Stockholm, Strandberg,
Hammar, W., stadsfogde, Falköping, Strandhotell II,
Martinsson, C. G. F., sjkapten, Stockholm, Kyrkevik 43,
Berg, John, professor, med familj, Stockholm, Strandhotell I,
Antalet anmälda badgäster sedan säsongens början 1.206.
(Skärgården, 1897-08-20/KJ)

1897-08-24

Skärgården

Anmälda badgäster 19-22 augusti

Nordensson, C., fru, Vesterås,
Evans, miss, Oswestly, England,
Carlsson, Gösta, e. o. hofrättsnotarie, Stockholm, Radhes villa,
Möller, Gertrud, professorska, Stockholm,
Hollander, Erik R., Borås, trädgårdsmästare Svensson,
Mannheimer, Otto, v. häradshäfding, Göteborg, Badhusgatan 10,
Virgin, Hj., öfverstelöjtnant, med fru, Göteborg, Kjellström,
Pettersson, K. A., disponent, Norrköping, E. B. Lycke,
Matthiesen, ingenjör, Göteborg, Lindberg,
Settergren, E., advokatfiskal, Stockholm, Strandhotell II,
Hallberg, W:m., köpman, Frövi, Bernson, Rosvik,
Antalet anmälda badgäster från säsongens början 1.220.
(Skärgården, 1897-08-24/KJ)

1897-08-27

Skärgården

Lysekils badinrättning har af en författare i Köpenhamnstidningen Politikrn rosats på ett utomordentligt älskvärdt sätt. Då det ju måste vara af stort intresse för vår tidningsläsare på denna plats att erfara hvad en hufvudstadstidning i vårt grannland har att säga om vår badort har red. Icke tvekat att här nedan i öfversättning återgifva artikeln i hvad den rör Lysekil.

Lysekil: "Gaffelbitarnes", aptitsillens och anjovisens sanna fädernesland och finaste hemort! Det ger väl knappt någon bildad Köbenhavnare, som icke stället till namnet och det gastronomiska gagnet.

Men fanns det andra köbenhavnare än prof. D:r med. Reiss, som ha varit där och sett den vackra lilla idylliska skärgårdsstaden på Sveriges vestkust omkring 10 danska mil norr om Göteborg.

Om det är fruktan för att finna platsen stinkande spickesill, fisk och anjovis, som hittills hållit dansken borta från denna förtrollande friska fläkt, så har man

tagit storligen fel, ty fastän staden och trakten däromkring är medelpunkten för hela Bohusläns stora hummer och sillfisker och fastän trakten är överfull med fiskguanofabriker så kan, tack vare en förträfflig helsovård, icke ens den finaste näsa vara i stånd att uppsåra den ringaste återstod af hvad som gjort staden berömd öfver hela deniviliserade världen – och hvem hvet – kanske de också på de andra kloten begagna sig af och längta efter Lysekils produkter.

Hafsluften häruppe öfverträffar, enligt de undersökningar, som gjorts af nordens förste klimatolog, prof. Curman, luften vid Sylt, Norderay, Helgoland etc. I renhet jämn sammansättning och mildhet. Regndagarnas antal är betydligt mindre än hos oss.

Det var först Retzius och Curman, som omkring år 1860 insågo betydelsen af den guldgrufva, som staden ägde i sitt läge vid den vackra, djupa fjorden Gullmaren, hvilken genom de omgifvande fjällens höjd öfvergår alla andra fjordar i Sverige, men som, hvad dess inre del angår, icke är så långt ifrån att med sin egendomliga skönhet nå upp i jämnhöjd med de vackraste norska fjordar. Men strömmen i Gullmaren är alltid stark, nästan våldsamt, och vattnets salthalt, är 3 proc. eller mera, medan den i Östersjön är blott 0,5 proc. till 1,35 proc. och till och med på de bästa ställen i Nordsjön endast är 3 -3,5 proc. Men hvad som gör, att Lysekil en gång skall komma att härska som en drottning öfver alla saltvattenbad i dess närhet '8Marstrand, Fiskebäckskil o. s. v. det är den omständigheten att det är fullständigt skyddadt mot alla vindar från norr och vester, och de iskalla pustarne från hafvet, och den våldsamma blåsten med de plötsliga och stora temperaturväxlingarna, som är o så generande vid Nordsjöbaden, saknas här alldeles. Om dagen hörskar i regeln ute på fjorden en jämn, lätt bris och om aftonen en egendomligt frisk och dock stilla ljum luft. Säsongen varar till midten af september. Temperatur i medeltal 19,0 – 19,5 gr.

Och när fjorden om qvällen är fullt af talrika små och stora fiskare och lastbåtar, ligger stilla och blank som en spegel och fjällen djupt inne i fjorden förtona sig i blått och violett, så kunde man, om fjällen voro annorlunda formade och högre och luften icke vore så frisk och sval, tro sig försatt till ett Schweizerlandskap.

Och midt i denna stad, som haft den sällsynta lyckan, att kommunalstyrelse och kurdirektion mot sedvanan vid kuranstalter, ha varit kloka nog att slå sig tillsammans om anläggning af kloakledning, elektrisk belysning, vattenledning, park och vägar till omgifningens många vackra punkter och talrika runristningar (?) och andra forntidsminnen, midt i denna fiskarestad trifves om sommaren (från juni till midten af september) ett egendomligt svenskt badlif, som säkert mer än lifvet vid andra badorter passar för dansken. Ja, just för dansken, icke blott där för att här drickes jämförelsevis så litet punsch. Utan emedan kurlifvet, i motsats emot t. ex. å det närliggande Marstrand, icke har en så förnäm karakter, att man behöfver vara i grand toilette eller ängslas för att

helt försvinna i kurlifvet, men icke heller är så litet, att man är nödsakad att blifva familjär med hvem som helst. Framför allt måhända för att lifvet här icke kostar mer än högst 1/3 af lifvet på de stora badorterna.

Platsen är icke så gammal, som många andra badorter på Sveriges vestkust; men kanske just därför att allt så tidsenligt inrättadt från själfva badinrättningen och bostäderna till restauranten och badbetjeningen. Kosten och hela lefnadssättet är hvarken alltför öfverdådig eller alltför asketisk, och själva behandlingen af de egentligen sjuka ledes af män, som, obestriddt intaga första rangens platser bland de europeiska badläkares (t. ex. Wide, Murray, Curman).

Härefter öfvergår förf. som tecknar sig Sørensens Ven, till att tala om badlifvet i allmänhet, hvilken del af artikeln vi af brist på utrymme och enär den för våra läsare ej har fullt samma intresse som det föregående, nödgats här utlemna.

Antalet kvarvarande badgäster i Lysekil torde uppgå till omkring 500, då dagligen serverads 300 bad. Bansviks badhus stänges med utgången af denna månad.

Anmälda badgäster 23-25 augusti,

Almqvist, Robert, biblioteksamanuens, Upsala, Strandhotell I,

Carlberg, Eva, fröken, Stockholm, Bergshyddan,

Curman, Ingrid, fröken, d:o, d:o,

Curman, Nanna, fröken, d:o, d:o,

Curman, Carl, d:o, d:o,

Noreby, Torgal, jägmästare, Arvika, Badhusgatan 9,

Weylandt, kapten, Stockholm, Strandhotell I,

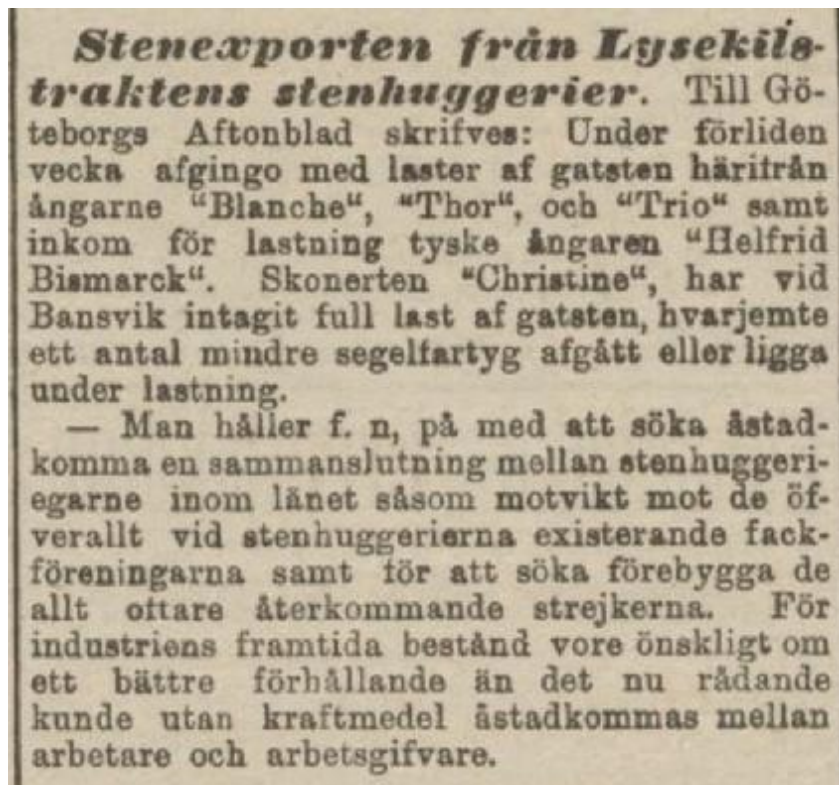
Weylandt, fru, d:o, d:o,

Nomell, Hildur, fröken, Kristinehamn, Bundsen, Parken,

Thorsander, fru, Sköfde, Casperssons villa,

Antalet anmälda badgäster sedan säsongens början: 1.230.

(Skärgården, 1897-08-27/KJ)

1897-08-30

Stenexporten från Lysekilstraktens stenhuggerier.

Till Göteborgs Aftonblad skrives: Under förliden vecka avgingo med laster av gatsten härifrån ångarna BLANCHE, THOR och TRIO samt inkom för lastning den tyska ångaren HELFRID BISMARCK. Skonerten CHRISTINE har vid Bansvik intagit full last av gatsten, varjämte ett antal mindre segelfartyg avgått eller ligger under lastning.

Man håller för närvarande på med att försöka åstadkomma en sammanslutning mellan stenhuggeriägarna inom länet såsom motvikt mot de överallt vid stenhuggerierna existerande fackföreningarna samt för att söka förebygga de allt oftare återkommande strejkerna. För industrins framtida bestånd vore önskligt ett bättre förhållande än det nu rådande ... (Göteborgs Aftonblad 1897-08-30 via Rustan Gandvik) (Lysekils Posten 1897-09-01)

1897-08-31

Skärgården

Scioptikonbilder, illustrerande en resa på västkusten, förevisades i söndags i societetssalongen af en herre. Förevisningen, som beledsagades af ett förklarande föredrag, ansågs af en tämligen talrik publik. Bilderna voro utmärkta, men Lysekil var enligt vår åsikt för litet representeradt i samlingen.

Flaggpydd var köpingen i fredags i anledning af prins Carls förmälning i Köpenhamn.

Anmälda badgäster 26-29 augusti.

Johansson, J., handlande, Göteborg,

Knöppel, J. Arvid, bryggeriegare, Vexjö, Berntson, Rosvik,

Erickson, S., Göteborg,
Karlsson, landtbrukare, Trollhättan,
Gruber, C., Hannover, Bergfalk,
Ericson, J., grosshandlare, Göteborg, Kjellströms villa,
Linderdahl, H., fru med son, Sundbom, kapten Lycke,
Kugelberg, Jaquiline, fröken, Östergötland, d:o,
Sterky, Ludvig, Stockholm, d:o,
Almén Tore, hofrättsnotarie, Upsala, d:o,
Kjellberg, Harriet, fröken, Göteborg, d:o,
Barthelson, Hanna, fröken, Göteborg, d:o,
Asp, Fredr., fabrikant, Motala, Strandhotell I,
Peterson, Hilda, gymnastikdirektör, Stockholm,
Antalet anmälda badgäster sedan säsongens början: 1.247.
(Skärgården, 1897-08-31/KJ)

1897-09-03 **Skärgården**

Auktion. Med anledning af flyttning till annan ort, låter hr konsul V. E. Mollén i Lysekil genom offentlig auktion Lördagen den 11 dennes med början kl. 10 f. m. i sin nuvarande bostad i grosshandlaren Fr. Carlsons hus vid Rosvikstorg försälja en del af sitt värdefulla lösöresbo, hvaraf särskildt mä nämnas takkronor, mattor och möbler m. m.

Kände vederhäftige inropare erhålla 3 månaders betalningsanstånd. Skal och Lysekil den 2 sept. 1897. Gustaf Andersson.

I Lysekils postsparbankskontor med underlydande stationer ha under augusti månad insatts kr. 12.988:- och uttagits kr. 7.181:79. För första gången i år ha alltså insättningarna öfverstigit uttagningarna. Skillnaden är kr 5.806:21.

Lysekils sparbank. Under augusti månad har insatts kr. 1.575:25 och uttagits kr. 2.741:75. Här öfverstiger alltså uttagningarna insättningarna med kr. 1.166:50.

En skrifkunnig flicka, med lust och fallenhet att sköta en skobutik, får genast plats hos C. J. Kjellsson, Lysekil.
(Skärgården, 1897-09-03/KJ)

1897-09-07 **Skärgården**

Från gamla Lysekil. Vår artikel i numret för den 17 augusti under rubriken ”Jordaffärer för 50 år sedan” har kommit en gammal Lysekilsbo att erinra sig flydda dagar och det Lysekil, som då fanns, och har han delgifvit oss följande uppgifter om den i nämnda artikel omtalade repslagarbanan.

Nämnda reparable bana anlades på 1820-talet af en på sin tid mycket företagsam skeppare Olof Jonsson, just vid den tidpunkt då bohusläningen började allt mer

lägga sig till med större frakt- och fiskefartyg i stället för det några år tidigare så lönande sillfisket, men som nu hade helt upphört- banan sträckte sig från nedre kyrkogårdsmuren till stranden ofvan om vestra Strandhotellet, en länga på omkring 100 famnar. Arbetet vid banan var så fördeladt at qvinnor utförde garnets spinning, i sanning ett styft fruntimmersarbete hamptegan kring midjan gå baklänges en 100 famnar utan att stanna. De manliga repslagarnes uppgift var att lägga garnet samman till tågvirke af rätt grofva dimensioner. Här sammanlades ”grundfören” (kabelslaget, tågvirke), som i allmänhet på den tiden användes till ankartåg för såväl frakt- som fiskefartyg. Arbetet utfördes efter beställning, ovh måsten en hvar, som ville ha något tpgvirke slaget, själf skaffa hampa härtill. På denna tid var det en betydande handelsrörelse på Norra Grundsund, där den förnämste mannen hette Schiller. Dessutom fanns det på Håskär och Stora Kornö likaledes handelsrörelse och salteri. Dessa handlande stodo långt framom Lysekils affärsmän. Alla uppköp gjordes på nämnda ställen, och äfven hampan. Replageriet nedlades fullständigt på 1860-talet, då såväl Olof Jonsson som hans närmaste hade med döden afgått.

Då reparebanan anlades fanns där ingen byggnad. Först på 1830-talet flyttade hit från Sotenäs två bröder Hallberg, hvilka byggde upp hvar sin liten stuga, ungefär där ångbåtskommisionär Aug. Olssons byggnader stå. något senare byggdes där en ännu mindre stuga af en sjöman Klement Andersson. Dessa tre små stugorna stodo där i många år helt ensamma, ända tills byggnadsverksamheten tog fart med en gång på 1860-talet. Nedre Kyrkebacken var en sandöken, där grus togs till vägars förbättring och underhåll, till husbyggnader m. m. Därför intogs den vilkoret i Mollénska kontraktet, att delen af backen, där reparebanan var belägen, skulle ej med körslor förstöras, om nu skedde och backen skadades, skulle skadan repareras igen.

I sjön gick en häst, tillhörig apotekare Lundberg, härstädes, i fredags morse. Hästen som var förspänd en kärra. Hade lämnats utan tillsyn på ångbåtsbron, då han av någon anledning blef skrämmd, och strök baklänges, med påföljd att kärran kom utför kajen invid Sundbergs magasin och drog hästen med sig i sjön. En dragkärra som stod i vägen fick äfven göra sällskap. Vattnet var dock icke djupare, än att hästen ”bottnade” och sedan han befriats från kärran, fördes han rundt magasinerna och fördes i land vid Strandbergs brygga. Egendomligt nog fick han, icke den minsta skada af det farliga fallet.

Det vore skäl i att vederbörande körsvenner mera än hittills varit fallet passa på sina hästar nere vid kajerna, ty en olycka kan såsom synes, lätt inträffa. Ovannämnda häst har en gång förut varit på väg utför, ehuru, kärran då stannade på en hakt.

Bolagsstämma med deltagarne i **Lysekils Nya Badhusaktiebolag** hölls härstädes fredagen den 3 dennes, hvarvid beslöts en utdelning af 6 % å såväl

preference- som stamaktier. Åt styrelsen uppdrogs att låta utvidga dambassängen samt utlägga en försvarsmur för denna mot öster.

Åfvenledes beslöts att i vinter låta inleda fullständig elektrisk belysning i alla societetshusets lokaler.

Till styrelse återvaldes hrr prof. C. Curman, d:r H. Köster, d:r A. Wide och konsul M. Radhe samt till deras suppleanter assessor B. Hasselroth och apotekaren J. L. Lundberg. Till verkställande direktör återvaldes d.r Köster och till intendent d:r Wide.

Revisorer blefvo hrr d:r P. F. Landelius och bokhållaren O. Weiss samt till revisorssuppleanter prof. R. Murray och postmästare J. A. Jonsson.
(Skärgården, 1897-09-07/KJ)

1897-09-09 **Listan växer.** Herr Gustaf Richter i Lysekil meddelar, att han refuserat den honom på Stockholmsutställningen tillerkända silvermedaljen. ”Mina på föregående utställningar tillerkända 2 hedersdiplom, 4 grand prix, 2 grand diplome d’honneur samt 20 guldmedaljer berättiga mig avvisa Stockholmspriset”, skriver herr Richter. (Svenska Dagbladet 1897-09-09 via Rustan Gandvik)

1897-09-10 **Skärgården**
Norsk anjovisfirma under svensk benämning i Lysekil. Våra anjovisfabrikers antal har nu ökats med ytterligare en, nämligen en norsk firma. Härom är ju ej något att anmärka, då vår näringslag tillåter normmän drifva rörelse i Sverige. Men hvad som kan anmärkas är, att denna firma behagat tillägna sig en svensk benämning, för att därigenom lättare få i handeln införd sina förut här erkända alster. Firmans innehafvare är Houge Thiis i Stavanger, som här kallar sig Lysekils Conservfabrik. Meningen härmed är tämligen tydlig ty det goda renommé, som Lysekil förskaffat sig utom riket, vill nu nämnde herre draga fördel utaf.

Den norska aeresfölelsen, lider ej, om vi så må säga, af att ”segla under svensk flagg,” då det passar sig, och hur det kan förena sig med de stormodiga ord, som en norrman yttrade vid ett möte i Stavanger förra hösten, då fråga var att utestänga svenskarne från upplöået af både brissling och storsill i Norge: ”Vi kunne godt greje os uden svenskerne”

Tilltaget har här väckt allmän ovilja, och önskeligt vore, om andra tidningar ville påpeka förhållandet, så att förbrukare af anjovis måtte få kännedom om att Lysekils Conservfabrik icke innehafves af någon person i Lysekil, utan af Houge This i Stavanger.

Afskedsfest. Med anledning af flyttning till annan ort, gåfvo vice konsuln V. E. Mollén och hans fru i går afskedsfest för ett 40-tal vänner och bekanta med supé å hotell Lindberg härstädes.

Som lik hittades igår eftermiddag f. d. kamrer J. A. Husberg i sjön vid Stångehufvud. Han hade gått bort från sitt hem härstädes under föregående natt, utan att hans närmaste därom hade någon aning förrän i går morse, då han saknades och förgäfvves söktes på alla upptänliga ställen. då Husberg på de senare åren lidit af periodiskt återkommande grubbel – kanske en följd af sorgen öfver hans 4 barns drunkning på våren 1836 ungefär på samma ställe, dör nu faderns lik anträffades – kan det antagas, att han i sinnesförvirring, själf förkortat sitt lif. Husberg, som var en stilla och fridsam man af omkring 69 års ålder, efterlemnar hustru och tvenne fullvuxna barn.

Senare meddelas, att liket påträffades flytande i sjön utanför Stångehufvud af skepparen Tobiasson från Fiskebäckskil, då denne kom seglande förbi i sin jakt.

(Skärgården, 1897-09-10/KJ)

1897-09-14

Skärgården

Död. Att min älskade make f. d. folkskolläraren Johan August Husberg, född den 18 januari 1830, härstädes afled den 9 dennes, djupt sörjd och saknad af mig, barn, sonhustru, barnbarn, släktingar och vänner, har jag härmed den smärtsamma plikten tillkännagifva. Lysekil den 11 september 1897. Christina Husberg.

Kommunalfullmäktige återvalde i fredags till hufvudmän för Lysekils sparbank under 1898-1900 herrar Malm, Fr. Carlson och N. O. Nordström samt nyvalde, i stället för herr V. E. Mollén som afflyttar från orten, herr T. Landeberg, - Beträffande kommunalnämndens yttrande om brandväsendet, beslöto fullmäktige i enlighet med nämndens uttalande. – Herr David Bårström m. fl. hade anhållit om anbringande af en glödlampa i gränden mellan Gamla Strandgatan och Bansviksbergsgatan. Ansökan afslogs. Samma öde rönt ett af herr Radhe (utom föredragningslistan) väckt förslag om uppsättande af en

glödlampa vid fattighuset. Herr J. A. Johansson m. fl. begärde iordningställande af en gata mellan enkan Anderssons samt öfra ändan af bleckslagare Karl Anderssons hus. Ärendet remitterades till kommunalnämnden. – Frågan om Korsgatans förbättring upplystes ännu ligga hos kommunalnämnden för fullständigt ordnande. – Till slut upplästes en skrifvelse från professor Curman, som tackade fullmäktige för visad heder vid badhusbolagets fest.

- Att justera dagens protokoll i dag valdes herrar Duff och Radhe. (Skärgården 1897-09-14/KJ)

1897-09-16 **Lysekils Posten**

Lektioner gives – i engelska språkets talande, läsande och skrivande av undertecknad som studerat en längre tid här i landet och dels även i andra språk, såväl levande som döda samt i vanliga skolämnen. Martin A. Skog, Gamla Strandgatan n:o 36, Lysekil. (Lysekils Posten, 1897-09-16/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 40.]

1897-09-17 **Skärgården**

Ny konsul. Som herr Axel Nordströms efterträdare såsom fransk konsularagent har af Kunglig Maj:t erkänts grosshandlaren G. Richter.

Lindbergs hotell är likaledes stängdt till vidare, på grund af att källarmästare Lindberg försatts i konkurs.

Firman G. J. Sundberg har å utställningen i Nizza erhållit ännu en utmärkelse, utom den af oss förut omnämnda, nämligen Medalle d'Or avec Palme (guldmedalj med palm.) Palmen består af en liten löfqvist af guld.

Bröllop. I Badelunda kyrka nära Västerås sammanvigdes i tisdags doktor Axel Nilsson härstädes och fröken Märta Hårleman, dotter till kaptenen vid Westmanlands regemente L. J. Hårleman och hans maka född Ulfsparre. Efter vigselns slut gafs i brudens hem Lunda dejeuner för ett antal inbjudna. Vänner och bekanta här i Lysekil flaggade allmänt vid brudparets ankomst hit i onsdags middag.

Badanstalten stängdes i går för denna säsong. Antalet anmälda badgäster understiger något det föregående årets, naturligtvis beroende på årets utställning i Stockholm. Vederbörande säga sig dock icke ha orsak att klaga; tvärtom har anstalten varit långt mera besökt än man på grund af utställningen vågat hoppas.

Kurgästernas antal uppgår i år till 1.381, d. v. s. vederbörligen anmälda. Ty ett stort antal personer uppehålla sig härstädes längre eller kortare tider under sommaren utan någon som helst anmälan.

Anmälda badgäster, sedan 30 augusti:

Björkman, E., auditor, Gefle, Strandhotell I,
 Nilsson, Ida, fröken, Lund, Strandhotell II,
 Öström, P., grosshandlare, Stockholm, d:o,
 Öström, Augusta, fru, d:o, d:o,
 Öström, Gerda, fröken, d:o, d:o,
 Almlöf, Alfred, köpman, Venersborg, d:o,
 Larsson, Janne, handelsföreståndare, Bofors,
 Svanberg, C. O., Engeltofta,
 Wide, O., doktor, Stockholm,
 Ström, Hans, läkare, Malmö, kapten B. Lycke,
 Af Sandeberg, F., kapten, Stockholm, Bergfalk.
 (Skärgården 1897-09-17/KJ)

1897-09-21

Skärgården

Kungajubiléet. Med strålande sol och molnfri himmel ingick förra lördagen, konungens jubileumsdag. Äfven naturen tycktes sålunda vilja deltaga i den hyllning, som på denna dag bragtes vår åldrige, vördade drott från hela Skandinavien, ja, från hela den civiliserade världen. Här i vårt samhälle svajade från arla morgonstund blågula dukar öfverallt. Särskildt badhusbolagets byggnader och Släggön prunkade i en synnerligen rik flaggskrud, men äfven många enskilda hus voro rikt dekorerade i de svenska färgerna – och äfven främmande lands (å resp. konsulat).

*

Skolbarnen

från köpingens folk- och småskolor samt samskolan voro kl. 11 samlade i kyrkan, där, sedan psalmen 306 sjungits, dagens betydelse i ett kortare, tänkvärdt anförande tolkades af pastor Bergfelt. Sedan därpå barnen sjungit en sång, afslöts alten med psalmen 426 v. 4. Kyrkan var på enskild persons bekostnad smakfullt dekorerad med flaggor och grönt.

Därefter tågade barnskaran åtföljd af pastor och lärare m. fl. till skolplanen vid stora skolhuset, där kungssången och några fosterländska sånger afsjüngos af barnen under ledning af folkskollärare Hjelmgren. Paror Bergfelt talade öfver flaggans betydelse och uppmanade barnen att städse se upp till den svenska flaggan som en symbol för fosterlandet, samt utbragte ett ”Lefve Konungen!” som åtföljdes af ett med känslor och öfvertygelse afgifvet fyrfaldigt hurra från de ungdomliga rojalisterna. Och så aftroppade barnen åt åtskilda håll, med anletena skimrande af fröjd öfver att få vara med om landsfaderns hyllning, och sedan till på köpet ha ”lof” hela dagen!

*

Kontant utdelning till köpingens fattiga. af för ändamålet på senaste kommunalfullmäktigesammanträdet anslagna penningsesumman försiggick på lördag genom fattigvårdsstyrelsens ordförande, konsul Aug. Lysell. Ett hundratal fattiga begåfvades.

*

Jubileumsfesten.

På aftonen gick den stora fest, hvarmed kommunens fullmäktige beslutat fira konungens jubileum, af stapeln i badanstaltens societetssalong, som för ändamålet ställts till förfogande. Kl. half 8 ankommo festdeltagarna, uppgående till omkring åttio personer, och mottogos af festens värdinnor – doktorinnan Malm och konsulinnan Radhe – och värdar – hrr doktor Malm, konsul Radhe, E. Hörman och C. J. Kjellsson. Salingen var smakfullt dekorerad. Framme i fonden tronade Konungens byst på en piedestal, omgifven af en formlig skog af praktfulla lefvande växter. Dessutom var salen rundt om dekorerad med flaggor. Musiken utfördes af Hulténska kapellet. Kl. 8 började supén, under hvilken doktor A. H. Malm äskade ljud och föreslog bl. a. konungens skål i följande med värme och eftertryck framsagda anförande:

”Du blånande haf, som mångtusende år
mot Skandiens klippor har slagit,
som brutit din boja hvar gryende vår
och frigjord i fjärran han dragit.
Dig egnas min sång, ty jag längtar dit ut
när böljorna slå, emot skären.”

”Hur godt är där ute, hur svalkande skönt.
Då vårliga vindarne smeka!
Då vågorna skifta i blått och i grönt
och strålar kring topparne leka!
Se bränningens skum är så glänsande hvitt,
när böljorna slå, emot skären.”

”Men skakar orkanen vinge med dån,
blir hafsjungfrun askgrå om kinden,
Och slites mitt segel från bristande vän
i tusende stycken af vinden.
Då klappar mitt hjerta af stolthet än mer
bland böljor, som ryta mot skären.”

”Ack hård är den kamp, som vid stormvägens svall
af seglaren kämpas på hafven.
Lugn står han dock bakom sin bräckliga vall
vid randen af djupblåa grafven,
och banar sin väg bland dolda försåt,
när böljorna slå emot skären.”

”Han brottas med rasande vindarnas tropp,

med strömmar och bränning och dimma.
Hur ofta, hur ofta är bleknadt hans hopp,
i nådens och midnattens timma!
Bland dödlige ingen bevittnar hans strid,
blott böljor, som slå emot skären.”

”Dock älskar han hafvet af hela sin håg,
med farorna är han förtrogen,
Hans längtan står han till den skummande våg
från fredliga hyddan och plogen.
Hvad underlig tjusning där ligger också
i böljor som slå emot skären.”

Dessa verser utgöra en del af den sång, hvarmed för jämt 40 år sedan Oscar Fredrik inledde sin berömda diktcykel ”Ur svenska flottans minnen”. De synas liksom skrifna för oss, vi, som bygga och bo ibland skären och som vant oss att lyssna till böljornas slag och lärt oss förstå deras sång, hur vinden än växlar i dur eller moll. Må desamma också ha fått inleda den högtidsstund, då vi nu i tanken samlas kring samme Oscar, sedan 25 år vår konung, för att bringa honom vår tack och vår hyllning, själf fridsäll har det dock af konungars konung förunnats honom att i fred med alla främmande makter få egna sig åt rikets utveckling och förhofran. Och väl för landet att så varit, mer väl än jag mäktar beskrifva. Det inre politiska läget erbjöd nog vid tronbestigningen den nya konungen icke obetydliga svårigheter. Inom riksdagen streds om skattereform och härordning och den kompromiss mellan dessa frågor, hvilken inanguerade konung Oscars regering, ledde slutligen 1887 till en begynnande utgång ur den länge fortgående striden, hvars olika stadier vållat flere minsittrar. Och krigsministerskiften. Sverige kunde emellertid icke undgå att beröras af ett hela världen genomgående ekonomiskt betryck, och så trädde tullfrågorna från och med 1886 i förgrunden med alla däraf uppkomna stridigheter. Oaktadt så mycket oro föranledts af de s. k. ”stora frågorna”, har järnvägsbyggandet fortsatts med stor kraft; nya mellanriksbanor hafva öppnats och särskilda järnvägar anknutits till och äfven upptagits i statsbanorna. Fabriksindustrien har ökats på högst märkligt sätt, hvarom den nu i hufvudstaden pågående utställningen utgör ett det vackraste vittnesbörd. Konungens klara insikt detsamma, som redan ofta togs till råds af hans fader, har öfvervunnit den ena svårigheten efter den andra.

Vi tacka Gud och konungen därför och vår innerliga förhoppning är, att det ock måtte lyckas komungens varma nitälskan för Brödrafolkens väl att till en Lycklig utgång föra de svårigheter, som i senare tid uppstått, och hvilka vi i denna provins tycka oss hafva liksom nära för ögonen. Folkets kärlek, som konungen i så rikt mått eger, vare hans stöd och län.

”Dess grundton är stark och mäktig,
hur vinden än vexlar i dur och i moll,
när böljorna slå emot skären.”

Jag har den äran att på Lysekils samhälles vägnar utbringa vår skål för hans majestät, vår älskade konung. Vi dricka skålen med varmaste tack och välönskningar och i djupaste underdånighet, Konungens skål! – Och vi beledsaga denna skål med fyra kraftiga hurrarop.. Lefve konungen (Fanfar).

Omedelbart därpå föreslog talaren h. m:t drottningen skål med följande ord:

Jag har dock den äran att på detta samhälles vägnar utbringa vår skål för hennes majestät drottningen, som aldrig tvekat att stå vid konungens sida, med sin varma gudsfruktan tröstande och bedjande, just på dagar, då bekymren om folketns väl tett sig som störst. Vi dricka skålen med varmaste tack och välönskningar och i djupasre underdånighet. Drottningens skål! – Och vi beledsaga denna skål med fyra kraftiga hurrarop. Lefve drottningen! (Fanfar).

Orkestern spelade nu upp Kungssången, som sjöngs unisont af de närvarande.

Sedan supén avslutats, frambars kaffe med avec, och tiden förflöt på det angenämaste under gemytligt samspråk, då och då afbrutet af ett eller annat skåltal. Skålar druckos för Lysekils framtid, för konsul och konsulinna Radhe, som denna dag för 14 år sedan i denna lokal firade sitt bröllop, för värdinnor och värdar m. fl. Slutligen dansades ett par valser, hvare de närvarande talrikt deltog, hvarefter den högst angenäma festen avslutades vid 12-tiden.

(Skärgården 1897-09-21/KJ)

1897-09-24

Skärgården

Kyrkostämman hölls i måndags i härvarande kommunalsal kl. 5 e. m. hvarvid följande förhandlades:

Kyrkoritningarna

hade nu för andra gången återkommit från öfverintendentämbetet i Stockholm. Ämbetet ansåg, att riktningarna i sitt nuvarande skick voro tillfredsställande, och föreslog endast några mindre ändringar, som ansågs vara fördelaktiga, dels ur ekonomisk och dels estetisk synpunkt. Kyrkobyggnadskommittén som afgifvit yttrande öfver dessa ändringsförslag, hade tillstyrkt dem, ett som afsåg tornspiran. Kommitténs ordf. doktor A. H. Malm hade i stället låtit arkitekt Adrian Pettersson utarbete ett medlingsförslag – upprättat på grund af hvad doktor Malm samtalsvis inhemtat under ett personligt besök hos öfverintendentämbetet i somras – hvilket kommittén nu förordade till antagande. Stämman beslöt i enlighet med kommitténs hemställan.

Till ombud

för Lysekils församling vid en ekonomiska besiktning, som skall hållas å Bro prestgård den 30 september, utsågs kapten Lars ödman och till hans suppleant kapten N. O. Lycke.

Att justera protokollet

utsågs hrr apotekare J. L. Lundberg och bokhållaren J. F. Carlsson.

Jordegarestämman hölls samma dag kl. 6 e. m. i samma dag hvarvid en ansökan från hr Sven Pettersson om att få arrendera Skeppsholmen för anläggande af ett stenhuggeri därstädes afslogs.

Därjämte upplästes

Göta hofrätts utslag uppå besvär, anförda af fröken Ida Sanne öfver häradsrättens vägran att bevilja lagfart å tomten nr 112 vid Kungsgatan, hvilken tomt hon köpt af Lysekils jordegare. Hofrätten hade ej funnit skäl upphäfva häradsrättens beslut. Fröken S. hade förklarat sig villig fullfölja besväret hos k. m:t om jordegarne betalade kostnaderna därför. Stämman beslöt att göra detta, samt att instämma i fröken Sannes af ordföranden upplästa besvärsskrifvelse.

Justeringsmän för dagens protokoll blefvo kamrer N. O. Nordström och kapten Johannes Pijk.

Bröllop firades härstädes i onsdags, då förmannen hr Carl Cornér och fröken Ida Backman, dotter till handlanden hr Carl Backman ingingo i äkta standet.

En lägenhet om två rum och käk finnes att hyra i huset nr 5 Bansviks Bergsgatan af kapten Hans Olsson. [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 3.]

Tre lägenheter – om respektive tre rum, kök och tambur, två rum och kök och ett rum och kök (slask- och vattenledning i gården. Nödiga uthus.) lediga till uthyrning 1 oktober i huset n:o 31 Bansviks Bergsgatan, Lysekil. Närmare meddelar A. Ehnberg. [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 49.]
(Skärgården, 1897-09-24/KJ)

1897-09-28

Skärgården

Landebergiska nybyggnaden vid torget reser sig allt mera i höjden. Understa våningens väggar af sten äro uppförda, och man har börjat med andra våningen, hvilken, liksom den tredje, blir af trä. Huset blir sålunda ett s. k. ”landshöfdingehus”.

Begrafning firades i fredags, då enkefru Laurentia Åsbergs jordiska kvarlevor fördes till den sista vilan.

Den med blommor och kransar rikt prydda kistan bars från sorgehuset till kyrkan, som följd af ett större antal inbjudna. Före liket gingo två flickor, som strödde granris. Sedan liktåget inkommit i det med blommor och grönt dekorerade templet, uppstämades psalmen 207 v 6 och följande, hvarefter pastor Bergfelt höll ett anslående liktal, med utgång från orden: ”Och skall i ålderdomen komma i grafven, såsom en hvetekärfve införd varder i rättom tid” (Jobs bok 5:26), Sedan jordfästningen därpå förrättats enligt ritualen, avslöts den högtidliga akten med psalmen 489 v. 6, hvarefter kistan utbars och nedsänktes i Åsbergiska familjegraven på gamla kyrkogården.

De åldriga sjökaptenerna herrar Anton Öhnberg och Anders Johansson prestaverade. Kistan bars af sex släktingar till den avlidna.

En kontoristförening har af platsens kontorister m. fl. bildats här i samhället. Föreningen har hyrt lokal i dr Nilssons hus vid torget, där medlemmarne tillbringa sina aftnar med tidningsläsning och andra mer eller mindre själsodlande förströelser.

Stenindustrin i Dalskogen har förlagts på ett nytt ställe. Firman J. & A Nielsen har börjat schaktning och sprängning i en firman tillhörig kulle. Efter hvad arbetarne tycka, borde firman ha börjat sprängningen i kanten av stenhugget och icke, som nu, midt i själfva kullen. Firman spränger nu berg åt stenhuggarne, som det heter, men det blir nog de senare, som få betala äfven sprängningen. Ty stenhuggarne få nu betala till firman 30 öre per meter af gatsten för de utkilade blocken.

Det synes emellertid, som om oenighet sedan skulle hafva inträdt mellan åtskilliga stenhuggare och förvaltaren, i det att ett par redan afflyttat härifrån. Vore det inte skäl uti, menar vår meddelare, att försöka här det system som ingenjör Gunnersson har infört i sitt stenhuggeri vid Norra Grundsund, nämligen daglöningssystemet? Vi bara fråga?

Verktygsstöld har egt rum från stenhuggare i Valbodalen under natten till den 5 d:s, då verktyg till ett värde af 50 kr. bortstulos från tvenne stenhuggare. Tjufvarne torde vara hemma på andra sidan fjorden.
(Skärgården, 1897-09-28/KJ)

1897-10-05

Skärgården

Att min käre makes Sjökaptenen Olaus Lycke efter ett långvarigt lidande stilla och fridfullt afsomnade söndagen den 3 okt kl. 4.30 f. m. i en ålder af 86 år, 10 mån och 10 dagar sörjd och saknad af mig, barn och barnbarn, slökt och vänner, har jag den sorgliga plikten tillkännagifva. Lysekil den 4 okt 1897.
Anna Lycke född Broberg.

Olaus Lycke. Söndagen den 3 d:s afled härstädes köpingens äldste manlige innevånare sjökaptén Olaus Lycke, i den höga åldern af nära 87 år. för ett 20-tal år sedan drog kaptén Lycke sig tillbaka från sjölifvet, sedan han i nära ett halft sekel plöjt hafvets vågor. Den aflidne var en vänsäll och fridsam man, som efterlämnar ett godt minne hos alla med hvilka han kom i närmare beröring. För öfver 4 år tillbaka träffades han af ett slaganfall, men vistades dock de senare åren uppe. Vid båren stå nu sörjande hans åldriga maka, med hvilken han i ett lyckligt äktenskap varit förenad i nära 63 år, smt barn och barnbarn.

Frid öfver den gamle sjömannens minne!

(Skärgården, 1897-10-05/KJ)

1897-10-06

Skärgården

Sjuårsfest var i söndags anordnad af Blåbandsföreningen härstädes i Betlehemkapellet, hvarvid föredrag hölls af predikanterna Johannes och Jonas Lundell.

Sång och musik förekom och den angenäma festen var alltigenom en högtidlig och animerad prägel.

Herr J. I. Öbergs affär är, som synes af annons i dagens nr flyttade till en elegant butik i herr J. O. Wallentins nybyggda hus vid Kungsgatan.

Telegrafstationen. Under september afsända telegram: inländska 504, utländska 219, ankomna in- och utländska 648. Afgångna interurbana telefonsamtal, 2.038, däraf 146 ilsamtal, ankomna d:o 1.594.

Lysekils sparbank. Under september hafva insatts kronor 4.129 och uttagits kronor 2.433:-

I Lysekils postsparbankskontor med underlydande stationer ha under september insatts kronor 9.304 och uttagits kronor 7.021.

(Skärgården, 1897-10-06/KJ)

1897-10-08

Skärgården

Ett stensliperi för slipning och polering av gravvårdar har anlagts härstädes av firman A. & J. Tobisson. Firman ämnar för denna anläggning använda samma drivkraft som driver tennfabrikens maskiner och som visat sig vara stark nog att driva sliperiet. [Anm: Albert och Justinus Tobisson startar verksamheten vid Fridhem.]

Till grafvens ro fördes i går stoftet efter aflidne sjökapténen Olaus Lycke. Jordfästningen förrättades i kyrkan, som var smakfullt dekorerad mrd blommor och grönt.

Sedan kistan under tonerna af en sorgmarsch inburits och placerats å en katafalk i koret, afsjöngs psalmen 452 w 1 o. fr. hvarefter pastor Bergfelt –

med anslutning till orden: ”Det är som de gamles krona, när de mycket förfarit hafva, och deras ära att de Gud frukta” (Syrachs bok kap. 25, v. 8) – höll ett anslående och tänkvärdt liktal. Sedan därpå jordfästning försiggick enligt ritualen. Under afsjungande af ps. 207 w 6 och 7, afslöts akten med ps. 221 v. 3, hvarefter kistan under orgelns toner utbars ur helgedomen och fördes till Nya kyrkogården.

Sjökaptenerna B. Lycke och J. Hedberg prestaverade. Kistan bars af sjökaptenerna M. O. och A. O. Lycke samt Carl och Julius Backman, de förra söner och de senare mågar till den aflidne. I processionen, som följde åldringen till det sista hvilorummet, deltog öfver 60 personer.
(Skärgården, 1897-10-08/KJ)

1897-10-10 Vid fullmäktiges sammanträde den 10 oktober 1897 förekommer flera framställningar om nyanläggningar och reparation av gator, uppsättande av nya gatlyktor samt framdragande av vattenledning till olika fastigheter inom köpingen. [Anm/PK: Vid nästan alla sammanträden förekommer liknande frågor, vilket visar att nya krav framföres på förbättrad service i samhället, men även kostnadskrävande sådana. De flesta av dessa framställningar avslås eller remitteras till kommunalnämnden för yttrande.]
(PK, 1897)

1897-10-12 **Skärgården**
En festlig kollation hade handlanden hr J. O. Wallentin anordnat å Gjötbergs hotell härstädes, till hvilken inbjudits de yrkesidkare och arbetares som arbetat på han vid Kungsgatan uppförda hus. De närvarande bjödos på supé m.m., och stämningen var, efter hvad deltagarne meddelat oss, ytterst angenäm och animerad, hvarför de anhållit att genom oss få till hr. Wallentin framföra ett hjärtligt tack för den visade uppmärksamheten.

Silfverbröllop firades i går härstädes af länsträdgårdsmästaren hr M. Lindebäc och hans maka i kretsen af inbjudne släktingar och vänner.
(Skärgården, 1897-10-12/KJ)

1897-10-13 **Skärgården**
Auktion. Genom fri och öppen auktion, som på stället förrättas onsdagen den 20 dennes från kl. 10 f. m. och torsdagen, om så behöfves, låta sterbhusdelegarne efter afl. Eva Olsson i Kyrkevik till den högstbjudande förälja all boets befintliga egendom bestående af: ett manhus, indeldt uti 3 rum och kök på undra botten, silfver, koppar, messing, glas och porslin, möbler, säng- och linnekläder m. m., mot villkor som före utropet tillkännagifvas. Huset utropas kl. 12 första dagen. Lysekil & Heden den 9 oktober 1897. E. a. A. E. Lundberg, Oskar N. Olsson.

Välgörenhet. Alltid tänker pastor Bergfelt på de fattiga, skrifver en af våra extra meddelare härstädes samt anför som bevis härpå följande. I förra veckan

dog af kräftan hustrun till arbetaren Klas Carlsson och efterlemnade flere minderåriga barn i små omständigheter. När det kom till pastor B:s kännedom att det var fattigt i sorgehuset, gick han dit och såg efter hur det var ställdt. Närmaste följden af besöket var att barnen fivgo nya kläder till begrafningen.

Kommunalfullmäktige sammanträdde i måndags i kommunalsalen, hvarvid följande ärenden förekommo till behandling.

Utfartsväg till Rosviksberg.

Herr Oscar Weiss m. fl. Husegare å Rosviksberg anhöllo i inlemnad skrifvelse att kommunen måtte anlägga utfartsväg från den bebyggda delen af Rosviksberg, antingen till Rosviksgatan eller till Parken.

Hr. L. Ödman ansåg att man ej borde anlägga några vägar eller gator, där man icke hade rättighet därtill. Då ingen väg från Rosviksberg af jordegarne, utstakats, kunde det hända att, ifall kommunen anlade den begärda utfartsvägen, dessa läte någon bygga tvärs öfver densamma. Yrkade afslag.

Öfverstelöjtnant Lilliehöök instämde. Trodde ej att kommunen hade skyldighet att anlägga vägar till alla, som behagade bygga här och där i bergen.

Anhållan afslogs på grund af Ödman anförda skälen.

Upplysningen.

En anhållan från hr Johannes Lundell m. fl. att få en glödlampa anbragt vid Bethlemskapellet remitterades till kommunalnämnden.

Fjerdingsmannens lön för nästa år bestämdes i enlighet med dennes anhållan, hvilken af kommunalnämnden tillstyrkts, till samma belopp i år eller 400 kronor.

Vattenledning till Rosviksberg äskades i inlämnad skrifvelse af hr Oscar Weiss m. fl. å denna plats boende, på grund af att den från kyrkobyggnadsplanen nedkastade stenen hindrat dem att hemta vatten från en af hr Weiss anlagd källa. Kommunalnämnden hade afstyrkt denna begäran, enär stenen i fråga nu bortröjts, så att sökanden nu åter hafva tillgång till källan. Fullmäktig afslager i enlighet därmed ansökningen.

Vägen till fattighuset från Bansviks Bergsgatan – den s. k. Blekebackegränd – önskade Konsul Aug. Lysell samt husegare vid gränsen att kommunen måtte iståndsätta, enär gränden i sitt nuvarande skick vore livsfarlig, att passera efter mörkrets inbrott.

Remitterades till kommunalnämnden för yttrandes afgifvande och eventuellt – kostnadsförslags upprättande.

Yttrande öfver Bergfalks besvär. Sjette ärendet på föredragningslistan var: ”Yttrandes afgifvande till konungens befallningshafvande uppå de besvär, herrar A. G. Bergfalk, Carl Olsson och Gustaf Richter anförd öfver Lysekils jordegares å kommunalstämman den 11 febr. 1896 fattade beslut att till Lysekil kommun med full eganderätt äfverlemna vissa gator, torg och öppna platser i Lysekil”.

Fullmäktige beslöto, på hr L. Ödmans förslag, att underrätta konungens befallningshafvande att de icke, på grund af det läge, i hvilket flere med denna fråga sammanhängande mål för närvarande befinna sig, anse sig kunna afgifva något bestämdt yttrande, utan för sin del öfverlämna besvärsmålen i befintligt skick till afgörande.

Val. Till ombud att närvara vid mantalsskrifningen valdes nu kapten L. Ödman och poliskonstapel A. Ehnberg; till fullmäktig vid markegångssättningen konsul Magnus Radhe och till hans suppleant hr C. J. Kjellsson; till revisorer för granskning af Lysekils Brännförsäljningsaktiebolags räkenskaper och förvaltning hrr G. Sjöstam och konsul Aug. Lysell med konsul G. Richter som suppleant. Till ombud vid tingshusbyggnadsskyldiges sammanträde inför häradsrätten den 5 nov. i fråga om reparation å tingshuset utsågs kapten L. Ödman och till hans suppleant v. häradshöfding N. Hedlund.

Fattigvårdsstyrelsens förslag å personer, hvilka böra befrias från mantalspenningars utgående för nästa år, godkändes, hvarjämte de för mantalsskrifningen utsedde ombuden fingo rättighet att befria sådana, som till äfventyrs kunde anses böra vara befriade, men icke upptagits i ofvannämnda förslag.

Justeringsmän för dagens protokoll blefvo herrar Aug. Lysell och postmästare Jonsson.

Till gode män i källarmästaren hr H. Lindbergs konkurs utsågos i fredags hrr häradshöfding N. Hedlund och kamrer N. Nordström. Till gode man för fru Lindberg utsågs fabrikör Carl Olsson.

(Skärgården, 1897-10-13/KJ)

1897-10-15

Skärgården

Alarm gjordes i tisdags e. m. å brandskåpet vid nya skolan af vice brandchefen, hr N. O. Ericsson, för att utröna huru fort fasta brandkåren kan hinna samla sig i behöfligt antal. Den tid, som åtgick mellan signalens afgifvande och brandkårens ankomst till platsen, utgjorde icke fullt 9 minuter. då man betänker att samtliga brandkarlarna hafva sådant arbete, att de under detsamma utförande äro borta från hemmet, och att alarmandet skedde under arbetstiden, samt att de måste till ”brandstället” medföra slangkärria jämte en

hel del attiralj, så måste man beteckna ofvannämnda tid såsom särdeles kort på ettfördelaktigt sätt vittnande om detta manskaps raskhet.

Man får ej undra på, om brandkarlarne kände sig litet enkla och ”långsynta”, när de, efter att i flygande fläng ha galloperat till ”ort och ställe”, vid framkomsten finfo besked om att man endast ”på lek” låtit dem springa gatlopp.

Sådana öfningar torde dock vara de, som i detta fall bäst fylla sitt ändamål, ty en öfning bör naturligtvis så mycket som möjligt motsvara det verkliga arbete, för hvilket den göres.

Lysekils skyttegille hade i tisdags afton ett talrikt besökt sammanträde, hvarvid bland annat beslöts att i samband med den till nästa söndag utsatta täflingen om statens pris skall anordnas s. k. festskjutning om insatser å 50 öre för 6 skott i reglementerade ställningar å klassens rep. afstånd,

I denna skjutning skola 20 ringade taflor användas.

Att tjänstgöra som skjutchefer vid söndagens täflingsskjutningar utsågos hrr O. Dorthé och K. J. Asp, den förre för 300 och den senare för 200 metersbanan.

Dessutom beslöts att efter skjutningarnas slut de eröfrade priserna skola utdelas vid en enkel festlighet, som af gillet skall arrangeras på Gjötbergs hotell för sina medlemmar med damer.

Efter den 17 dennes skall gillet icke hålla sig med ordinarie markör, utan få de skyttar, som önska skjuta efter denna tid, själfva ombesörja markeringen.
(Skärgården, 1897-10-15/KJ)

1897-10-16 **Bohusläningen**

Med anmärkningsvärd hastighet har Lysekils samhälle utvecklats under de senaste åren. Nya "skift" ha tid efter annan måst utläggas för att inom kort bebyggas. Om någon för några decennier sedan förutsagt invånarna i det ursprungliga Lysekil att samhället redan på 1890-talet kunde ega grundande förhoppningar om erhållande af stadsprivilegier skulle denna hans förhoppning utan tvifvel ansetts som ren dårskap. Nu börjar bristen på byggnadstomter redan göra sig gällande inom de för samhället hittills utstakade gränserna. Som blifvande stadsdel nämnes Kronberget och lofvar det som sådan blifva en av de bäst belägna i Lysekil. (Bohusläningen 1897-10-16/KJ)

1897-10-19 **Skärgården**

Lysekils stenhuggareförening hade i torsdags afton sitt ordinarie halfårsmöte, hvarvid den afgående styrelsen beviljades full och tacksam ansvarsfrihet. Den nya facktidningen "Stenarbetaren" presenterades för medlemmarne i större

format än förut. Då tidningen nu bytt om redaktör – den redigeras nu af hr G. Malmberg i Malmö – torde tidningens innehåll blifva för facket till stor nytta. herr Malmberg är nämligen känd som en dugande man inom arbetarerörelsen.

Till styrelsemedlemmar för kommande halfår valdes hrr C. A. Qvillberg, ordf., Axel Johansson, v. ordf., Frans Fred, sekreterare, G. Carlsson, v. sekr., och C. A. Abrahamsson, kassör. Revisorer blefvo hrr C. Linné samt Gustaf Mellqvist och revisorssuppleanter hrr A. Ljman och G. Månsson.

”Bohusl.” vet att berätta att en kommitté i och för ordnande af en fond för arbetsinställelser samtidigt valdes.

(Skärgården, 1897-10-19/KJ)

1897-10-20

Skärgården

Tillkännagifvande. Härmed vill jag vördsamt meddela att den Järn-, Tapet- & Färgaffär jag i cirka tre års tid idkat i Bethlehemskaapellets nedre våning är flyttad till Handlanden J. O. Wallentins nybyggda hus å Kungsgatan (snett emot parken). Tacksam för det förtroende, jag hittills rönt, rekommenderar jag mig härmed i ärade kunders och gynnares välvilliga hågkomst. Lysekil den 29 september 1897. J. I. Öberg.

Lysekils skyttegilles täflingsskjutning om statspris försiggick i söndags. Skjutningarna egde rum i vanlig ordning och i följande klasser sålunda.

Pristagare inom

2:dra klassen (300 meters bana med 12 skott i reglm. ställningar samt en hastig prec. serie å 200 m).

1:a pris J. F. Carlsson	90 points
2:a ” E. Hyllengren	88 “
3:e “ G. Jacobsson	81 “

1:sta klassen (200 mtr med 12 skott I reglm. ställningar)

1:a pris Fritz Mattsson	48 points
2:a ” R. Båström	44 ”
3:e ” H. Brun	44 ”
4:e ” J. H. Lindman	44 ”
5:e ” S. Kjellsson	38 ”

Vid efter statstävlingen anordnad festskjutning blefvo resultatén följande:

2:a klassen (300 meters bana i 6 skott å 20-ringad tafla).

1:a pris G. Jacobsson	66 points
-----------------------	-----------

2:a Aug. Jacobsson	57 “
3:e “ O. Dorthé	52 “

1:sta klassen (200 meter å 20-ringad tafla).

1:a pris J. H. Lindman	86 points
2:a “ Fritz Mattsson	80 “
3:e “ S. Kjellsson	71 “

Härefter voro täflingarna, som försiggingo under stark blast och dimmig luft, avslutade. På aftonen samlades skyttegillets medlemmar till gemensam fest å hotell Gjötberg, hvarvid prisutdelning skedde och aftonen tillbringades på angenämaste sätt. Största lifaktighet vis å vis gilletts bestånd gjorde sig märkbar.

Patent å anordning vid konservdosor har meddelats herr M. Radhe i Lysekil.

Byggnadsnämnden beviljade vid sitt sammanträde den 14 dennes följande anmälningar af:

Herr *Henry Macfie*, om uppförande af ett mindre rökeri vid Slätteskär;

Lotsförman *E. Hörman*, att få uppföra veranda utanför sitt hus n:r 32 Bansviksbergsgatan;

Lorentz Petterssons sterbhus, att få uppföra ett mindre hus å oskiftade marken norr om köpingen;

Slaktaren *Olof Christiansson*, att uppföra hus å tomten n:r 136 i Qvarngränd;

Vice konsul *Gustaf Richter*, att få uppföra en mindre upplagsbod å sin magasin stomt vid Landsväggsgatan; samt

Handlanden *J. O. Vallentin* att få uppföra nödiga uthus å hans tomt n:r 104 litt. B.

En ansökan från målaren *J. A. Johansson* bordlades för införskaffande af fullständig ritning. Snickaren *E. Henriksson* ålades att uppföra brandmur mot tomten n:r 3 i Skottgränd, hvilket trots upprepade påminnelser hittills uraktlåtit.

(Skärgården, 1897-10-20/KJ)

1897-10-22 **Skärgården**

Husköp – Under hand har skomakarmästare Olof Alfred Olsson nyligen sålt sitt ägande hus vid Gamla Strandgatan till soldat Röd från Röra för 5.000 kronor. (Skärgården, 1897-10-22/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 13.]

1897-10-26

Skärgården

Kortslutning inträffade i fredags afton i hufvudledningen från elektricitetsverket. Efter 8 min. kunde maskineriet ånyo påsläppas, så att ljuset åter började stråla i all sin forna glans.

Johnssons tummullare begagnas numer allmänt vid rullning af sill- och anjovisnummer. Den praktiska uppfinningen, nyttig för både arbetaren och arbetsgifvaren förtjenar också all framgång.

Sillgränds brygga vår nyaste kaj, lämpar sig synnerligen väl för lastning av gatsten. Den har också under en längre tid använts därtill av ingenjör Johan Gustaf Gunnerson, som med vederbörligt tillstånd härstädes har sin utskeppning jämte upplag. Under lastning där befinner sig för närvarande ångaren KONG TRYGVE, kapten Pedersen, för Bremerhaven.

(Skärgården, 1897-10-26/KJ)

1897-10-27

Skärgården

Lysekils skyttegille hade i söndags anordnat prisskjutning medels insatser – antagligen den sista för året. Skyttarne voro 15 till antalet och pristagarne följande vid skjutningen å:

300 meter

1:a pris E. Hyllengren	42 points
2:a ” G. Jacobsson	42 “
3:e “ Aug. Jacobsson	40 “

200 meter.

1:a pris O. Rose	43 points
2:a “ H. J. Lindman	36 “
3:e “ J. Hammar	27 “

Dimma försvårade skjutningen rätt mycket. Senare på dagen lättade dock dimman betydligt så att flere särdeles vackra serier skötes af vissa skyttar. Flera af skyttarne ha under året förvärfvat rätt till högre utmärkelsetecken. (Skärgården, 1897-10-26/KJ)

1897-10-29

Skärgården

Bouppteckning efter afl. Enkefru Christina Dahlöf i Lysekil kommer att förrättas härstädes Lördagen den 6 Nov. med början kl. 10 f. m., och torde de, som äro skyldige eller hafva fordran i dödsboet härom göra skriftlig anmälan

till undertecknad, antigen före eller senast bouppteckningens början sagde dag. Skal & Lysekil den 26 Okt. 1897. Gust. Andersson, förrättningsman.

Genom offentlig auktion som på stället förrättas Onsdagen den 10 November med början kl. 10 f.m. låta arvingarna efter enkefru Christina Dahlöf i Lysekil, Rinkenäsgränd n:o 1 försälja det på stället befintliga boningshuset, indelt i 3 rum och kök på undra botten samt 2 rum och rymlig vind ofvanpå; äfvensom all dödsboets lösegendom, bestående af: möbler och husgerådssaker, glas och porslin m.m.

Huset säljes kl. 12 på dagen. Betalnings- och öfriga villkor tillkännagifvas före utropet. Skal & Lysekil den 26 okt 1897. E. a. **Gust. Andersson.**

Ett zigenaresällskap, bestående af 16 personer i alla åldrar, har slagit läger på Slätten.

(Skärgården, 1897-10-29/KJ)

1897-11-02

Skärgården

Genom offentlig auktion som på stället förrättas Onsdagen den 10 november med början kl 10 f.m. låta arvingarna efter änkefru Christina Dahllöf i Lysekil, Rinkenäsgränd n:o 1, försälja det på stället befintliga bostadshuset, indelat i 3 rum och kök på undre våningen samt 2 rum och rymlig vind ovanpå; ävensom all dödsboets lösegendom, bestående av möbler och husgerådssaker, glas och porslin mm.

Huset säljes kl 12 på dagen. Betalnings- och övriga villkor tillkännagives vid utropet. Skal & Lysekil den 20 oktober 1897, e.a. **Gustaf Andersson.**

(Skärgården, 1897-11-02/KJ) [Anm: Adressen är Rinkenäs n:o 1, SKV Kontorshus (i kvarteret Verkstaden), se vidare 1897-11-16 nedan.]

1897-11-03

Skärgården

Gult vax uppköpes å Apoteket i Lysekil.

(Skärgården, 1897-11-03/KJ)

1897-11-05

Skärgården

Att min innerligt älskade man f. d. sjökaptenen Johannes Mattsson efter en kort tids shukdom stilla och fridfullt afsomnade i dag kl. 1 e. m. i en ålder af 74 år och 14 dagar, djupt sörjd och saknad af mig, barn, barnbarn, släktingar och många vänner, är det min smärtsamma pligt tillkännagifva. Lysekil den 2 Nov. 1897, Kristine Mattsson.

Härmed kallas sterbhusdelegarne i enkefru Marianne Lindbloms dödsbo att infinna sig å v. häradshöfdingen Nils Hedlunds juridiska byrås lokal i Lysekil torsdagen den 18 nästa November kl. 1 e. m. för att mottaga redovisning för uppkommet öfverskott, sedan bevakad gäld i urarfvakonkursen efter fru

Lindblom blifvit betald, kommande öfverskottet att utlemnas till den eller de sterbhusdelegare, som infinna sig. Lysekil den 26 Oktober 1897. Nils Hedlund, Victor Hyllengren.

Extra profbelysning af en s. k. Jandus – båg – lampa utfördes i går afton af härvarande elektricitetsverk. Lampan – om 3 Ampérer – lyste alldeles utmärkt med jämt och klart sken och utvecklade en ljusstyrka lika med 60 10 – ljus – glödlampor och är garanterad af fabriken – Aktiebolaget de Lavals glödlampsfabrik Svea i Stockholm – att lemna dubbelt så stor ljuseffekt som lika kraftiga vanliga bågampor. För belysning af större lokaler äro dessa lampor särdeles lämpliga, såsom varande både billigare och ljuskraftigare.

Platsens behof af hö och halm måste hitföras från andra orter, som erhållit rikare skörd än det i allmänhet varit fallet här på Stångenäset. Flere båtar ha sålunda i dagarne ankommit hit med sådana laster.

(Skärgården, 1897-11-05/KJ)

1897-11-09

Skärgården

Kyrkoplanen. Arbetet å den nya kyrkoplanen med dithörande terasseringsmurar och trappor tros kunna bli färdigt i midten af denna månad. Ingeniören hr J. G. Gunnerson är i sanning värd högsta beröm för sitt exempellöst goda arbete. Och i lika hög grad förtjena de arbetare att berömmas, hvilka vi sett nedlägga hela sin ambition i detta arbete för sin kyrka och sitt samhälle, till ett vittnesbörd om dem för kommande slakten.

Ännu en åldring härstädes har lemnat det jordiska, nämligen förre sjökaptenen Niklas Elfströms hustru Mathilda född Öhnberg, hvilken natten till igår afled i en ålder af öfver 70 år. Den aflidna sörjes närmast af make och flere fullvuxna barn.

Bröllop firades i torsdags å Lindbergs hotell härstädes då kaptenen å ångaren ”Freja” hr E. Svensson och fröken Hilma Larsson vederbörligen inklarerades i den äktenskapliga hamnen i kretsen af ett antal inbjudna. Kontrahenterna som båda äro hemmahörande här, hade samma dag hitkommit, han ombord å sitt fartyg och hon med passagerareångare från Göteborg.

Till sysloman blefvo utsedda v. häradsh. N. Hedlund i G. Flodins urarfva konkurs och handlanden K. J. Asp i B. Hultgrens urarfvakonkurs, båda i Lysekil.

(Skärgården, 1897-11-09/KJ)

1897-11-09

Köpingen hade i brev den 30 april 1897 hemställt hos Kungliga Telegrafstyrelsen att få slippa betala Telegrafstationens lokalhyra. Vid fullmäktiges sammanträde den 9 november 1897 svarade Telegrafstyrelsen att Lysekils kommun vid stationens etablering lovat bekosta lokalhyran för all

framtid, varför Telegrafstyrelsen inte ansett att hemställa till Kungl. Maj:t om ändring av då överenskomna åtagande. Fullmäktige beslutade att tills vidare låta härvid bero.

Budgetförslag för 1898

Vid novembersammanträdet förelåg även förslag till budget för 1898.

Budgetförslaget upptar utgifter på kronor 70.000 och inkomster med 34.358 kronor, med en brist av 35.442 kronor. Kommunalnämnden föreslog att ett lån skulle upptagas på 10.000 kronor samt en uttaxering på 25.391 kronor, vilket utgör 4 kronor per bevillningskrona. Ur budgetförslaget kan bla följande kostnader antecknas:

Lån, räntor och amorteringar	13.600
Fattigvårdsbudgeten	10.000
Vattenverket	800
Brandväsendet	2.300
Löner och arvoden	12.065
Gator och vägar	5.000
Renhållningen	1.320
Skolorna	8.663
Diverse oförutsedda avgifter	766

Av inkomsterna kan nämnas:

Hundskatt	200
Hamnkassan	3.000
Brännvinsmedel	28.975
Skolavgifter i folkskolan	583

Budgetförslaget antogs av fullmäktige. (PK, 1897)

1897-11-09 **Bohusläningen**

I fredags voro inkallade till polisförhör i Lysekil ett halft dussin pojkar om 10-15 år, för att höras i en hel hop saker, som lågo dem till last. Som exempel på oförbätterlighet kan nämnas att en dylik gynnare, 14-åriga Frans Henning Persson, som för en kort tid sedan stod tilltalad för tillgrepp af 10 kronor jemte diverse andra saker och hvarför han stod för rätta vid senaste tinget i Qvistrum, några dagar derefter föröfvade stöld ur en båt vid den så kallade Anderssons brygga härstädes, dervid diverse varor tillgrepos och gömdes. Dessa barn gifva vår polis mer att göra än hvad man kan tänka sig. Det är egentligen i samhällets utkanter och främst den så kallade Slätten (tillhörande Lyse socken), der dessa röfvarfrön hafva sina "hem". (Bohusläningen 1897-11-09/KJ)

1897-11-10 **Skärgården**

Begrafning. Igår begrafns stoffet af f. sjökaptanen Joh:s Mattsson i Kyrkvik. Jordfästningen förrättades i Kyrkan, hvars inre var deloreradt med blommor och grönt. Prestaverande voro sjökaptenerna E. B. Lycke och Adolf Källare.

Kistan bars af den aflidnes söner och mågar. Ett stort antal inbjudne deltog i processionen.

Sammanträde med icke klagande jordegare höll i måndags kl. 6 e. m. i kommunalsalen för att afge förklaring uppå besvär anförda hos k. m:t af hr A. G. Bergfalk öfver landshöfdingeämbetets utslag angående val af kommitterade för Lysekils jordegare. Sammanträdet, som var fåtaligt besökt, utsåg d:r Malm att leda förhandlingarna, hvarefter denne uppläste utslaget i fråga, hvarigenom Bergfalks besvär hos landshöfdingeämbetet öfver nämnda val ogillades, när klaganden ej visat att valet skett olagligt. Sedan därpå den till k. m:t insända klagoskriften upplösts, bordlades den till ett följande sammanträde som ordföranden fick i uppdrag att sammankalla under den närmaste tiden.
(Skärgården, 1897-11-10/KJ)

1897-11-11 **Lysekils Posten**

Janduslampa i Lysekil – Å den öppna platsen utanför Gjötberg i Lysekil, strax vid ångbåtsbron, har elektricitetsverkets ägare konsul Magnus Radhe låtit uppsätta en AB de Laval's större Janduslampa, som utmärker sig för stor ljusstyrka. Den lär relativt taget draga betydligt lägre kostnad än bågglampor. Provet har utfallit i allo väl. (Lysekils Posten, 1897-11-11/KJ)

1897-11-12 **Skärgården**

Kommunalfullmäktige hade i tisdags kl. 5 em. sammanträde i kommunalsalen under dr A. H. Malms ordförandeskap. Följande ärenden förekommo till behandling.

Brännvinsutskänknigen.

Lysekils Brännvinsaktiebolag hade hos Konungens befallningshafvande anhållit att bolaget måtte meddelas tillstånd att hålla sin utskänkningslokal i n:o 78 Gamla Strandgatan öppen för allmänheten från kl. 8 f. m. under månaderna november – februari. I likhet med kommunalnämnden tillstyrkte fullmäktige bifall till ansökningen.

Hyrn för telegrafstationen.

Som bekant hade kommunalnämnden fått i uppdrag att hos kongl. Telegrafstyrelsen söka utverka befrielse från skyldigheten för kommunen att bekosta lokal åt telegrafstationen. På den skrifvelse, som med anledning af detta uppdrag till ofvannämnda styrelse aflåts, erhöll nämnden det svar, att Lysekils kommun vid stationens upprättande förband sig att för all framtid kostnadsfritt tillhandahålla lokal å 3 medelstora rum åt densamma, hvarför styrelsen icke kunde bevilja anhållan om befrielse från denna skyldighet. Fullmäktige beslöto på grund af detta svar att vid saken låta bli, sedan öfverstelöjtnant Lilliehöök påpekat, att i stället för kontrakterande tre rum stationen nu förfogade öfver fem rum och kök.

Slätteskärs gatan, skall fullbordas i år, enligt fullmäktiges på förslag af kommunalnämnden fattade beslut.

Iståndsättande af gata.

Vid gatan i fråga boende personer hade i inlemnad skrifvelse begärt, att den gata, som sträcker sig från enkan Anderssons hus till öfre ändan af bleckslagaren Carl Mattssons hus invid Skottegränd, måtte iståndsättas på kommunens bekostnad. Kommunalnämnden hade föreslagit att gatan måtte grusköras, och detta bifölls af fullmäktige, hvilken för ändamålet anslog 25 kronor.

Salutorgets utvidgning.

Kommunalnämnden fick vid ett föregående fullmäktigesammanträde i uppdrag att söka för kommunens räkning förvärfva bleckslagaren S. L. Kjellbergs vid torget belägna hus jämte dispositionsrätten till tomten, en är en del af denna är behöflig för torgets utvidgning. Nämnda hade därför sökt träffa öfverenskommelse med Kjellberg om inköp af egendomen, men han hade uppställt alldeles oantagliga villkor för försäljningen. Sedan hade han erbjudit nämnden den del af huset som ligger utanför Lysekils och källarmästare Bergfalks hus för 10.000 kronor, ett pris, hvars orimlighet genast fölle i ögonen på hvar och en, särskildt som hans arrendekontrakt å tomten utgår om 13 år. nämnden kunde naturligtvis under sådana förhållanden ingenting uträtta, utan afgaf nu berättelse om underhandlingarna.

På konsul Radhes förslag återremitterade fullmäktige ärendet till nämnden för utredning om eventuell expropriation af egendomen.

Gatubelysningen.

En anhållan från hrr Vallentin, Richter m. fl. vid Korsgatan boende, att en glödlampa måtte uppsättas i denna gatas nedre del, remitterades till kommunalnämnden.

Den vid förra sammanträdet föredragna ansökan om en glödlampas placering vid Bethlehems kapellet hade nu varit före hos nämnden, som föreslog, att den glödlampa som nu har sin plats å snickare Walléns hus strax ofvanför kapellet, flyttas öfver till kaptan Bergs hus på andra sidan gatan. Därigenom skulle det begärda göras obehöflig. Beslöts i enighet med detta förslag.

Morgonbelysning

å gatorna få vi nu i Lysekil. största delen af köpingens myndiga manliga befolkning hade nämligen till fullmäktige inlemnad en skriftlig ansökan, att kommunen måtte hålla gatubelysningen i verksamhet äfven om morgnarne från kl. 5.30. Såsom skäl härför anfördes att arbetet vid fabrikerna i regel börja kl. 6 på morgonen, och att arbetarna vinteriden ha svårt att taga sig fram på de mörka gatorna. Äfven påpekades att ångare afgår härifrån kl. 6 vissa dagar i

veckan och att det då är riskabelt i mörkret. Kostnaden för morgonbelysningen skulle bli 442 kr. för köpingen och 67,75 för hamnen. För återstoden af lysåret uppgår kostnaden till resp. kr. 411.60 och 61,59.

Ansökan bifölls enhälligt af fullmäktige, som uppdrogo åt nämnden att därom kontrahera med elektricitetsverket. Denna belysning skulle omedelbart taga sin början.

Kapten L. A. Carlsson m. fl. kyrkeviksbor anhöll i inlemnad skrifvelse, att den s. k. *Kyrkeviksbryggan* måtte af kommunen tagas om hand och försättas i gott skick; den börjar nämligen nu förfalla i hög grad.

Enär icke af ansökningen klart framgick, att de sökande öfverlemnade eganderätten till bryggan åt kommunen, så beslöto fullmäktige, att på hamnkassans bekostnad iordningställa bryggan, såvida eganderätten därigenom kan förvärfvas.

Vattenledning i Rosviksgatan.

På fullmäktigesammanträdet den 10 april i år upplästes en anhållan från professor Curman, doktor Wide, kassör Hallgren, fru Lundström m. fl. husegare vid Rosviksgatan om vattenledningens utsträckande genom Rosviksgatan. Ärendet remitterades för yttrandes afgifvande angående eventuell kloakledning i sammanhang med den begärda vattenledningen. Detta yttrande hade nu inkommit.

Nämnden, som ansåg det vara högst olämpligt både i sanitärt och ekonomiskt afseende att anlägga vattenledning utan därmed förenad kloakledning, hade låtit utarbete två nya kostnadsförslag, B och C, utom det förut uppgjorda förslaget A. Enligt förslaget B skulle i samband med vatten- och kloakledningens nedläggande en genomgripande omläggning af gatan företagas. De båda ”pucklarna” vid Lyckes och Curmans villor skulle sänkas och ”sänkan” mellan dessa höjas så att gatan blefve någorlunda jämn, hvarjämte den skulle utläggas i enlighet med gatuegleringsplanen. Därigenom blefve lutningen sådan, att kloakledningarna kunde få sitt utlopp vid hamnen.

Realiserandet af detta förslag skulle kosta lägst 4.000 kronor.

Förslaget C skiljde sig från B däriti att det icke upptog ”pucklarnes” sänkning, utan endast höjning af gatans lägsta del samt dennas utläggande i enlighet med stadsplanen. Kloakledningen måste på grund af terrängförhållanden få sitt utlopp nedanför Hallgrens hus. Detta förslag slutade på en kostnadssiffra af 2.200 kr.

Förslaget A, som endast upptog ledningarnas framdragande, beräknades kosta nära 1.200 kr.

De båda senare förslagen voro beroende af verkställandet af Badhusbolagets beslut att anlägga en skyddsmyr norr om dambassängen.

Helsovårdsnämnden, som ansåg såväl gatans omläggning som begärda ledningar nödvändiga, förordade förslaget C, enär B vore för dyrt.

Sedan detta yttrande upplästs, begärdes ordet af

Konsul Radhe, som ansåg att intetdera af dessa förslag nu kunde antagas, enär förslaget B vore för dyrt och de båda andra utförbara under nuvarande förhållanden. Upplyste att skyddsmuren troligen aldrig blir anlagd. Påminde dessutom om osäkerheten i fråga om eganderätten till gatorna samt påpekade att, om förslaget C antages, skulle kassör Hallgrens hus blifva begravet till en del. Yrkade afslag på alla förslagen.

Dr Landelius ansåg gatan vara en af de centralaste och om sommaren mest trafikerade. Hvad ”begravningen” beträffar, så vore därmed ingen fara, ty enligt planen skall gatan flyttas uppåt, så så att den kommer cirka tre meter från huset i fråga. För öfrigt blefve gatan obetydligt högre än husets sockel.

Ordföranden fruktade, att förslaget B och kanske äfven C skulle störta på svårigheter vis-á-vis jordegarne.

Konsul Radhe framkom ånyo med ett af honom förut framställt förslag, att vattenledningen utdrages till midt för fru Berndtssons hus, där en vattenpost jämte aflopp för spillvatten anbringas, men ingen kloakledning anlägges.

Öfverstelöjtnant Lilliehöök föreslog, att samtliga förslagen skulle bordläggas till vidare. Detta blef ockå fullmäktiges beslut, på samma gång som Konsul Radhes senaste förslag förkastades.

Helsovårdsnämnden

Begärde ett anslag af 500 kr. för nästkommande år, som beviljades. Ett till helsovårdsnämnden afgifvet entreprenadanbud å renhållningen för tiden 15 nov. 1897 – 15 nov. 1898 å 795 kr antogs, och uppdrogs åt nämnden att med entreprenören upprätta kontrakt. Tillsyn öfver kloakledningar med brunnar öfverflyttades på helsovårdsnämndens begäran till denna från kommunalnämnden hvarjämte den senare ålades att låta renhållningsentreprenören, om han så önskade, utföra äfven torgrenhållningen.

Yttrande öfver besvär.

Ett par jordegare hade hos vederbörande besvärat sig öfver det genom köpingens styrelse föreslog utarbetade förslaget till – gatu – och tomtreglering å en del af utmarkerna vester om och intill den skiftade marken inom köpingen.

Fullmäktige beslöto att instämma i styrelsens yttrande, som af ordföranden upplästes.

Slutligen föredrogs och godkändes det af kommunalnämnden upprättade inkomst och utgiftsförslag för nästa år, som här nedan meddelas i sammandrag.

Lysekils kommuns utgifts- och inkomstförslag för år 1898.

Utgifter

Lån, räntor och amorteringar	13.600:-
Fattigvården	10.000:-
Utgifter för brandväsendet	800:-
Brandväsendet	2.300:-
Aflöningar och arfvoden	12.065:-
Utgifter för gator och vägar	5.000:-
Gatubelysningen	3.000:-
Renhållningen	1.320:-
Extra anslag	1,450:-
Hyra för telegrafstationen	525:-
Kostnaden för polisvaktkontor och arrest	400:-
Telefonavgifter m. m.	125:-
Hyra för kommunalrummen	500:-
Afskrifningar och afkortningar å kommunalutskylder	2.500:-
Helsovårdsnämnden	500:-
Folkskolan	8.663:32
Kyrkokassan	6.485:-
Diverse oförutsedda utgifter	766:68
Summa kr.	70.000:-

Inkomster

Hundskatt	200:-
Torg- och planlega	50:-
Af hamnkassan	3.000:-
Brännvinsmedel	28.975:-
Bidrag från staten för polisbevakningen	650:-
Fru Sofie Anderssons skuld	300:-
Jordegarne för andel i kommunalrummen	100:-
Personella avgifter till folkskolan	583:-
Kronor	34.358:-
Brist	35.642:-
Kronor	70.000:-

Denna brist föreslår nämnden betäckas dels genom ett kreditivlån på 10.000 kr., och dels genom uttaxering af 4 kr. på bevillningskrona. Då bevillningen utgår 6.347:77, uppkommer härigenom en summa af 25.391:08,

Justeringsmän för dagens protokoll blefvo hrr Hedlund och Sjöstam, hvarefter sammanträdet afslöts vid half nio-tiden.

(Skärgården, 1897-11-12/KJ)

1897-11-16 **Skärgården**

Det elektriska ljuset vinner dagligen allt större användning inom vårt samhälle. Och detta med rätta, ty, om än denna belysning i vissa fall ställer sig dyrare än annan, så äro dock densammas fördelar så stora, att de fullkomligt uppväga denna ökade kostnad.

Gatornas sotiga fotogenlyktor, hvilka mången gång osökt förde tanken på det drastiska uttrycket ”palt i hanlykta” kunna lyckligtvis nu räknas till det förflutnas mörka minnen, ersatta som de äro af klart lysande glödlampor. Visserligen kan man anmärka att särskildt Kungsgatans belysning icke öfver hufvudtaget är bättre nu än den var förut, synnerligast när butiksfönstrens elektriska lampor äro släkta. Men detta är icke ljusets fel, utan beror därpå, att gatan fått alldeles för få och för långt åtskilda lampor, hvilkas ljus för öfrigt bortskymmes af de stora skyltar, hvilka i större eller mindre antal ”pryda” hvarje hus på denna gata. Äfven på vissa andra ställen tyckes man att döma af de ansökningar, som tidt och ofta ingå om nya lampors uppsättande, varit för sparsam med dessa. Emellertid kan ju detta med tiden afhjelpas.

Nästan alla butiker inom köpingen, stora som små, liksom de flesta fabriker och verkstäder upplysas nu medelst elektricitet. Hotellen och andra serveringslokaler likaså. Badhusbolaget beslutade på senaste bolagsstämman att införa elektriskt ljus i societetssalongen nästa vår, och antagligen kommer det i detta fall följa med sin tid.

Egendomligt är att kongl. Postverket icke ännu för härvarande postkontor tillgodogjort sig fördelarne af dylik belysning. Man borde annars kunnat förutsätta, att statens verk, som icke behöfva taga hänsyn till eventuell ökad kostnad, skulle blifva de första abonnenterna. Telegrafstationen var också en af de första. Tullinspektionens expeditionstid slutat så tidigt på eftermiddagen, att något annat ljus än det naturliga där sällan behöfver användas.

Vi hafva egnat ifrågavarande ”medel till upplysningens befrämjande” dessa rader, enär vi anse införandet af elektriskt ljus såsom ett stort steg framåt i vårt samhälles utveckling, ett steg som med all säkerhet ej ännu varit taget, om icke en enskild man vågat sig på det tämligen djärfva experimentet att här uppsätta ett electricitetsver.

Husköp. På i onsdags förra veckan hållen auktion efter aflidna enkefru Christina Dahlöf inropades det af henne egda huset å ”Gamla Sanden” af kapten N. O. Lycke för 1.300 kronor. [Anm: Adressen är Rinckenäs n:o 1, SKV

Kontorshus (i kvarteret Verkstaden). Enligt Hfl 1894-1898 heter änkan Britta Stina Pettersdotter, gift Dahllöf, född 1836-04-23 i Morlanda, gift 1867, hitflyttad 1888, änka 1891-08-08 efter kolportör Johan Andersson Dahllöf. Britta Stina dör 1897-10-17.]

Ännu en. Åkaredrängen Bernhars Mattson i Qvarngränden vanligen kallad "Mjöltnare-Bernhard", afled i lördags eftermiddag af hjärtslag, orsakadt af omåttligt förtärande af spirituosa. Mattsson, som länge varit begifven på starka drycker, hade sagde dag vid 4-tiden på eftermiddagen kommit hem i berusadt tillstånd och lagt sig på golfvet i rummet för att sofva ruset af sig. Vid 7-tiden skulle hustrun försöka få honom vaken, men upptäckte då att han var död. Tillkallad läkare kunde endast konstatera dödsfallet. Den aflidne, som var 49 år gammal, efterlemnar enka och 2 barn i små omständigheter. (Skärgården, 1897-11-16/KJ)

1897-11-19

Skärgården

Passa på tillfället! På Kronoberget finnes utlagda tomter till köp eller arrende. Vidare meddelar A. M. Nätterblad.

Lysekil blir stad. Detta är den säkra, obeskrifligt glada underrättelsen, som vi idag ha att meddela våra läsare.

Enligt ett tillkännagifvande, som redan i onsdags stod att läsa i hitkomna Stockholmstidningar, har nämligen kommerskollegium tillstyrkt k. m:t att bevilja Lysekils köping de af densamma sökta stadsrättigheterna, med däraf följande förmåner i afseende på handel, sjöfart och rättsväsen.

Då det redan förut allmänt ansetts, att kommerskollegium under alla förhållanden nog skulle under alla förhållanden nog skulle komma att tillstyrka beviljandet af stadsrättigheter åt Lysekil, men att det ej vore säkert, att ej denna tillstyrkan skulle åtföljad af tillägget "under villkor att kommunen först för sin tvistiga tomfråga löst", är det med så mycket större glädje, som vi kunna trösta de tviflande med underrättelsen, att enskildt bref anländt till konsul Radhe från en honom nära stående ämbetsman i hufvudstaden, i hvilket bref säges, att kommerskollegie tillstyrkan är utan alla villkor, "är just sådan, som ni helst önska den."

Under sådana förhållanden kunna vi ju helt länge oss åt vår glädje öfver att på en gång se de dimmor skingras, som dolde utsikten utöfver vårt samhälles framtid.

Men må vi alla på samma gång vara medvetna om, att hvad som nu skett är blott ett nedrifvande af svåra hinder för samhällets framåtgående, men att detta framåtgående ej kan komma till stånd utan allas vårt endräktiga och bästa arbete därför.

Den olyckliga felexpedieringen å apoteket i Lysekil.

Sommaren 1896 råkade farmacie studiosus Axel Edvard Ericson vid expediering af ett recept p Lysekils apotek för fröken Marie Hüttling från Stockholm lemna denna cocain i stället för sulfonal. Det olycksdiga misstaget vållade, som bekant, fröken Hüttlings död.

Ericsson dömdes härför af Tunge, Stångenäs, Sörbygdens och Sotenäs häradsrätt till 2 månaders fängelse samt för försummelse i tjensten – han hade ej satt sitt namn i det af honom utlemnade läkemedlet eller skrivit sin signatur å receptet – att böta 50 kr. Examinerade apotekaren C. A. Pfeiff som i stället, utan att hafva expedierat läkemedlet, signerat receptet och satt sitt namn å läkemedlet, dömdes, att härför böta 50 kr.

De dömda besvärade sig öfver utslaget i hofrätten, som genom i onsdags expedierat utslag emellertid fastställt detsamma, skrives till G. P:n.

En ny affär, såsom synes af annons i dagens nummer, i dagarne öppnats i hr Vallentins f. d. butik i Sundbergska huset bortom torget af firman Sahlgren & Öhrngren, hvilket hitflyttat från Marstrand. Då båda delegarne i firman äro infödda Lysekilsbor och dessutom he Sahlberg är bekant för den köpande allmänheten från föregående affärsverksamhet härstädes, så anse vi allt vidare ordnande om den nya affären vara öfverflödigt.

(Skärgården, 1897-11-19/KJ)

1897-11-23 **Skärgården**

Mönstring och öfning med Lysekils brandkår hölls i fredags härstädes. Öfningarna försiggingo dels i Rosvik – ångsprutan, sprutan nr 4 och segelservisen – samt dels i Kyrkevik – öfriga sprutor, vattenslangarne och bergningskåren. Fasta brandkåren tjänstgjorde litet hvarstädes. Materialen befanns med ett par obetydliga undantag, vara i utmärkt skick, och resp. afdelningar utförde sina arbeten med vanlig raskhet.

Efter öfningarnas slut afprovade brandkarlarne samtliga vattenposter, hvilka befunnos vara fullt brukbara i händelse af eldfara.

(Skärgården, 1897-11-23/KJ)

1897-11-24 **Skärgården**

Kyrkoplanen, fullbordades i slutet af förra veckan. I går hitkom arkitekten hr Adrian Pettersson från Göteborg för att delta i arbetets afsyning hvilken skall försiggå i dag, onsdag.

Handlingarna i Lysekils stadsfråga ha idag medföljt samma postlägenhet som detta nummer från tullkammaren i Uddevalla till tullexpeditionen härstädes i och för afgifvande om sden nya tullgränsen för Lysekils

tullkammaredistrikt. Denna fråga torde dock ej vara af beskaffenhet att fördröja stadsblifvandet.

En annan tullfråga skymtar vid horisonten hvars lösning skulle kunna bli lika avår, som den å andra sidan borde kunna vara enkel nog. Det är frågan om fördelningen mellan de bägge tullkammardistrikten, Uddevalla och Lysekils, af de kassor, som nu förvaltas af Uddevalla sjömanshus. Emellertid har denna fråga ju intet alls att göra med stadsfrågan.

(Skärgården, 1897-11-24/KJ)

1897 Lysekils Samskoleförening inköper den Lindblomska villan vid parken (Parkskolan) för 15.000 kronor.

1897-11-26 **Skärgården**

Borgenärerna uti källarmästaren Henrik Lindbergs i Lysekil konkurs kallas härmed att infinna sig å Lindbergs hotell i Lysekil Lördagen den 11 nästa December kl. 6 e. m. för att bestämma arfvode till gode männen samt, för den händelse gäldenärens ackordsförslag antages, jämväl kvarlämna arfvode till sysslomännen och föreslå dylikt till Rättens Ombudsman, och i öfrigt besluta i frågor, som kunna röra konkursboet. Qvistrum den 25 november 1897. Rättens ombudsman.

(Skärgården, 1897-11-26/KJ)

1897-11-27 Kunglig Maj:t godkänner ritningarna till Lysekils nya kyrka. (Arvid Sandell, LP 2001-11-28) [Anm: Ritningarne till Lysekils nya kyrka har antagits af församlingen vid stämman. Sällspord enighet rådde. Källan är oklar.]

1897-11-30 **Skärgården**

Platsens elegantaste butik är ovedersägligen hr K. J. Asps nya affärslokal i Vallentinska huset vid Kungsgatan. Hr Asp, som genom att städse tillhandahålla goda varor till billiga men bestämda priser allt mera arbetat sig in i allmänhetens förtroende, så att han efter endast få års affärsverksamhet i Lysekil, tagit lofven af alla sina konkurrenter på platsen, har, såsom synes af i dagens nummer införd annons, i dagarne flyttat sin manufaktur och kortvaruaffär till ofvannämnda butik.

Gamla butiken hålles fortfarande öppen som filial.

Fördelarne med systemet bestämda priser, torde vara klara för alla, men, då det oaktadt prutningssystemet florerar i hög grad, torde en jämförelse mellan de båda systemen vara på sin plats i detta sammanhang. Det är ju alldeles klart att en affärsman, som håller bestämda priser, måste sätta dessa så lågt som möjligt är, ifall hon skall ha en utsikt att bestå i konkurrensen med sina afslående kolleger. Allmnheten riskerar således aldrig att hos honom öfverbetalas en vara.

Däremot inträffar detta ganska ofta hos de senare. För att ha något att pruta på måste nämligen dessa begära 50 proc. högre pris än verkliga försäljningsvärdet, och mången gång förstår köparen ej att bjuda tillräckligt lågt under det begärda, utan betalar för mycket. Och det tror han i nio fall af tio, att han gjort en god affär. ”Je pruta af så och så mycket.

Om de ordentliga handlarna i de branscher, där reformen kan genomföras, samt och synnerligen höllo bestämda priser, så är det troligt att det ej skulle dröja länge, innan den stora allmänheten vände sig från dylika schackrare, som begagna hvarje tillfälle att lura sin enfaldigare nästa.

Då herr Asp oss veterligen var den förste, som hade med att proklamera bestämda priser i detta prutningens paradiset, så snågo vi oss hafva befogad anledning att i samband med omnämmandet af hans nya affär göra ofvanstående uttalande.

Vi vilja äfven uttala den förvissningen, att skärgårdsborna hos hvilka ju gammaldags heder och tro finnas i bättre förvar än mångenstädes eljes, nog skola med sin handel visa, att de äfven rätt uppskatta den heder och ärlighet, som otvifvelaktigt tagit sig uttryck i K. J. Asps affärsprincip.

Stadsfrågan. Kommerskollegie uttalade i denna fråga lär ha satt myror i hufvudet på ett par personer i köpingen, hvilka – särskildt den ene – äro kända som professionella krångelmakare. För att om möjligt hindra frågans afgörande hos K. mt på för samhället fördelaktigt sätt hafva dessa sökt att bland innevånarne här samla underskrifter på en till regeringen ställd petition, i hvilken anhålles att denna måtte afslå ansökningen om stadsrättigheter. Dess bättre har detta försök enligt hvad vi med säkerhet ha oss bekant, icke lyckats, enär af alla kommunalt röstberättigade köpingsbor endast ett tiotal skrifvit under petitionen.

Emellertid torde ofvannämnde herrar på ett eller annat sätt återkomma, och vi anse oss därför böra uppmana allmänheten att vara på sin vakt.

De som på fullt giltiga skäl anse sig kunna instämma i klagoskriften böra naturligtvis göra detta – vi betvifla emellertid att någon, som satt sig fullt in i saken, skall kunna finna något talande skäl för platsens bibehållande som köping. De däremot, som icke gjort sig förtrogna med frågans hela innebörd, göra med säkerhet klokast i att undvika eller motstå alla från ett håll kommande agitationsförsök.

Vi vilja blott påminna om en för ej länge sedan ingifven, från samma håll sig härledande klagoskrift, hvilken flere personer undertecknade utan att ha den aflägsnaste aning om skriftens egentliga innehåll. Hvad blef följden? Jo, jordfrågan bragtes därigenom i ett sådant läge, att det numera faktiskt är

omöjligt att sälja eller ens arrendera bort någonting ur denna gemensamma jorden, och på samma gång är det slut med de jämförelsevis rika årliga utdelningarna, som hittill erhållits af Lysekils jordegare.

Det torde ej behövas påpekas, enär det är känt af enhver, att det icke är omsorg om samhällets bästa, som förestafvar ifrågavarande besvärsmästarens åtgöranden, utan helt och hållet enskilda intressen, jämte en fråga lokalpatriotisk önskan att krångla till samhällets angelägenheter och förhållanden så mycket möjligt är.

Vi hafva med ofvanstående icke afsedt att på något sätt inverka på någon åsikt i detta afseende – ehuru vi för vår enskilda del äro fullkomligt öfvertygade om fördelen af stadsrättigheters erhållande fortast möjligt -, utan att endast att påminna vederbörande om faran af att ge sig ut på kommunalpolitikens oroliga haf, innan man känner farvattnet. Man riskerar då att stöta på klippor och grund, som icke märkas vid ett ”yterligt” betraktande och som just därför äro så mycket farligare.

Frågan torde emellertid kunna anses faktiskt avgjord genom kommerskollegie tillstyrkande, och det är således att hoppas, att alla försök att hämnas Lysekils utveckling och förstöra dess framtid denna gång skola misslyckas. Ske alltså

Vår nya kyrka. Afsyning af planerings- och terasseringsarbetet å planen för den blifvande kyrkan verkställdes under förra veckan af det af kyrkobyggnadskommittén härför utsedda utskottet, bestående af kommitténs ordförande d:r A. H. Malm, samt öfverstelöjtnant C. S. Lilliehöök och kapten Lars Ödman, tillsammans med arkitekten Adria Pettersson från Göteborg. På i fredags hållet sammanträde godkände kommittén arbetet i enlighet med utskottets utlåtande, under uttalande af sitt tack till entreprenören ingenjör J. S. Gunnarsson, för den möda och omsorg han nedlagt på detta arbete.

Det är alltså, enligt fackmäns utsago, ett synnerligen vackert arbete som här fullnordats, och entreprenören har all heder av sitt verk. Men på samma gång samhället sålunda, har skäl att tacka ingenjör Gunnarsson och hans arbetare för ett gediget arbete, böra vi icke förglömma den stora erkänsla vi äro skyldiga kyrkobyggnadskommittén, genom hvars nit och samvetsgrannhet detta goda resultat vunnits.

Detta är visserligen endast en början till det stora och för vårt samhälle betydelsefulla verk, som blifvit lagdt kommittén i händer, men om någonsin det gamla ordspråket.

”God början är halfgjort arbete! Eger tillämpning, så är det i detta fall. Ty om slutet håller vad denna början lofvar, så får Lysekil ett tempel, som samhället

med stolthet kan visa för världen, äfven om platsen, såsom vi alla joppas, i framtiden blir en stad af betydighet.

Kostnaden för planens iordningställande belöper sig till 14.100 kronor.

Lysekils Atlet- och Gymnastikklubb är namnet på en nyblidad förening härstädes, hvilka under vintern ämnar sysselsätta sig med atletik och gymnastiska öfningar i Hotell Lindbergs annex under ledning af kakelugnsmakaren hr E. Dufberg. Nödig materiel för atletik och luftgymnastik har redan anskaffats.

Då denna förenings ändamål är särdeles godt, enär systematiska kroppsöfningars nytta och nödvändighet för vårt lekamliga välbefinnande mer och mer uppskattas och erkännes, så önska vi den nya klubben all den framgång, som är möjlig.

(Skärgården, 1897-11-30/KJ)

1897-12-02 Lysekils Posten i Lysekil utkommer med sitt sista nummer. Tidningen läggs ned på grund av den svaga responsen från allmänheten. (LP Jubileumsnummer juni 2005) (Inge Holmlid, LP 2005-06-27)

1897-12-03 **Skärgården**
Nykterhetshem.

På Lysekils Blåbandsförenings sjuårsfest den 3 oktober i år öfverlemnade predikanten Johannes Lundell en af honom insamlad summa af 7 kronor som frundfond för ett blifvande nykterhetshem på platsen, under följande villkor:

att blåbandsföreningen utser en kommitté af sju personer, att föranstalta om penningars insamlande för nykterhetsaken;

att blåbandsföreningen uppdrager åt kommittén att genast börja arbeta för ändamålet;

att intet företages med penningarne, förrän minst 2000 kronor äro insamlade och först då, om minst två tredjedelar af blåbandsföreningen äro för företaget;

att blåbandsföreningen hvar sjettemånad, i början af april och oktober, fordrar redovisning af sin sjuannakommitté ock, om någon af dessa sju icke insamlat något medel för saken eller vägrar att redovisa det insamlade, föreningen då väljer ny ledamot i den onyttiges ställe;

att kommittéledamöterna ställas ömsesidigt lagligt ansvariga för influtna medel och kassören inom kommittén åligger att hålla penningarne räntebärande och placerade så, att han när som helst kan uppvisa kassan; samt

att, ifall blåbandsföreningen på platsen skulle upphöra i sin tillvaro och medel, antingen kontanta penningar eller annan egendom, finnas kvar, dessa då skola tillhöra Vestra Sveriges blåbandsförbund eller i annat fall härintill närmast varande blåbandsförening;

Angående det blifvande hemmets skötsel framställde hr Lundell följande förslag:

att då ett nykterhetshem kommit till stånd, den bästa nykterhetslitteratur anskaffas, dels böcker och tidningar, dels åskådningsmateriel, som visar de skadliga verkningarna af rusdryckernas bruk;

att ett särskilt läse- och skrifrum inom hemmet dagligen hålls öppet för allmänheten mot frivillig afgift för tidningars och böckers etc. användande;

att oskadliga drycker och andra lämpliga njutningsmedel tillhandahållas åt allmänheten till skäligt pris;

att om möjligt rum inom hemmet inrättas för resande samt för andra, som äro i ehof af nattlogi, till gångbart pris eller vid nösvändiga tillfällen gratis;

att offentlig läsning af Guds ord samt sång och bön skall hållas inom hemmet minst en gång om dagen i ett därför afsett rum och alla inom hemmet då varande personer vänligt inbjudes att närvara därvid;

att hemmet skall städas af en gudfruktig lämplig föreståndare eller föreståndarinna, men öfvervakas af blåbandsföreningens ordförande tillika med sjuannakommitté;

samt

att medlem, som inkomma vid nykterhetshemmet, skola användas först och främst till det nödiga underhållet af hemmet, samt för öfrigt endast i här ofvan angifna syfte.

Dessa villkor och förslag anhöll hr Lundell att föreningen måtte antaga såsom stadgar för det blifvande nykterhetshemmet, jämte följande tillägg:

1) Alla beslut inom sjuannakommittén skola föreläggas blåbandsföreningen, hvilken kan upphäfva kommitténs beslut, då minst två tredjedelar af föreningen därom äro ense.

2) I fall oenighet på något sätt skulle uppstå inom kommittén eller inom blåbandsföreningen, rörande omnämnda medel eller om hemmets förvaltning, skola de tvistande tillkalla hvar sina tre opartiska personer för att granska och

bilägga saken. Kan tvisten icke så afgöras, får saken inför domstol dömas, men alla rättegångskostnader måste af de tvistande själfva erläggas och få icke af hemmets medel tagas.

3) Förändringar af dessa stadgar få ej göras, men tillägg antagas, sedan förslag därom blifvit med två tredjedels majoritet beslutade på blåbandsföreningens års- eller halfårsmöte.

I enlighet med denna anhållan godkände Lysekils blåbandsförening ofvanstående villkor och förslag med tillägg såsom stadgar för ett blifvande nykterhetshem under föreningens förvaltning. Stadgarna jämte teckningslistor äro nu tryckta, och insamlingen kommer att i dagarna taga sin början.

Det är ett mycket vackert och samhällsnyttigt företag, som har satts i gång, och vi hoppas, att allmänheten också vet uppskatta detsamma och att hvar i sin stad bidrager till den människovänliga planens förverkligande. Därigenom skulle "ett känt behov" inom samhället fyllas, och en god insats göras i arbetet för nykterhetens befrämjande.

(Skärgården, 1897-12-03/KJ)

1897-12-04

Bohusläningen

"Det ligger något tomt och ödsligt öfver skärgården, något som kommer en att rysa i mäg och ben. Ingen rök stiger upp från guanofabrikernas skorstenar, inga lossande sillbåtar med silverglittrande förare och till midjan stående lämpare synes till inga kryssande vadbåtar med 'kännande vadbrusar' och säkra roddare. Nej, allt är tyst, tyst - utom nordanvinden. (Bohusläningen 1897-12-04/KJ)

Det lilla som fiskats i skärgården, har dock i hög grad upphjelpit dess finanser. Pengar har kommit i omlopp bland de mindre bemedlade. Något storartat fiske blir det dock icke i år. Och skulle salteriidkarnes behov kunna fyllas så står det i gudarnas knän om det blir något öfver till guanofabrikerna. Dessa ha det f.n. mest bekymmersamt.

Det är en sorglig syn att se dessa storväxta starka fiskare stå i grupper bakom husknutarna i lä för vinden och med sina blickar betrakta den grå himlen, de tomma vikarna och de förtöjda båtarna. Det är ej svårt att veta hvad de tänka på, fattiga och skuldsatta som de äro.

Sillen har blifvit svenskhatare liksom normännen, då den f.n. endast uppträder vid den norska kusten och det i riklig mängd. Men sillen tröttnar nog snart på allt käbblet om egna konsuler och egna utrikesministrar och begifver sig ned till det lugna Bohuslän, der hon har utsikt att blifva väl tillvaratagen och värderad efter förtjenst."

1897-12-07

Skärgården

Kommunalfullmäktige sammanträdde i fredags kl. 5 e. m. i kommunalsalen. Följande ärenden behandlades:

En svagsint gosse.

Fattigvårdsstyrelsens ordförande, konsul Aug. Lysell, hade i inlemnad skrifvelse gjort framställning om att gossen Carl Edvin Martinsson, son till nyligen aflidne Bernhard Martinsson i Qvarngränd, måtte intagas på hospital, enär han på senare tiden blifvit så våldsam och besvärlig, att han ej af modern kan vårdas. Vid ärendets föredragning hos fullmäktige begärdes ordet af konsul Lysell, som omtalade att vid ett besök, som han jämte dr Landelius gjort i Carl Edvins hem efter sedan skrifvelsen inlemnats till fullmäktiges ordförande, gossen varit jämförelsevis lugn, så att, om detta tillstånd fortfor, kan han vårdas i hemmet. Konsul Lysel övertog därför sitt i skrifvelsen gjorda yrkande och anhöll i stället att fattigvårdsstyrelsen måtte befullmäktigas att, i händelse gossens tillstånd åter försämras, föranstalta om hans intagande å hospital samt utfärda den för intagandet nödvändiga ansvarsförbindelsen.

Fullmäktige beslöto i enlighet med denna anhållan.

Stensatta trottoarer.

Ett förslag af öfverstelöjtnant C. S. Lilliehök att låta stensätta trottoaren från Rosvikstorg till Konsulliden och att bestrida kostnaderna härför ur nästa års anslag å 5.000 kronor till gatorna remitterades till kommunalnämnden för kostnadsberäkning och utredning.

Telegrafstationens lokal.

Som bekant gjordes för en tid sedan framställning till Kongl. Telegrafstyrelsen, att denna själf måtte betala lokalhyran för sin härvarande station, å hvilken framställning styrelsen afgaf det svar, att då kommunen förbundit sig att för all framtid förbundit sig att för all framtid kostnadsfritt tillhandahålla lämplig lokal innehållande tre medelstora rum, åt telegrafstationen så ansåg styrelsen ej skäl förefinnas att bifalla denna anhållan.

För stationens första lokal härstädes betaltes i årlig hyra 300 kronor, denna lokal innehöll kontrakterade tre rum. Den nuvarande lokalen har fyra rum och kök samt kostar pr år 525 kronor.

På grund af dessa omständigheter hade öfverstelöjtnant Lilliehök och postmästaren Jonsson till detta sammanträde ingifvit förslag, att kommunen hos telegrafstyrelsen anhåller om bidrag till denna hyra med 225 kronor, utgörande skillnaden mellan föregående och nuvarande hyresbelopp. Skulle denna anhållan ej bifallas, ville förslagsställarne, att i enlighet med kontraktet

endast tre rum tillhandahållas, telegrafverket och att den öfriga delen af nuvarande lokalen uthyres till annan person.

Sedan flere talare yttrat sig både för och emot detta förslag, afgjordes frågan genom votering, hvarvid förslaget förkastades med 11 röster mot 6.

Bärarelaget hade i inlemnad skrifvelse anhållit om ett bidrag af 75 kronor till reparation af bärareboden, enär denna f. n. är ytterst bristfällig. Remitterades till kommunalnämnden.

Justeringsmän för dagens protokoll blefvo konsulerna Aug. Lysell och G. Richter.

Telegraf- och telefonstationen. Under november månad hafva afsänts 318 inländska och 176 utländska telegram samt ankommit 474 in- och utländska dito. Afgångna interurbana telefonsamtal: 2.014; ankomna dito: 1.485.

Lysekils Sparbank. Under november månad hafva insatts kronor 2.947:94 och uttagits kronor 1.752.00.

I Lysekils postsparbankskontor med underlydande stationer hafva under november månad insatts kronor 12.712.00 och uttagits kronor 6.336.73. Alltså öfver dubbelt så mycket insatt, som uttaget, hvilket ju är mycket glädjande i dessa klagomålens tider.

Lysekils högre folkskola afslutade den 25 nov. sitt sjätte läsår i närvaro af en talrik åhörareskara. Särskild uppmärksamhet väckte dess utställning af qvinnlig slöjd. Lysekils högre folkskola har också vid allmänna konst- och industriutställningen i Stockholm erhållit tvenne diplom med silfvermedalj för mycket goda arbeten (väfnader, bastslöjd och handarbeten).

I sammanhang härmed må nämnas, att äfven Lysekils folkskola vid samma utställning fått ett diplom med silfvermedalj.

Lotsförman Em. Hörman och hans maka, född Tillroth, firade i fredags sitt silfverbröllop i kretsen af anförvanter och ett 30-tal inbjudne. Af platsens lotspersonal förärades silfverbrudparet två stora ailverarmstakar, hvarjämte det af bekanta erhöill flere silfverpjäser och andra presentar.

Ett större antal telegram från frånvarande vänner anlände under aftonens lopp.

I lördags firades silfverbröllop af skeppsmäklaren, f. sjökaptenen Julius Backman och hans maka, född Lycke, i närvaro af ett stort antal släktingar och vänner. Flere lyckönskningstelegram anlände under festens lopp.

Mantalskrifning försiggår härstädes i dag tisdag och i morgon i kommunalsalen, bägge dagarne med början kl. 10 f. m. Första dagen mantalskrifves de, som äro bosatta vid Gamla Strandgatan, Bansviksgatan, Blekebackegränd, Rinkenäsgatan, Stora Kyrkogatan, Flaggberget och Kungsgatan, andra dagen köpingens öfriga invånare.
(Skärgården, 1897-12-07/KJ)

1897-12-07 **Privat spisning** kan erhållas på Bansviksgatan [n:o] 21, Lysekil. (Skärgården, 1897-12-07/KJ) [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 18A.]

1897-12-10 **Skärgården**
Hundramannaföreningen F. O. F. hade i måndags sitt sista sammanträde för året, hvarvid den afgående styrelsen, bestående af herrar lotsförman Em. Hörman, ordförande, glasmästaren J. A. Andersson, v. ordförande, skomakaremästaren C. J. Kjellsson, kassör, och bokhållaren O. Weiss, sekreterare, återvaldes med acklamation. Styrelsesuppleanterna vinhandlaren Johan Johansson och källaremästaren A. Dahl, återvaldes likaledes. Till revisorer för årets räkenskaper och förvaltning valdes handlanden B. P. Jonsson och kakelugnsmakaren J. H. Linman och till deras suppleant kapten Conrad Backman.

En af föreningens medlemmar framförde å ledamöternas vägnar ett tack till styrelsen för hvad den hittills uträttat samt för att dess medlemmar godhetsfullt mottogo återval för nästa år. inom föreningen är också den meningen enhälligt gällande, att den nuvarande styrelsen eller någon dess medlems afgang skulle bli en oersättlig förlust för F. O. F.

En ny medlem invaldes i föreningen.

Beväringsmönstring med värnpliktige, tillhörande Stångenäs härad, förrättades i tisdags i nya skolhuset. Som vanligt vid dylika mönstringar uteblefvo ett stor antal beväringsmän, hvilka sålunda få punga ut med en femma för fosterlandet.

Man har på många håll uttalat förvåning öfver att mönstringen ej annonserats i "Skärgården", hvilken ju är den här på platsen mest lästa tidningen. Denna uraktlåtenhet å vederbörandes sida, har gjort att mången, som ej alls vetat om någon mönstring, nu gjort sig förfallen till böter.

Man har naturligtvis beräknat att i platsens organ få underrättelse om, när denna mönstring skulle försiggå, synnerligast som kaptenerna Nauckhoff, Haij och Heiberg annonserat för sina resp. kompaniområden i denna tidning. Men lurad blef man. Vi hafva under de senaste dagarne sammanträffat med många, hvilka sväfvat i den djupaste okunnighet om att mönstring här förrättats. "De har ju inte stått nån annons om 'et'" – säga de.

De beväringar, som infunno sig uppförde sig i allmänhet ordentligt, och dagen aflopp utan nämnvärdt bråk.

Ritningen till nya kyrkan äro nu af Kunglig Maj:t fastställda.

(Skärgården, 1897-12-10/KJ)

1897-12-14

Skärgården

Till revisorer för kyrkans och skolans räkenskaper utsågos vid i förra veckan hållen kyrkostämma hrr J. E. Lindbom och Am. Hansson samt till deras suppleant kapten A. O. Lycke.

Silverbröllop firades i lördags af sjökaptenen hr N. O. Lycke och hans maka, född Backman, i närvaro af anförvanter och många inbjudne. Ett stort antal lyckönskningstelegram ankommo under festens lopp från när och fjärran.

(Skärgården, 1897-12-14/KJ)

1897-12-15

Skärgården

I konkurs har i dagarne handl. Wilh. Fjellstedt härstädes blifvit försatt.

En uppfinning, som torde bli till stort gagn för anjovisindustrien, förevisas för närvarande å konsul Molléns f. d. kontor härstädes. Det är en maskin för dekorerung af anjoviskärl. Den är särdeles sinnrik och praktiska maskinen är konstruerad på J. G. A. Eickhoffs mek. verkstad i Köbenhavn på initiativ af bokföraren Dreger i Stavanger. Under namnet Draawrud har patent erhållits å uppfinningen i 37 länder. Disponent för patentet är konsul Wattne i Stavanger.

Ehuru maskinen är relativt dyr, torde den dock finna flere köpare bland härvarande anjovisfabrikanter, enär den reducerar kostnaden för kärlens dekorerung till en obetydlighet i jämförelse med den nuvarande och sålunda bör kunna betala sig om få år och etiketterna bli lika prydliga som de nu använda.

Lysekils stenhuggarefackförening hade i torsdags sitt ordinarie månadsmöte, hvarest icke mindre än 65 man ingingo i föreningen. Vid alla stenhuggerier rundt om Lysekil äro nu alla arbetarne fackföreningsmedlemmar, hvilket bevisar att stenhuggarne nu allmänt kommit att inse organisationens stora betydelse för facket.

Herr Jonas Nilsson i Lysekil öfverlemnade vid sammanträdet såsom gåfva till föreningen 10 kronor.

Högsta priserna för gatsten betalar hr Jonas Nilsson i Lysekil, som vi tro i hela Bohuslän, nämligen för Hamburgssten kt 3.50 2 sort kr. 2.20 samt 3:dje sort kr. 1.80, allt pr qv. Meter. Häraf framgår ju tydligt att – i olikhet med de andra

arbetsköparne – hr Nilssons mening är att arbetarne bör hafva full valuta för sitt arbete.

(Skärgården, 1897-12-15/KJ)

1897-12-17 **Skärgården**
Utmärkelse.

Svenska trädgårdsföreningens i Stockholm silfvermedalj har tilldelats länsträdgårdsmästaren P. M. Lindebäck för nitisk verksamhet för befrämjande af trädgårdsskötseln.

(Skärgården, 1897-12-15/KJ)

1897-12-21 **Skärgården**

Lysning till äktenskap har i Göteborg afkunnats mellan disponenten A. P. Sjöstrand, Vänersborg och fröken Mary Mollén, dotter till aflidne Konsul Mollén härstädes och hans maka född Leffler.

Mr William Thomas särskildt bekant för Lysekilsbor därigenom, att han under flere somrar uppehållit sig här som badgäst, har ånyo utnämmts till Förenta Staternas minister i Stockholm. Vi torde således få nöjet att nästa sommar åter se den afhållne diplomaten ibland oss.

(Skärgården, 1897-12-21/KJ)

1897-12-22 **Skärgården**

Ett nykterhetscafé och ett verkligt sådant, har i dagarne öppnats i huset n:r 52 Kungsgatan nedanför Bethlehemskapellet, af fru Rebecka Toft. Se vidare annonsen i dagens nummer!

Må nu blott ortens nyktre se till att deras eget café bär sig! Det behöfs i sanning många från spritdrycker helt rena samlingsplatser.

(Skärgården, 1897-12-22/KJ)

1897-12-29 **Skärgården**

Kommunalstämma hölls igår, då debitering, uppbörds- och röstlängderna för nästa år godkändes, och utsågos kapten Aug. Kihlberg och bokhållaren J. F. Carlsson att jämte ordföranden underskrifva desamma.

Åt samma personer uppdrogs att jämte ordföranden underskrifva vägfyrektalslängden.

Att justera protokollet utsågs konsul Magnus Radhe och kapten Ödman.

(Skärgården, 1897-12-29/KJ)

1897-12-31 **Skärgården**

Kommunalstämma hölls igår under vice ordförandens ledning, hvarvid till en början verkställdes följande

Val

Till revisorer för granskning af kommunalnämndens, hamnstyrelsens, helsovårdsnämnden och räkenskaper och förvaltning under det gångna året valdes J. O. Vallentin, kassör A. Blom samt bokh. J. F. Carlsson och till deras suppleanter handl. Carl Olsson och ing. J. G. Gunnerson.

Till revisorer af fattigvårdsnämnden räkenskaper valdes tullinspektoren he Axel Lyzell och grossh. G. Sjöstam med handl. Theodor Sandeberg och sjökaptan Julius Backman som suppleanter.

I byggnadsnämnden återvaldes som ledamot på 4 år häradsh. Nils Hedlund och som suppleant kassör N. Hallgren.

I helsovårdsnämnden återvaldes sjökaptanen L. Ödman och hr Carl Olsson.

I hamnstyrelsen återvaldes som ledamöter för 2 år konsul M. Radhe och kapten L. A. Carlsson, med kapten N. H. Lycke som suppleant.

Till brandchef återvaldes för 3 år konsul M. Radhe och till vice dito handl. N. O. Ericsson.

Beviljade vinrättigheter.

Från firman Carlsson & Löfving äfvensom från firman Sahlberg & Öhrngren hade till fullmäktige influtit till k. bef hade ställda särskilda ansökningar om erhållande af rätt att i sina resp. butiker få försälja vin till afhämtning.

Kommunalnämnden hade nu uppgjort förslag till yttrande af stämman vid ansökningshandlingarnas insändande till k. bef hade. Båda ansökningarne tillstyrktes af nämnden. Detta blef ock stämmans beslut.

Gatubelysningen.

Som vi förut berättat hade ansökan gjorts om uppsättande af en ny elektrisk glödlampa vid Korsgatan. Kommunalnämnden föreslog med anledning af denna ansökan att lampan vid kapt. Pijks hus flyttas till Parkens norra hörn, hvarigenom hon belyser både Kungsgatan och Korsgatan.

I stället för den sålunda flyttade lampan borde å närmare angifven lämplig plats vid Kungsgatan uppsättas en ny lampa. Nämnden erhöi i uppdrag att låta verkställa detta beslut.

Justering.

Att justera protokollet utsågos hrr Aug. Lysell och G. Sjöstam.

Efter sammanträdet slut framförde vice ordföranden från ordinarie ordföranden ett tack till fullmäktige för det angenäma samarbetet under det

gångna året och hans önskan och förhoppning om att de stora frågor, som under detta år förts framåt inom fullmäktige, måtte under det kommande året vinna en af de allra flesta önskad och för damhället lyckosam lösning. Slutligen tillönskade ordf. samtliga fullmäktige ett angenämt årsskifte.

Å fullmäktiges vägnar uttalade därpå v. ordf. allas vördnad och tacksamhet för ordf. oväldiga, oförtrutna och så värdefulla arbete för kommunen under det gångna året, uttryckande den förhoppningen att han skulle under det kommande året få se detta sitt arbete krönas med allra bästa frukt och tillönskade honom personligen helsa, lycka och trefnad under det nya året.

Vice ordföranden framförde slutligen sitt tack till fullmäktige för den öfverseende och välvilja, hvarpå konsul Radhe betygade honom allas vördnad och tacksamhet för det framförda och lyckönskan för det tillkommande.

Till sist fattades beslut om att låta de gjorda uttalandena få inflyta i dagens protokoll.

(Skärgården, 1897-12-21/KJ)

1897 Lysekils Brännvinsaktiebolag ger en vinst till köpingen på 29.000 kronor.
Detta mot kalkylerade 33.000 kronor.

./